

PEKKA ERVAST
VASTAA
KYSYMYKSIIN

IHMISYYDEN TUNNUSTAJAT

PEKKA ERVAST
VASTAA
KYSYMYKSIIN

PEKKA ERVAST
VASTAA
KYSYMYKSIIN

Ihmisyden tunnustajat

Ihmisyiden tunnustajien julkaisu nro 38

Digitalisoitu näköispainos 2006

Ladonta: Toukolan yhteisö, Mänttä

Gummerus Kirjapaino Oy
Saarijärvi 1997

ESIPUHE

Pekka Ervastian yhtenä työmuotona oli jokaviikkoiset kysymysillat, jolloin hän vastasi kirjallisiin kysymyksiin. Tässä kirjassa julkaistut kysymykset ja vastaukset on koottu *Ruusu-Risti* -aikauskirjoista vuosilta 1936-71. Vastausten loppuun on merkitty kysymyskokouksen päivämäärä, mikäli se on ollut tiedossa, sekä ko. *Ruusu-Ristin* (lyhenne RR) vuosikerta. Tämä kokoelma ei sisällä vuosina 1905-1934 aikakauskirjoissa *Omatunto*, *Tietäjä* ja *Ruusu-Risti* julkaistuja kysymyksiä ja vastauksia. Ne löytyvät Martta Jalavan toimittamasta teoksesta *Tietäjän Aarteisto* I-III (1953, 1954, 1956).

Vilppulassa 1.12.1996

Jouni Marjanen

Marja Haavisto

Teosofiset kysymysillat Helsingissä ovat niinkään alkaneet ja jatkuvat torstaisin klo 8-9 Bulevardin 7:ssä. Ylisihteeri vastaa kysymyksiin, ja kuukauden ensimmäisenä torstaina on aina muutakin ohjelmaa (lausuntoa, soittoa, teetä y.m.s.).

— *Tietäjä* 1916, s. 429.

***

Hels. kysymysillat ovat koko talven säännöllisesti jatkuneet tiistaisin klo 7 i.p. Bulevardin 7:ssä. Ne ovat olleet Teosofisen Seuran Kannatusliiton toimeenpanemat ja ovat vetäneet puoleensa harvinaisen paljon yleisöä. Pekka Ervast on vastannut kysymyksiin.

— *Ruusu-Risti* 1921, s. 319.

***

Helsingin R-R:n kysymysilloissa — lauantaisin klo puoli 8 Stenmanin Taidepalatsissa, Heikink. 10 — on vastaaja aina hyvällä tuulella, sillä kysymyksiä riittää ja kysymykset osoittavat, että on totuutta etsiviä ja tietoon pyrkiviä ihmisiä niinkin huvittelunhaluisessa kaupungissa kuin Helsinki nykyään on.

— *Ruusu-Risti* 1924, s. 398.

1

Se, mikä ajatuksen kannalta on pysyvää, on tieto. Se, mikä tunteen kannalta on pysyvää, on ikuinen kauneus.

Se, mikä tahdon kannalta on pysyvää, on rakkaus.

Näkyväinen persoonallisuus on ihmisen tyhjiys. Siksi kaikki, mitä se ajattelee, tuntee ja tahtoo, on ohimenevää, ellei se pyri siihen, mikä on ikuista, — totuuteen, ikuiseen elämään, joka salattuna on kaiken tämän elämän takana.

Totuuden tieto on totuuden elämistä. Ihmisen täytyy olla sitä, mitä hän tietää. Aivotiedon vie ensi myrsky mennessään.

Totuuden tieto elämästä on vastaus kysymykseen: kuka, mikä ihminen on?

Ihminen tuntee jo itsessään eläimellisyyden. Eläin hänessä haluaa nauttia, alati nauttia aistimillaan. Mutta pitääkö ihmisen niin tehdä? Missä määrin voin ihmisenä uudelleen rakentaa elämäni?

Elämä on seikkailua, suurta, jumalallista seikkailua. Mitä kaikkea tähän voikaan sisältyä!

Meidän pitää tulla itsenäisiksi voidaksemme luopua itsestämme.—29.1.1927 (RR 1936/1)

2

...Fyysilliseen maailmaan tuleva kauneus esiintyy muodoissa. Jos näemme sielun, näemme myös enemmän kauneutta. Kauneudenkaipuu on samaa kuin hengen eli Jumalan kaipuu. Todellisuuden pilkahdustakin sanomme kauniiksi. Me ikävöimme ikuisesti kaunistaa elämää.

Jumala, joka ikuisesti on sama, ei koskaan ole sama. Hengessä on aina uutta; ikuista elämää ei siis voi kuvata. Jumalallinen elämä on aina uusi. Kun näemme kauneutta, herättää se meissä aavistuksen ikuisesta elämästä. — Muoto kyllästyttää, ellemme osaa löytää siitä yhä enemmän henkeä. — (RR 1937/5)

3

Viha on rakkauden toinen napa. Me emme osaa rakastaa ihmistä emmekä ihmisiä, ellemmme osaa heitä vihata. Meidän on rakastettava ihmisyyttä. Jeesus sanoo tästä raamatusta: "Jos joku tulee minun tyköni eikä vihaa isäänsä ja äitiänsä ja vaimoaan ja lapsiaan ja veljiään ja sisariaan, vieläpä omaa sieluaankin, hän ei voi olla minun opetuslapseni." Me vihaamme itsessämme kaikkea, mikä meissä on alhaista. Rakkaus ei voi meihin tulla ennen kuin olemme oppineet rakastamaan Ihmistä, Ihmisen Poikaa. Kun se rakkaus meidät täyttää, silloin me rakastamme kaikkia ja kaikkea.

Me voimme tuntea rakkautta kaikkia kohtaan ilman että meidän pitää hyväksyä sitä, mikä heissä on itsekästä ja alhaista. — Rakastaessaan sellainen ihminen nostaa kaikkia, ja tähän toimeen me olemmekin kutsutut.

Kun katselemme Jeesuksen Kristuksen hymyä, silloin me huomaamme, kuinka paljon rakkautta sisältyy hänen olemukseensa. — (RR 1938/3)

4

KYSYMYS: — Saako tehdä aviorikosta minkäänlaisen asian tähden?

VASTAUS: — Kaikkiin siveellisiin kysymyksiin, kaikkiin kysymyksiin oikeasta ja väärästä, hyvästä ja pahasta ei mielestäni ole muuta kuin yksi ainoa ehdoton vastaus: tee se minkä itse tunnet oikeaksi — ja jos erehdyt, saat kärsiä, mutta samalla viisastut.

Usein on ihminen kuitenkin kahden vaiheella eikä tiedä, mikä on oikein. Silloin hänen tulee hakea neuvoa ihmiskunnan viisailta. Mitä erittäin sukupuolisuhteisiin tulee, niin onhan esim. Jeesus — samalla kun hän kehotti täydelliseen uskollisuuteen ja sydämen puhtauteen rakkaudessa (Matt. V) — lausunut Magdalenasta nuo sisältörikkaat sanat: ken paljon rakastaa, hänelle paljon anteeksi annetaan. Ymmärtääksemme hänen tarkoituk-

sensa, tulee meidän pitää mielessä, että rakkauden voima ilmenee eri tasoilla eri muotoisena. Fyysillisellä tasolla se ilmenee teoissa ja korkein ilmennys siinä on sukupuolinen yhtyminen, astraalisella tasolla se ilmenee enemmän tai vähemmän itsekkäissä ja vaativissa tunteissa, mentaalitasolla enemmän tai vähemmän autuaallisissa, hellissä, suojelevissa ajatuksissa ja tunteissa, ihailussa, auttavaisuudessa ja riemussa, ja ylemmillä tasoilla täydellisesti epäitsekkäänä, vaatimattomana, nostavana, innostuttavana, siveellisesti lumoavana voimana.

Nämä ilmennykset ovat asteettain toisiaan korkeampia ja syvempiä. Ilmennys alemmalla tasolla on samassa määrin oikeutettu kuin sitä kannattaa korkeamman voima. Fyysillinen maailma, joka on ulkonaisin, joutuu täten erikoisasemaan ja fyysillinen ruumis tulee samalla erikoisen pyhäksi.

"Ken katsoo naisen päälle häntä himoitakseen, on jo tehnyt huorin hänen kanssaan sydämessään", sanoi Jeesus. Tämän ymmärrän näin:

Jos ihminen on rakkaussuhteissa jonkun toisen kanssa, älköön ajatelko vierasta, sillä se on jo uskollisuuden rikkomista; älköön kukaan liioin ajatelko henkilöä, joka on toiseen sitoutunut, sillä se on puhtauden loukkaamista.

Ja vielä sanoi Jeesus:

"Teidän pahuutenne tähden myönsi Mooses teille avioeron, mutta minä sanon: älkää ollenkaan erotko."

Kuinka tämä on ymmärrettävä? Nykyaikanaan pyritään aivan päinvastaiseen suuntaan: että avioero olisi niin helppo kuin mahdollista.

Jeesus viittaa tässä rakkauden suureen salaisuuteen: "Älkää yhtykö toisiinne ilman rakkautta, sillä yhtyminen sitoo teidät ei ainoastaan ruumiillisesti, mutta vielä enemmän sielullisesti. Ruumiillisen yhtymisen pyhittää ainoastaan rakkaus. Ja jos keran rakkaudesta yhdytte, miksikä eroaisitte, miksikä olisitte uskottomia? Ei rakkaus ole vain sokeata viettiä. Rakkaus on tunnetta, rakkaus on ajatusta, niin, rakkaus on henkeä, ja kun rakastatte, ette tahdo erota, ette olla uskottomia, ette epäpuhtaita."

Mutta tämä on elämässä harvinaista! Tavallisesti ihmiset eivät rakasta toisiaan. Kaksi ihmistä sitoutuu toisiinsa ja ensi huumauksen loputtua he saavat silmänsä auki. Eivät he rakasta toisiaan! Opittuaan toinen toistaan tuntemaan, he huomaavat, etteivät ollenkaan sovi toisilleen! Ja nyt alkaa kärsimyksen koulu, joka loppuu molemminpuoliseen kylmyyteen, tunteettomuuteen ja välinpitämättömyyteen. Ja noiden kahden ihmisraukan sydämet vaikeroivat yksikseen: tämäkö se nyt oli rakkauden paratiisia?

Ei — älkää antako sydämienne kuolla, rukoilee Jeesus. Ja me näemmekin, kuinka ihmiset ympärillämme hylkäävät toisiaan ja etsivät uutta ystävää, etsivät sitä, jota voisi rakastaa!

Mutta eikö tämä ole epäsiiveellistä? "Heittäköön se ensimmäisen kiven, joka teistä on ilman syntiä", sanoo Jeesus. Ja hän lisää: "joka paljon rakastaa, hänelle paljon anteeksi annetaan" (henkisesti, sillä tekojensa seurauksia ei kukaan voi välttää). Jeesus huomauttaa tässä taas rakkauden salaisuudesta: "Jos te sitoudutte toisiinne ilman rakkautta, herää sieluunne sen rikoksen vastapainoksi rakkauden kaiho ja kaipuu, ja silloin te joko järjellänne sitä tukahdutatte tai noudatatte Magdalenan tavoin sen rauhatonta ääntä. Kaikissa tapauksissa minä säälin teitä ihmislapsia. Sillä te olette poikenneet elämän laista."

Ja jos nyt kysymme: mikä sitten on elämän laki ja todellinen rakkaus? saamme tähänkin vastauksen Jeesukselta: "Uuden käsikyn annan minä teille: rakastakaa toisianne sillä rakkaudella, jolla minä olen teitä rakastanut."

Entä hänen rakkautensa? Se rakkaus oli kotoisin suoraan hengen maailmasta; oli se ihania ja autuaallisia ajatuksia, voimakkaita tunteita ja miehekästä hellyyttä, mutta se oli läpeensä epäitsekästä, sankarillista ja ikuista.

Ja tämä merkitsee, että onnettominkin meistä voi nousta, vapautua ja saavuttaa mielenrauhan, jos hän antaa veljesrakkauden puhjeta sydämessään. Sillä mikäli meidän heikoissa tunteissamme piilee kristuksenkaltaista rakkautta, sikäli olemme voitta-

mattomat uskossamme, onnessamme ja elämässämme.

— 24.1.1924 (RR 1946/10)

5

KYSYMYS: — Jos joku kanssaveljemme on karmallisena seurauksena saanut jonkin kärsimyksen, niin teemmekö teosofiselta kannalta katsottuna oikein koettaessamme saalistaja osanotosta jollakin tavoin poistaa tuon ystävän kärsimyksiä? Omasta kokemuksestani olen tullut huomaamaan, että kärsimys on sitä, joka todellisuudessa puhdistaa ja kohottaa ihmisen henkistä kehitystä. Eikö siis näin ollen toimintamme seuraukset ole päinvastaiset, jos onnistumme poistamaan tuon ystävän kärsimykset ja hänen kehityksensä jääpi vaille niitä kokemuksia, jotka hän olisi saavuttanut kuluttamalla loppuun syittensä seuraukset?

VASTAUS: — Niin kauan kuin emme tiedä, mikä toisen ihmisen karma on ja koska se loppuu erinäisissä tapauksissa, ei ole olemassa meille käytännössä muuta kuin yksi "teosofinen kanta": veljeys, joka käskee auttamaan. Toista on teoriassa. Teorian mukaan asetamme elämämme kokonaisuudessaan. Jos esim. olemme vakuutetut siitä, että aineellinen apu useimmiten menee hukkaan, järjestämme oman elämämme niin köyhäksi ja yksinkertaiseksi, ettemme kykenekään aineellisesti auttamaan. Ja jos olemme vakuutetut siitä, että ainoa todellinen apu on henkistä laatua, koetamme hankkia itsellemme henkistä tietoa ja rikkautta, että kykenisimme auttamaan. Mutta avun antamisesta emme kykene kieltäytymään, sillä karman lakia — jos niin voisimme sanoa — korkeampi on rakkauden laki. — (RR 1949/5)

6

KYSYMYS: — Kun köyhä vaikeroi kurjuuttaan, tuomitsee "järjestelmät" ja Jumalan, eiköhän hänen tuomitsemisensa ole epäoikeutettua?

VASTAUS: — On tietysti, jos hän itse tietää olevansa syy-

pää kurjuuteensa. Mutta muuten — miksei ihminen tuskassansa joskus saisi huutaa? — (RR 1949/5)

7

KYSYMYS: — Ei-teosofit ovat minulta kysyneet: onko oppi jälleensyntymisestä otaksuma vaiko selvästi tieteen todistama?

VASTAUS: — Ei sitä ainakaan nykyaikainen virallinen tie-de ole todistanut. Mutta salatieteellisissä piireissä se on tieteellisesti todistettu, kokemus- ja järkiperaisesta tosiasia. Kokemuksperäisesti se on todistettu niille, jotka itse muistavat ennen eläneensä, järkiperaisesti se on todistettu niille, jotka ovat yhtä vakuutetut jälleensyntymisen totuudesta kuin esim. Pohjoisnavan olemassaolosta tai siitä, että maa kiertää auringon ympäri, vaikkei heillä olekaan siitä omakohtaista kokemusta.

— (RR 1949/5)

8

KYSYMYS: — Eikö jälleensyntyminen ole muuttamista tähdestä tähteen?

VASTAUS: — Monelle ihmiselle näyttää ensimmäinen askel jälleensyntymisuskoa kohti olevan tuo runollinen usko, että siirrymme vapaina henkinä tähdestä tähteen (kts. esim. Flammarionin "Urania"). Epäilemättä tässä uskossa piilee se totuus, että kun olemme suorittaneet työmme tällä pallolla, silloin olemme tilaisuudessa siirtymään muualle. Mutta mikä työ on meille annettu tällä pallolla? Tulla "täydellisiksi". Kun olemme saavuttaneet kristusihmisen kehitysasteen, silloin olemme vapaita. Sitä ennen sitoo meidät oma karmamme tähän surujemme ja ilojemme näyttämöön. — Emme ole täällä ensimmäistä kertaa emmekä viimeistä. — (RR 1949/5)

KYSYMYS: — Mitä on täydellisyyden ihanne?

VASTAUS: — Kaikki suuret uskonnot antavat meille kuvan täydellisyyden ihanteesta, osaksi alkuperäisillä opeillaan, osaksi perustajiensa persoonassa. Semmoisia "yli-ihmisiä", jotka ihanteina nousevat meidän yläpuolellemme, ovat Jeesus, Buddha, Zoroaster, Krishna, Laotse. — Tunkeutumalla heidän opetus-tensa ytimeen te näette ihanteen.

Teosofisesti voimme määritellä täydellisen ihmisen aivan uudella tavalla. Olette teosofisesta kirjallisuudesta lukeneet eri tasoista, aineen ja tietoisuuden eri tiloista eli maailmoista. Niitä on viisi: fyysillinen eli näkyväinen, astraalinen eli tunteitten, mentaalinen eli älyn maailma, buddhinen eli totuudennäkemyksen ja veljesrakkauden maailma ja nirvaaninen eli puhtaasti henkinen maailma, jossa ihmisen tajunta on "yhtä Isän kanssa". Me tavalliset ihmiset olemme itsetajuisia ainoastaan fyysillisessä eli alimmassa maailmassa; tunne- ja älytason ja joskus buddhi-tason voimat vaikuttavat meihin, mutta ainoastaan kulkemalla kaitaa tietä täydellisyyttä kohti heräämme itsetietoisiksi muissakin maailmoissa. Täydellinen ihminen, täydellinen mestari, on saavutettavissa itsetietoisuuden kaikissa viidessä maailmassa. Hänen katseensa tunkee läpi kaikkien salaisuuksien. Hänen kätensä auttaa ihmisten kärsimyksissä. Hän on yhtä ihmiskunnan kanssa ja yhtä Jumalan kanssa. — (RR 1949/5)

10

KYSYMYS: — Mitkä ovat ne edellytykset, jotka kylvömies tarvitsee teosofian vainiolla?

VASTAUS: — Vilpitön sydän, epäitsekäs vaikutin, rakkaus ihmisiin, järkähtämätön rehellisyys ja suvaitsevaisuus. Vielä: ajatuksen selvyys, ymmärtäväisyys ja henkinen kokemus.

— (RR 1949/5)

KYSYMYKSET: — Mikä on paratiisin käärme??

VASTAUS: — Paratiisin käärme on ihmisen sukupuoli-voima, se voima ihmisissä, joka sai heidät lankeamaan, se houkutus, minkä tarjoaa itse sukupuoli-voima. Jokainen ihminen elää ensimmäisen lapsuutensa paratiisissa, jolloin hän ei tiedä mitään sukupuoli-suudesta, mutta kun hän tulee määrättyyn ikään, silloin tämä käärme alkaa houkutella häntä. Jos ihminen olisi yksin, se heräisi hänessä hitaasti, mutta kun hän on keskeillä langennutta maailmaa, niin se jo voi nuorena herätä tietoisiksi. Kun sukupuoli-voima herää ja alkaa toimia niin, että se kiusaa ja houkuttelee häntä, silloin hänessä samalla herää se puoli hänen sielussaan, jota sanotaan neitsyeksi, naiseksi. Se herää hänessä saman verran kuin sukupuoli-voima, kundalini. Se neitsyt, sielullinen tunne, sanoo hänelle: "tälle kiusaukselle sinun ei pidä antaa myöten, sinun tulee olla puhdas". Tuo neitsyt aivan luonnostaan polkee käärmeen päätä. Hänen koko olemuksensa on sellainen, että hän tuntee puhtautta, luulee tuntevansa, mitä se merkitsee, ja painaa käärmeen päätä alas, mutta kuitenkin sillä tavalla, että tuo käärme puree, pistää kantapäähän tuota neitsyttä, niin että hän tulee naiseksi, vaimoksi. Ihminen ei voi pysyä neitsyenä — tietysti joku voi, — kuten Jeesus Kristus — ja ihmiseen tulee suuri vaiva, tulee aivan kuin taistelu ja vaino neitsyen ja käärmeen välillä. Ihminen ei ole silloin sielussaan neitsyt, vaan hän tulee vaivan tilaan, ja hänestä tulee mies tai nainen.

Nyt nämä hienovaraiset kehitysvaiheet ihmisen sielussa ovat muutamissa huomattavissa, joillakuilla koko se elämä on näkyvää ja tuntuva, toisilla taas menee ohitse hyvin pian. Toiset ovat niin tottuneet tämän maailman materialismiin, pahuuteen, etteivät he tiedä mitään koko paratiisista, he hyväksyvät käärmeen ilman muuta, eivät ymmärrä neitsyttä.

Jokainen ihminen tulee ennemmin tai myöhemmin siihen kohtaan, että hän tulee neitsyeksi, että hän voi synnyttää Kris-

tuksen. Silloin hänelle selviää, että sukupuoliisuus on jotakin merkillistä. Ja hänestä näyttää ja tuntuu, että sukupuoliisuus on jollakin tavalla voitettava: hän käsittää sen ensin karkealla tavalla, sitten salaperäisemmin. Hänellä on neitsyen jalka käärmeen päällä ja voi olla, että käärme häntä pistää. Kaikilla on edessä se probleemi, kuinka Eevasta on tuleva Maria, kuinka sielu voi muodostua Pyhäksi Neitsyeksi, jotta se voisi synnyttää vapahtajan. Se kysymys on ratkaistava, muuten ei Kristus voi syntyä ihmisessä, ja siihen ratkaisuun voi kulua useampia elämiä. Kun ihmiselle tämä merkitys on selvinnyt, niin hän ymmärtää, että nyt voidaan vääntää salaisuutta yksi kierros. Silloin hän ymmärtää, että tämä käärme, joka yhdellä avaimenkierroksella avattuna on sukupuoliinen voima, on toisella psyykinen voima ja psyykkiset kyvyt, uudet yliluonnolliset aistit. Kaikki ne ovat käärmettä. Usein tapahtuu sillä tavalla, että nämä psyykkiset kyvyt, kun ne ihmisessä vähän heräävät, ovat niin viehättäviä, ihmeellisiä, että hän ei ollenkaan heti huomaa, että ne ovat käärmettä. Hän voi pikemminkin luulla, että ne ovat Pyhää Henkeä, Neitsyttä, ja että nyt hän puhdistuu. Tämä on kohta, johon moni pyrkijä kompastuu. He luulevat, että nyt maailmoiden salaisuudet heille paljastuvat, nyt he voivat mennä toisiin maailmoihin, nyt he itse ovat merkillisiä. He rupeavat kehittämään näitä kykyjä ja pitävät niitä ihmeellisinä, koska voivat toisillekin paljastaa asioita, joita nämä eivät tiedä. Heillä on sitten suuri, hirvuinen taistelu, kun heidän pitää huomata, että kaikki nämä kyvyt kuuluvat käärmeelle eikä neitsyelle. Sehän on käärme, joka lupaa, että saan kaiken tiedon hyvästä ja pahasta. Kun he huomaavat, että se kuuluu käärmeen alaan, silloin samassa neitsyt taas herää, sillä se on ollut kuin piilossa niin kauan, kun he olivat tirkistäneet itsensä sokeiksi psyykkisten kykyjen käärmeeseen. Silloin neitsyt on kuin jotakin toista, kuin mitä se oli sukupuoliiasiain yhteydessä, sillä tällaiset ihmiset ovat sukupuoliisesti koko lailla puhtaita, vähän kylmiä. He pelästyvät ja huomaavat, että nuo kyvyt voivat viedä heidät pois välittömästi Kristus-yhteydestä. Kristus syntyy ihmisessä vasta silloin, kun

hän on aivan nöyrä ja pieni eikä ajattele mitään itsestään. Ja kun Kristus syntyy hänessä, silloin se muuttaa sukupuolivoiman pyhäksi uudella tavalla ja nostaa psyykkiset kyvyt pois persoonallisista, maallisista asioista, niin että niistä putoaa kuin kuoret pois, että ne tulevat henkiseksi kyvyiksi. Tämän ihminen alkaa huomata, neitsyt aavistaa sen siinä tilassa, jolloin hän lankeaa polvilleen Kristuksen edessä. — 1926 (RR 1950/3)

12

KYSYMYS: — Mistä johtuu, että toisinaan iltayöllä unesta herättyäni ja avatessani silmäni näen jonkin matkan päässä valkean olennon, joka lähestyy minua tullen välistä aivan vuoteeni viereen, niin että kerran saatoin erottaa minulle aivan tuntemattomat kasvot? Silmäni ovat aivan auki ja olen täysin tajuissani. Juuri edellä kuvatussa tapauksessa luulin häntä ensin sisarekseni, joka nukkui samassa huoneessa ja huusin pelästyen hänen nimensä. Pelästyn joka kerta, ja sydämeni alkaa lyödä kiivaasti. Huudettuani ja huidottuani käsillä näky sitten häviää. Kerran taas näin kuvion, joka läheni huimaavaa kyytiä. Ensi kerran näin jo lapsena, ja silloin näin miehen monivärisessä, kansallispukua muistuttavassa asussa. Tavallisesti näky tulee, kun edellisenä päivänä olen kokenut jotakin mielenliikutusta tai olen muuten rasittunut.

VASTAUS: — Nämä havainnot ovat hyvin tehtyjä ja ovat hyvin selventäviä. Tällä henkilöllä on mediumistisia taipumuksia. Hän erittää itsestään eetterivoimaa, johon jokin astraalimaailman olento tarttuu esiintyäkseen. Joku ystävä tahtoo ehkä ilmoittaa jotakin jne. On voitettava pelko, jotteivät pahat voimat voisi käyttää sitä pelkoa hyväkseen. On hyvin tärkeitä voittaa pelko. Astraalimaailmassa on odottamattoman peloittavia olentoja, joita on maltillisesti otettava vastaan. Kun ihminen ei pelkää, antaa mestari hänelle syntysanat. On opittava tässä fyysisessä elämässä olemaan rauhallinen ja peloton kaikissa tapauksissa. Se on yksi läksy, joka meidän on ehdottomasti opittava.

Jos pelkää, niin vahingoittaa hermostoaan ja sydäntään. Pelko on voitettavissa siten, että valistaa itseänsä ja älyänsä henkimaailman suhteen. Vältettävä myöskin liikarastitusta ja mielenliikutusta, mikä on kylläkin vaikea, sillä aina tapahtuu sellaista, joka voi meitä järkyttää, mutta täytyy oppia olemaan kaikissa tilanteissa rauhallinen ja maltillinen.

On koetettava seurata jonkun suuren mestarin käskyjä. Tämän henkilön on koetettava oppia ajattelemaan, että se olento, joka näyttäytyi, on riippuvainen hänestä, että hän antaa sille voimaa, joten hän on niinkuin äiti. Hänen on koetettava ajatella sitä, niinkuin se olisi hänen lapsensa, kohdeltava sitä ystävällisesti ja rauhallisesti, sillä henkiolennot ovat hyvin arkoja. Jos meidän luoksemme tulisi joku ystävämme ja me huitoisimme käsillämme ja huutaisimme: pois, pois, — minä pelkään! — niin hän hämmästyisi kovin ja poistuisi kiireesti. Vielä monin kerroin enemmän meidän käytöksemme vaikuttaa henkiolentoihin, ja he pelästyvät kovin ja poistuvat kiireesti. — Meidän on opittava kohtelemaan kaikkia ja kaikkea rauhallisesti ja pelottomasti. Emme saa pelätä eläimiä. Niinkuin metsästäjien on opittava metsästäessään, että he eivät saa eläimen äkkiä ilmestyessä pelästyä, niin meidänkin on opittava. Me olemme isäntiä, mikä ei voi meitä vahingoittaa, kun olemme pelottomia ja rauhallisia. Jos tämänkin kysymyksen tekijä oppii pelottomasti ja rauhallisesti suhtautumaan henkimaailmaan, niin henget voivat palvella häntä. — Astraalimaailmassa voimme kohdata kauheita näkyjä ja kauheita huutojakin kuulla, ja jos silloin pelästymme, niin ei auta muuta kuin kiireesti juosta takaisin ruumiiseen, ja silloin tavallisesti heräämme siihen, että sydän sykkii kiihkeästi ja olemme aivan hiessä. Tämä on merkinä siitä, että olemme kokeneet jotakin, joka on peloittanut meitä astraalimaailmassa. Mutta meidän on turha pelätä, sillä jos emme pelkää, eivät henget voi tehdä meille mitään pahaa. Eivät ne voi muuta kuin juuri herättää meidän pelkoamme ja vahingoittaa meitä siten. — Toivottavasti tästä henkilöstä, joka on tämän kysymyksen tehnyt, ei tule mediumia. — (RR 1950/3)

KYSYMYS: — Minkätähden vanhat kulttuurikansat ovat nykyään rappiotilassa ja toiset ovat astuneet niiden sijalle sivistyksen etunensä? Onko olemassa joitakin yleisiä lakeja, jotka tässä vallitsevat, kun sivistys on kulkenut niin omituisesti itämailta etelä-Euroopan kautta tänne Pohjolaan, jonka kulttuuri nykyään alkaa olla johtavana kansojen elämässä?

VASTAUS: — On olemassa aivan yleinen laki, joka määrää, että kun kansa ensin on saavuttanut korkeimman kulttuurin, minkä se kykenee saavuttamaan, sitten se joutuu rappiotilaan. Se on aivan sama laki, joka vallitsee ihmiselämässä ylipäänsä. Jokainen ihminen elää jonkin aikaa täällä maan päällä, ja tavallistahan on, että ihminen oppii ja kehittyy ja sivistyy ja pääsee täyteen voimaansa, täyteen kehitykseensä tietyn ikäisenä. Sitten hän alkaa rappeutua, hänen henkiset kykynsä huononevat. Jotkut ihmiset säilyttävät myöhäisimpään vanhuuteensa, miltei kuolinhetkeensä saakka kaikki henkiset kykynsä, mutta tavallista on, että ihmiset niitä kadottavat jonkin verran ja aivankuin tulevat uudestaan lapsiksi ja sitten astuvat pois tältä näyttämöltä. Tämä on yleinen inhimillinen laki, ja ihminen ei voi sitä voittaa, ennenkuin hän on voittanut kuoleman, ennenkuin hän on saavuttanut elämäneliksiirin, niin että hän ei vanhene. Mestari on sellainen olento, joka ei vanhene ollenkaan tässä tavallisessa merkityksessä, vaan hän on samanlainen, niinkauan kuin hän käyttää tätä samaa fyysillistä ruumista. Aivan ikuisia aikoja hän ei voi sitä käyttää, sentähden että fyysillinen ruumis on aina fyysillisten lakien alainen ja se kuitenkin vähitellen kuluu, vaikkakin me kulutamme sitä paljon nopeammin, kuin mitä se itsestään kuluisi, ja Mestari taas on olento, joka osaa säilyttää sen erinomaisen kauan. Hän ei ollenkaan kuluta fyysillistä ruumista sillä tavalla kuin me, sillä hän osaa elää täydellisesti luonnonlakien mukaisesti. Sentähden hän kyllä saattaa pitää samaa fyysillistä ruumista useampia satoja vuosia ja on aivan samannäköinen, nuorekkaan näköinen yhtämittaa. Mutta se on poikkeusta-

paus, tavallisesti ihmiset vanhenevat ja kuolevat.

Sama on myös laita kansojen suhteen. Kansoillakin on oma elämänsä. Me tiedämme, että kansa ei ole ainoastaan joidenkin yksilöiden summa, vaan että on olemassa myöskin yhteinen kansanhenki, se elementaali- eli ajatusolento, kuinka sanoisin, jonka sen kansan ajatusaura, jonka kaikki sen kansan yksilöt luovat ja jonka voimaa he yhä enemmän lisäävät. On olemassa se, joka on tämän elementaalin takana, nimittäin se kansan deeva, se jumala, joka on aina kutakin kansaa edustamassa. Kansoilla on aikansa, ja ainoastaan siinä tapauksessa, että kaikki ne sielut, jotka jossakin kansassa syntyisivät, olisivat Mestareita, voisi kokonainen kansa pysyä ikuisesti niin kauan kuin maapallo pysyy, ja ylläpitää kulttuuria. Mutta tähän on aivan mahdollonta ajatella, ja sentähden täytyy kaikkien kansojen nousta ja hävitä.

Minkä tähden kulttuurit sitten tulevat idästä? Sillä on aivan luonnolliset syynsä, sentähden että me elämme viidennessä juurirodussa, ja sen kehto oli keski-Aasiassa. Siellä, missä nykyään on Gobi-erämaa, siellä oli suuri meri ja sen rannalla syntyi tämä viides juurirotu. Sieltä levisi se ensin Intiaan ja sitten Persiaan, vanhaan Egyptiin ja sitten myös Kreikkaan ja tänne Eurooppaan ylipäänsä. Sieltä se siis alkoi, ja sentähden se henkinen voimavirtaus lähtee myös siitä samasta pisteestä ja samaan suuntaan. Sentähden kaikki kulttuurit tulevat sieltä idästä, niinkuin vanha latinalainen sananparsari sanoo: *ex oriente lux*, idästä valo, aurin-gonnousu idästä. Sellainen on sääntö.

Muutamit kansat ovat elinvoimaisempia kuin toiset, niinkuin muutamit ihmisetkin. Se riippuu aivan siitä, minkälainen on heidän kulttuurinsa. Jos kansan kulttuuri on hyvin aineellista laatua, ja kansa sitten kuluttaa elinvoimansa aineellisuuteen, himoihin ja haluihin ja pyyteihin, silloin sen elinvoima ei voi olla pitkäaikainen eikä sen kulttuuri ole niin pysyvä, kuin jos sen sivistys olisi enemmän henkistä laatua. Intian sivistys esimerkiksi on aina ollut myöskin henkistä laadultaan, ja sentähden, vaikka se on ensimmäinen alarotu tästä aarialaisesta rodusta, niin kui-

tenkin on vielä Intian kansa ja heidän sivistyksensä yhä jäljellä ja se yhä vaikuttaa, heidän vanha henkinen sivistyksensä.
— 10.5.1910 (RR 1950/5)

14

KYSYMYS: — Mitä oli Napoleon salatieteelliseltä kannalta katsoen?

VASTAUS: — Minä olen kyllä tähän kysymykseen joskus ennenkin vastannut niin paljon, kuin siihen olen osannut vastata. Napoleon salatieteelliseltä kannalta oli sellainen olento, joka ennen oli, me voisimme sanoa, harjoittanut joogaa. Hän oli hyvin pitkälle kehittynyt ihminen. Hänellä oli suuria voimia. Hän oli silminnähävästi paljon tehnyt työtä edellisissä ruumistuksissa, suuresti harjoittanut ajatustaan ja mietiskelyä ja voimainsa käyttämistä määrättyyn tarkoitukseen. Hän oli silminnähävästi paljon työtä tehnyt, sillä hänen kaikista huomattavimpia ja huomatuimpia ominaisuuksiaan nyt tässä ruumistuksessa, jolloin hän oli Napoleonina, oli tuo hänen erinomainen työkykynsä. Hän ei koskaan väsynyt. Hänellä oli monta sihteeriä, jotka kirjoittivat hänen sanelunsa mukaan, ja hän heittäytyi aiheesta toiseen. Kun hän saneli valtiollisia kirjeitä, niin hän saneli niin nopeaan, että hänen kirjurinsa aivan väsyivät. Kun yksi oli kirjoittanut yhden, niin oli tämä ihan väsynyt, ja sitten hän saneli toiselle kirjurille, ja tämä taas suurilla ponnistuksilla pääsi läpi, ja sitten taas kolmannelle jne. Sitten me tiedämme, että hän osasi niin kohdistaa huomiotaan ja hallita aivojaan, että kun hän tahtoi, niin hän nukkui heti paikalla, ja nukkui niin kauan kuin hän tahtoi. Hänestä kerrotaan, että hän heittäytyi vaununsa tyynylle, kun kanuunat paukkuivat. Hän oli siis siinäkin suhteessa aivan ihmeellinen olento. Kun me ajattelemme, millä tavalla hän nousee elämässä, että hän alkaa sotamiehenä tai aliupseerina ja nousee keisariksi, voipa sanoa maailmanvaltiaaksi, niin jokainen ymmärtää, että hänen on täytynyt olla tavattoman kehittynyt ja merkillinen olento.

Sitten todella salatieteellisesti katsoen — minä olen siitä ennenkin puhunut — hän oli saanut tehtävän: hänelle sanottiin salaisen maailman puolesta ja kysyttiin, tahtooko hän ottaa suuren työn tehdäkseen; ja se työ oli, että Euroopan vallat liitettäisiin yhteen Euroopan yhdysvalloiksi samalla tavalla, kuin Amerikkassakin on Amerikan Yhdysvallat. Se oli täällä Euroopassakin saatava aikaan, ja Ranskan vallankumouksen jälkeen hän sai sitä yrittää. Hän otti sen yrittääkseen. Mutta samalla hänen piti silloin luvata luopua kaikesta itsekkyydestä, kaikista omista tarkoituksista, kaikesta ylpeydestä ja vallanhimosta itsensä puolesta ja hänelle sanottiin, että "niin kauan kuin sinä muistat sen asian, niin kauan me sinua autamme". Ja hän kyllä aina sen muisti, ja hänellä oli ihanne mielessään, mutta lopulta hän sitten sortui. Hän alkoi ajatella itseksensä, että hän oli Ranskan pää ja että mitenkä tämän kaiken käy, kun nyt valta alkaa tulla niin suureksi ja niin paljon valtakuntia yhdistyy? Mitenkä tämän sitten käy, kun minä kuolen? Täytyisi olla jonkinlainen seuraaja. Mikä on luonnollisempaa, kuin että minulla pitäisi olla lapsi, minulla pitäisi olla perillinen, joka todella perisi kaiken minun jälkeeni. Hän ei itsekään huomannut, kuinka hänen sisäänsä hiipi tuollaisia itsekkäitä ajatuksia, että miksikä hän ei voisi säilyttää valtaa omassa perheessään, omassa suvussaan. Hänen ensimmäisellä puolisoillaan ei ollut, niinkuin historiasta tiedämme, perillistä. Sitten hän meni naimisiin toisen kanssa, ja uuden puolison piti tietysti olla joku kuninkaallinen. Hän erosi siitä ensimmäisestä puolisoistaan, vaikka rakasti häntä ja otti sen itävaltalaisen ja sai tuon perillisen, "Rooman kuninkaan". Silloin hän luuli olevansa kunniansa ja mahtavuutensa huipulla. Mutta se oli kuitenkin lopun alkua.

Euroopan Yhdysvaltoja ei siis vielä silloin saavutettu.

— 2.5.1912 (RR 1950/6)

Helvetit ja taivaat eivät ole luonnon eli elämän itsensä luomia, vaan ihmisen luomia. Luonto, elämä, on ainoastaan antanut tilaisuuden ja mahdollisuuden ihmiselle työskennellä, olla, oppia ja kehittyä, kärsiä ja iloita. Elämä on antanut tämän fyysillisen elämän. Jumala, luonto, on antanut sitten astraalitason ja kaikki muut tasot ja maailmat. Ja jokaisella tasolla, maailmalla, on oma luontonsa. Jokaisessa maailmassa vallitsee omat lakinsa. Ja nämä elämän- eli luonnonlait ovat saaneet aikaan kärsimystä yksilöllisissä olennoissa silloin, kun yksilöllinen olento on rikkonut niitä vastaan. Niiden tasojen elämä itsessään on sellainen, että se palauttaa rikkoutuneen sopusointuun. Ja tajuava olento, joka on rikkonut näitä luonnonlakeja vastaan, on samalla myynyt itsensä niille luonnonlaeille, sitonut itsensä niihin, antautunut niiden opastettavaksi. Ne luonnonlait pyrkivät palauttamaan tasapainon, ja silloin yksilöllinen olento kärsii. Sentähden ei astraalitaso ole mikään helvetillinen eikä kiirastulimaailma sellaisenaan; se on yksi taso, jonka elämä on jumalallista ilmenystä ja sangen merkillistä ja ihmeellistä. Niille, jotka ovat astraalitason perustuslakeja rikkoneet, se on kärsimystä, helvettiä. Sentähden ihminen, joka on yksilöllinen tajuntaolento, on siinä asemassa luonnossa, että jos hän rikkoo joitakin elämänlakeja vastaan, niin nuo lait itsestään niin sanoaksemme kostavat hänelle siten, että ne palauttavat tasapainon.

Ihminen on olento, joka tajuntakeskuksena elää useammilla tasoilla, useammassa maailmassa: fyysillisessä, astraalisessa, mentaalisisä ja hengen maailmassa, kaikilla näillä tasoilla yhä aikaa, meidän maapallomme kaikilla tasoilla, kuitenkin niin, että meidän itsetietoisuutemme ei käsitä muuta kuin tämän fyysillisen. Nyt, kun ihminen itse on se, joka luo oman helvettinsä, kiirastulensa ja taivaansa, on hän samalla myös siinä asemassa, että hän ei ole ajan eikä paikan puolesta riippuvainen ulkonaisista seikoista. Siis hän toisin sanoen ei välttämättä tarvitse odottaa sisäistä helvettiä tai taivasta vasta kuoleman jälkeen,

vaan hän voi elää niitä nyt jo tässä elämässä. Tietysti tässä näkyvässä elämässä ihminen kärsii ja iloitsee, mutta se saattaa aiheutua ulkonaisista asioista. Niistä hän on erottunut pois, kun kuolema kohtaa. Niiden toiselle puolelle jää sellainen, mikä ei ole tekemisissä näiden ulkonaisten asioiden kanssa. Esim. ihmisellä on jokin pahe, jota hän tyydyttää fyysillisen elämän aikana, ja sen avulla hän saa nauttia ja saattaa myös kärsiä, jos pahe hänessä esim. saa aikaan tauteja. Hän siis kyllä tämän paheen johdosta nauttii ja saattaa kärsiä fyysillisesti, mutta tämä fyysillinen kärsimys, joka on tuloksena paheen fyysillisestä luonteesta, ei voi jatkua kuoleman jälkeen. Fyysillinen sairaus ei seuraa, vaan itse pahe sielullisena ilmiönä, halu nauttia määrättyllä tavalla. Silloin on kuoleman portilla vahti, joka sanoo: "Tästä täytyy sinun luopua." Ja hän huomaa, että tässä on tosi kysymyksessä. On mahdotonta hänen sanoa: "En tahdo tästä luopua." Hän kyllä koettaa sitä, hän koettaa pyrkiä tähän maailmaan takaisin, ihmisten sieluihin, voidakseen nauttia heidän välityksellään. Ihminen on henkinen olento, hän voi ikäänkuin asettua vastaan, mutta luonto ei välitä siitä, se sanoo: "Sinun täytyy, tahdoit tai et. Sinulla oli armonaikaa fyysillisen elämän aikana, silloin voit sanoa, ettet tahdo siitä luopua, mutta nyt sinun täytyy luopua siitä. Ja minä voitan." — Ja ihminen, koetettuaan ensin tyydyttää tuota haluaan, huomaa, että tuo tyydytys on harhaa, ja hän heittää päältään tuon halun ja sanoo: "Tästä ei tule mitään." Ja silloin hän ikäänkuin myöntää elämän edessä, että hänen pitäisi vapautua. Nyt hän joutuu astraalitason tuleen, mistä apostoli Paavali sanoo, että se puhdistaa kaiken. Ei siinä ole mitään ulkonaista tulta, vaan sisäistä, joka puhdistaa hänen sielunsa. Ja silloin hän kärsii tuskia, kamalia tuskia, helvetin tuskia, mutta tietysti häntä koetetaan auttaa sillä tavalla, että hänelle sanotaan: "Koeta itse voittaa itsesi, ymmärrä, että tämä on välttämättömyys. Luovu itsestäsi!" Ja kun hän sen ymmärtää, hän pääsee taivaaseen.

Helvetti kestää aikansa, mutta se tuntuu kyllä pitkältä, sen me tiedämme tässä fyysillisessä maailmassa. Helvetissä on tus-

kia kuten tässä fyysillisessä maailmassa, mutta vielä vaikeampia, ja silloin ei ole kysymys minuuteista, vaan maallisesti katsoen vuosista. Sentähden on niin tärkeää tämä maanpäällinen elämä, kuten Jeesus Kristus sanoo: "Nyt on armon aika, luopukaa pahasta niin kauan kuin te täällä olette." Helvetin ja kiirastulen tuskat ovat helpommat maan päällä kestää kuin kuoleman jälkeen, sillä fyysillinen ruumis ei jaksakaan kärsiä yhtämittaa, on aina levon hetki välillä. Jos ihminen katuu täällä syntiään ja koettaa päästä siitä vapaaksi, niin se on suoritettu, ei sitä tarvitse enää kuoleman jälkeen suorittaa. Hän voi täällä sanoa: "Tulokoon helvetti nyt, ettei se jää kuoleman jälkeen." Kuoleman jälkeen on ihmisellä aivan toisenlaisia tilaisuuksia, jos hän on elänyt kiirastulensa nyt. Ihmisen ei tässä fyysillisessä elämässä pitäisi pelätä tuskaa ja kärsimystä. Parempi, jos kiitämme elämää siitä, että täällä voimme kärsiä sellaista, joka puhdistaa meidät itsekkyydestä. Tietysti on myös turhia kärsimyksiä, jotka eivät meille mitään opeta, sentähden on luvallista koettaa sellaisista päästä. Sielulliset tuskat, jotka aiheutuvat siitä, että ihminen näkee oman huonoutensa, ovat paikallaan, mutta kuitenkin älköön ihminen itse etsikö sieluntuskia. Ihminen voi vaipua sellaiseen ulkokultaisuuteen, että hän saattaa päälleen tuskat ja nauttii siitä. Mutta se on paha. Kristillisessä kirkossa on paljon sellaista. Pidetään ansiona, että ihminen tuntee huonoutensa ja antaa sen toisille tiettäväksi. Sellainen ihminen on usein itserakas ja ajattelee tavallisesti sisässään, ettei hän ole sentään niin huono. Ihmisen ei pidä keksiä ja hankkia itselleen sieluntuskia, niistä ei ole hyötyä, päin vastoin. Omantunnon tuskat tulevat siinä muodossa, että ihminen todella katuu pahoja tekojaan. Ei hän parane yhtään, vaikka on kovasti alakuloinen ulkonaisesti. Todellinen kärsimys on siinä, että ihminen koettaa olla iloinen. Silloin hän kärsii vapaaehtoisesti, peittää tuskansa ja kärsimyksensä, ei kerro niitä kellekään, vaan kärsii ne sisässään. Se on kiirastulta. Todellisessa katumuksessa on sisäinen hyvyys mukana. Ihminen on silloin aina rauhallinen ja hyvällä mielellä. Jos esim. äiti kärsii tuskia sielussaan, ei hän niitä lapsilleen

puhu, hän on heille iloinen, vaikka kovakin tuska voi häntä raadella. Niin me myöskin voimme olla maailmaan nähden, itse kärsimme, mutta koetamme levittää onnea ja rauhaa ympärillemme. Ja niin tekee ihminen, joka on ymmärtänyt kiirastulen salaisuuden.

Jos katsomme kiirastulta astraalimaailmassa, niin miten se tapahtuu? Ei kuka tahansa pääse kuoleman valtakuntaan, ei ilman lupaa, sillä eivät ne ole mitään ilon ja naurun asioita. Jos muistatte, niin on ollut kristityitä saarnaajia, jotka ovat sanooneet, että Jumalan vanhurskaus tulee ilmi siinä, että ihminen, kun on kuollut ja uskovaisena joutunut taivaaseen, voi nähdä, kuinka hänen rakkaimmat sukulaisensa kärsivät helvetissä. Niin voi sanoa ihminen, joka ei tiedä mitään. Jos on vaikka selvänäköinen, ei pääse katsomaan näitä olotiloja, ellei anneta lupaa siihen. Täytyy saada jokin mestari avuksi päästäkseen kuoleman valtakuntaan, eikä sinne pääse, jollei ole niin kehittynyt, että astuessaan sinne voi auttaa siellä olijoita, kuten Jeesus Kristus kävi kuoleman valtakunnassa ja saarnasi hengille. Joka menee kuoleman valtakuntaan, hänen pitää mennä sinne valon enkelinä, joka tuo lohdutusta. Kuoleman valtakunta on suojattu.

Ihminen voi, kuten sanottu, kärsiä samat asiat täällä maan päällä, ja se on silloin helpompaa. Kuoleman jälkeisessä elämässä ei silloin tarvitse kärsiä, mutta jos on luotu fyysillistä karmaa, on se suoritettava seuraavassa maanpäällisessä elämässä, ellei se ole tullut suoritetuksi jo samassa fyysisessä elämässä. Ihminen saa kaikki korjata, ja se juuri on luonnon hyvyttä. — (RR 1951/10)

16

KYSYMYS: — "Hiljaisuuden Äänessä" sivulla 21 sanotaan: "Pitkä ja uuvuttava on tie edessäsi, oi oppilas. Ainoakin ajatus menneisyydestä, jonka olet jättänyt taaksesi, vetää sinut alas, ja saat lähteä uudelleen kiipeämään.

Tapa itsestäsi kaikki muisto menneistä kokemuksista. Älä katso taaksesi, tai olet hukassa." Millä asteella on tämä neuvo

huomioon otettava? Tuntuu nimittäin siltä, että vasta jälkeensä menneitä kokemuksia muisteltaessa monta kertaa huomaa niistä saamiaan opetuksia. Tarkoittaako raamatun kertomus Lootin emännästä sekä Sodomian ja Gomorran hävityksestä samaa?

VASTAUS: — Kun noin sanotaan, että kun kuljet eteenpäin, niin älä katso taaksesi, se on neuvo, jonka voi huomata keskiaikaisissa saduissakin. Kun nuori poika on etsimässä prinsessaa, niin siinä tulee aina tavallisesti jokin kohta, jossa sanotaan, että nyt kun nouset tuota vuotta ylös, niin älä katso ollenkaan taaksesi, vaikka mitä siellä tapahtuisi. Tuo nyt viittaa siihen samaan. Ja eräs kokemus, jonka ihminen, kuka tahansa voi tehdä, joka varsinkin koettaa pyrkiä eteenpäin, on se, että jos hän päättää jostakin asiasta luopua, niin silloin ei ole hyvä sitä ajatella, ei ole hyvä kääntää katsettaan taaksepäin ja miettiä sitä asiaa, muistella kuinka se oli silloin, kun se oli. Sehän on vanha kokemus, jonka jokainen voi tehdä, että jos hän jostakin oikein tahoo luopua, niin silloin hän ei ajattele sitä asiaa. Silloin hän ei voi ajatella sitä asiaa, sillä jos hän kääntää mielensä taaksepäin ja rupeaa muistelemaan sitä vanhaa, niin aivan äkkiä voi herätä hänessä halu siihen samaan, ja hän on taas siinä kiinni. Hän ei siis ole sitä jättänyt, hän ei pääse siitä silloin. Tämä on totta myöskin aivan reinkarnaatiomuistin, jälleensyntymismuistin suhteen. Tavallisesti ihminen ei muista, että hän on ollut olemassa, ja mitenkä silloin oli, kun hän eli ja mitenkä hän teki. Eihän ihminen muista tavallisissa oloissa sitä, ja luonto on antanut aivankuin suojelukseksi ihmisille sen, etteivät he muista. Ihmisellä on ainoastaan niinkuin luonteen ominaisuutena mukanaan kaikki muisto menneisyydestä. Hänellä on luonteen ominaisuudeksi muodostunut se, mitä hän on ennen hankkinut itselleen. Aivan niinkuin, jos me olemme oppineet esim. kirjoittamaan, niin emme enää muista, millä tavalla opimme ensin viivää vetämään ja A:ta kirjoittamaan, vaan me vain osaamme kirjoittaa. Me emme ollenkaan ajattele sitä asiaa, millä tavalla me siihen opimme. Samalla tavalla on myös jälleensyntymismuistin laita.

Meillä on luonteenominaisuutena nyt se, mitä me olemme ennen hankkineet, mutta me emme muista, millä tavalla se hankkiminen tapahtui. Sillä tavalla luonto meitä suojelee. Jos sellainen ihminen, joka ei ole saavuttanut vielä täydellistä henkistä tasapainoa, äkkiä kääntäisi katseensa taaksepäin ja katsoisi menneisyyttään, näkisi, mitenkä hän on ollut jossakin edellisessä elämässä, Mitä hän on tehnyt, mitenkä hän on elänyt, niin voi otaksua melkein varmasti, että se olisi hänelle suuri houkutus ja lankeemus. Sillä ihminen näkisi silloin, mitä pahaa hän on tehnyt, mutta hän näkisi sen tietysti sillä samalla tavalla kuin se silloin oli, niillä samoilla ajatuksilla ja tunteilla. Jos hän silloin nautti jostakin pahasta — ja sitä joka ihminen on tehnyt ennen ainakin ja nytkin tietysti —, jos hän on silloin nauttinut pahasta sellaisella tavalla ja sellaisesta pahasta, josta hän ei nyt mitään tiedä, ja jos tapahtuu nyt tuo, että hän tuolla tavalla kääntäisi katseensa ja aivan selvästi näkisi ja eläisi taas — sillä kun näkee jotakin vanhaa inkarnaatiota, niin se on kuin eläisi sen uudestaan —, niin hänessä heräisi se vanha rakkaus juuri siihen pahan muotoon. Se heräisi hänessä, ja hän saisi uudelleen taistella sitä vastaan, jonka taistelun hän jo suoritti tuonelassa kuoleman jälkeen. Ja hyvin luultavaa on, että hän tässä fyysisessä ruumiissa sortuisi. Sentähden on niin, että luonto aivan kuin suojaa meitä, ja sen tähden myöskin sanotaan: älkää heittäkö silmäystä tuon menneisyyden esiripun taa, älkää heittäkö sinne silmäystä ennenaikaisesti. Silloin kun jälleensyntymismuisti on tullut omalla ajallaan — ja se tulee luonnollisella tavalla — niin silloin ihminen on saavuttanut jo sen hengen tasapainon, että hän voi katsella kaikenlaisia asioita suoraan silmiin. Siis se tasapaino on ensin hankittava, se siveellinen tasapaino, se älyllinen, henkinen ja siveellinen tasapaino. Sitten ihminen voi ja jaksaa katsoa silmiin mitä tahansa.

Luulen, että tässä "Hiljaisuuden Äänessä" tarkoitetaan juuri sitä sen tähden, että kun ihmisellä on jonkinlaisia astraalisia kykyjä, niin hän voi kyllä pikkuisen noin uteliaasti koettaa ottaa selvää omasta menneisyydestään, mutta sekään ei ole hyvä. Se

on luettava, niinkuin sanotaan, akaashasta sellaisella korkealla kyvyllä, tai sitten jos se tulee esim. astraalisen tajunnan kautta, niin silloin se tulkoon opettajan välityksellä siten, että opettaja näyttää. Silloin siitä ei ole mitään vaaraa. Mutta noin itse ruveta tutkimaan sitä uteliaisuudesta vain, voi olla hyvin vaarallista.

Mutta nämä nyt ovat sellaisia mysteereitä, jotka eivät tule kysymykseen tavalliselle ihmiselle. Mutta sitä nyt kai tarkoitetaan siinä "Hiljaisuuden Äänessä".

Se on tietysti totta, niinkuin tässä sanotaan, että vasta jälkeinpäin menneitä kokemuksia muistellessa monta kertaa huomaa niistä saamiaan opetuksia. Sitä me aina teemme kuoleman jälkeen. On juuri ihmisen kuolemanjälkeinen työ miettiä ja ottaa siitä opetus, ja se menee hyvin, sentähden että olosuhteet kuoleman jälkeen ovat sitä laatua, että sen muistamisen ja sen kokemuksen hankkimisen täytyy mennä hyvin.

Raamatun kertomus Lootin emännästä tarkoittaa luultavasti sitä samaa. Minun ymmärtääkseni se juuri tarkoittaa sitä. Loot tahtoi lähteä pois Sodomasta ja Gomorrasta, tahtoi siis jättää vanhan elämän synneissä, tietämättömyydessä, tahtoi jättää sen elämän ja lähteä kulkemaan niitten kanssa, jotka kulkivat sieltä pois. Mutta sitten yhtäkkiä Lootin emännälle tuli halu muistella sitä vanhaa, ja hän kääntyi katselemaan, kuinka se oli. Silloin juuri kuvataan, että hän muuttui suolapatsaaksi.

— 19.4.1910 (RR 1952/1, 1961/7)

17

KYSYMYS: — Mitä on kehittynyt maaketjun kolmella ensimmäisellä planeetalla, kun kuuketjun sielut, kuten "Enkelein lankeemuksessa", sivulla 23 kerrotaan, ruumistuivat vasta neljännen planeetan ensimmäisissä roduissa? — Ketjuhan merkitsee samaa kuin manvantara, kuten saman kirjan s. 19 käy selville.

VASTAUS: — Mitä on kehittynyt maaketjun kolmella ensimmäisellä planeetalla eli siis niillä kolmella tasolla, koska ne

ihmissielut, jotka kuuketjussa olivat syntyneet, ruumistuiivat vasta nyt tällä fyysillisellä pallolla? Siellä itse asiassa toimivat sitä ennen toiset luonnonvoimat, sillä joka kerta, kun tämä ketju eli planeetta syntyy uudelleen, niin se alkaa aivan kuin uudestaan samalla tavoin kuin ihminen, kun hän jälleensyntyy. Aina hänen täytyy alottaa uudestaan, ja itse minus ihmisessä ei tule näkyviin, ennenkuin hän on itse asiassa elänyt jo sangen kauan tässä fyysillisessä maailmassa. Sitten vasta tulee minä näkyviin. Kuuketju ruumistui uudestaan maaketjuna, mutta ne minuudet tulivat maapallolle vasta fyysilliseen ruumiiseen. Ne tietysti olivat jollakin tavoin mukana ennenkin, mutta ne eivät millään tavoin voineet esiintyä ennen. Ei inhimillinen minäkään tule näkyviin, ennenkuin lapsi on ainakin seitsemän vuoden vanha, poikkeustapauksissa ennemmin. Tavallisissa tapauksissa lapsi on seitsemän vuoden vanha, ennenkuin hän alkaa kutsua itseään minäksi, ja me tiedämme, että itsetietoisuus herää ihmisessä paljon myöhemmin. Sentähden me voimme ymmärtää, jos me pidämme näitä suhteita mielessämme, — koska ylipäänsä kaikki luonnossa on niin ylhäällä kuin alhaalla, — analogian lakien mukaan, myöskin tällaisen niin sanotun planeettaketjun jälleensyntymisen ja mitä se tarkoittaa ja että siinä aina inhimilliset minuudet välttämättä tulevat esiin omalla ajallaan. Ne eivät voi tulla heti alussa. — (RR 1952/3)

18

KYSYMYS: — Ovatko raamatun kuvaukset perkeleestä ja hänen enkeleistään kirjaimellisesti otettuina totuudenmukaiset? Kuuluvatko ne kaikki poikkeuksetta yhteen suureen järjestykseen, jossa alimmat tottelevat korkeampia, toimien systemaattisesti tarkkojen suunnitelmien mukaan hirveässä viettelijäntyössään? Heillä lienee pahuudessa ja viisaudessa kauhean pitkälle kehittyneitä johtajia, jotka olennot voivat tulla hyvinkin pitkäikäisiksi. — Ainakin siltä tuntuu, kun raamatun kertomukset heistä, niin pelottavia kuin monta kertaa ovatkin, eivät sittenkään anna

mitenkään liioiteltua kuvaa, vaan pikemminkin päin vastoin. Mistä muuten johtuisivat nuo pahat ajatukset, jotka tulevat ikäänkuin korvaan kuiskattuina, juuri useimmat ihmisen korkeimpina ja parhaimpina hetkinä, jolloin niitä ei voi mitenkään uskoa ihmisen omasta itsestä lähteneiksi. Eihän ihminen silloin, kun hän on vähäksi aikaa vajonnut korkeampaan itseensä, voi väreillä ilmassa leijaileville pahoille ajatuksille. Mihinkä enimmin näyttää viettelevän, on juuri arvostelunhalu. Sehän onkin ehkä suurimpia ja vaarallisimpia heikkouksia. Se lokaan ryvetää meiltä opettajat, ystävät, ihanteet, kaikki, jotka olemme asettaneet esikuviksi kaidalla tiellä. Saanevatko meidät vieläkin risiinnaulitsemaan tulevan jumalanpojan?

VASTAUS: — Minä sanon nyt ensiksi tähän viimeiseen, että tämä kysyjä osasi aivan oikeaan. Se on arvostelun halu, joka on Mefistofeles ihmisessä. Sillä on tietysti tehtävänsä, se on opettaja ja opettaa kyllä ihmistä. Mutta ihmisen on myöskin opittava panemaan raja, ja se raja on pantava silloin, kun ihminen tahtoo kehittyä henkisesti. Silloin hänen täytyy lopettaa kaikki tuo mefistofelinen arvosteluhalu. Se on perkeleellinen halu nähdä paha, joka silloin ei enää käy päinsä. Jos ihminen tahtoo henkisesti kehittyä, niin hänen tulee silloin sanoa hyvästi juuri tuolle mefistofeliselle puolelle itsessään ja tukkia kokonaan korvansa sellaisilta kuiskailuilta, jotka ovat turhia. Ne ovat silloin turhia, sillä hänen ei enää pidä oppia näkemään paha, vaan hänen pitää oppia näkemään hyvää. Sentähden sanotaan, että se, mitä nyt ihmiset saavat ennen kaikkea kehittää, jota esim. kehoitetaan teosofeja itsessään kehittämään, se on juuri kyky nähdä hyvää, kyky nähdä hyvää muissa ihmisissä, kaikkialla. Ainoastaan ne ihmiset voivat alussa päästä mukaan kuudenteen juurirotuun, sillä kuudennessa juurirodussa juuri kehitetään sitä puolta ihmisessä, sitä veljesrakkauden puolta, buddhia, joka on korkeampi kuin Mefistofeles eli se alempi järki, mikä meissä nyt on. Rakkaus on sitä korkeampi. Intuutiota, välitöntä totuuden näkemystä ja välitöntä totuuden aavistusta, hyvän eroittamista muissa — sitä on välttämättä kehitettävä. Ja teosofisen liikkeen eräs tehtä-

vä on juuri saada ihmiset ymmärtämään sitä, että hyvää löytyy kaikkialla. Sitähän opettaa meille juuri teosofinen vertaileva uskonto tutkimus. Se opettaa meitä näkemään hyvää kaikissa uskonnoissa. Se päästää meidät siitä hirveästä itsepetoksesta, että me luulemme, että ainoastaan yksi uskonto, tai ainoastaan yksi kansa tai yksi joukko ihmisiä jotakin ovat tietäneet taikka jonkin pelastuksen sanoman ovat voineet ihmisille tuoda. Se juuri ottaa pois ihmiseltä sellaisen mefistofelisen, perkeleellisen soikaistumisen ja avaa hänen silmänsä näkemään hyvää. Tämän nyt täytyy tapahtua ei ainoastaan tällä tavoin asioitten, teorioiden, järjestelmän, aatteitten suhteen, vaan sen täytyy myös tapahtua elävässä elämässä ihmisten suhteen. Ihminen, jossa on tuo mefistofelinen prinssi vielä voimakas, siis joka on hyvin arvostelunhaluinen ja arvostelukykyinen, aina näkee pahan. Se kasvaa sitten hänessä sellaiseksi ominaisuudeksi, että hänen itsensä on paha olla. Niinhän tässä juuri viitataan siihen, että jos sitten tahtois pyrkä eteenpäin, hyvään päin, niin aina se juuri on sellaisena kovana vastustajana, sellaisena epäilijänä, alasrepijänä, sellaisena, joka aina koettaa nähdä jotakin paha. Tavallisesti se silloin erehtyy. Ei se ole niin. Se on hyvin yksipuolista, kun Mefistofeleen silmällä katsoo asiaa, kun Mefistofeleen silmällä katsoo ihmisiä. Se on yksipuolista, sillä sellaisia eivät ihmiset kuitenkaan ole. Ei kukaan ihminen ole sellainen, että häntä voisi arvostella yksinomaan Mefistofeleen silmällä. Jokaisessa ihmisessä on myöskin hyvää, ja teosofin, sellaisen ihmisen, joka tahoo kehittyä maailman suuressa kehitysvirrassa, tulee puhdistaa sydäntään sillä tavoin, että hän oppii erottamaan hyvän. Ihmisen täytyy nähdä hyvää muissa ihmisissä, silloin hän ajatuksissaan tulee onnelliseksi ja rauhalliseksi myös. Se avaa aivankuin uuden maailman hänelle. — Siten tämä kysyjä on kysynyt erinomaisen hyvin, ja kaikki mitä hän tässä sanoo, on erinomaisen totta.

Itse asiassa raamatun kertomukset perkeleestä ovat otettava kyllä kirjaimellisesti paitsi siinä suhteessa, että olisi nyt joku sellainen perkeleelento, sellainen erityisesti luotuja "langennut

enkeli", joka ikäänkuin vastustaisi Jumalaa — oikein sellainen toinen jumala. Sitä ei tietysti ole. Mutta se kuvaa sitä voimaa, sitä prinssiippiä, mikä on ja joka on ruumistuneena erinomaisen lukuisissa olennoissa. Se on ruumistuneena n.s. mustassa veljeskunnassa. Mustaan veljeskuntaan kuuluvat sellaiset, jotka ovat kehittäneet itseään mustassa magiassa. Se sama vastustava voima Logosta eli jumalaa vastaan, saatanallinen voima on myös ruumistuneena kaikenlaisissa muissa olennoissa, jotka eivät kuulu tähän meidän ihmiskuntaamme, ja joita kyllä maailma on täynnä, niinkuin joku apostoleista on sanonut. Niin että pitäisi siis sanoa, että on olemassa hyvin paljon perkeleellisiä olentoja, vaikka ei ole suorastaan sellaista pääperkelettä olemassa. Mutta perkeleellinen voima on olemassa, pahan voima, joka vastustaa hyvää. Sitä on olemassa, sillä se on välttämätön luonnossa. Valoa ei olisi, ellei olisi varjoa; hyvää ei olisi, ellei olisi paha. Nämä kulkevat aina vieretysten, ja todellinen elämä on se, joka on sekä valon että varjon yläpuolella ja joka on voittanut myöskin hyvän, pahan vastakohtana, niin ettei ole enää mitään vastakohtia olemassa. Ikuinen rauha, ikuinen suuri voima on nyt kaiken takana. Mutta muuten on kyllä luonnossa aina vieretysten valoa ja pimeyttä, hyvää ja paha, tietoa ja tietämättömyyttä. Nyt on juuri tämä paha, tämä vastustava voima, joka kutsuu esille hyvän, ruumistuneena kaikenlaisissa olennoissa, ja etenkin n.s. musta veljeskunta aivan itsetietoisesti koettaa palvella tätä paha, eli siis vastustaa hyvää. Johtajat siinä mustassa veljeskunnassa ovat sangen pitkälle kehittyneitä.

Ja sitten tämä kysyjä kysyy, mistä voisi sitten lähteä tuollaiset pahat ajatukset, jotka saattavat syntyä ihmisessä juuri silloin, kun hän on parhaimmillaan, silloin kun hän on hetkeksi nostettuna ylös korkeampaan itseensä; silloinkin voi viettelijä kuiskata hänen korvaansa aivan jotakin sellaista, jota hän ei ollenkaan ajattele, jonkin epäilyksen tai muun sellaisen. Tämä tietysti sellaisessa tapauksessa, että on kysymys asioista ja epäilyksistä eli ajatuksista; siinä tosiaan voi kyllä olla juuri näitä olentoja aivankuin kuiskaamassa, voi olla sellainen ulkopuolinen olento

kiusaamassa. Mutta ihmisen sisällä on myöskin juuri tuo sama mefistofelinen kyky eli epäilevä, arvosteleva kyky ja ominaisuus. Se on sekin, joka suorastaan kuiskaa ihmiselle kaikenlaisia pahaa; se on hänen oma alempi itsensä. Ihmiselle saattaa tulla kiusaus, niin ettei hän tiedä, mistä se tulee. Hän, sanokaamme, ei lankea epäilyksiin, mutta suorastaan johonkin muuhun, ja hän ihmettelee, että mistä sellainen voi hänessä syntyä. Silloin se johtuu siitä, että meidän astraaliruumiissamme on ainetta, jota ei siinä pitäisi olla. — Meidän fyysillinen ruumiimme on kokoonpantu kaikenlaisista erilaisista aineksista, samanlaisista aineksista kuin tämä meidän fyysillinen maailmamme, niin että meidän ruumiissamme on sekä kiinteätä että juoksevaa ja myös kaasumaista ainetta; kaikenlaista sellaista ainetta, mitä näemme tässä ympärillämme fyysisessä maailmassa, on myös ihmisen ruumiissa. Niin on myös asian laita astraalitasolla. Astraaliruumiinkin on sillä tavoin rakennettu erilaisista astraalimaailman aineksista. Mutta samalla tavoin kuin on väärin, on paha, jos fyysisessä ruumiissa on, sanokaamme, sellaista mineraaliainetta, sellaista kivennäisainetta, joka siellä muodostuu ja joka on niin kuin elävä, jota ei tarvita ollenkaan ruumiissa eli siis ruumiiseen verraten on kuin kuollut aine; sanokaamme hänelle siis muodostuvan jonkinlaisia kiviä. Silloin se on jotakin tautia, jotaikin aivan pahaa. Ne eivät ole ruumiille sen luonnollisessa tilassa terveellisiä, vaan päin vastoin sitä häiritsevät. Ihmiselle tulee silloin aivan erityinen tauti, jos hänen ruumiiseensa tulee aivan tavallisia aineksia, mutta väärään paikkaan ja väärällä tavoin yhdistyneinä. Sama on myöskin suhde astraaliruumiissa. On olemassa sellaista ainetta astraalitasolla, joka kuuluu meidän kehitysjärjestelmäämme sen alaspäisellä kaarella. Sillä luonnonvaltakunnista on alinna kivikunta; sitten me puhumme kasvikunnasta, sitten eläinkunnasta, sitten ihmiskunnasta. Ihmiskunta on korkein, mutta ihmiskunta ei ole neljäs, vaan ihmiskunta on seitsemäs luonnonvaltakunta. Näkymättömässä maailmassa kivikunnan takana on olemassa vielä kolme sellaista luonnonvaltakuntaa, joita sanotaan elementaalikunniksi. Ne ovat luonnon

voimia, luonnon elämää, jumalan elämää, joka pyrkii alaspäin, joka siis koettaa kehittyä astraali- ja mentaalimaailmassa, pyrkii alaspäin tähän fyysilliseen maailmaan. Kivikunta on jo ennestään niin pitkällä kehityksessä, että sen elämä on pukeutunut tuollaisiin kivikunnan muotoihin. Mutta kolme luonnonvaltakuntaa on sen takana, ja ne ovat näkymättömässä maailmassa. Se aine siellä ja koko se elämä siellä pyrkii siis suorastaan alaspäin, ja sentähden se pyrkii pois noista hienommista värähtelyistä, mitä on astraali- ja mentaalimaailmassa, yhä karkeampiin. Meidän kivikuntamme on niin karkeata väreilyä kuin olla voi, ja sentähden ne värähtelyt ovat niin voimakkaita ja niin suuria, että ne vaikuttavat siihen heikkoon tajuntaan, mitä vielä on ollenkaan niissä käyttövälineissä, minkä niissä pitää juuri syntyä. Sittenkun se elämä, se tajunta on oppinut vähänkin tajuamaan kivikunnassa, niin se nousee vähitellen hienompiin muotoihin, kasveihin, eläimiin, ihmisiin. Mutta kun se on vielä niissä elementaalikunnissa, niin se on niin heikko, että se pyrkii alaspäin jotakin karkeampaa tuntemaan. Ja tämä aine on aivan elävä valtakunta niillä tasoilla, mentaali- ja astraali- tasoilla, ja tajunta voi kehittyä ainoastaan siten, että se pyrkii toisten muotojen yhteyteen. Eläinkunta on sitä laatua, että se voi aivan kuin vetää näitä elementaalikuntia alaspäin ja vähitellen antaa niiden mennä yhä syvemmälle aineeseen. Mutta ihmiset ovat myöskin sellaisia, että he vetävät tätä samaa ainetta puoleensa, vaikkakaan se ei ole ihmiselle tarpeen. Kun meidän astraaliruumiisamme kehittyy jonkinlaisia himoja, niin silloin tämä elementaaliaine eli se elementaalivoima, ikäänkuin iskee kiinni siihen astraaliruumiiseen ja koettaa tuntea niitä värähtelyltä ja aivan kuin panna ihmisenkin tuntemaan yhä enemmän niitä samanlaisia tunteita, että sekin saisi väreillä. Eläimet tarjoavat kyllä tilaisuuksia sille elementaaliaineelle, mutta ihmiset myös. Kun ihminen itsessään ajattelee jotakin himoja, niin hän vetää itseensä tällaista elävää ainetta —ja se on elämää, ja se esiintyy ihmisessä ikään kuin jonkinlaisena kiusaajana. Se on se, joka antaa hänen himoilleen voimaa, se on se, joka antaa hänen tunteilleen

järeyyttä ja vetää niitä alaspäin. Sentähden juuri sanotaan salatieteilijöille ja henkiseen elämään pyrkijöille, että heidän täytyy puhdistaa sydämensä, heidän täytyy puhdistaa astraaliruumistaan. Se on sitä varten, että he vapautuisivat tästä vieraasta aineesta, että he eivät tuntisi sellaista, mitä he eivät luonnostaan tunne, mikä ei ole heidän omaansa. Ihmiset erehtyvät usein siinä, että he luulevat, että jokin himo on heissä itsessään. Se ei ole niin. Se on tuota vierasta ainetta, joka on astraaliruumiissa, ja se aivan kuin houkuttelee, kuiskaa, narraa, että se on häntä itseään. Sentähden ihmisen pitää puhdistaa fyysillistä ruumistaan ja astraaliruumistaan niin, että hän pääsisi vapaaksi tuosta kiusaajasta. Kun hän siitä pääsee vapaaksi, niin silloin voittaa luonnon ääni; hänen oma itsensä, luonnon ja hengen ääni hänessä puhuu. Silloin hän voi tulla luonnolliseksi. Sentähden on nyt mielessä pidettävä juuri tämä puoli ihmisessä, mitä mahdollisuuksia hänessä on itsessään noin tuntea kiusauksia ja pahaa, ettei hän aina luule, että nyt ne mustat maagikot tai muut sellaiset ulkopuoliset olennot koettavat häntä viekoitella. Ne tietysti koettaisivat, mutta nyt on asian laita niin, että ihmisiä ylipäänsä suojelee heidän viekoituksiltaan Valkoinen Veljeskunta. — 12.4.1910 (RR 1952/4)

19

KYSYMYS: — Tarkoittaako teosofia puhuessaan manvantaroista ja ketjuista, että ihmiskunta olisi kehittynyt 7:ssä eri manvantarassa, joissa kussakin on 7 eri planeettaa? Olisiko siis kehitys kulkenut 49:n eri planeetan kautta? Jos ne eivät tarkoita mitään eri tähtiä, niin miksi niitä nimitetään planeetoiksi?

VASTAUS: — Ihmiskunta ei tietenkään vielä ole kehittynyt 7:ssä eri manvantarassa, 7:ssä eri ketjussa (sillä niitä nimiä juuri käytetään merkitsemään samaa asiaa); manvantara silloin merkitsee enemmän aikaa ja ketju taas tarkoittaa paikkaa. Ihmiskunta on vasta nyt, niinkuin sanotaan, neljännessä manvantarassa. Jos nyt jokaisessa manvantarassa olisi 7 planeettaa, niin silloin olisi nyt 3 manvantaraa kulunut, eli siis 21 planeettaa.

Mutta me olemme neljännessä manvantarassa ja siinä neljännellä planeetalla. Siis saisimme 25 planeettaa tällä tavoin, jos se niin olisi.

Kyllähän näin sanotaan näitä alajaksoja planeetoiksi: että manvantarassa on 7 planeettaa, ja silloin elämän aalto kulkee niissä kaikissa. Voisimme myöskin sanoa saman asian hieman toisella tavalla, ja minä luulen, että se on silloin aivan yhtä oikein. Mutta jos me sanomme vain niin, että se planeetta, joka joka manvantarassa on elämännäyttämönä, aivankuin 7 kertaa, jos emme nyt juuri sanoisi syntyy uudestaan, niin ainakin, että se elää aivan kuin 7 eri päivää ja että on aina yö sitten kunkin päivän välillä. Ja sen manvantaran kestäessä se planeetta kulkee aina myös eri tasoilla, niin että kun meillä nyt on neljäs planeetta tässä neljännessä ketjussa, ja me nyt olemme niin sanotulla fyysillisellä tasolla, ja sanotaan, että kolmas planeetta oli eetteritasolla, ja toinen oli astraalitasolla, ja ensimmäinen oli mentaalitasolla, niin nämä 7 planeettaa muodostavat aivan kuin ketjun, alkaen mentaalitasolta, laskeutuen taas fyysilliselle ja nousemisen takaisin sinne mentaalitasolle. Koska nämä tasot eivät ota mitään eri tilaa avaruudessa, vaan ovat aivan yhdessä samassa paikassa, niin me voimme ymmärtää, etteivät nämäkään planeetat ole eri paikassa, vaan aivan yhdessä ja samassa paikassa. Siis itse asiassa voisi sanoa, että se on juuri meidän maapallomme, joka 7 kertaa toimii eli elää sellaisen ketjun aikana, niin että se syntyy ensin mentaalitasolla, sitten elämä siinä elää ja se hetkeksi ikäänkuin nukahtaa. Sitten se laskeutuu alas astraalitasolle — se on toinen pallo, toinen planeetta, — elää siinä ja sitten taas nukahtaa, laskeutuu sitten eetteritasolle. Se on kolmas planeetta. Sitten se taas nukahtaa, laskeutuu sitten fyysilliselle tasolle. Tämä on n.s. neljäs planeetta, vaikka se on sama planeetta koko ajan. Ja sitten se nousee eetteritasolle, aivan kuin heittää pois fyysillisen ruumiin, nousee siitä astraalitasolle, heittäen pois eetteriruumiin, nousee siitä mentaalitasolle ja jättää astraaliruumiin. Siinä vallitsee aivan sama suhde kuin ihmisen jälleensyntymisessä. Sanotaan nimenomaan, että planeettaketju on

vanhan ketjun reinkarnaatio. Samalla tavoinhan ihminenkin, kun hän syntyy tänne maan päälle, laskeutuu siitä korkeammasta perikuvallisesta maailmasta, mentaalitason korkeammasta osasta alemmalle mentaalitasolle. Siinä hän ottaa ympärilleen mentaaliainetta, joka muodostuu mentaaliruumiiksi. Sitten ihminen laskeutuu astraalitasolle, kokoaa ympärilleen astraaliainetta, joka muodostuu astraaliruumiiksi. Sitten hän laskeutuu eetteritasolle, ja hänelle annetaan eetteriruumis, ja sitten vasta hänet sidotaan fyysilliseen ruumiiseen äidin kohdussa, ja sitten hän syntyy tähän fyysilliseen maailmaan. Sitten hän elää täällä jonkin aikaa ja heittää pois päältänsä tämän fyysillisen ruumiin ja on eetteriruumiissa vähän aikaa. Sitten hän heittää sen pois ja on astraaliruumiissa, heittää senkin pois ja joutuu mentaaliruumiiseen ja tulee takaisin astraali- ja eetteriruumiin kautta fyysilliseen ruumiiseen. Sellainen on ihmisen kiertokulku. — Voisimme puhua vaikka seitsemästä eri ihmisestäkin, sentähden että ihminen on eetteriruumiissaan kyllä vähän toisennäköinen kuin tässä fyysillisessä ruumiissa; mentaaliruumiissa myöskin toisenlainen. Voisimme puhua seitsemästä eri ihmisestä, joka on seitsemässä eri tilassa joka inkarnaation aikana. Ja minusta tuntuu, että tämän planeettaketjun jälleensyntymisen voi käsitellä samaan tapaan. Meidän maaketjumme on kuuketjun jälleensyntymä. Onko sillä sitten erityisesti tekemistä sen kuun kanssa, jonka näemme, ja missä määrin, se on toinen asia. Sanotaan kyllä, että se kuu, joka näkyy, on jonkinlainen jäännös siitä vanhasta kuumavantarasta. Ja miksi ei voisi niin ollakin. Me siis ymmärrämme, ettei ihmiskunta todellisuudessa siis ole kulkenut 24 planeetassa ennen tätä, vaan ainoastaan kolmessa ennen tätä nykyistä maapalloa. Jokaisessa eri planeetassa se sitten olisi kulkenut niillä eri tasoilla, ollen 7 kertaa ikään kuin toimessa. — Sitten on toinen kysymys siitä, missä määrin kukin luonnonvaltakunta on kussakin manvantarassa ja kullakin planeetalla toiminnassa.* — (RR 1952/5)

---

* [Planeettaketjuista ks. H.P. Blavatsky: *Salainen Oppi* I, s. 174 jne.
— Toim. huom. 1996]

KYSYMYS: — Mistä voi spiritistisessä istunnossa päättää, puhuvatko henget totta vai valetta? Mistä tietää, onko henki hyvä vai huono olio, kaamalokakuori vai elävä, oikea ihminen?

VASTAUS: — Sitä tietysti ei aivan joka kerta voisi tietää muu kuin sellainen selvänäkijä, joka sen suorastaan näkisi. Madame Blavatsky kertoo, että kun hän oli spiritistisissä istunnoissa mukana, niin oli hänestä aina niin vaikeata sentähden, että hän aina näki, mitä siinä kulloinkin oli. Ihmisen täytyy olla erityisen korkea selvänäkijä, hänen täytyy olla adepti voidakseen oikein nähdä totuuden, sillä jos hän on tavallinen selvänäkijä, niinkuin mediumit ovat, niin silloin hän tietysti ei voi sitä nähdä, ei voi ollenkaan tietää mitään, sentähden että astraalitasolla kaikki näyttää erinomaisen elävältä. Ei hän voi silloin mitään erottaa. Ihminen, joka ensin tulee esim. vähän selvänäkijäksi ja voi ruveta näkemään vähän astraalitasolla, ei näe mitään kuollutta; ei hän ollenkaan tiedä mitään. Ajatuskuvat, joita hän näkee, hän luulee eläviksi olennoiksi. Hän ei ollenkaan osaa erottaa ajatuskuvia luonnonhengistä tai ihmisistä. Jos ajatuskuvalla on ihmisen muoto, niin hän luulee, että se on elävä ihminen. Jos luonnonhenki ottaa tavallisen ihmismuodon, niin hän voi luulla, että se on ihminen; ja jos siellä leijaille sellaisia astraaliruumiita eli niinkuin niitä myöskin kutsutaan, kaamalookakuoria, jotka elävät jonkin aikaa sen jälkeen kuin ne minät itse ovat menneet taivaaseen, niin tuo vähän kehittynyt selvänäkijä luulee, että sekin on elävä ihminen, elävä olento. Ja sitten, jos hän todella näkee itse elävän ihmisen astraalitasolla, niin se ei näytä hänestä sen ihmeellisemmältä kuin kaikki nämä muutkaan. Ei sellainen vähän kehittynyt selvänäkijä voi sitä erottaa, vaan siinä täytyy olla todellinen vihitty adepti, joka osaa ylhäältä päin katsella ja erottaa, mikä mikin on. Jos ihminen ei ollenkaan ole selvänäkijä, niinkuin tietysti useimmat ihmiset eivät olekaan, niin silloin ei tietysti ole olemassa mitään muita todisteita, kuin mitä fyysisesti voidaan saada; ja silloin ei voi tietää, onko todella jonkin

vainajan henki tässä ilmoittamassa itseään. Ei sitä silloin voi tietää, jollei tule suorastaan jotakin epäämätöntä todistusta, joll-ei se vainaja suorastaan voi todistaa, että hän on se ja se vainaja, esim. ilmoittamalla sellaisia asioita, joita ei kukaan tiedä, joita ainoastaan hän tiesi. Tällaista on tapahtunut Amerikassa ja Euroopassakin on tutkittu asiaa; mutta etenkin nyt ovat tunnettuja Psykkisen Seuran tutkimukset Amerikassa. Psykkinen Seura on tutkinut paljon spiritistisiä ilmiöitä ja on saatu silloin aivan epäämättömiä todistuksia siitä, että todella on ollut kysymyksessä jokin vainaja, että hän on ilmoittanut sellaista, mitä yksin hän tiesi, kun hän eli maan päällä; ja he ovat saaneet siten fyysillisiä todistuksia siitä, että todella oli kysymyksessä vainajan ilmoitus. Silloin tietysti täytyy päätellä tutkimuksen nojalla, että kyllä tässä nyt oli vainaja, mutta eihän siitä muuten ole mitään suoranaista todistusta, jos tahtoo pysyä oikein kriittisenä. On aivan toinen asia, että henkiä voi arvostella toisella tavalla, ei mefistofelisella tavalla, vaan totuuden silmällä. Jos tulee ilmoitus, jonka sisältö on hyvä, niin silloinhan se on hyvä, mutta jos tulee ilmoituksia, joissa ei ole pontta eikä perää, niin silloinhan heti ymmärtää, että se voi tulla mistä päin tahansa. Spiritistinen tutkimus on hyvin hataraa tutkimusta, jos nimittäin tahtoo pysyä aivan tieteellisenä, jos nimittäin tahtoo pysyä aivan tarkkana, jos tahtoo pysyä aivan ehdottomasti totuudessa kiinni. Silloin se tietysti on hyvin hataraa ja vaikeaa tutkimusta sentähden, että se on salaperäistä ja vaikeaa. Se pyrkii helposti muodostumaan jonkinlaiseksi uskonnolliseksi hartaudeksi, sellaiseksi uskoksi, että aina uskotaan vain, että siinä on "liebe Geister" (rakkaita henkiä), niinkuin saksalaiset mediumit sanovat. Ne ovat aina puuhassa ja ilmoittamassa itseään. Se muodostuu jonkinlaiseksi uskonnoksi, ja siinä usein ei ole kylläkään suoranaista pahaa, vaikkei se erityisesti kehitä ihmisen älyä. Välistä voi kyllä myöskin olla vaarojakin, jos rupeaa liian paljon uskomaan, jos ottaa aivan täydestä, mitä sieltä tulee. Sillä sieltä voi saada kummallisia asioita ja neuvoja. — (RR 1952/7)

KYSYMYKSET: — Saksalaisesta runoilijasta Goethestä kerrotaan, että hänellä oli monta rakkausseikkailua ja että hänellä oli samalla kertaa monta rakastettua. Miten se sopii yhteen hänen korkean henkisen kehityksensä kanssa?

VASTAUS: — En minä näe siinä mitään vaikeutta tai mitään mahdotonta. Miksikä se ei voisi sopia yhteen hänen korkean henkisen kehityksensä kanssa? Kuta enemmän ihminen kehittyy sellaiseen suuntaan, että hän ihmisiä rakastaa, sitä enemmän hän tietysti voi rakastaa monta ihmistä yhtä aikaa. Niin, että minä en käsitä, mitä tässä olisi vaikeaa ymmärtää tässä suhteessa. Tämähän tietysti on eräältä kannalta katsoen hieman arka ja vaikea kysymys sentähden, että ihmisillä on merkillisiä ennakkoluuloja, eikä siinä voi auttaa muu kuin sen tosiseikan ymmärtäminen, että asiat näyttävät erilaisilta eri kohdilla kehityksen tiellä. Jos ihminen on eläimellinen olento, joka ei osaa rakastaa, ei ollenkaan tiedä, mitä rakkaus on, silloin hän etsii "suhteita", niinkuin hän itselleen sanoo, ja solmii rakkaussuhteita yhden ja toisen kanssa, monen kanssa. Hän on silloin aivan kuin eläimen kannalla. Hän ei mitään ymmärrä vielä oikeasta rakkaudesta. Hänessä on vain intohimo, eläimellinen vietti, joka tuolla tavoin vetää häntä rakastumaan yhteen ja toiseen ja etsimään suorastaan ruumiillisia, eläimellisiä suhteita yhden ja toisen kanssa ja vaikka kuinka monen kanssa tahansa yhtä aikaa. Mutta sitten tulee aika, jolloin ihminen oppii rakastamaan, jolloin ihminen saa tehdä eron eläimellisen vietin, eläimellisen himon välillä toiselta puolen, ja toiselta puolen rakkauden välillä, ja silloin ihminen alkaa ymmärtää, että jos hän rakastaisi, niin hän olisi uskollinen. Hän alkaa ymmärtää, että jos hän rakastaisi jotakin toista ihmistä, niin hän itse olisi uskollinen ja tuon toisen pitäisi olla uskollinen, ja he kuuluisivat toisilleen. Tämä on se välttämätön askel kehityksessä, johon ihmisten pitää tulla. Eläinsuhteesta ainoa pelastus on se rakkaus, joka sitoo kaksi ihmistä toisiinsa, joka tekee kahdesta ihmisestä yhden olennon.

Tämä on nyt se inhimillinen, niin sanoaksemme individualistinen välitila. Mutta sitten tulee sellainen toinen tila, joka muistuttaa tuota alkuperäistä tilaa, vaikka se nyt on tietysti aivan toisessa muodossa, ja se on juuri silloin sitä, että ihminen voi huomata, että hänen sydämensä voi rakastaa monta, mutta hän ei ole uskonon kenellekään. Tämä on silloin sielun korkeampi tila. Siinä tietysti täytyy jokaisen Mestarin olla, sillä hänellä on monta opetuslasta, ja kaikkia hän rakastaa paljon enemmän kuin me koskaan voimme ajatella, että me voisimme morsianta rakastaa tai äitiä rakastaa tai ystävää rakastaa tai lasta rakastaa. Mestari rakastaa opetuslapsiaan paljon elävämmin, paljon syvemmin, paljon likeisemmin. Ei ole vielä meillä aavistustakaan siitä, millä tavoin Mestari rakastaa opetuslapsiaan. Siitähän puhutaan aina kaikissa pyhissä kirjoissa, siitähän puhutaan raamatussa, ja pitkin matkaahan kirkko aina puhuu siitä, kuinka Kristus rakastaa ihmisiä; ja häntähän on opetettu sanomaan "minun ylkäni" ja muilla sellaisilla nimityksillä, jotka muistuttavat maallista suhdetta. Tällä on tahdottu kuvata sitä äärettömän syvää rakkautta, mikä hänen puoleltaan tulee ihmissielun osaksi, ja meidän täytyy ymmärtää, että kun Mestari on tällaiseksi kehittynyt, niin hän on juuri oppinut rakastamaan koko sydämellään monia. Silloin kun ensin tulee se kyky sydämeen, kun ensin alkaa ihmisessä kehittyä se kyky, että hän voi rakastaa monta koko sydämellään, että hän ei ole millään tavoin uskonon yhdellekään, vaan osaa antaa koko sydämensä monelle ihmiselle, niille, jotka tulevat hänen ystävikseen, tai miksi heitä tahtoo nimittää, niin se silloin alussa synnyttää hyvin paljon kärsimyksiä maailmassa. Kun hänen sydämensä alkaa tällaiseen suuntaan muuttua, silloin saattaa tietysti alussa tapahtua tuollaisia, voimmeko sanoa lankeemuksia; ihminen saattaa langeta sillä tavoin, että hän voi tuntea itsensä kylmemmäksi yhtä kohtaan ja rakastaa toista enemmän ja sitten taas rakastaa kolmatta. Tunteet voivat tuolla tavoin vähän vaihtua ja voivat olla erilaisia. Saattaa myöskin tapahtua, että ihminen voi langeta takaisin jonkinlaiseen eläimelliseen aistillisuuteen. Nämä ovat kaikki sellai-

sia ilmiöitä, jotka silloin luonnollisista syistä ja luonnon pakosta tapahtuvat. Niitä ei voi välttää sentähden, että ihmissielut ovat kehitymässä. Sitten vasta, kun ihminen on saavuttanut hyvin suuren voiman, hyvin suuren kyvyn rakastaa, sitten hän, Mestari, osaa tietysti rakastaa täydellisesti sydämellään, ja silloin hän on vapaa kaikenlaisesta aistillisuudesta. Sellainen on Mestari. Sentähden, kun me ymmärrämme näitä asioita, niin me emme voi asettua tuomareiksi millään tavoin. Me tiedämme, kuinka lähellä on ihmistä, ihmissydäntä, ruveta tuomitsemaan toisia ja sanomaan, että tuokin nyt on sellainen ja noin ja noin rakastuu ja tuolla tavoin tulee uskottomaksi, hylkää vanhan vaimonsa ja rakastaa toista. Ne ovat kaikki äärettömän ikäviä asioita, mutta meidän ei silti tarvitse ollenkaan tuomita. Me voimme ymmärtää, että ne ovat sellaisia ikäviä asioita, jotka tapahtuvat silloin, kun ihminen nousee. Tuollaista tietysti tapahtuu myöskin silloin, kun ihminen on niinkuin laskemassa, kun hän ei ole oppinut vielä rakastamaan, mutta minä en nyt puhu siitä. Se ei voi tulla kysymykseen, kun on puhe sellaisesta ihmisestä kuin Goethe. Hän on kyllä käynyt lävitse tuon eläimellisen vaiheen; hän on nousemassa ylöspäin. Hän on ottanut pari vihkimystä, mutta hänen sydämensä ei ole vielä tullut niin täydelliseksi Mestarin sydämeksi, että siinä ei voisi olla tuollaisia meidän mielestämme kummallisia heikkouksia. Mutta me emme saa tuomita, meidän ei pitäisi tuomita. Meidän täytyy silloin vain sanoa, että se on ihmissydän, joka kamppailee eteenpäin tiellä. — (RR 1952/9)

22

Sana MAGIA lienee alkuaan tullut Persiasta, jossa puhutaan maagiien uskonnosta. Persian viisaita sanottiin maageiksi. Ne ovat samoja, joita evankeliumeissa sanotaan tietäjiksi ja joita me voimme nimittää adepteiksi, mestareiksi, salatieteilijöiksi. Sana magia tarkoittaa jotain tietoa. Mad. Blavatsky sanoo josain, että sana magia on alkuaan johtunut Sanskritinkielisestä sanasta MAHA = suuri, magia siis = suuri tieto. Sana magia taval-

lisessa käytössä merkitsee salaiseen tietoon perustuvaa tietoa. — Suomessa esim. on harjoitettu pitkin matkaa paljon magiaa. Suomalaisilla tietäjillä on aina ollut tietoa salaisista luonnonvoimista ja ihmisen joistakin salaisista kyvyistä. — Magiaa on suuressa määrässä meillä länsimailla käytetty juhlamenojen ja seremonioiden välityksellä. Maagikko käyttää erilaisia maagillisia temppuja, tekee ihmeellisiä liikkeitä, lausuu erilaisia sanoja y.m. On otettava huomioon se mahdollisuus, että ihminen, jolla ei itsellään ole selvänäköisyyttä ja tietoa, voi oppia jonkin pienen maagillisen seremonian toiselta, ja kun hän käyttää sitä, saa hän aikaan jotain. Sentähden se on tässä merkityksessä vaarallista. Jollei ihminen ole valmistunut, jollei hän ole puhdistanut itseään ja kuitenkin saavuttaa valtaa, on vaara lähellä, että hän käyttää sitä valtaa itsekkäisiin tarkoituksiin. Ja silloin hän on tuominut itsensä. Hän ei ymmärrä, mitä luonnonvoimia hän kutsuu esille; ja siinä on juuri vaara. Niin kauan kuin ihminen ei ole puhdistanut itseään ja saavuttaa tietoa, hän pysyköön erillään niistä.

Valkoinen magia on sitä, että käyttää salaisia kykyjään aivan epäitsekkäässä tarkoituksessa, Jumalan tahdon mukaan silloin, kun Hän käskää. Siinä ei ole mitään omaa tahtoa. Ihminen ei ole oikeutettu tekemään mitään maagillisia temppuja muuta kuin Jumalan käskystä. — 11.10.1923 (RR 1952/9)

23

N.s. järkensä menettäneet ihmiset muodostavat aivan erikoisen tutkimusalan. Ja se tutkimusala, jonka he muodostavat, on niin monipuolinen, niin täynnä kaikenlaisia yksityiskohtia ja seikkoja eri aloilta ja eri tasoilta, että koko tätä alaa tunnetaan vielä vereattain vähän. Ovat kyllä meidän aikana lääketiede ja lääkärit koettaneet tutkia näitä järkensä menettäneitä ihmisiä ja paljon he ovat saaneet selville. Mutta se, että he tavallisina tiedemiehinä eivät osaa kurkistaa tämän näkyväisen maailman esiripun taa, tekee, että he eivät voi täysin tutkia ja ymmärtää näiden ih-

misten asemaa, sillä koko tuo tauti on salaperäisimpiä ilmiöitä ihmiselämässä. Vanhat kreikkalaiset nimittivät sitä jumalalliseksi taudiksi. Heidän mielestään semmoinen ihminen, joka menetti järkensä, joutui aivan erikoisella tavalla jumalien elämästä osalliseksi. Jumalat suosivat häntä, kohtalo suosi häntä, ja jumalat käyttivät häntä jollakin tavalla välikappaleena. Vanhojen kreikkalaisten mielestä hullu ei ollut ollenkaan sääliittävä sisällisessä merkityksessä. Toisten ihmisten velvollisuudeksi jäi pitää huolta hänestä tässä fyysisessä maailmassa, koska hän oli joutunut jumalien kanssa tekemisiin.

Me, jotka katsomme näitä asioita salatieteelliseltä kannalta, ymmärrämme, että vanhat kreikkalaiset olivat yhtä oikeutettuja katsomaan niitä omalta kannaltaan kuin meidän aikamme lääkärit ja sielutieteilijät omaltaan. — Me teosofeina olemme tottuneet ajattelemaan useampia tasoja. Me ymmärrämme, että ihminen henkiolentona elää useammalla tasolla yhtä aikaa. Paitsi fyysisistä ja eetteriruumista ihmisellä on astraali- ja mentaali-ruumis. Hänellä on siis käyttöväline, joka on muodostunut hänen tunteistaan ja ajatuksistaan. Tunteet ja ajatukset eivät ole mitään tyhjää, olematonta, vaan ne ovat yhtä todellisia kuin meidän fyysillinen elämämme. Me ymmärrämme nyt, että koska ihminen sielullisena olentona on olemassa toisessakin maailmassa ja koska hänellä on siinä semmoinen todellisuus kuin tunteet ja ajatukset ja niiden käyttöväline, niin ihmisen, joka on mielisairas, ei tarvitse olla sairas näkymättömässä maailmassa. Jos katsomme asiaa kreikkalaisesti, niin sanomme: ihminen on sairas tässä fyysisessä maailmassa sillä tavalla, että hän on vankina, suljettuna ruumiiseen, jota hän ei osaa käyttää, mutta tunnemaailmassa hän on terve. Ihminen on silloin kuin elävänä haudattu.

Mutta asiassa on vielä toinen puoli. Miksi kreikkalaiset sanoivat, että mielisairas on jumalien suosikki? Me huomaamme, että se, että hän on vankina fyysisesti katsottuna, merkitsee, että hän on vapaa sielullisessa maailmassa. Hän voi siellä elää henkiolentojen parissa. Hän saa siellä heiltä kaikenlaista opetus-

ta. Mikä etu hänellä silloin on fyysillisestä ruumiista? Se etu, että hän pysyy persoonallisena olentona. Jos hän kuolee, niin persoonallisuus haihtuu vähitellen, mutta kun hän on mielisairas, niin hän on toisessa maailmassa se, mikä hän persoonallisesti on. Hän elää siinä maailmassa vapaasti sentähden, että hän on persoonallinen olentoja sentähden, että fyysillinen ruumis ei tee hänelle haittaa. Kun ihminen on terve, niin hänellä on kaikenlaisia persoonallisia haluja ja pyrkimyksiä, jotka täyttävät hänen aivonsa kaikenlaisilla asioilla, joten hän ei ole vastaanottavainen henkimaailman opetuksille. Mutta mielisairaalla ei ole niitä esteitä. Hän jättää eläimellisen puolensa fyysilliseen maailmaan ja niin hän tunnemaailmassa saattaa kehittyä paljon sielullisesti ja henkisesti. Jos ihminen paranee tästä sairaudesta, on hän jotain voittanut. Hän voi olla vielä vaikka vähän heikko älyllisessä suhteessa, mutta hän on kuitenkin voittanut jotain. Esim. moraalisesti hän on hyvin voimakas. Jos hänellä ennen oli moraalisia heikkouksia, ovat ne nyt poissa. Jos hän taas ei parane, niin seuraavassa elämässä tulee ilmi, mitä hän on voittanut.

Fyysillisen tason kannalta katsottuna mielisairaus on hyvin säälittävää, mutta me voimme teosofeina ymmärtää, että sillä on myös valoisa puolensa. — 18.10.23 (RR 1952/9)

24

KYSYMYS: — Jos toinen ihminen tekee minulle pahaa ja näin saattaa minulle kärsimystä, joka karmani mukaan on tuleva, niin joutuuko tuo toinen kärsimään tekemästään pahasta?

VASTAUS: — Tämä kysymys on enemmän filosofinen. — Jos olen velkaa jollekin, niin en loukkaannu, jos joku toinen tulee minulta sitä velkaa hänen puolestaan perimään. Olen rauhallinen, enkä suutu. Ja jos minä osaan ajatella niin, että tuo ihminen, joka on ilkeä minulle, on minun karmani palvelija, en silloin loukkaannu, vaan annan anteeksi hänelle, ja silloin on siitä seurauksena, ettei hänelle tule siitä mitään karmaa. Mutta koska näin tapahtuu? Tavallisesti me suutemme, ja siis emme anna an-

teeksi hänelle. Mahdollisesti annamme anteeksi hänelle vähitellen, ja siten estämme syntymästä karmaa.

Mutta meidän täytyy myös kysyä, onko ihminen niin ihmeellinen automaatti, että hän lähtee tekemään toiselle pahaa tunteematta häntä kohtaan pahaa. Sehän olisi rupeamista Saatanan palvelijaksi. Inkvisiittorit ennen tekivät niin. Ihminen ei tietysti itse tunnusta palvelevansa pirua. Inkvisiittoritkin sanoivat ja ehkä uskoivatkin palvelevansa Jumalaa, kun toisia kiduttivat. Me tiedämme, että he olivat pahan hengen palveluksessa. Ihminen oikeastaan tahtoo aina olla hyvän palveluksessa; hän menee vain harhaan. — Kun ymmärrämme tämän, ettei ihminen asetu pahan hengen palvelukseen ilman muuta, niin me myös ymmärrämme, että jos joku ihminen tekee pahaa, niin hän tekee sen omasta ilkeydestään. Se voi olla toisen karmaa, ja vaikka hän antaa anteeksi, niin se, että tuo, joka on tehnyt pahaa, on myös tuntenut pahaa, saa aikaan sen, että siitä tulee hänelle karmaa.

— (RR 1952/10)

25

KYSYMYKSET: — Mitä Jeesus tarkoittaa väittäessään rakentavansa tempelin kolmessa päivässä?

VASTAUS: — Siinä mielessä uskovaiset kristityt ovat oikeassa, kun he sanovat, ettei Jeesus sillä tarkoittanut ulkonaista huonetta. Mitä varten hän sellaisen rakentaisi, hän, joka sanoi, että tulee aika, jolloin ei Jumalaa palvella temppeleissä. Ja uskovaiset lisäävät, että Jeesus tarkoittaa sillä omaa ruumistaan; sen hän ylösnousemisessaan rakensi. Tosin tuo on hieman hataraa selitystä, koska hän ei sitä rakentanut kolmessa päivässä, vaan kolmantena päivänä jo nousi ylös. Siihen ei siis kulunut kolme päivää. Itse asiassa on tämä käsitys lähempänä mystillistä totuutta kuin materialistinen käsitys. Kuitenkin ajattelen, että jos tuon asian mystillisesti ottaa, ei sillä tarvitse käsittää Jeesuksen omaa ruumista, vaan sitä, että hän sanoo tuollaisen asian Kristus-inspiraatioissa: "Mitä siitä, jos he tappavat minut, sillä teidän olette myös Pyhän Hengen temppeleitä. Kolmessa päivässä

minä rakennan sellaisen temppelin, jos annatte minun rakentaa." — Siis kolmessa ruumistuksessa, koska aina yksi esiintyminen on verrattavissa päivään ja poistuminen yöhön. Tämä lause on hyvin mystillinen lause, ja siinä on hyvin merkillinen lupaus: ei tarvitse kestää kuin kolme ruumistusta, jos annatte minulle vapaat kädet. Näin sanoo Logos, Kristus. Jos puhumme eri asteista, niin on varmaa, että kolmessa ruumistuksessa olemme kaiken saavuttaneet, ellemme itse pane vastaan. Tämä on Okkultinen lupaus, joka koskee jokaista ihmistä. — Me tiedämme, että jos ihminen kulkee sitä vanhaa tietä, niin häneltä voi kulua esim. seitsemän ruumistusta, ennenkuin hän ottaa ensimmäisen suuren vihkimyksen. — (RR 1952/10)

26

KYSYMYS: — Kun karman laki määrää, että kunkin on karsittävä pahojen tekojensa tähden, niin voiko syntien anteeksiannosta olla olemassa?

VASTAUS: — Minusta kysymys syntien anteeksiannosta on mitä yksinkertaisin, käytännöllisin ja järkevin asia maailmassa. Me olemme tottuneet ajattelemaan tätä asiaa jonkinlaisena teologisena opinkappaleena. Me olemme tottuneet ajattelemaan niin, että kristinuskko eroaa sillä tavalla muista uskonnoista, että muut uskonnot opettavat, että kaikilla teoilla on seuraukset ja että ihminen ei voi päästä niistä, mutta kristinuskon mukaan saadaan synnit anteeksi. Kristinuskossa on totuttu ajattelemaan, että Jumala on jokin olento, isäukko, persoonallinen olento, joka tuntee pyhää vihaa siitä, että tuolla pienellä pallolla on pieniä ihmisolentoja, jotka uskaltavat tehdä pahaa, jotka eivät tottele isän määräyksiä ja joka sentähden on valmis heitä rankaisemaan; mutta poikansa tähden, joka meni kuolemaan ihmisten syntien vuoksi, antaa anteeksi niille, jotka sitä pyytävät. Me puhumme siis syntien anteeksiannosta jonkinlaisena teologisena dogmina. Meillä on kerrassaan naiivi, lapsellinen, kuva maailmankaikkeudesta, elämänjärjestyksestä. Me emme saata olla

järkeviä olentoja, jos me voimme käsittää tuollaista maailmanjärjestystä. Eikö ole luonnollista, että ihmiset, jotka tuntevat oman arvonsa, sanovat: pois sellainen mielikuva! Maailmassa vallitsee iankaikkinen oikeus, iankaikkinen lakisiteisyys, niin että jokaisella teolla on seurauksensa. Eikö tämä ole paljon inhimillisempi kuva? Onhan selvää, että jokainen järkevä olento, joka kääntää huomionsa näihin asioihin, sanoo: Jos Jumala voi jostakin loukkautua, niin hän voi loukkautua omaan itseensä, sillä hänhän on minut luonut. Vastatkoon hän omista teoistaan. Minä välitän viis anteeksiannosta; minä pyydän vain oikeutta. Jos minä teen väärin, niin olkoon kärsimykseni siitä oikeudenmukainen. — Ja me huomaamme, että yhä enemmän on jo sellaisia ihmisiä, jotka kuolinvuoteellaan, kun toiset heidän sielunsa tilaa kysyvät, vastaavat: "Eiköhän Jumala löydä jonkin sijan minullekin tuolla toisella puolella." He ymmärtävät sielussaan, ettei Jumala saata olla huonompi ihmisiä. Ei kukaan ihminen ole niin julma kuin ns. kristittyjen jumala. Ei kukaan voi ajatella, että saattaisi oman lapsensa iankaikkisesti kärsimään. Johan ihminen tulisi hulluksi, jos sellaista ajattelisi. Mutta kristityt kuvittelevat, että Jumala voi niin tehdä. — Olin aivan pieni poika, noin 9-vuotias, kun kerran jouduin erääseen kokoukseen, jossa oli useita saarnaajia. Eräs heistä tuli minunkin eteeni ja sanoi mitä makeimmalla äänellä: "Etkö sinäkin, pieni poika, tahtoisitulla Jeesuksen luo?" Tunsin itseni loukatuksi, että joku toinen ihminen voi minulle sanoa sillä tavoin. Äitini oli opettanut minulle, että Jumala on kaikkialla oleva, ja Jeesuksesta olin lue-
nut paljon, ja hän oli mielestäni mitä ihanin ihminen. Minä en ollenkaan käsittänyt, mitä tuo mies tarkoitti. Minusta se oli kerrassaan loukkaavaa ja sanoin: "En." Silloin läksi hän heti pois. — Kirkon usko ja siis kaikkien lahkojen usko on tullut mauttomaksi. Sentähden ihmiset eivät huomaa, mistä on kysymys. Kun puhutaan syntien anteeksiannosta, niin sehän on mitä yksinkertaisin asia. Se merkitsee, kuten Jeesus sanoo: meidän ihmisten pitää antaa toisillemme anteeksi, kun olemme rikkoneet. Kun me opimme anteeksi antamaan toisille, silloin loppuu kar-

ma, ennen ei, sillä "mitä kylvät, sen saat niittää", ja "viimeiseen ropoon saakka saat sinä maksaa velkasi". Ei ole mitään mahdollisuutta päästä tekojen seurauksista, ellemmme lopeta karmaa. Kun me annamme anteeksi, silloin myös henkimaailma, Jumala, antaa heti anteeksi; ja silloin me huomaamme, että Isä on rakkautta, anteeksiantoa. Niin kauan kuin emme itse anna anteeksi, olemme karman lain alaisia; meidän on vastattava tekojemme seurauksista. Me emme voi sitä välttää; me näemme sen todeksi. Kun me itse alamme rakastaa ja antaa anteeksi, kun käännyimme uudelle polulle, emmekä enää vaadi kosta, vaan olemme itse valmiit kärsimään, luovumme omista vaatimuksistamme ja nöyryimme, silloin me ymmärrämme, että Jumalan olemus on rakkautta ja anteeksiantoa, että Isä taivaassa ei ikinä ole vaatinut mitään kosta. Sen me ymmärrämme sitä myöten, kuin meissä itsessämme herää, kasvaa ja elää rakkaus ja anteeksianto. Jumala on meidän tajunnassamme sellainen, kuin me itse olemme. Mad. Blavatsky sanoo: "Jumala on se suuri, mahtava varjo, jonka ihminen heittää itsestään avaruuteen." — 1923 (RR 1953/1)

27

KYSYMYS: — Synti, joka on tehty, ennen kuin tieto jumaluudesta on paljastunut, täytyy kai olla toisen arvoinen kuin se, mikä tehdään tämän jumalallisen ilmoituksen jälkeen?

VASTAUS: — On olemassa suuri ero sellaisen teon välillä, joka tehdään ns. luonnollisessa tilassa ja sen teon välillä, mikä tehdään heränneessä tilassa. Mikä on ero? Ero on siinä, että ihmisen tajunta on toimivana eri tasoilla. Jos sanomme, että meillä on kaikki tasot päällekkäin, niin silloin ihmisen tietoisuus on tässä fyysisessä ruumiissa, aivoissa, mutta onko hänen tietoisuutensa painopiste tässä fyysisessä maailmassa, sillä ihminen elää myös tunteitten ja ajatusten ja hengen maailmassa? Hänen tajuntansa käsittää kaikki maailmat. Me aina tajuamme tunteita ja ajatuksia, siis elämme ainakin kolmessa maailmassa, vaikka itsetietoisuutemme on fyysisessä maailmassa. Sillä tarkoitan

niitä voimia, jotka vaikuttavat elämänvoiman tavalla meidän sielussamme. Mehän emme ole itsetietoisia ihmisiä, vaikka meidän itsetietoisuutemme on tässä fyysisessä maailmassa. Me emme osaa määrätä, mitä meidän pitää tehdä tässä fyysisessä maailmassa. Me olemme tunteiden ja ajatusten vaikutusten alaisia. Toisen ihmisen painopiste on enemmän tunne-, toisen taas enemmän ajatusten maailmassa. Tunnemaailmassa ovat intohimot; ja ne saavat ihmisiä toimimaan. Missä on ihmisen painopiste? Sisältä päin tulevat ne suuret luonnonvoimat, jotka tempaavat hänet mukaansa, joita hän ei voi vastustaa. Ajatusten maailmasta taas vaikuttavat aatteet ja saavat ihmisen toimimaan. Näiden maailmoiden yläpuolella on hengen maailma.

Kun ihminen nyt syntyy hengestä, tulee hänestä uusi ihminen, se merkitsee, että hänen tietoisuutensa painopiste nousee hengen maailmaan. Jos hän todella syntyy uudestaan, silloin tietoisuus menee läpi tunne- ja ajatusmaailman hengenmaailmaan. Tietenkin, jos ihminen on kovasti sellainen olento, että hän on ollut tunteiden heiteltävänä, silloin on hänelle uudestisyntyminen ensin sitä, että hänen tietoisuutensa painopiste nousee ajatusten maailmaan. Hän ei ole enää intohimojen heiteltävänä. Hänellä on ajatuksia, jotka vaikuttavat häneen kehittävästi. Hänen järkeään voi valaista ihmeellinen aate, esim. totuus. Hän unohtaa omat persoonalliset ajatuksensa; hän tuntee, että hän voi uhrata totuuden puolesta sitä, mikä oli hänelle ennen rakasta.

Jos taas ihminen on elänyt älyllisten aatteiden maailmassa, niin on hänelle uudestisyntyminen siinä, että hänen tajuntansa painopiste nousee hengen maailmaan, joka on veljesrakkauden maailma. Entä sitten ihminen, joka on kasvanut aatteiden maailmassa ja joka on epäitsekkäs aatteissa, älyllisissä, filosofisissa, ja joka etsii totuutta, — hän ei ajattele itseään, mutta ei myöskään toisia ihmisiä, — niin mikä on silloin hänelle uudestisyntyminen? Se, että hänen tajuntansa painopiste nousee veljesrakkauden maailmaan. Silloin hän näkee totuuden. Hän näkee koko maailman täynnä olentoja, jotka eivät osaa kaikki vielä edes aja-

telia, mutta kaikki osaavat kärsiä ja iloita. Hän tuntee, että hän on sidottu niihin kaikkiin hienolla langalla; kaikki ovat hänelle rakkaita.

Uudestisyntyminen on siinä, että ihmisen tajunnan painopiste siirtyy korkeammalle. Silloin koko elämä esiintyy hänelle uudessa valossa, ja hän näkee, että paljon, paljon siitä, mitä hän ennen on ajatellut, tuntenut ja tehnyt, on ollut syntiä. Mutta hän nyt vasta arvostelee itseään ja tuomitsee itseään, ei kukaan muu. Nyt hän siis uudistaa itsensä. Nyt hän ei enää tee sitä, minkä hän huomaa synniksi. Ennen kuin hän ei tiennyt sitä synniksi, ei se ollut hänelle syntiä. — (RR 1953/3)

28

Kun Jeesus nousi haudasta, niin hänellä oli fyysillinen ruumis, joka oli ristiin naulittu, mutta joka ei kuollut ristillä, vaan jäi elämään. Mutta tämä ei ollut ylösnousemuksen mysteeriö. Se, että Jeesus ei kuollut ristillä, oli luonnollinen tapahtuma, joka teki ylösnousemuksen mahdolliseksi. Kun Jeesus kärsi Getsemanessa, ei hän pelännyt kuolemaa, vaan ehkä se pelko oli jotenkin tähän tapaan: "Suoriudunko minä tästä, jaksanko kestää koko ristiinnaulitsemisen, ilman että kuolen, jotta voisin suorittaa työni?" Hänen piti voittaa oma fyysillinen kuolemansa, piti osata pitää ruumiinsa ja tajuntansa niin koossa, ettei se päästänyt fyysillistä ruumista kuolemaan. Onhan sellaisia tapahtumia muitakin, että ristiin naulittu on voinut jäädä elämään joksikin aikaa. Jeesus oli levoton siitä, kestäkö hänen ruumiinsa. Ei hän vedonnut enkelien apuun, ei mitään ihmeitä tehnyt. Jos sotamiehet olisivat todella lyöneet rikki hänen luunsa, ei hän olisi voinut estää ruumiinsa kuolemista. Kuolema ristillä oli episodi, jonka hän karmana otti päälleen. — Ylösnousemuksen mysteeriö oli aivan toinen.* — 25.2.1928 (RR 1953/3)

[Aiheesta enemmän ks. Pekka Ervast: *Jeesus Kristuksen elämänymmärrys*. — Toim. huom. 1996]

KYSYMYS: — Missä suhteessa on päivätajuinen muisti akaashaan?

VASTAUS: — Muisti on erittäin mielenkiintoinen psykologinen ilmiö. Mitä muisti on? Se on kyky vetää esille kuvia jostakin menneestä, kyky vetää esille sellaista, mikä ennen on ollut meidän tajunnassamme. Ja sitten me sanomme: mistä tämä kyky riippuu ja mistä riippuu, että muisti voi olla huonompi tai parempi? Mistä riippuu, että me emme voi muistaa kaikkea ja missä nuo muistikuvat ovat? Sen me ymmärrämme, että jos muisti on jotakin tajuntaa, jos muisti perustuu siihen, että nuo kaikki kuvat menneisyydestä ovat olemassa jossakin tajunnassa, silloin meidän täytyy sanoa, että ne eivät ole ainakaan meidän päivätajunnassamme. Missä on tuo tajunta? Tai onko muuta mahdollisuutta käsittää muistia? Onko esim. niin, että aivoatomihin painautuu joitakin merkkejä? Silloin voimme ajatella, että muistaminen olisi siinä, että tuo aivoatomi värähtelisi nyt samalla tavoin kuin silloin, kun tuo merkki siihen painautui. Niin ovat tiedemiehet koettaneet selittää. Mutta siihen voimme sanoa: kuinka mahdottoman paljon pitäisi meillä noita atomiparkoja olla, että aina olisi joku, johon voi tuollainen merkki tulla? Toinen kysymys olisi se: kuinka ja missä nuo muistimerkit säilyvät, jos eivät meidän aivomme kasva, vaan jos atomit aivoissa uudistuvat, kuten tiedemiehet sanovat? Missä on silloin koko muisti? Jos me asetumme materialistiselle kannalle, niin meidän täytyy ymmärtää, että pitää olla jokin tajunnallinen pohja. Jossakin tajunnassa pitää olla kuvat eli vaikutelmat kaikista aistillisista havainnoista. Missä on se tajunta? Onko se meissä? Tietysti silloin vastaavat psykologit: meillä on sellainen alitajunta, jossa on tuollaisia kuvia mahdottomasti, ja niitä voi kyllä sieltä esille veivata. Jos ihminen esim. suggeroidaan, niin hänet saadaan toistamaan kaikki. Alitajunta on meidän nykyaikaisten tiedemiestemme keppihevonen. Kaikessa on aina jotakin perää, on perää noissa fyysisissä asioissa ja on perää alitajuntakysy-

myksessä. Mutta muisti ei ole kuitenkaan meidän alitajunnasamme, vaan asia on niin, ettei ole olemassa muuta kuin yksi muisti ja se on luonnonmuisti, tajunta, Jumalan tajunta, joka on muistava tajunta. Siinä ei ole aikaa, se ei elä nykyhetkellä, kuten me, vaan sellaisella nykyhetkellä, johon yhtyy menneisyys ja tulevaisuus. Oikeastaan me emme elä todellisessa nykyisyydessä, sillä me joudumme yhtämittaa menneisyydestä tulevaisuuteen. Jumalallinen tajunta sitä vastoin on sellainen, jossa menneisyys ja tulevaisuus muodostavat ikuisen nykyisyyden. Se on tajunta, johon kaikki myöskin uppoutuu. Se on tässä ilmenneessä maailmassa, ja kaikki on siinä tajunnassa, mitä tapahtuu. On olemassa vain yksi tajunta, johon kaikki uppoutuu. Teidän ei tarvitse muuta kuin ajatella sitä, että nyt olemme tällaisella maapallolla ja kuten tiede selittää, niin kuvat tästä kaikesta menevät eetteriaalloilla avaruuteen. Jos nyt joku olento seisoo sellaisella tähdellä, johon valo maan päältä kulkiessaan tarvitsee 20.000 vuotta ja hän saattaa nähdä, mitä täällä tapahtuu, niin voiko hän nähdä, mitä täällä tapahtuu? Ei, vaan hän näkee, mitä 20.000 vuotta sitten tapahtui. Siis se, mitä tapahtui 20.000 vuotta sitten maapallolla, on täydellisenä kuvana siellä. Jos siis tällainen teoria pitää paikkansa, ei ole mahdotonta, että ikuisuudessa voidaan nähdä, mitä tapahtuu aikojen alusta alkaen. Ei tarvitse muuta kuin keksiä sellainen kone, joka ottaa ne säteet tänne. Tämä kaikki perustuu fyysillisiin edellytyksiin, joista ei ole mitään varmuutta. Mutta saattaa olla tajunta, jossa ei ole aikaa, vaan jossa nämä kaikki tapahtuvat ja jos on joku sellainen, joka osaa lukea niitä siitä tajunnasta, niin ne uudistuvat. Jumalallinen muisti on sellainen, joka kaikki muistaa, mutta joku olento voi ottaa tapahtumat siitä esille. Me olemme itse sellaisia olentoja, mutta me emme kykene rajattomasti ottamaan niitä. Meillä on päivätajunta, joka on sidottu aivoihin, ja me emme voi vetää luonnon muistista muuta kuin sellaisia asioita, jotka koskevat päivätajuntaamme. Mutta ei ole ollenkaan mahdotonta, että voisimme nähdä ja lukea enemmän. Ne, jotka osaavat lukea luonnon muistista, ne osaavat lukea esim. sellaista, mikä

koskee ihmiskunnan historiaa. Ei kukaan ota selvää kaikista asioista, vaikka hän olisi salatieteilijä. Ihminen voi lukea omia menneitä ruumistuksiaan ja samalla nähdä ihmiskunnan kehityksen, mutta hän ei koskaan saa ajatella, että hän tietää kaikki, vaan ainoastaan niin paljon kuin hänen tajuntansa piiriin mahtuu. — Sentähden me sanomme: kaikki muisti on lukemista luonnon muistista. Ei ole mitään muuta muistamista. Mutta jokaista lukemista rajoittaa ihmisen oman tajunnan kehä. Sama seikka koskee lukemista tulevaisuudesta. Kun ihminen kehittyy salatieteilijäksi, on ensimmäisiä kokemuksia se, että hän astuu oman itsensä ulkopuolelle. Kun hän astraalitasolla tulee tietoiseksi, silloin hänet täyttää suuri ihmettely alussa, sillä hän katselee omaa fyysillistä persoonallisuuttaan ja kauhistuu sen rajoituksia: onko mahdollista, että olen näin kaksinainen olento? Tuo fyysillinen olento ei muista mitään, korkeintaan se muistaa, että elää päivätauista elämää. Nyt minä tiedän olevani aivan toinen olento ja tiedän aivan toisia asioita kuin tuo päivätauinen olento, joka ei mitään tiedä. — Tällöin on muistin salaisuus tullut ratkaistuksi. — 1923 (RR 1953/3)

30

KYSYMYS: — Missä suhteessa on astraalinen psykismi okkultismiin?

VASTAUS: — Tehän ymmärrätte, mitä astraalinen psykismi tarkoittaa. Se on sitä, että me ihmiset joudumme käytännöllisesti tekemisiin astraalimaailman kanssa, mikä tapahtuu joko mediumin välityksellä tai siten, että psyykkiset kyvyt heräävät meissä itessämme toimintaan. Tässä tehdään ero astraalisen psykismin ja okkultismin välillä. Ja me voimme kyllä hyvällä syyllä puhua astraalisesta psykismistä ja okkultismista erikseen. Sillä mikä on okkultismin tunnusmerkki? Se on moraali eli siveellisyys. Salatieteessä kehittyminen tapahtuu aina rinnakkain siveellisen kehityksen kanssa. Ihminen ei voi kehittyä salatieteilijäksi todellisessa merkityksessä, ellei hän kehity moraalisesti.

Kehitys on itse asiassa kulkua askel askelelta yhä suurempaan veljesrakkauteen. Jos ajattelemme niitä olentoja, jotka ovat salatieteilijöitä sanan todellisessa merkityksessä, niin mitä he ovat? He ovat viisaita ihmisiä, jotka tietävät totuuden ja jotka rakastavat kaikkia. He ovat siis moraalisesti täydellisiä ihmisiä. He ovat myöskin tiedossa, ainakin meidän kannaltamme, täydellisiä. Ei meidän tarvitse ajatella, ettei olisi suurempaa tietoa heidän yläpuolellaan, mutta me emme oikeastaan käsitä sen suurempaa täydellisyyttä. Sentähden ymmärrämme, että okkultismi, salatiede, on se tiede, mikä johtaa mestariuteen, se kehitys, jonka korkein saavutus on mestarius. Ja me ymmärrämme, että se heti alusta lähtien on moraalista kehitystä.

Jos ajattelemme aikoja taaksepäin, Atlantiksen aikoja, niin huomaamme, että ihmiset silloin pyrkiessään vihkimyksen portteja kohti saivat suorittaakseen toisenlaisia läksyjä kuin me nyt. Silloin heille annettiin psyykkisiä tehtäviä. Sen rodun inhimillinen organismi oli sitä laatua, että vaadittiin astraalisten aistien puhdistamista ja kehittämistä. Se selvänäköisyys oli luonnonomukaisempaa, se oli paljon hatarampaa, ei niin selvää kuin nyt meidän aikanamme. Se oli tuollaista tunne-elämää, joka oli tullut ulkokohtaiseksi. Sentähden sitä oli puhdistettava.

Nyt, kun me elämme tässä viidennessä juurirodussa, meillä ei ole luonnostaan astraalisia kykyjä. Sentähden olisi vallan hasua sanoa meille: teidän täytyy tulla selvänäköisiksi, jotta voisitte tulla vihityiksi. Me emme osaa kehittää sitä kykyä ilman muuta. Nyt ei puhuta mistään sellaisesta, jos tahdomme kulkea tiedon tiellä. Nyt on ihmisellä järki, ja hänellä on fyysiset silmät ja aistit, ja nyt hänellä on mielikuvitus; nyt hänellä on vapaa ajatus ja oma tunne-elämä. Sentähden hänelle sanotaan nyt: puhdistatuksesi ja järkesi, mielikuvituksesi, tee itsestäsi vastuunalainen, siveellinen olento. Ei tule kysymykseen minkäänlainen Okkultinen kehitys, jos emme ole vastuunalaisia, inhimillisiä, järkeviä, puhtaita olentoja. Sellaiset vaatimukset on nykyään. Astraalisessa psykismissä me näemme pyrkimystä kehittää itsessään noita astraalisia aisteja, kuten selvänäköisyyttä, välit-

tämättä mitään moraalista. Erityisillä tempuilla voidaan herättää noita astraalisia kykyjä. Silloin on aivan totta, että nämä astraaliset kyvyt ja niiden herääminen ovat riippumattomat moraalisesta kehityksestä. Ihminen voi tulla astraalisesti selvänäköiseksi, mediumiksi, ilman että hän on kehittänyt itsestään moraalisesti vastuunalaista ihmistä. Se on astraalista psykismiä. Sentähden on ero niin selvä astraalisen psykismin ja okkultismin välillä. — 18.4.1923 (RR 1953/4)

31

KYSYMYS: — Onko mestari Saint Germain käynyt Suomessa? Mikä on hänen erikois-dharmansa?

VASTAUS: — Useimmat teistä ovat kuulleet nimen St. Germain, ja jos luette ihmiskunnan historiaa, niin saatte kuulla eräästä ns. seikkailijasta, joka ilmestyi Eurooppaan 1700-luvulla ja joka esiintyi ja liikkui Euroopan hoveissa ja oli hyvissä väleissä ja suhteissa kaikkien kuninkaallisten henkilöiden kanssa. Hän nimitti itseään St. Germainiksi. Häntä sanotaan seikkailijaksi sentähden, ettei hänestä mitään tiedetä. Minä luin hänestä äskettäin hyvin modernin kirjoituksen, jossa sanotaan, että historiallisesti on niin, että St. Germain on kaikista miellyttävimpiä seikkailijoita, sillä hänestä ei voi sanoa mitään pahaa. Hän ei ole käyttänyt petkutusta, mutta hän oli seikkailija, koska ei tiedetä, mikä hän oli. Ja hänestä kerrotaan mitä hulluimpia juttuja. Hän tiesi kertoa historian kaikkia tapahtumia sillä tavoin, kuin hän itse olisi ollut joka paikassa mukana. Hänen palvelijansa oli myös hyvin kummallinen olento. Kun häneltä kysyttiin, oliko hänen isäntänsä ollut mukana silloin, kun Jeesus ristiinnaulittiin, niin hän vastasi, ettei hän siitä mitään tiedä, sillä hän on ollut vasta 300 vuotta kreivin palveluksessa. — Näin kertoo nykyajan kirjallisuus. Mutta kun on suoritettu teosofiselta taholta historiallisia tutkimuksia, niin on tultu siihen vakaumukseen, että kreivi St. Germain oli Siebenbürgin ruhtinaan poika. En nyt muista, miksei hän saanut esiintyä omalla nimellään. Hän oli kuninkaallista sukua, sentähden hän oli kaikissa hoveissa terve-

tullut vieras. Hänellä oli monta nimeä, mutta kaikki kuninkaalliset ihmiset nimittivät itseään siihen aikaan milloin miksikin. Hän auttoi aina kaikkia puutetta kärsiviä. Tämäkin saa selityksensä siitä, että kun hän oli kuninkaallista sukua, niin hänellä oli tuloja. Sillä tavalla hän ei ollut niin salaperäinen olento. Hänen puheensa omasta iästään on selitettävissä niin, että hänellä oli jälleensyntymismuisti niin hyvä, että hän muisti kaikki; sentähden hän saattoi kertoa monista asioista. Tässä ruumistuksessa hän saavutti mestari-asteen, ja siksi hän oli yhtämittaa ollut ruumistuneena. — Sellainen ihminen, joka kehittyy mestariuteen, on kuin vaeltava juutalainen. Kertomus vaeltavasta juutalaisesta on ihmisen kehityksen kertomus. Tavallinen ihminen kadottaa koko persoonallisuutensa, kun hän kuolee, ja hän on aivan toinen olento syntyessään uudestaan, mutta adepti on itse asiassa sama, eli tai kuoli hän. Hän tulee takaisin ja jatkaa työtään. Hän tuntee itsensä vanhaksi, sillä kun hän kääntää katseensa taaksepäin, niin hän muistaa kaikki. Mestarius ei ole mikään leikin asia. Jokapäiväisellä ihmisellä ei ole valtaa kuoleman yli. Adepti ei hämmästy kuolemaa; hän on itsetietoisesti kuolematon olento. Ja kreivi St. Germainistä sanotaan, että hän yhä vielä elää siinä ruumiissaan. Historiallisesti kerrotaan kyllä, että hän kuoli noin v.1780 Holsteinissa, mutta mitään varmaa tietoa siitä ei ole. Se saattoi merkitä vain sitä, että hän tahtoi hävitä maailman näkyvistä. Hän sanoi eräälle ystävälleen, että hän lähtee pois Himalajaan sadaksi vuodeksi. Tämä oli v. 1815. Ja hän sanoi tulevansa takaisin Eurooppaan sitten. Siis hän olisi tullut maailmansodan aikaan tänne. On väitetty, että hän on ollut täällä Euroopassa jo vuosisadan alusta lähtien. Ja hän liikkuu samalla tavoin kuin aikaisemmin: kulkee maasta maahan. Hän oli Lontoossa, sitten meni Venäjälle, josta läksi vähän ennen valankumousta. Näin sanotaan. Onko hän fyysillisesti käynyt Suomessa, sitä en tiedä. Mestarin liikkuminen on hyvin salaperäistä. Mikä on selvää, on, että hän on ollut Suomessa silloin tällöin, mutta onko hän ollut fyysillisesti, sitä minä vähän epäilen. Verraten helposti tuollaiset olennot voivat tehdä itsensä näky-

viksi. Mikä on hänen erikoistehtävänsä? En oikein tiedä, uskaltaako liian jyrkästi puhua jonkun mestarin erikoisalasta. Tietysti voimme sanoa St. Germainistä, että hän oli läpeensä tiedemies, että hän koetti auttaa tieteen kehitystä ja niitä, jotka tieteellisesti etsivät totuutta. Mutta me emme saa käsittää niin, että jonkun mestarin tehtävä on valvoa niitä tai niitä yhdenkaltaisia asioita, niinkuin monet ajattelevat. He eivät koeta sotkeutua meidän hommiimme ja johtaa niitä. Valkoisen Looshin mestarit eivät niin tee, he vain auttavat ihmisiä. Jos sanotaan, että mestari on sellainen olento, joka menee auttamaan niitä, jotka kärsivät esim. vallankumouksessa, niin se pitää paikkansa, mutta ei niin, että joku mestari panisi toimeen vallankumouksen. He eivät johda meidän ihmisten asioita täällä maan päällä. He ovat niitä olentoja, jotka täydessä mitassa toteuttavat Jeesuksen sanat: "Minun valtakuntani ei ole tästä maailmasta. En ole tullut tänne sitä varten, että laittaisin teidän olonne mukavaksi. Ne ovat tämän maailman ruhtinaan asioita. Minun valtakuntani on toisessa maailmassa." Mestarit ovat olentoja, jotka palvelevat Kristusta. Me kyllä voimme sanoa kreivi St. Germainistä, että hän harrasti tieteitä ja taiteita, mutta hänen mestariutensa on siinä, että hän palvelee Kristusta. — 18.4.1923 (RR 1953/4)

32

KYSYMYS: — Onko kaikki vain karmaa?

VASTAUS: — Me tiedämme, että ihmiset juuri tästä kysymyksestä ovat hyvin eri mieltä. Ne ihmiset, jotka uskovat karmaan, uskovat maailmassa välttämättömään lakisiteisyyteen. He voivat uskoa näin: koska kaikki on karmaa, ei siis suorastaan mitään hyvää voi tehdä, joka olisi itsessään hyvää ja joka lisäisi hyvän määrää, paljoutta maailmassa, vaan kaikki se hyvä, mitä tehdään, on aivan ansaittua, karmallista. Jos joku ihminen tulee autetuksi, hän on sen avun ansainnut, ja se, joka auttaa, ei ole mitään hyvää tehnyt. Tämä näkökanta voi tuntua erittäin viisaalta ja luonnolliselta ja myöskin nöyrältä: kukaan ei voi tuntea

itseään hyväksi. Jos minä ajattelen, että voin tehdä hyvää, niin se on itsessään harhaa: minä olen vain palvellut kannan välikappaleena. Minä en voi lukea mitään ansiota itselleni; olen vain pieni pyörä maailman koneistossa.

Tämähän on kaunis ja nöyrä kanta. Mutta se ei edellytä, että kaikki, mikä tapahtuu, on melkein koneellisesti laskettu, että kaikki on juuri kuin koneisto, että maailma on sellainen ei ainoastaan fyysillisesti, vaan koko kokoonpanoltaan, jollaiseksi tiedemiehet sitä kuvittelevat. Mikäli tiedemiehet ovat tätä maailmaa koettaneet ymmärtää ja selittää, he ovat tulleet siihen, että se on kuin kello: aurinko kulkee rataansa, planeetat kiertävät sen ympäri, ja elämä planeetoilla on säännöllistä; kaikki on aivan laskujen mukaan järjestetty, aivan itsestään tapahtuvaa.

Sentähden on aivan luonnollista, kun meidän tiedemiehemme ja filosofimme pääsevät selville tästä maailman lakisiteisyydestä, että monet heistä ajattelevat, niinkuin tuo luonnontieteilijä Laplace, joka sanoi Jumalasta: "Me emme enää tarvitse tuota hypoteesia; koko se olettaus on tarpeeton." Kaikki oli niin säännöllistä, ettei Jumalaa tarvittu. Mutta me tiedämme, että on paljonkin ihmisiä, jotka pakosta ajattelevat ja tuntevat toisella tavalla: että Jumala on olemassa, että on olemassa jumalallinen elämä. Kaikki tämä lakisiteisyys on vain pinnalla, ilmennystä, se on laki, joka on Jumalan tahdon ilmennystä. Se ei ole itse Jumala, ei Jumalan sydän, viisaus, rakkaus, vaan ilmennys siitä. Elämä on vapautta; se ei ole tuo koneellinen välttämättömyys. Koneellisuus on järjen ilmennystä, joka on matemaattinen, selväpiirteinen, mutta järjen takana on rakkaus. Järki on pukeutunut välttämättömyyteen; se ilmenee välttämättömyytenä, mutta rakkaus ilmenee vapautena.

Siis nämä ihmiset tuntevat: järjen välttämättömyyden takana täytyy olla rakkaus ja vapaus. Se on asian toinen puoli. Ja kun ihminen tuntee jumalallisen elämän rakkautta ja vapautta, silloin hän samalla tuntee, että hän on päässyt kiinni siitä elämästä, joka voittaa välttämättömyyden. Ja silloin koko elämän probleemi ilmenee hänelle toisessa muodossa. Se ei ole enää

kuin koneisto, vaan se on hänelle sitten niinkuin verho, jonka lävitse koko ajan tulee valoa. Elämän järjestys on elämän pinta, ja sille pinnalle tulee aina elämä syvyydestä. Ja se elämä on Jumalan rakkaus. Mutta me ihmiset ja yleensä elävät olennot, emme tunne tätä Jumalan rakkautta emmekä elä sitä täydellisesti. Ja sentähden meistä tuntuu, niinkuin me eläisimme lakisiteisessä kosmoksessa. Mutta meidän sydämiemme on annettu olla kanavina. Tarkoitus on, että itse jumalallinen elämä, rakkaus, vuotaisi ylös ja ulos tähän näkyvään maailmaan, ja se tapahtuu ihmissydämen kautta. Ihmissydän on Jumalan ihmeellinen lähde, portti tähän näkyvään maailmaan.

Sentähden on ihminen kutsuttu olemaan olento, joka maailman voittaa, kuten Jeesus sanoo: "Minä olen maailman voittanut." Tämä voi tapahtua sentähden, että ihminen on elävä sydän, jossa voi asua Jumalan rakkaus ja se rakkaus voi tulla maailmaan ihmissydämen kautta. Me emme koskaan ihmisinä pääsisi vapaiksi karmasta ja sen voimasta ja vallasta, — sillä aina kun me jotakin teemme, sillä on seuraus, — ellemme me voisi sitä voittaa, ellemme voisi menneisyyden kahleista päästä vapaiksi. Rakkaus on se, joka voittaa karman. Sentähden, jos me rakastamme ja rakkaudellamme saamme auttaa, silloin me todella teemme hyvää, silloin me lisäämme hyvyyden paljoutta maailmassa, silloin me annamme hengen sisäisestä maailmasta tulla esille jotakin, jota maailmassa ei ole: siitä pursuaa vapautta, ja se tulee ainoastaan sen sydämen kautta, joka rakastaa. Ja sentähden se rakkaus on nöyrää; ei se tee ihmistä ylpeäksi; ei se anna aavistaa, että hän on hyvä, ansiokas. Päin vastoin, jos sellainen ajatus tulisi rakastavan ihmisen mieleen, hän pelästyy, häpeäisi. Sillä rakkaus ei sitä siedä; se ei siedä mitään persoonallisia, muodollisia ajatuksia "minun hyvyydestäni". Kun te rakastatte toista ihmistä, sanotteko te sitä ansioksi? Te häpeäisitte, jos sellaista ajattelisitte. Koko teidän inhimillisyytenne on siinä, että te rakastatte, se on teidän elämänne sisältö, onni, autuus. Ja rakkaus on kuitenkin se, joka aina luo uutta maailmaan, tuo

maailmaan sitä rauhaa, joka siltä puuttuu. Rakkaus on se, joka poistaa pahan, ja joka karman voittaa. — 15.11.23 (RR 1953/5)

33

KYSYMYS: — Mikä on Abrahamin siemen tai mikä on siemenatomi?

VASTAUS: — Tuo kysymys siemenatomista on kysymys siitä, millä tavoin elämämme pysyy yllä. Ajatelkaamme, kuinka ihmeellinen tämä elämä on; se on yhtä ainoaa ihmettä; kaksi olentoa saattaa jatkaa sukua! Silloin on näennäisesti kuin uusi olento tulisi tyhjästä. On selvää, että kun jatkaa sukua, jolloin uusi yksilö syntyy, niin on täytynyt siinä siemenessä olla jotakin sellaista, jota me sanomme Jumalan sanaksi, jonka Hän on lausunut aikojen aamuna. Se Jumalan sana ei ole muuta kuin se voima, joka on juuri siinä siemenessä, se elävä voima, joka sanoo, että tämän laatuinen muoto syntyy eikä toisen laatuinen. Se voi koota melkein näkymättömän siemenen kaikki elämänvoimat, ja se siemenatomi on tässä fyysisessä maailmassa, se atomi, josta koko uuden fyysisen muodon rakennus syntyy. Ja kun menemme syvemmälle asiaan, niin sanomme, että tuo atomi, jota emme saa käsittää aineellisesti, on merkillinen voima-atomi, jota me kannamme mukana läpi elämien. Ja kun me aiomme syntyä jälleen maailmaan, niin silloin tuo atomi yhtyy meidän vanhempiimme, isään, ja sitten se kylvetään äidilliseen maaperään. Abrahamin siemen on tietysti hän itse jälleensyntyvänä yksilönä, mutta sillä on vertauskuvallinen merkitys, ja se on se, että Abrahamin siemen on sellaisessa ihmisessä, joka kulkee puhdistuksen tietä, joka valmistaa itseään vastaanottamaan Kristusta. Hänessä on Abrahamin eli vanhurskauden siemen. Kristus sanoo: "Ennen Abrahamia olin minä", sillä suurempi ja vanhempi on Kristus-tila, jolloin Jumala ottaa asunnon ihmiseen, kuin Abraham-tila, jolloin on kuin Jumala olisi vielä ihmisen ulkopuolella. Kristus-tilassa ihminen ottaa Jumalan vastaan.

— 1923 (RR 1953/6)

KYSYMYS: — Mitä tarkoitetaan sillä, että me tulemme tuomitsemaan enkeleitä?

VASTAUS: — Tietenkin on liian skemaattisesti, kaavamaisesti ajateltu, että ns. enkelit kaikki olisivat sellaisia, jotka palvelevat Jumalaa aivan täydellisesti ja joilla ei ole mitään omia asioita, kuten meillä ihmisillä. Enkelijärjestöjä on monta eri astetta. On monia asteita, jotka ovat alapuolella sitä, jota me sanoisimme enkeliasteeksi. Jos me käytämme sitä sanaa erikoisessa tarkoituksessa, me ajattelemme sellaisia olentoja, joilla ei ole mitään persoonallisia ajatuksia, jotka tahtovat palvella ja elää sellaisessa maailmassa, jossa itse oleminen on riemua, ja kun he ovat voittaneet itsensä ja tietävät, mikä on heidän elämäntehtävänsä ja tietävät, että he ovat Jumalan palveluksessa, niin he sitä suorittavat ja ovat onnellisia.

Näin me ajattelemme enkeleistä, ja sellaisia tietenkin on. Mutta he ovat olentoja, jotka ovat paljon, paljon yläpuolella meitä ihmisiä. Hehän ovat kovin, kovin korkeita, ihmeellisiä olentoja. Sillä ajatelkaamme: vasta silloin kuin me ihmiset olemme tulleet mestareiksi, vasta silloin me voimme käsittää, että voisi elää sellaista elämää, joka olisi yhtämittaista lähetystyötä, olemista Jumalan sanansaattajina. Varsinaisten enkelien järjestö alkaa mestarien yläpuolella. Mutta alapuolella heitä on monia asteita enkeli- eli deevajärjestöjä, jotka kehittyvät kuten me ihmiset. — Ja nyt on huomattava: kun me ihmiset tässä nousemme ja kehitymme ja saavutamme kykyjä ja tulemme tietoisiksi henkimaailmassa, niin silloin me saamme erilaisia tehtäviä, kuten sen tehtävän, että me saamme tuomita enkeleitä, mikä silloin merkitsee, että me saamme tuomita niitä enkelijärjestöjä, jotka ovat alapuolella mestariastetta. Se merkitsee: me saamme arvostella, saamme kehittää niitä.

Jeesus Kristus sanoo: viimeisinä tuomiopäivinä tullaan tuomitsemaan maailma, erotetaan hyvä epätäydellisestä. Tarvitaan tietoa erottaakseen, mikä on hyvää ja mikä ei ole hyvää. Se

sisältyy sanaan "tuomita". Ja ihmisen kehitys salaisessa maailmassa on tällaista arvostelua ja määrittelyä, mikä on hyvää ja mikä paha. Siinä on ihmisen erikoiskehitys, tuo järki, joka näkee hyvän ja pahan; ja sitten ihminen sen järkensä, arvostelukynsä, tietonsa valossa erottaa kaikki olennot näkyvässä maailmassa. Hänen kehityksensä on sellainen, jos sitä tahtoo kuvata, että hän kulkee tiellä eteenpäin — hänen oikealla puolellaan on jotakin ja jotakin vasemmalla puolellaan. Oikealla puolella on se, jota nimitetään hyväksi ja vasemmalla puolella se, jota nimitetään pahaksi. Mutta tuo tie ei ole olemassa, joten se täytyy tehdä; se on hänen kehityksensä. Hän on kuin ihminen, joka kulkee metsässä ja raivaa tietä. Mutta millä tavoin se tehdään? Niin, että hän jotakin asettaa oikealle ja jotakin vasemmalle puolelle. Hän käyttää tuomitsemiskykyään, hän arvostelee: tuo on väärää, tuo on oikein. Hän tietää, mitä saa tehdä. Niin hän muodostaa tien.

Mutta ihminen silloin hyvin pian, astuessaan siihen, joutuu tekemisiin kaikenlaisten näkymättömien olentojen kanssa. Nyt hänen tehtävänsä on erottaa, mitkä hän asettaa oikealle puolelle, mitkä vasemmalle. Tiellä kulkeminen ei ole mitään leikkiä. Meillä on kyllä suuret vapahtajat ja mestarit, jotka ovat kulke-neet tuota tietä, ja siitä on meille apua. Jeesus Kristus sanoi: "Minä olen tie, totuus ja elämä; joka minua seuraa, hän pääsee eteenpäin." Mutta, kun me hänen neuvoansa seuraamme, on meidän kuitenkin koko ajan itse raivattava tuo tie, jota meidän tulee kulkea. Hänen äänensä on vain kuulunut: "Seuraa minua: tee näin, älä noin." — 15.11.1923 (RR 1953/8)

35

Jeesus Kristus on maapallon korkeampi minä, ja hän on Neptunus-voimien edustaja, mutta sitä ei erikoisesti korosteta, sillä Neptunus-voimat sulautuvat Venus-voimiin; Jeesus Kristus ei tee tyhjäksi Venus-voimia, vaan valaa niihin enemmän valoa. — Valkoinen Veljeskunta tulee siten myös edustaneeksi Neptu-

nus-voimia, koska Valkoinen Veljeskunta edustaa korkeampaa rakkautta. Hyvin ihmeellinen asia on se, että Neptunus ei oikeastaan kuulu meidän aurinkokuntaamme. Sentähden, kun puhutaan niistä voimista, jotka vaikuttavat meidän aurinkokuntaamme, ei erikoisesti puhuta Neptunuksesta. Tiedemiehet kyllä sanovat, että Neptunus kuuluu meidän aurinkokuntaamme, mutta se ei muuta sitä seikkaa, että Neptunus voi kuulua lähemmin johonkin toiseen. Se on täydellisesti Okkultinen asia, mysteeri, josta emme voi puhua. — 18.2.1925 (RR 1953/8)

36

KYSYMYS: — Onko Väinämöiselle uskottu Euroopan henkinen valtikka?

VASTAUS: — Väinämöisellä on tällöin tarkoitettu Suomen kansallishaltiaa, ja onhan monta kertaa puhuttu siitä, että Suomen kansalla voisi olla erikoistehtävä Euroopan tulevassa historiassa; se voisi näyttää henkistä tietä toisille kansoille. Voisi, sillä se ei voi, jollei se tee sitä. Semmoinen mahdollisuus on avautunut sille, ja sitä symbolisoi Väinämöinen, joka on sen johtaja. Mutta me emme saata sanoa, että Väinämöiselle olisi uskottu henkinen valtikka Euroopassa. Näitä asioita silmällä pidetään ja johdetaan Salaisen Veljeskunnan mestarien puolelta, jotka ovat semmoisia olentoja, jotka ovat ihmisen muodossa. Tätä Eurooppaakin pidetään silmällä, ja siitä huolehtii eräs mestari, mutta hänen apunaan ovat joka kansassa niiden kansojen kansallishaltiat. Nämä kaikki ovat hänen apunaan.

Mitä Suomen kansallishaltiaan tulee, on hän entinen ihminen, kuten tiedätte. Hän on kyllä korkealle kehittynyt ihminen, joka mestariksi tultuaan meni enkelijärjestykseen. Hän on vanha ja viisas olento, joka ei ole esim. kaikenlaisille kansallisille tunteille altis, kuten esim.: "Minun kansani pitää tulla mahtavaksi ja rikkaaksi." Semmoisiakin on, ja he ovat sotaisia, eivät ole siis ihmisinä mestareita, vaan, kuten vihityt ihmiset, jotka ovat ottaneet pari kolme vihkimystä, mutta eivät ole kuten mestarit.

Semmoisia kansallishaltioita on.

Tässä meillä on kansa, jonka kansallishaltiana on olento, joka on viisas, kokenut entinen ihminen, joka tahtoi, että hänen kansansa seuraisi Kristusta, sillä hän on itse antautunut Kristuksen palvelukseen. Ja koska hän on vanha, merkillinen olento Euroopan kansallishaltioiden joukossa, hänellä on tunnustettu sija siinä neuvospöydässä, jossa istuvat Euroopan kansojen haltiat, sillä kaikki tietävät, että hän on korkealle kehittynyt. Mutta vastaako hänen kansansa sitä? — Meillä on olento, jota kannattaisi seurata, mutta on toinen kysymys, osaammeko seurata. Silloin, jos me osaamme seurata, silloin Suomenmaa tulee olemaan sangen ihmeellisessä asemassa Euroopassa. Täällä tulee olemaan henkinen koulu, ja toisista kansoista tulee ihmisiä tänne oppimaan.

Sillä tavoin voimme sanoa, että Väinämöiselle on uskottu suuri tehtävä Euroopan historiassa. Hän on deevaksi tullessaan rajoittanut itsensä ja oman vapautensa. Hän ei voi tehdä sitä, mitä itsessään voisi tehdä; hän on ottanut kansansa kohtalon päälleen; hän antaa kansan kuljettaa itseään samalla, kuin hän itse sitä johtaa. — 1923 (RR 1954/2)

37

KYSYMYS: — "Mitä teet, tee koko sielullasi", on eräs neuvo. Työssäsi älä ajattele pyhiä asioita." Miten tämä on ymmärrettävä?

VASTAUS: — Tämä on sangen kiintoisa ja myös hyvin käytännöllinen kysymys. Siihenhän voisi kyllä vastata yleisesti, että kaikki riippuu työstäjä työn laadusta. Mutta on hyvä, jos vähän sitä tarkastelemme.

On muuan asia, jota me ihmiset olemme täällä oppimassa. Paitsi työn välttämättömyyttä olemme vielä täällä oppimassa työn taitavuutta ja sitten suorastaan taiteeksi kehittyneitä työtä. On paljon ihmisiä, jotka ajattelevat, että me täällä teemme työtä ainoastaan välttämättömyytenä — työ on välttämätön, koska ei

muuten tulla toimeen —; ja heidän mielestään olisi paras ratkaisu, jos jokaisella olisi tili pankissa. Kuinka maailma pysyisi pystyssä, sitä he eivät ajattele. Mutta me voimme nähdä, että kun ihminen on sillä kannalla, silloin hän ei voi käsittää työssä muuta kuin ikävää välttämättömyyttä, jota hän luonnon pakosta koettaa paeta. Tuo vapauden halu on niin syvä ihmisessä, että hän aina tahtoo työtä välttää. Se on luonnollinen reaktio ihmisessä, niin kauan kuin hän ajattelee, että työssä ei ole mitään muuta sisältöä kuin välttämättömyys. Silloin hän myös haaveilee, miten hän voisi sitä välttää.

Sentähden on ensimmäinen läksy, että työ on välttämätön; ja jos sinä tahdot sitä paeta, niin varustaudu luonnonmullistuksia vastaanottamaan. Vaikka sinulla on pieni tili pankissa ja monia muita asioita, jotka tekevät elämän sinulle rauhalliseksi, niin pankitkin voivat mennä kumoon, ja jos olet maatilan omistaja, sielläkin voi tapahtua onnettomuus. Ja silloin sinun täytyy ottaa vastaan se, jota olet koettanut paeta. Niin kauan kuin sinä pelkääät työtä välttämättömyytenä, niin kauan sinua uhkaa läksy elämän puolelta, että sinä olet siihen pakotettu. Ihminen sen kyllä oppii ja oppii pois siitäkin filosofiasta. Hän oppii ajattelemaan näin: työ on välttämätön, mutta työssä piilee vapaus; en pääse siitä pakenemalla, vaan siten, että teen sen vapaudeksi. — Ihminen oppii rakastamaan työtä. Kun hän sen oppii — ja suurin osa sivistynyttä ihmiskuntaa on sillä asteella, ihmiset ymmärtävät, että elämä olisi yksitoikkoista ilman työtä —, silloin hän vapautuu, hän tuntee, että työ ei enää paina häntä; hän itse sitä etsii.

Ja silloin tulee esille tuo toinen kysymys, kysymys työn taitavuudesta. Ja kun se kysymys nousee, silloin tulee ihmisen eteen se läksy elämässä, jota me lyhyesti nimitämme huomion keskittämiseksi, sillä kaikki taitavuus työssä riippuu siitä, että ihminen on oppinut keskittämään huomiotaan. Jos ihminen ei sitä osaa, silloin hän ei opi taitavuutta työssä. Taitavuus seuraa huomion keskittymistä; työkyky on suoranaisesti verrannollinen juuri huomion ja ajatuksen keskittämiseen. Ja kun ihminen tah-

too oppia tätä ajatuksensa keskittämistä, silloin on monta asiaa hänen edessään. Hänelle tarjotaan monenlaisia probleemeja ratkaistavaksi tämän konsentraatiokyvyn kannalta. Ihminen hyvin pian huomaa, että jos hän oppii keskittämään ajatuksiaan, hänen täytyy jokapäiväisessä elämässään olla varovainen puheissaan siinä suhteessa esimerkiksi, että hän ei lupaa mitään, mitä ei aikoisi pitää. Siinä suhteessa me olemme olleet huolimattomasti kasvatettuja. Me olemme oppineet käyttämään kieltämme huolimattomasti. Me emme tarkoita mitään erityistä sillä, jos lupamme jotakin. Me innostumme jonakin hetkenä ja sitoudumme johonkin, ja se ehkä sitten meitä vaivaa ja kaipaamme siitä päästä sitten. — Tämä kaikki kuuluu siihen läksyyn, mitä ihmisen tulee oppia.

Menestyminen elämässä riippuu juuri taitavuudesta, siitä, että ihminen tekee itsensä kykeneväksi johonkin. Silloin hän voi elämässään menestyä ja nousta. Kuinka monen ihmisen elämä menee pilalle sentähden, ettei hän osaa keskittää ajatuksiaan. Hän voi olla erinomaisen lahjakas, hänellä on taiteellinen silmä, mutta hän ei menesty elämässä eikä mistään tule mitään siksi, ettei hän ole opettanut itselleen konsentraatiokykyä. Hän kyllä rakastaa yhtä ja toista työtä, hän tahtoisi olla etevä sillä tai sillä alalla, hän voi haaveilla, mutta hän ei menesty elämässä, ellei hän tee itsestään jotakin keskittämällä huomiotaan.

Sentähden menestys riippuu taitavuudesta. Sen ihmisen, joka osaa keskittää huomionsa ja ajatuksensa, ei tarvitse epäillä, ettei hän menisi kunnialla eteenpäin. Tämä on käytännöllistä ja hyvin välttämätöntä viisautta.

Se on toinen läksy. Sen ohella ihminen oppii pitämään sanansa, lupauksensa. Kaikki hänen sanansa ja lupauksensa ovat hänelle pyhiä. Kun hän jotakin sanoo, niin se on myös tarkoitus pitää. Siitä on tullut tuo sananpars: "Sanasta miestä, sarvesta härkää." — Tämä toinen läksy vie meidät elämän eri aloille ja tekee meidät varovaisiksi, täsmällisiksi ja tarkoiksi sanoissamme. Ja se on kaunista ja inhimillistä. Ajatelkaamme esim. mes-taria; puhuuko hän turhaa? Ei. Jos hän sanoo opetuslapselleen:

"tee näin" — niin hän ei sano sitä uudestaan. Opetuslapsen täytyy ymmärtää, että nyt hän sai suuren rakkaudenosoituksen mestarilta. Mestari luottaa niin paljon opetuslapseensa, että sanoo: "tee näin". Mestari ei sano toistamiseen, jos opetuslapsi ei tee sitä. Mestari ei puhu turhaa. Niinkuin hänen oma sanansa pysyy, hän myös odottaa, että opetuslapsi oppii samaa.

Tätä tarkoitetaan, kun sanotaan, että mestari ei samaa käskyä kertaa. Sillä on koetettu ilmaista, kuinka pyhä on oikein todellisen ihmisen sana; hän kunnioittaa omaa sanaansa niin paljon, ettei hän sitä toista. Sentähden ihmisen korkein ylpeys on siinä, että hän voi sanoa: "Minkä minä olen sanonut, sen olen sanonut."

Sitten tulee kolmas periodi. Kun ihminen on oppinut taitavaksi työssä ja oppinut ajatuksia keskittämään, niin hän on, kuten tiedämme, tehnyt omat käyttövälineensä, kätensä, niin taitaviksi, ettei hänen enää tarvitse kohdistaa huomiotaan niihin. Ajatelkaamme esim. kirjoittamista. Ensin täytyy pitää huolta, että osaa piirtää kirjaimia. Sitten ei enää tarvitse siihen kiinnittää huomiota. Me osaamme kirjoittaa niin, että meidän ei tarvitse ajatella, miten kukin kirjain tehdään.

Kolmas läksy on, että ajatuksemme vapautuu työn käytännöllisestä puolesta; ja silloin me tulemme taiteilijoiksi työssämme. Se merkitsee, että me osaamme jo nähdä paljon enemmän, osaamme nähdä kauneutta, osaamme luoda ihmeellisiä tuulentupia. Sillä tavalla syntyy taiteilija. Kun hän syntyy maailmaan, niin hän tuo mukanaan ihmeellisen taidon: hän oppii hyvin pian tuon työn fyysisen puolen. Kun joku esim. syntyy säveltäjänä, niin on kuin hänellä olisi kaikki soittokoneet sormissaan. Ne, jotka ovat syntyneet nerokkaina, ovat sellaisia olentoja, joilla on jotakin synnynnäistä. Heillä on koneellinen puoli ennen opittuna. He huomaavat, että heillä on ollut sellainen taivaselämä monta kertaa, että he ovat seurustelleet ihmeellisten olentojen kanssa, että heidän korvansa on kuin auki siihen maailmaan, niin he kuulevat ihmeellisiä ääniä. He ovat oppineet konsentraatio-, keskittymiskyvyn. Jos jotkut ovat syntyneet taiteellisin lah-

join, eivätkä ole oppineet konsentraatiokykyä, heistä tulee onnettomia neroja. Heidän pelastuksensa on siinä, että he ymmärtävät, että nyt on se opittava. Silloin he voivat menestyä, ja heistä tulee oikeita taiteilijoita.

Kaikista luonnollisin ja paras tie on se, että me opimme ensin rakastamaan työtä ja sitten rupeamme näkemään kauneutta ja tulemme taiteilijoiksi. Se on onnellisin tie. Kun ihminen opettelee taitavuutta, kun hän on sillä kohden, silloin hänen täytyy kohdistaa huomionsa työhön, hän ei saa ajatella muuta. Kun hän on jo oppinut taitavaksi, silloin hänen ajatuksensa voivat liidellä pyhissä asioissa. Ne pyhät asiat voivat olla yhteydessä hänen työhönsä; niiden ei tarvitse häiritä työtä, jota hän tekee. Hänen sielunsa voi siis ajatella, tuntea ja nähdä muuta. Esimerkiksi ihminen, joka on oppinut erinomaisesti lakaisemaan katua, huomaa kaikki asiat työssään; hän on kasvattanut itsessään sellaisen silmän, joka huomaa aivan koneellisesti kaikki, mitä hän tekee, mutta hän voi samalla olla pitkässä keskustelussa mestarinsa kanssa, liidellä sielussaan jumalan luo. Hänen sielunsa voi olla työtä tehdessäänkin pyhissä tunnelmissa. Ja se on korkea saavutus.

— 11.1.1924 (RR 1954/4)

38

Te tunnette legendan siitä, kuinka Josef Arimatialaisella oli malja ja kuinka Jeesus Kristuksen sydäimestä tippui siihen verta ja kuinka malja säilytettiin ja kuinka sillä oli monenlaisia vaihteita. Malja joutui Eurooppaan, ja se on jossakin ja pyhä veri siinä. Legenda on aina legenda, mutta se sisältää ihmeellisen salaisen totuuden. Se sisältää sen totuuden, että se, mitä nimitetään Jeesus Kristuksen vereksi, se pyhä rakkauden voima ja pyhä uhri ja itsensä uhraaminen ei ole hävinnyt meidän maapalloltamme. Se on jäljellä tällä maapallolla, linnassa korkealla vuorella; siellä säilytetään pyhää maljaa, joka on täynnä Jeesus Kristuksen elämänvoimaa ja rakkautta. Ja sitä linnaa vartioivat ritarit, pyhän Graalin ritarit; he sitä suojelevat ja varjelevat.

Tuo taru on käsittämätöntä satua, kun meidän täytyy käsittää

se luonnollisessa järjessämme ja ymmärryksessämme. Meidän täytyy käsittää se legendaksi, kun emme sitä ymmärrä, mutta se on sanallisesti totta. Ja se ihminen saa sitä kokea, joka on saanut sen armon, että hän saa maistaa sitä samaa rakkautta, jolla Jeesus Kristus rakasti. Silloin hän juo pyhän Graalin maljasta, ja se on todellista ehtoollisviiniä, se on Kristuksen elämänvoimaa ja rakkautta. Ja se ehtoollismalja tulee hänen luokseen — on kuin käsi taivaasta antaisi hänen juoda maljasta. Hän näkee tämän. Ja kun hän juo Graalin maljasta pyhää ehtoollisviiniä, täyttyy hänen olemuksensa Jeesus Kristuksen rakkaudella ja voimalla, joka puhdistaa ja tekee terveeksi, onnelliseksi. — Se on tämän pyhän Graalin sisäinen merkitys tai yksi puoli siitä. — 1923 (RR 1954/5)

39

KYSYMYS: — Mitä on kuoleminen elämän aikana?

VASTAUS: — Kun ihminen oppii kuolemaan elämänsä aikana, silloin hän todella kuolee pois siitä kiirastulesta, mikä muuten voisi olla hänellä kuoleman jälkeen. Kuoleminen elämän aikana on juuri sitä, että sitten ei enää kuoleman jälkeen joudu kiirastuleen ja helvettiin. Kun sanotaan, että ihmisen pitää oppia kuolemaan elämänsä aikana, niin tarkoitus ei ole, että vapautuisimme joutumasta kiirastuleen, sillä mitä se merkitsee, jos me joudumme kiirastuleen, sillä sehän on puhdistusta, ja sitä me saamme kokea aina täällä maan päälläkin. Sehän on kaikki hyvää koko olemassaolossa. Olemassaolossa ei ole mitään pahaa. Päinvastoin, koska olemme henkiolentoja, meidän täytyy olla kiitollisia elämälle, Jumalalle, että meillä on mahdollisuus kuoleman jälkeen puhdistua ja tulla viattomiksi. Kun elämme täällä maan päällä ja elämme pahoin ja epäpuhtaasti, niin on itseasiassa suuri etu meille, että meillä on tilaisuus siitä vapautua. Meistä tuntuu välistä siltä, että tämä elämämme on niin ikävää siksi, että me emme voi pysyä kauniina ja viattomina. Elämän varrella me olemme tulleet sellaisiksi, että koko meidän persoonallisuutemme voi meitä kiusata. Silloin meissä voi olla sellai-

nen tunne, että kyllä lapsi on onnellinen. Se lapsen viattomuus, tietämättömyys pahasta on ihmisen luonnollinen tila, niin että kun me kerran tulemme viattomiksi, me emme tiedä mitään pahasta. Silloin itse oleminen on ihanaa. Meidän elämämme on autuasta juuri siinä määrin, kuin meitä ei raskauta mikään meissä itsessämme, mikä on pahaa. Silloin meidän elämämme on yhtä rauhaa ja autuutta. Kaikki on ihmeellistä harmoniaa, jos me olemme saavuttaneet lapsuuden tilan.

Jos me elämme täällä ilman kuolemaa, niin mitä toivoa meillä olisi silloin saavuttaa puhtautta. Mutta kuolema on se ystävä, joka heittää meidät kiirastuleen vapauttaakseen meidät pahasta ja tehdäkseen meidät uudestaan lapsiksi. Me saavutamme taivaallisen sieluntilan. Sitten me synnymme tänne uudestaan ja tuomme sen muistin mukamme, niin että meidän lapsuutemme on ihana. Lopulta meille tulee tuo taivastila niin voimakkaaksi, että elämä kaikkine kokemuksineen ei voi sitä enää riistää. Ja ennenkuin me voimme tulla Valkoisen Veljeskunnan jäseniksi, meidän täytyy tulla kuin lapset.

Kun meidän täytyy oppia kuolemaan tässä elämässä, niin se on sitä, että meidän pitää saavuttaa tässä elämässä se, minkä me saavutamme kuoleman jälkeen, siis lapsuuden tila. Se tapahtuu ensin meidän sieluruumiissamme, ja sitten se tulee tähän fyysiseen ruumiiseemme. Se kuolema, mikä silloin tapahtuu, on sama puhdistusprosessi, mikä tapahtuu kuoleman jälkeen. Me heitämme sieluruumiimme kiirastuleen ja helvettiin, jotta se tulisi lapseksi. Se merkitsee käytännössä, että meidän täytyy oppia irrottamaan itsemme persoonallisuudestamme, meidän täytyy oppia unohtamaan, että olemme persoonallisuuksia. Ensimmäinen askel on se, että meidän täytyy oppia unohtamaan tuo "minun" ja "minä". Jeesus Kristus sanoi: "Mene ja myy kaikki, mitä sinulla on ja jaa köyhille." Nuorukainen, jolle hän niin sanoi, olisi voinut tehdä juuri niin, mutta hän ei jaksanut. Se oli hyvin tepsivä koetus, mutta nuorukainen ei älynnyt, mitä sillä tarkoitetaan.

Tällä tavoin sanoo Jumala, elämä, meille jokaiselle, mutta se

ei merkitse, että meidän täytyy myydä kaikki, mitä omistamme, vaan se merkitsee: sinun pitää sydämessäsi luopua kaikesta; siinä et saa kuvitella, että mikään on sinun. Meidän täytyy oppia pääsemään siitä ajatuksesta, että jokin on meidän. Ei mikään ole meidän, eivät rahat, eivät tiedot, eivät kyvyt, ei ruumiimme, ei mikään ole meidän todellisuudessa, vaan Jumalan, Kristuksen. "Niinkuin Sinä, Jumala, tahdot, niin minun pitää tehdä." Jos me olisimme kuin lapset, niin me joka hetki osaisimme elää Kristuksessa ja meidän ei tarvitsisi olla mistään vaivautuneita; me olisimme antautuneet Kristuksen palvelukseen. Se on se aate, jonka mestari on saavuttanut. Se on ihmeellisen yksinkertaista ja ihmeellisen vaikeaa. Jokainen ihminen voi sitä aavistaa. Se on se kuoleminen. Silloin me emme kadota mitään. — 14.2.23 (RR 1954/6)

40

KYSYMYKSIÄ: — Mistä johtuu kärsimysten erilainen vaikutus eri ihmisiin?

VASTAUS: — Tämä on todella kysymys, joka aina on vaivannut kaikkien ajatuksia. Minkä tähden on niin paljon kärsimyksiä tässä näkyvässä elämässä, että hyvin suuri osa ihmiskuntaa todella menee henkisesti alaspäin? On kyllä poikkeuksiakin, jotkut ihmiset voittavat uutta elämää ja henkeä kärsimyksistä.

Kun tämän kysymyksen tahdomme ymmärtää, kun sitä tahdomme katsella teosofis-okkultiselta kannalta, silloin meidän täytyy muistaa pari tosiseikkaa. Ensimmäinen on se, että ihmiset voidaan jakaa eri luokkiin, ei niinkään paljon älyllisen lahjakkuuden puolesta kuin sielun voiman, sielun vahvuuden, kokemuksen, iän puolesta. Muutamat ihmiset ovat henkisesti voimakkaampia, sieluina vanhempia. Tämä ero on sisäisesti katsoen silmiinpistävä. Ja ne vahvasieluiset ihmiset ovat harvalukuiset. Suuret joukot ovat semmoisia, jotka sielullisesti eivät ole niin vahvoja. Ei meidän sentähden tule sanoa, kuinka suuri joukko on toinen tai toinen. On hieman rumaa sanoa sitä. Pää-

asia on, että pidämme mielessämme, että semmoinen jako on ihmisten kesken olemassa. Toiset ovat sielullisesti kestävämpiä, toiset heikompia. Ne heikot voivat olla älyllisesti pitkällä, jota vastoin nuo toiset ovat kehittäneet itsessään enemmän sielun moraalisia ja siveellisiä kykyjä. — Tämä on tuollainen yleinen jako, minkä voimme nähdä ihmisissä toteutuvan.

Toinen näkökanta on, että kärsimykset näkyvät ainakin toistaiseksi kuuluvan tämän planeetan elämään. Me emme ole vielä voineet sitä muuttaa hyvän valtakunnaksi maan päällä. Tämä on kuin semmoinen planeetta, joka yhdeltä kannalta katsoen on jumalten kiroama; tämä on musta planeetta meidän aurinkokunnassamme. Tämä on meidän aurinkokuntamme vaikein koulu, luokka, sielujen puhdistusluokka. Ihmiset, jotka täällä käyvät koulua, käyvät äärettömän vaikeaa, ankaraa koulua.

Ajatelkaamme, että olisimme jumala ja loisimme maailman. Jokainen ehkä tuntee, että hän loisi semmoisen maailman, että siinä olisi hyvä olla, että kaikki siellä tuntisivat, että olemassa-olo ihmisenä on ihanaa, tuntisivat, että ovat jonkun jumalan koulussa. Me olisimme kuin hyvä, rakastava isä, joka katsoo, että hänen lapsensa ovat onnellisia, että voisimme rakentaa hyvän kodin, jossa lapset saisivat kaikkea hyvää, aineellisesti hyvän elämän. Se on meidän vaistomainen käsityksemme elämän onnesta. Sentähden, koska tämä on meitä niin lähellä, niin me tietysti, jos olisimme jumala, tahtoisimme luoda semmoisen maailman. Mutta jos me vähän syvemmin koetamme katsoa — ja se maksaa meille paljon tuskaa — niin me näemme, että itse asiassa me jumalana silloin tyytyisimme verrattain pieniin, kokemattomiin olentoihin, jotka meitä kiittäisivät ja ylistäisivät. Kaikki olisi hyvin; elämä olisi kuin silkkiä jokaiselle. Ja ei mitään muuta kuin alinomaista suitsutusta meille. Mutta silloin me ajattelisimme: "Mitä ihmettä; jotain vikaa tässä mahtaa olla!" Silloin me ehkä huomaisimme, että vika on siinä, että nuo olennot eivät ole saaneet kokea mitään muuta kuin onnea. Ja meidän täytyisi jumalana keksiä jotain muuta, etteivät olennot kuihtuisi henkisesti. Ja silloin me lisäisimme helvettiä, kuten

Jumala nyt on tehnyt. Ja sitten me panisimme ihmiset helvettiin, sillä kun me väsyisimme jumalana, niin meidän lapsemme väsyisivät onneen. Me siis keksisimme, että pitäisi olla helvetti, johon heidät vuorotellen pantaisiin. Ja tarvitaan viisautta, ennenkuin keksimme, miten helvetti saadaan aikaan. Paratiisi ei ole niin vaikea keksiä. Ja niin me laittaisimme aurinkokuntaan yhden helvetin. Silloin, kun sielut sinne yhä uudelleen paiskaataan, alkaisivat he ajatella, minkä tähden he oikeastaan sinne ovat joutuneet. Ja he alkaisivat etsiä totuutta. He ajattelisivat, että pitäisi olla jotakin hyvää. Se on muisto siitä hyvästä, missä olivat ennen olleet. He havahtuisivat ajattelemaan, että tahtovat ottaa oppia tuosta helvetistä. Jumalana ehkä silloin ajattelisimme, että tuo helvetti oli hyvä keksintö. Ja silloin olisi toivoa, että nuo sielut pääsevät selville kaikesta, Jumalasta ja omasta itsestään.

Tällä tavalla meidän vähän täytyy ajatella tätäkin meidän olemassaoloamme, meidän elämäämme. Se on mahtava koulu. Meidän yhteinen karmamme on tuo kärsimys. — Ja jos ajatlemme perhettä, niin isällä ja äidillä pitäisi olla niin paljon viisautta, että antaisivat lastensa kokea muutakin kuin pelkkää hyvää. Tarkoitan, että isällä ja äidillä olisi selvillä, ettei elämän syvin probleema tule sillä ratkaistuksi, että kaikki on hyvää, vaan että ihminen kestää vaikeuksiakin. Sellaista viisautta ei meillä ole kovin paljon. Sellaiset ihmiset ovat onnellisempia henkisesti katsoen, jotka saavat kokea vaikeuksia jo kodissaan. On toinen asia, että tämä kaikki ulkonainen kurjuus tulee lapselle kamalaksi, elleivät vanhemmat ole niin viisaita, että tietävät, että kaikki on kuva koko olemassaolosta. Buddha, joka eli linnassa, jossa kaikki oli hyvin aineellisesti, ei ollut onnellinen: hän tunsi, ettei voinut olla totta, että hänen pitää elää ilman vaikeuksia. Hän lähti ulos miettimään elämän arvoitusta. — Semmoinen koti, jossa on jotakin kieltäytymistä ja jossa isä ja äiti voivat selittää, että näin juuri pitää olla, pitää oppia kestäämään ja kärsimään, semmoinen koti on itse asiassa paras symboli tämän maapallon elämästä.

Sentähden vastaus tähän kysymykseen on: meidän ihmiskuntamme yhteinen karma on kärsimys, meidän maapallomme elämä on kärsimystä. Siitä tulee paratiisi ainoastaan silloin, kun me teemme itse sen siksi. Jumalat eivät tee sitä paratiisiksi. He ovat tehneet sen helvetiksi; meidän on tehtävä se paratiisiksi. Se on se suuri alkemiallinen työ, joka meille on annettu. Kärsimys on jokaisen osa, joka tänne syntyy, sillä tämän pallon tunnusmerkki on paha, synti ja kärsimys. Muutamat meistä ovat kokeneet niin paljon tuota kärsimystä, että ovat heränneet kysymään, minkä tähden meidän pitää kärsiä, ja he ovat saaneet vastauksen, että me olemme jumalia sisimmässämme, me olemme täällä sitä varten, että saisimme ulos tuon harmonian, hyvyuden, rakkauden, joka on meissä sisällä. Kun totuudenetsijä sen ymmärtää, hänelle valkenee, minkä tähden hän on tässä maailmassa: sitä varten, että hän toisi taivaan tänne mukanaan. Se on vaikea läksy. Jumala teki meille helvetin, jotta me olisimme tilaisuudessa luomaan siitä paratiisin. Suurempaa palvelusta ei Jumala voinut meille tehdä. — 13.12.1923 (RR 1954/7)

41

KYSYMYS: — Tulevatko Lusifer-henget viipymään täällä siksi, kunnes heidän kehityksensä on täyttynyt, vai tulevatko he yhtymään ihmisen lopulliseen kehitykseen?

VASTAUS: — Me voimme ymmärtää, että kun tuommoiset henkiolennot kuin lusiferit eli kuumanvantaran jälkeen jääneet ihmishenget tulevat meidän maamme piiriin ja täällä valitsevat itselleen semmoisen kehitysmuodon, että he liittyvät ihmisiin niin, että he vaikuttavat ihmisyksilöiden sisällä, niin on luonnollista, että heidän kehityksensä liittyy yhteen ihmisten kehityksen kanssa. He siis valitsivat sängen omituisen elämäntavan ja kehitysjärjestelmän, aivan abnormin, sillä mikseivät hekin olisi voineet ruumistua. Semmoinen oli luultavasti luonnon tarkoitus. Koko elämä olisi muodostunut toisenlaiseksi, jos nämä henget olisivat ruumistuneet tänne. He sen sijaan tulivat kuin keskivä-

lille taivasta ja maata. He liittyivät läheisesti ihmisten sieluihin, kuitenkin niitä häiritsemättä.

Tämä noiden lusifer-henkien laskeutuminen ihmisiin on vaikeasti tajuttavissa. Meidän on vaikea ymmärtää, että jokin olento on läheisessä yhteydessä meidän kanssamme ilman, että me tai he ovat siitä häiriintyneet. — Ajatelkaamme, että me olemme ihmisiä ja lusiferit ovat semmoisia olentoja, jotka ovat liittyneet meihin jonkinlaisen "sähkölangan" välityksellä — nythän jo sähkötetään ilman lankaa — heitä yhdistää meihin jokin sähkö. Kuitenkin meidän on pidettävä mielessämme se seikka, että meidän oma kehityksemme on aivan meidän omaamme ja heidän on heidän omaansa. Me olemme vapaat ja kuitenkin toisiimme sidotut. Lusifer-henget eivät saa jättää meitä, ennenkuin on tapahtunut molemminpuolinen sopimus. He ovat meihin semmoisessa suhteessa, että he ovat meidän orjiamme ja odottavat sitä päivää, jolloin me päästämme heidät vapaiksi. Se päivä on se, jolloin me emme enää alistu heidän vaikutukseensa pahassa merkityksessä, vaan jolloin he ovat ensin pitkiä aikoja näytelleet semmoista roolia meidän suhteemme, että he ovat todella valon tuojia meille. Heidän vaikutuksensa on se, että he suoraan sanoen houkuttelevat meitä syntiä tekemään. Sitten tulee toinen kausi, jolloin he saavat meidät tekemään hyvää. Itse asiassa koko heidän vaikutuksensa käy hyvään suuntaan. Mutta he eivät vapaudu meidän lankeemuksemme aikana, vaan vasta silloin, kun me olemme saavuttaneet itsenäisyyden. Tämä tapahtuu vasta eräässä määrättyssä vihkimyksessä. Silloin ihminen antaa vapauden ja kiittää valon tuojia. Lusifer myös kiittää meitä siitä, että hän on saanut tilaisuuden toimia ja kehittyä. Hän on saanut kokea kaikkea semmoista ihmisistä, jota hän ei kyllin saanut kokea kuumavantarassa. Hän ei siellä tahtonut kärsiä, ei valistaa itseään, kuten oli tarkoitus, vaan antautui elämän pyörteeseen. Nyt, kun hän on auttanut ihmistä ja samalla saanut kärsiä ihmisen kärsimykset, hän on saavuttanut saman, minkä hän siellä olisi voinut saavuttaa, mutta nyt vielä syvemmässä merkityksessä. Samoin lapsikin, joka koulussa jää luokalle, joutuu

seuraavana vuonna parhaimpien joukkoon, jos hän todella tah-
too tehdä työtä.

Me näemme luonnossa, miten kaikki kääntyy hyväksi. Mei-
dän silmällemme näyttää usein siltä, kuin jokin meni huonosti,
mutta lopulta tulee hyvää. Se on luonnon ihmeellinen talous. It-
se maailmankaikkeuden ja jumalallisen elämän talous on toisen-
muotoinen kuin meidän inhimillinen taloutemme. Me ihmette-
lemme kaikkea pahaa ja suremme, että kaikki menee hullusti.
Me emme ymmärrä yhtään koko elämää. Me sanomme: "Noin
loistava elämä meni hautaan, katkaistiin kesken ja jokin turha
elämä saa jäädä tänne." Niin me voimme katsella, emmekä näe,
miten luonto menettelee, miten kaikki lopulta menee hyvin.

Meidän maapallomme on merkillinen asia. Tätä pidetään su-
run planeettana, kauhujen talona, hullujen huoneena toisten pla-
neettojen mielestä. Näissä kaikissa vaikeuksissa sentään sielut
kasvavat. Kaikki täällä kehittyvät, kaikki luonnonvaltakunnat,
kuten enkelit, lusiferit. Heidän veljensä, jotka kehittyivät lop-
puun, ovat adepteja ja lusiferit ovat langenneita enkeleitä. — Se
näytelmä, mikä täällä näytellään, on sisäisesti katsoen tavallaan
surunäytelmä. Mutta koska koko tuo surunäytelmä loppuu on-
nellisesti, niin se ei sentähden ole surunäytelmä, ei myöskään
komedia, vaan ainoastaan näytelmä. — 16.5.1923 (RR 1954/8)

42

KYSYMYKSI: — Mistä johtuu, että vaikka totuudenetsijä on
omaksunut itselleen seuraavan opetuksen: "Älä ota vastaan elä-
mässä uusia velvollisuuksia, vaan täytä entiset omantunnon tar-
kasti", niin kuitenkin tulee eteen paljon uusia velvollisuuksia?

VASTAUS: — Kun ajatteleme tällaista ihmistä, joka siis
koettaa asettua tietyllä tavalla itse elämään nähden, hän pyrkii
silloin elämän kaidalle tielle. Ja jos ihminen on totuudenetsijä
tässä intiimimmässä merkityksessä, hän ei enää etsi vain ratkai-
sua elämänkysymykseen, vaan hän etsii taitoa elää elämä oi-
kein. Silloin hän on paremminkin melkein opetuslapsi, ei enää

ainoastaan totuudenetsijä. Hän on elämän etsijä. Ja silloin, kun hän on tällainen elämän tiedon etsijä ja kulkija, silloin hän on ymmärtänyt kasvattaa itseään siinä suhteessa, että kaikki, mitä elämässä tulee häntä vastaan, on karmaa. Se on sellaista, mitä pitää tulla. Ja tämä on vaikeimpia läksyjä elämässä, sillä ihminen kyllä luonnollisessa tilassa tahtoisii määrätä elämästään. Hän tahtoisii luonnollisesti, että hänen elämänsä olisi onnellinen. Tällainen vaatimus ja toivomus voi olla ihmisellä luonnollisessa tilassa. — Mutta ihminen, joka ei enää tahdo olla vain tietämättömyyden luonnollisessa tilassa, joka tahtoo asettua opetuslapsen kannalle elämän suhteen, ei aseta mitään vaatimuksia elämälle; hän vaatii vain itseltään. Hän sanoo: kaikki, mitä elämässä tapahtuu, on karmaa. Ei hän tiedä, onko hänen elämänsä onnellinen vai onneton. Usein se on onneton. Mutta hän ei ollenkaan luo mitään varmoja kuvia elämän ulkonaisesta kulusta. Kysymys ei siis ole siitä, että hänen elämänsä pitäisi muodostua miksikään paratiisiksi ulkonaisessa suhteessa, vaan siitä, että hän osaisi suhtautua oikealla tavalla itse elämään ja siis löytää onnensa, autuutensa, rauhansa omasta itsestään. Hän ei voi sanoa, että hänen elämänsä ulkonaisesti tulisi olemaan täynnä harmoniaa. Sisäisesti se on täynnä onnea ja rauhaa. Hän ei siis myöskään voi tietää, että hänen karmalliset velvollisuutensa loppuvat sillä tavoin, ettei hän ota itse päälleen uusia, turhia velvollisuuksia. Voi olla mahdollista, että elämä tuo hänen eteensä uusia velvollisuuksia, mutta hän ei niistä pelästy. Hän koettaa ne täyttää. Esim. isä, joka täyttää kodin velvollisuuksia perhettään kohtaan ja tekee siis työtä perheensä hyväksi, ajattelee joskus: "Ehkä muutaman vuoden perästä olen vapaa velvollisuuksista ja minulle voi tulla hyväkin elämä." — Mutta silloin voi yhfäkkiä tapahtua, että hän itse tai joku muu perheessä sairastuu ja kaikki se maksaa kovasti. Silloin tulee eteen uusi velvollisuuksien sarja. "Koeta sittenkin olla iloinen; tämä on sentähden, että sinä tahdoit ottaa kaikki kuin karman kädestä."

Tällaista jokainen saa kokea. On hyvin vaikeaa olla onnellinen silloin, kun kaikki näyttää menevän hullusti. Mutta sitä var-

ten me juuri olemme olemassa, että oppisimme. Ennenkuin tahdomme oppia, koetamme kaikkea välttää ja kaikesta päästä. Ihmisen elämä on yhtämittaista varustautumista kaikkien välttämättömyyksien varalle, mutta me emme voi välttää kuolemaa, onnettomuuksia, sairautta. Aina voi tapahtua jotakin, jota emme ole ottaneet huomioon. — 17.1.1924 (RR 1954/9)

43

KYSYMYS: — Kun rukoilemme Jeesuksen opettaman rukouksen mukaan, niin kuvittelemme samalla, että Jumala on jossakin korkeuksissa meidän ulkopuolellamme. Teosofit ja monet muut suuntaukset sanovat kuitenkin, että Jumala ei suinkaan ole meidän ulkopuolellamme, vaan meissä itsessämme. — Onko meidän siis Isä meidän -rukouksessa käännyttävä Jumalan puoleen ja pyydetävä syntiä anteeksi?

VASTAUS: — Mikä on se Jumala, joka on meidän sisässämme ja jota voi rukoilla? Olisi todella aivan hullun työtä rukoilla jumalaa, joka olisi sama kuin oma persoonallisuutemme. Se olisi epäjumalan palvelusta. Mitä on tarkoitettu Jumalalla, onko se se kuva, mikä meillä voi olla Jumalasta? Ei, sillä se kuva, mikä meillä on sisäisestä Jumalasta, se on meidän ajatuksemme ja järkemme heittävä peite todellisuuden yli. Se Jumala, mikä on meissä, ei ole mikään meille tunnettu, se ei ole meille semmoinen tunnettu asia kuin meidän jokapäiväinen itsemme. Meidän jokapäiväinen itsemme on alapuolella sitä, mitä me sanomme "minä". Minä itsessään on puhdasta ja henkeä, koske matonta. Kun ajattelemme omaa persoonallisuuttamme, luonnottamme jne., niin se kaikki on minän alapuolella. Siis kaikki, mitä ihminen luettelee minän sisältöä, on sille tunnettua, eikä ole Jumala. Jos siinä ei ole Jumala, niin missä se on?

Tästä me heti huomaamme, että Jumalan meissä pitää olla jotakin, joka on ulkopuolella meidän persoonallisuuttamme ja ulkopuolella meidän minuuttamme, muuten se olisi minä, ja silloin emme voi sitä hyväksyä. Jumalan täytyy olla meissä ulko-

puolella minuuden. Missä se on siis? Se onkin ihmiselle enimmäkseen tuntematon, ja se jää aina jonkin verran tuntemattomaksi. Ihminen voi keksiä sille kyllä nimiä: Jumala on isä ja ihminen on Jumalan lapsi. Se on tunnettu käsite kristityille. Siitä on aiheutunut sitten, että Jumala on jossakin kaukana, ja hän on luonut meidät aikojen aamuna. Sillä tavoin on menty aivan alkuperäisiin käsityksiin Jumalasta. Sitä ei Jeesus Kristus tarkoittanut Jumalalla. Kun sanotaan, että Jumala on isä ja ihminen on Jumalan lapsi, sillä tarkoitetaan jotakin sisäistä. Siitä selviöstä ei pääse mihinkään, että Jumala on kaiken takana, kaikkialla, siis ihmisessäkin. Mutta mitä merkitsee, että Jumala on ihmisessä? Se merkitsee, että Jumala on Isä ja että ihminen on Jumalan Poika. Tämä asia on sisäisesti koettava. Jumala Isänä on yläpuolella meidän minuuttamme, mutta me emme voi päästä tietoisuuteen Jumalasta muuten kuin omassa itsessämme. Isä on ihmisen ulkopuolella tajuntana, henkenä, vaikka Hän samalla on ihmisessä.

Kun ihminen kehittyy, niin hänen rukouksensa muuttuu keskusteluksi. Silloin Poika keskustelee Isän kanssa. Poika ei voi pyytää mitään itselleen; se keskustelu on vakavaa. Ihminen voi puhua avomielisesti surusta, synnistä ja pyytää niistä helpotusta, mutta samalla hän sanoo: "tapahtukoon Jumalan tahto". Mutta synnistä, vioistaan ihmisen täytyy itse päästä; ei Jumala ole mikään taikuri. Jumalan suunnitelma on juuri se, että ihminen itse yrittää tulla täydelliseksi. — 28.3.1925 (RR 1954/9)

44

KYSYMYS: — Mistä tulevat hyvät ja jalot ajatukset?

VASTAUS: — Ne tulevat meidän jumalaisesta Itsestämme, korkeammasta Minästä, joka on taas kuin välittäjä Kristukseen. Kristus on Jumalan täydellisyyskuva ihmisestä, taivaallinen ihminen, se, joka on kaiken elämän mittapuu, se todellisuus, joka on kaiken tämän takana ja jonka kautta kaikki on tehty. Tämä meidän aurinkokuntamme henkisesti katsottuna on suuri tai-

vaallinen ihminen, Logos eli Jumalan elävä Poika, elävä ajatus tästä kosmoksesta. Sentähden apostoli sanoo, että me rakennamme Kristuksen ruumista. Meidän tulisi ihmiskuntana tällä planeetalla rakentaa ruumis tälle taivaalliselle ihmiselle. Jotkut ovat jo rakentaneet kuin jonkin solun siihen ruumiiseen. Kaikista täydellisin solu siinä ruumiissa on Jeesus Kristus. Mutta me olemme jokainen kutsuttu tulemaan soluiksi siinä ruumiissa. Meidän jumalainen Itsemme on jo soluna siinä ruumiissa, mutta se ei vielä osaa suorittaa tehtävänsä, ei osaa olla soluna siinä niin, että se hallitsisi tämän näkyvän maailman. Se meidän korkeampi Itsemme on hengen maailmassa, mutta se on tuleva alas tähän ihmiskuntaan. Meidän tehtävämme on saada taivaallinen ihminen tänne tai saada aine taivaallisen ihmisen palvelukseen. Aine ei tottele Jumalan Poikaa vielä. Aineessa on omat lait, ja se on toinen puoli Absoluutin, Jumalan elämästä, toinen puoli on henki. Logos on henki ilmenneenä hyvin hienossa aineessa, mutta sillä ei ole mitään virkaa, ennenkuin se on saanut koko aineen haltuunsa. Jumala pyrkii tämän aineen herraksi nyt, sitten ottaa Hän toisen tehtävän. Aineen ilmennys on itse asiassa iankaikkinen ja ääretön, tyhjentyvätön, rikas. Ei mikään Jumala, Logos tiedä, mitä mahdollisuuksia piilee aineessa. Se suuri jumaluus, joka on myös tuo aine toiselta puolen, on sellainen, että me emme voi sitä ymmärtää. Me emme voi käsittää ääretöntä, koska meidän ajatuksemme ovat äärellisiä. Koko ilmennyt jumaluus on sellaista, että se ei tunne Absoluuttia, vaikka se on yhtä sen kanssa. Olemassaolo on suuri välttämättömyys, joka ei käsitä itseään. Se on suurinta vapauttaja suurinta rauhaa. Se on elämän viehätys; se lupaa, että olemassaolo ikuisuudessa ei koskaan tule yksitoikkoiseksi.

Kaikki hyvät ajatukset tulevat Jumalasta meidän korkeamman Itsemme kautta. Kaikki hyvä on meidän persoonallisuutemme ulkopuolella; se on aina niinkuin jotakin, jota ihminen saa lahjaksi. Astraalis-mentaalisen ihmisen kaikista suurimpia kiusauksia on se, että hän luulee itsensä hyväksi, eteväksi, kehittyneeksi. Tietenkin, kun ihminen kehittyy, hänen auransa

tulee loistavaksi ja ihanaksi ja hänen persoonallisuutensa tulee kauniiksi, mutta kiusaus on siinä, että hän identifioi itsensä kaiken kanssa. Hänen täytyy huomata, että hän itse ei silti ole mikään. Hän voi aivan pelästyä sitä, että hänen ilmennyksensä tulee loistavaksi ja kauniiksi. Siinä on syviä kokemuksia ja mysteerejä ihmiselle, joka kulkee tiellä, ja kuitenkin jokainen opetuslapsi saa niitä kokea. — 14.3.1925 (RR 1954/9)

45

KYSYMYS: — Millä tavoin voidaan kunnioittaa vainajaa haudattaessa tai poltettaessa? Ovatko ylistyspuheet paikallaan?

VASTAUS: — Kuolema on sitä, että ihminen itse henkiolentona, sieluna on jättänyt fyysisen ruumiinsa, jolloin hänen tehtävänsä on olla kokonaan siinä maailmassa, joka ei ole yhteydessä tämän fyysisen maailman kanssa. Tavallisen vainajan, jolla ei ole okkultisia kykyjä, pitää päästä lepoon, rauhaan, mietiskelytilaan, jossa hän vapautuu omasta alemmasta itsestään ja sitten päästä taivaaseen lepäämään, jotta hän jaksaisi esiintyä uudelleen maan päällä. Sentähden on tärkeää, kun hän jättää fyysisen ruumiin, ettei fyysinen maailma ja ruumis häntä pidätä. Tärkeää on, että hän pääsee vapaasti lähtemään. — Ennen kuolemaansa on vainaja voinut ajatella: "Millähän tavoin ihmiset minua kunnioittavat, kun kuolen?" Sellainen ajatus on omiansa sitomaan ihmistä fyysiseen maailmaan. Samoin hänen fyysinen ruumiinsa sitoo häntä tänne. Se ei voi pidättää häntä menemästä toiseen maailmaan, mutta hän voi jäädä kuuntelemaan fyysisen ruumiinsa lähettyville, kunnes se on hävinnyt. Sentähden on tärkeää, että ruumis lasketaan siunattuun maahan. Tämä ei merkitse sitä, että ruumis olisi laskettava kirkkotarhaan, vaan että itse maapallo on tullut siunatuksi joskus. Mutta tärkeää on kuitenkin, että fyysinen ruumis haudataan siten, että se siunataan maahan.

Ihmisen fyysinen ruumis on kokoomus tämän maailman elementtejä, niitä aineita, mitä on tässä fyysisessä maailmassa.

Fyysisen ruumiin kohtalo on, että sen eri aineosat yhtyvät fyysisen maailman vastaaviin aineosiin, siis palavat vähitellen. Se on aivan välttämätöntä. Tämä on se siunaus, mikä tulee luonnon puolelta. Mutta ihminen on asettunut luonnon herraksi. Hänen täytyy auttaa luonnon työtä. Sentähden ihmisen, joka saa tehtäväkseen haudata jonkun ruumiin, täytyy auttaa heti luontoa sen siunaavassa työssä ja siunata ruumista niin, ettei ole mitään, mikä estäisi sen hajoamista. Kaikki hidastuttavat toimet poistetaan, ja kaikki yhteys sielun kanssa täydellisesti katkaistaan. Eetteriruumiista jää yksi puoli fyysisen ruumiin yhteyteen ja häviää samanaikaisesti sen kanssa. Tälle eetteriruumiille on myös hyvin tärkeää, että tulee siunaus, joka auttaa hajoamisprosessia. Ruumiin polttaminen on hyvä edistäjä tässä asiassa.

Kun ruumis siunataan haudattaessa tai poltettaessa, on käytettävä sellaista seremoniaa, joka auttaa ruumiin hajoamista. Sitä kirkolliset rituaalit tavoittelevat, mutta ne eivät ole onnistuneet.

Ylistyspuheet ovat paikallaan silloin, kun ne lähtevät suoraan sydämeistä ja kun ne auttavat sielun vapautumista maailmasta. Ei siis saa tulla ilmi liian suurta surua, kaipausta, vaan sen täytyy olla kuin ilojuhla vainajan siirtymisestä taivaaseen. — Vainaja voi olla mukana omissa hautajaisissaan, mutta se ei ole aivan luonnonmukaista, jollei hän ole kuollut ennen aikaisesti. Kahden vuorokauden perästä sielun pitäisi olla poissa tästä maailmasta, sen piiristä. Pitäisi olla kaunis, yksinkertainen rituaali, oikea Okkultinen rituaali ja sellainen juhla, joka ei vedä vainajan huomiota puoleensa. Pitäisi olla sellainen joukko, jolla olisi tietoa asiasta, joukko, joka voisi palvella ja näyttää esimerkkiä, miten on meneteltävä.

Kuolema on ihmissielun lähtö Isän helmaan, kuolema on Isä, rakkaus. Se ei ole mitään persoonallista hemmottelua. Me yritämme tehdä tämän fyysisen elämän persoonalliseksi hemmotteluksi. Se on luonnonlain pakenemista. Me koetamme suojata itseämme kuolemalta, olla ulkopuolella Isän valtakuntaa. Kuolema on kuitenkin Isä, Jumala ja hänen rakkautensa, mutta rak-

kaus, joka on pelkkää totuutta. Jumala sanoo: "Miksi pelkääät minua, minä rakastan sinua?" Kuolema ei voi olla muuta kuin hyvä, koska se on Isän luo menemistä. Sentähden ei ole mitään hätää, vaikka vaikeuksia voi olla. — 16.1.1926 (RR 1955/1)

46

KYSYMYYS: — Kun Jeesus viimeisen kerran aterioi opetuslastensa kanssa ja leivän ja viinin siunaten lausui lopuksi sanat: "en juo enää viinipuun antia ennenkuin sinä päivänä, jona juon sitä jumalanvaltakunnassa" — niin mitä hän tarkoitti?

VASTAUS: — Uskovaiset kristityt ajattelevat, että tuossa viimeisessä ateriasa opetuslastensa kanssa Jeesus Kristus perusti tuon pyhän ehtoollisen. Siinä hän lausui pyhän ehtoollisen perustamissanat. Pyhä ehtoollinen on sakramentillinen toimitus kristillisissä menoissa. Muistakaamme, että kun meillä on ollut puhetta evankeliumeista ja kristinuskosta, niin on ollut myöskin puhetta ehtoollisesta, ja silloin on sanottu, että se on sisäinen eli Okkultinen mysteeri, johon alkuaan ei kuka tahansa saattanut ottaa osaa. Siihen pääsevät ainoastaan tietyn kokemuksen läpikäyneet kristityt. Noissa menoissa piti kristittyjen päästä sisäiseen yhteyteen Kristuksen kanssa. Se saattoi mennä niin pitkälle, että Jeesus Kristus ilmestyi heille. Kun he oikealla tavalla osasivat viettää niitä, niin Jeesus Kristus otti niihin osaa. Hän saattoi ilmestyä persoonallisesti, ja silloin hän opetti noille uskoville taivaanvaltakunnan salaisuuksia. Se oli siten erinomaisen pyhä ja ihmeellinen toimitus.

Siitä ei ole enää mitään jäljellä. Tietysti nykyisissäkin toimituksissa saattaa tapahtua yhtä ja toista sellaisille uskovaisille, jotka ovat valmistuneet vastaanottamaan. On tapahtunut, että ehtoollista nautittaessa joku sisäisesti valmistunut ihminen on nähnyt näyssä Kristuksen. Se on silloin riippunut enemmän ja miltei yksinomaan siitä osanottajasta itsestään eikä itse toimituksesta, sillä tuo toimitus ei saata olla mikään todellinen sakramentti alkuperäisessä merkityksessä, kun kerran papit eivät ole

mitään uskovaisia kristityitä sanan todellisessa merkityksessä. Mikään sääntö tämä ei ole, sillä kukaan ei voi sanoa toisesta sitä eikä tätä, mutta päättäen pappien suhteesta kaikkiin asioihin, me tiedämme sen. He eivät ole itsetietoisessa yhteydessä Jeesuksen Kristuksen kanssa; he eivät ole hänen vihittyjä opetuslapsiaan. Ja sitten, kun otamme huomioon, että ehtoollisella käyvät ihmiset eivät ole mitään muuta kuin tavallisia ihmisiä, niin itse tapaus sellaisenaan ei voi olla sitä, miksi se alkuaan on tarkoitettu. Siis, jos joku näkee näkyjä tai saa erikoista inspiraatiota, se riippuu hänestä itsestään; hän ehkä sattuu olemaan kehittynyt olento.

Mutta kun otamme huomioon nämä sanat, joilla Jeesus opetti siunauksensa tuossa historiallisessa ehtoollisessa, niin silloin ne siirtävät ajatukset toiselle alalle. Jeesus siirtyy nyt puhumaan itsestään. Hän ei enää vastaa mitään mysteerivaikutuksesta, vaan puhuu itsestään. Ja kun me ajattelemme, että hän nyt sanoo näin itsestään, niin silloin me voimme heti kysyä: kuka se on, joka nämä sanat sanoo? Ja siitä riippuu myös meidän vastauksemme. Kuka oli hän, joka siunasi leivän ja lausui nämä loppusanat? Että me voimme ollenkaan tehdä tällaisia kysymyksiä, osoittaa jo itsestään, että olemme joutuneet keskelle suurta mysteeriä. Olemme joutuneet yhteyteen sellaisen ihmisen kanssa, joka on itsessään mysteeri, salaisuus. Mutta kaikki sellaiset ihmiset, joilla on ollut erikoinen tehtävä maailmassa, ovat olleet mysteereitä ja tulleet mysteereiksi. — Meidänkin päivinämmä on elänyt sellainen ihminen, jota ei ole tunnettu eikä ymmärretty. Hän oli Madame Blavatsky, mutta en tahdo nyt hänestä puhua.

Kun ajattelemme Jeesus Kristusta, niin hän oli suuri mysteeri, sillä hän on sanonut: "Ken Minut näkee, hän näkee Isän. En minä puhu itsestäni, vaan Isästä. En minä keksi niitä asioita, joita opetan, enkä tee niitä tekoja, vaan Isä. Enkä minä puhu sitä varten, että olisin erikoinen olento, vaan minä puhun sentähden, että te kunnioittaisitte Isää, että oppisitte tuntemaan Isää taivaissa. Minulla ei ole oma itseni mielessäni, vaan minä olen antautunut Isän palvelukseen."

Siis meidän täytyy ajatella, että jos me olisimme olleet silloin mukana, kun Jeesus vaelsi maan päällä, niin me olisimme liikkuneet elävän mysteerin kanssa. Meille olisi jäänyt ihmeelliseksi salaisuudeksi tuo, kuka hän on ja kuka se kulloinkin puhuu, toimii ja vaikuttaa. Me olisimme ymmärtäneet ja tietäneet, että nyt se on Jumala, joka puhuu ja toimii. Mutta me olisimme kuitenkin aivan selvästi ymmärtäneet, että Jumala, suuri, ihmeellinen Isä ei voi olla sama kuin Jeesus Kristus; ei Hän voi yhfäkkiä puristautua Jeesus Kristukseen eikä vajota tähän pienen neulan nuppiin, jota me nimitämme maapalloksi. Me olisimme käsittäneet, että Jumala, joka toimii Jeesus Kristuksen kautta, on täyttänyt hänet niin kokonaan, että on kuin me näkisimme Jumalan ja tietäisimme, miten Jumala menettelee. Kuitenkin me olisimme aivan selvästi ymmärtäneet, että Jeesus Kristus on toinen kuin Jumala. Hän on Jumalan Poika, niinkuin Pietari sanoi, ja se merkitsee sitä, että hän, Jeesus, joka oli Kristus, itse oli joku, vaikka hänessä oli Jumala ja hän oli Jumala. Tämän me saatamme ymmärtää juuri sentähden, että hän oli ihminen, niinkuin muut: hän nukkui, kuin me, hän oli väsynyt, hän oli alakuloinen, hän oli iloinen. Mutta hän oli puhdas ihminen; Jumala oli hänessä ja hän oli Jumala. Sentähden me opimme aivan kuin jollakin tavalla eroittamaan toisistaan hänen jumalallisen olemuksensa ja hänen inhimillisen olemuksensa.

Kun Jeesus istui opetuslastensa kanssa viimeisellä aterialla ja lausui nuo ehtoollissanat, niin silloin meistä tuntuu, että ne sanat lausui hänen jumalallinen olemuksensa, sillä se saattoi sanoa: "Syökää, tämä on Minun ruumiini, ja juokaa, tämä on Minun vereni." Jumalainen ruumis oli kosminen ja se oli luonnossa. Sentähden se jumalainen olemus saattoi lausua: "Kun te syötte ja juotte tällä tavalla, niin Minä olen siinä ruoassa ja juomassa." Hänen persoonallinen olemuksensa ei olisi voinut sanoa sitä. Selvästi ymmärtää, että hän puhui jumalaisesta olemuksestaan. Ja mitä hän sillä tarkoittaa? Sitä, että kun me oikealla tavalla syömme ja juomme, niin me olemme silloin hengessä yhteydessä hänen jumalaiseen olemukseensa, siis siihen

Jumalaan, joka oli hänen jumalainen olemuksensa. Ja sen yhteyden symbolina ja samalla myös sen aiheuttajana — joskaan ei aivan kokonaan — oli silloin tuo mysteerivaikutus ja ehtoollisen nauttiminen.

"Ja tehkää se minun muistokseni." — Näissä sanoissa saattoi olla mukana myös persoonallinen, inhimillinen olento. Jeesus otti osaa mysteereihin sentähden, että häntä muistettiin persoonallisena olentona. Kun sitten sanotaan sanat: "en juo enää viinipuun antia jne." — niin voimme kysyä, lausuiko ne sanat jumalainen vaiko Jeesuksen persoonallinen olemus. Silloin luullakseni opetuslasten mieliin jäi kaksi mahdollista tulkintaa. Toinen oli se, että noin lausui hänen jumalainen olemuksensa. Ja silloin se merkitsi, että "Minä Jumala, kosminen tajunta, en tule juomaan tätä viinipuun antia, ennenkuin silloin, kuin te ja yleensä ihmiset juotte sitä Jumalan valtakunnassa. Silloin juon Minä sitä teidän kauttanne. Minä en siis tule juomaan sitä sillä tavoin, kuin Jeesuksen kautta olen juonut, ennenkuin te toisetkin sitä juotte, niinkuin Jeesus on sitä juonut. Tämä on ensimmäinen kerta, jolloin Minä olen sitä näin juonut yhden ihmisen kautta, ja Minä en tule sitä tekemään, ennenkuin tulee toisia ihmisiä, jotka sen tekevät."

Muutamit opetuslapset käsittivät nuo sanat näin ja selittivät silloin, ettei Jeesus Kristus tule enää juomaan viinipuun antiaan päällä. Jeesus Kristus ei tule ruumistumaan niin, että Isä Jumala voisi juoda sitä hänen kauttaan. Mystillisesti se viittaa siihen, että Isä, kosminen tajunta, tulee kyllä juomaan sitä Jumalan valtakunnassa samalla tavoin kuin Jeesus sitä joi.

Mutta jotkut opetuslapset käsittivät sen myöskin niin, että nämä sanat lausui Jeesus inhimillisenä olentona. Me näemme, että kolme ensimmäistä evankeliumia kuvaa enemmän Jeesus Kristuksen inhimillistä olentoa, enemmän häntä ihmisenä, mutta Johanneksen evankeliumissa Jumala puhuu Jeesus Kristuksen kautta. — Jos pidämme kiinni siitä, että muutamit opetuslapset käsittivät, että noissa loppusanoissa Jeesus Kristus lausui jotakin, silloin myös ymmärtää, että nuo sanat merkitsevät: "Tämä

on viimeinen kerta, kun minä tällä tavoin vietän pääsiäistä teidän kanssanne. Minä vetäydyn pois, mutta minä tulen teidän luoksenne ja olen teidän kanssanne silloin, kun te olette Jumalan valtakunnassa, kun te muodostatte Jumalan valtakunnan ja itsetietoisesti olette siinä."

Ne, jotka todella käsittivät mysteerin, käsittivät sen tältä kanalta ja ymmärsivät, että kun he osaavat viettää tätä mysteeriä oikein, silloin Jeesus Kristus on heidän mukanaan. Ne, jotka ajattelivat, että Jeesus sanoi inhimillisenä olentona nuo sanat, käsittivät, että Jeesus viittasi sellaiseen tapaukseen, jolloin hän tulee esiintymään fyysisessä muodossa.

Teidän täytyy huomata, etten ole puhunut mitään, mikä ei ole ollut olemassa. Alkuaikoina, jolloin näitä mysteereitä vielä vietettiin, kristityt viittasivat siihen, että Jeesus Kristus oli persoonallisesti mukana niitä vietettäessä. Kristillisissä kirkoissa on aina silloin tällöin herännyt usko, että Jeesus Kristus tulee takaisin maan päälle ja perustaa tuhatvuotisen valtakunnan. Niin uskoivat jotkut kristityt melkein heti sen perästä, kun Jeesus oli kuollut. Apostoli Pietari edusti tätä kantaa. — Vuonna 1000 odotettiin viimeistä päivää ja luvattiin, että Jeesus Kristus tulee maailmaan, ja tällainen usko herää aina silloin tällöin kristikunnassa. — 1923 (RR 1955/3)

47

KYSYMYS: — Voiko ihminen millään tavalla jouduttaa karmaansa, kun hän tietää tässäkin elämässään sitä paljon kartuttaneensa ja haluaisi päästä velkataakastaan?

VASTAUS: — Ihminen voi jouduttaa karmaansa ja hän voi päästä joistakin karman aiheuttamista seurauksista. Ja se mahdollisuus on syntien anteeksiantaminen. — Millä tavoin ihminen voi jouduttaa karmaansa? Sillä tavoin, että hän pyrkii kaidalle tielle. Hän pyrkii kasvattamaan itseään siveellisesti. Jos ihminen yrittää sitä tehdä, silloin hän jouduttaa karmaansa. Ensimmäinen seuraus on, että hänelle tulee enemmän tuskia, kärsimyksiä; maailman viha nousee häntä vastaan. Jokaiselle ihmi-

selle, joka pyrkii kaidalle tielle, jolloin hän on päässyt siitä, että se tuntuu vain ihanalle, kaita tie muuttuu kulkemiseksi erämaan kuumassa hiekassa, niin että hän vaipuu puolikuolleena maahan. Jokainen saa kokea, että kaita tie muuttuu tällaiseksi ennen pitkää. Ja silloin ihminen, kun hän enemmän kärsii ja saa enemmän tuskia kuin muuten hänelle tulisi, kuten on tapana sanoa, maksaa karmallisia velkojaan. Hän välttää uuden pahan karman luomista itsekasvatuksen kautta. Kaidan tien kulkemista on, että koettaa olla luomatta pahaa karmaa ja silloin kärsimyksillä maksaa vanhoja velkojaan.

Yllä olevan kysymyksen tekijä jatkaa vielä: "Olen tässä elämässä tehnyt paljon syntiä, niin että minulla on suuri velka edessäni. Tulin kaidan tien kulkijaksi, kun olin 40-vuotias. Nyt minä kadun pahoja tekojani. Miten voin maksaa velkaani?"

Kun ihminen saa ensin silmänsä auki, silloin hän näkee, että hän on ollut kuin ryöväri ja roisto. Maailman silmissä hän on voinut olla aivan erinomainen ihminen, mutta itse hän huomaa olleensa paha. Silloin hän päättää alkaa elää uutta elämää ja hän kysyy itseltään: "Olen tehnyt paljon pahaa, pitääkö minun tästä kaikesta kantaa seuraukset? Millä tavoin voisin sovittaa tässä elämässä, ettei jäisi pitkäksi aikaa niin paljon pahaa?" — Silloin, kun ihminen näin tunnustaa itselleen, hän voi saada tietää joltakin, joka on asioihin perehtynyt, että on mahdollisuus sovittaa kaikkea syntiä ja pahaa, mitä on kasvattanut itsessään. Sen kaiken hän voi jollakin tavoin saada anteeksi, niin ettei hänen tarvitse siitä kärsiä kuoleman jälkeen. Millä tavoin? Sillä tavoin, että hän nyt eläessään käy lävitse sen saman, minkä hän muuten läpi kävisi kuoleman jälkeen. Sensijaan, että hän kuoleman jälkeen kävisi läpi pitkän puhdistuksen, hän käy sen nyt eläessään.

Siinä on hänen itsekasvatuksensa. On olemassa eräs seikka, jota käytetään kaikissa salatieteellisissä piireissä, kaikissa esoteerisissa kouluissa ja se on, että ihminen joka ilta käy lävitse omat tekonsa, sanansa, ajatuksensa ja tuomitsee itsensä korkeimman ihanteen mukaan. Esim. Kristuksen elämä on hänen

mittapuunsa. Sitten hän arvostelee itseään kuin syrjäistä olentoa ja käy läpi kaikki puhdistustuskat, mitkä hänen olisi käytävä läpi kuoleman jälkeen. Myöhemmin hän ei enää tyydy siihen, että hän tutkii vain juuri kulunutta päivää, vaan koko elämäänsä ja arvostelee kaikki tekonsa, sanansa ja ajatuksensa, ja tuntee kaikki tuskat sen johdosta. Hän ei kykene sitä tekemään, ellei hän kulje kaitaa tietä. Tuo puhdistus voi käydä sangen nopeasti riippuen siitä, miten voimakas tahto hänellä on. Silloin hän Kristuksen avulla, Kristuksen veren avulla pesee itsensä puhtaaksi, toisin sanoen se, mitä löytyy hänen astraali- ja eetteriruumiinsa, tulee hänen silmiensä eteen, ja sitä hän puhdistaa sen kautta, mikä tulee hänen Kristus-siemeneensä Kristuksesta. Kristuksesta lähtee meihin jokaiseen säde, ja jos uskomme Jumalaan, Kristukseen, silloin me liitämme itsemme siihen säteeseen, joka tulee Jeesus Kristuksesta, ja silloin Kristus-siemen on tuo välittävä kanava, ja sen kautta me voimme ottaa vastaan Kristuksen voiman. Tämä voima pääsee meidän astraali- ja eetteriruumiiseemme, ja niihin se vaikuttaa puhdistavasti ja tappaa kaikki vanhat syntisiemenet, jotka niissä ovat.

Sillä tavoin me saamme okkultisesti anteeksi omat syntimme. Tämä koskee kuolemanjälkeistä elämää, siellä meidän ei siis tarvitse kärsiä niistä synneistä, mitä meillä on ollut elämän aikana.

Toinen asia on sitten, että mitä pahaa olemme tehneet määrättyille ihmisille, se jää meille karmaksi seuraavaan elämään, jollemme ole saaneet anteeksi heiltä itseltään, ja se anteeksianto pitäisi tapahtua pian sen jälkeen, kun olemme tehneet pahaa heille. Jos emme saa anteeksi, se odottaa tulevassa ruumistuksessa. Jollemme sovita niille, joille olemme tehneet pahaa, niin saamme sovittaa sillä tavoin, että teemme hyvää ihmiskunnalle yleensä. Jos esim. minä olen sanoillani kovasti paljon loukannut ihmisiä, niin että he ovat tahtoneet minulle kostaa, niin minulle tulee siitä karmaa, mutta ei se karma ole sitä laatua, että ne samat ihmiset tulisivat minun eteeni seuraavassa elämässä, vaan se karma tulee minulle niin, että yhtä paljon kuin olen luonut

kärsimystä, yhtä paljon tulee minun saada aikaan lohdutusta ja iloa toisille, ilman että saan siitä itse mitään hyvää tai palkkaa. Saan tyytyä siihen, että saan vainoa osakseni.

Tämä on vanhan velan maksamista, ja sitten on ihmisen välit selvät ihmiskunnan kanssa. Sentähden sanoi Jeesus Kristus evankeliumissa: "Sydämen kyllyydestä suu puhuu." Kuinka sellainen ihminen, jolla on pahoja ajatuksia, voisi tuoda esille muuta kuin pahaa. Mutta "jokaisesta turhasta sanasta pitää teidän tili tekemän tuomiopäivänä". — 1923 (RR 1955/5)

48

Jeesus Kristus on sellainen heijastus taivaallisesta ihmisestä, joka voi näyttäytyä meille. Jeesus Kristuksessa ilmeni taivaallinen ihminen täydellisesti. Ja taivaallinen ihminen, Anupaadaka Buddha, oli se, joka inspiroi Buddhaa, mutta ei ilmennyt kokonaan hänen kauttaan, niinkuin Jeesus Kristuksen kautta. — Väinämöinen kuvaa myös Logosta, taivaallista ihmistä. Väinämöinen, Ilmarinen ja Lemminkäinen kuvaavat Jumalan kolminaisuutta. — 14.3.1925 (RR 1955/5)

49

Evankeliumi tarkoittaa Aatamilla samaa kuin mitä me esoteerisesti sillä tarkoitamme: Aatami ei tarkoita mitään yksityistä henkilöä, vaan kaikkia ihmisiä historian alkuaikoina. Aatami on kaikkien ensimmäisten ihmisten yhteisnimitys. Me kaikki yhdessä olemme tuo Aatami. Jokainen meistä on ollut tuo Aatami ollessaan ensimmäistä kertaa maan päällä, ja jokaisen meidän kauttamme on synti tullut maan päälle. Synti on sitä, että jokainen meistä, joka ensin oli pelkästään henkiolento, lankesi aineeseen. Mutta sehän voi myös olla nousu. Se on lankeamista sentähden, että me ihmisinä olemme kotoisin taivaasta, maailmasta, joka ei ole tällä tavoin aineellinen kuin tämä maailma. Taivaassa me emme mitään luo; me vain olemme. Meidän lankeami-

semme on siinä, että meissä jokaisessa on merkillinen ominaisuus, ja se on luomisen kyky, maaginen kyky luoda. Ihminen lankeaa siis aineeseen — tai nousee luomaan. Hän ei kylläkään osaa luoda tätä maailmaa yksinään, vaan toiset olennot, jumalat, auttavat häntä luomisessa. Me voimme myös sanoa: toiset luovat, mutta myös ihmisestä vedetään esille luova kyky.

Se aineeseen tuleminen ei ole heti tulemista ihmiseksi, vaan aluksi olemista kivenä, kasvina ja eläimenä. Nyt, kun me olemme ihmisinä, niin nyt vasta alkaa meidän osanottomme tuohon luomistyöhön aktiivisesti. Me olemme aktiivisesti mukana saamassa tietoa. Me ensin syömmme "hyvän- ja pahantiedonpuusta". Meidän täytyy ensin oppia tekemään ero vastaavaisuuksien välillä; meidän täytyy oppia ymmärtämään hyvä ja paha. Ihminen oppii tekemään eron niiden välillä. Se tulee meille jokaiselle siitä ensimmäisestä hetkestä, jolloin tulemme maan päälle.

Siis me olemme jokainen olleet Aatami. Samalla tavoin jokainen meistä tulee olemaan Kristus, joka lunastaa tuon Aatamin. Meidän täytyy ensin lunastaa kaikki omat persoonallisuutemme, joina me itse olemme olleet ja siinä on koko yhteiskunta, sillä me olemme olleet kaikkina ihmisinä. Se oman maailman lunastaminen tapahtuu ihmisten lunastamistyössä. — 1923 (RR 1955/6)

50

Sellaisia ihmisiä, joita voimme kunnioittaa vihittyjen nimellä, on äärettömän vähän. Mestariolentoja, adepteja, on maan päällä ehkä joitakin kymmeniä, ja he elävät täysin piilossa. Heidän työnsä on sitä laatua, etteivät he millään tavoin tuo esille itseään tai esiinny ihmisten kesken. Heidän koko fyysinen tehtävänsä on hävitä joukkoon, ettei kukaan muu kuin se, joka heitä todella tarvitsee, tiedä heistä. Me emme voi käsittää mestaria, ellemme sisäisellä silmällä voi häntä käsittää. Nimeä "vihitty" voi käyttää laajemmassakin merkityksessä; he ovat todellisia opetuslapsia, arhateja, mutta niitäkin on hyvin vähän. He ovat ihmisiä, jotka kulkevat varmasti mestariutta kohti, mutta ovat

kuitenkin kaukana siitä vielä. He ovat niitä, joita teosofisessa kielenkäytössä sanotaan neljännen vihkimyksen ottaneiksi. — 10.12.1927 (RR 1955/6)

51

KYSYMYS: — Sanomalehdissä on kerrottu, että lordi Carnarvon, joka tunkeutui Tutankhamonin hautakammioon, sai hengellään maksaa sen. — Onko asia niin ja mistä se johtuu?

VASTAUS: — Lehdissä on ollut todella paljon puhetta näistä asioista. Tunnettu kirjailija ja spiritisti Conan Doyle on selittänyt, että henkilö, joka meni muumion hautakammioon, oli loukannut sen rauhaa. Tietysti sanomalehdet laskevat leikkiä sellaisesta. Kuitenkin minusta on aivan ennen aikaista mennä sanomaan, että se perustuisi pelkkään taikauskoon tai että on hasutusta sanoa, että muumio voisi vahingoittaa elävää ihmistä. On itsepintaisiakin kertomuksia, jotka väittävät, että ne, jotka eivät ole jättäneet muumioita rauhaan, ovat kärsineet siitä vahinkoa. Yleisö uskoo niitä, joilla on sellaisesta aavistusta. Minäkin kuulin Englannissa sellaisesta tapauksesta.

Voin nähdä aivan yleisiä totuuksia näiden muumioiden suhteen, sellaisia okkultisia tosiseikkoja, jotka pitävät paikkansa. — Kaikkien egyptiläisten ruumiita ei balsamoitu, ainoastaan rikkaimpien, kuten kuninkaallisten ja hallitsijoiden. Mutta kun he sitten niitä ruumiita balsamoivat, niin he pitivät silmällä sitä asiaa, että muumioiden pitää saada olla rauhassa. Se kuului heidän uskonnolliseen ajattelutapaansa.

Nyt on aivan luonnollista, että jokainen egyptiläinen tiesi, että vainajan henki ei suinkaan ole sidottu tuohon ruumiiseen, vaan on muuttanut toiseen maailmaan ja sitten ajan kuluttua syntyy maan päälle. Mutta se, mikä heillä oli silmämääränä, oli, että kun ihminen syntyy jälleen, niin hänen pitää saada, jos mahdollista ja mahdollisimman paljon, niitä vanhoja fyysisiä soluja, atomeja ja voimia, mitä hänellä oli ollut entisessä ruumistuksessa. Heillä oli se usko, että ihminen pukeutuu vanhaan ruumiiseen niin, että vanhan ruumiin eetterivoimat, elämän

prinsiipit, tulevat takaisin hänen jälleensyntymisessään, mikäli eetteriruumis saadaan säilymään. He tiesivät, että muumio ei nouse haudasta, mutta he tiesivät myös, että kun heillä oli tämä vanha ruumis, niin he voivat sitoa siihen eetterimaailmasta määrittäjä voimia, jotka olivat kuuluneet hänelle hänen elässään. He laskivat, että eetteriruumis häviää yhfäkkiä fyysisen ruumiin kanssa, mutta jos fyysinen ruumis säilyy kauan, säilyy eetteriruumiskin, niin että kun ihminen syntyy jälleen, hän ottaa tuon eetteriruumiin, jota on säilytetty fyysisen ruumiin yhteydessä. — Tämä oli egyptiläisten silmämääränä, kun he balsamoivat ruumiita. Nyt on luonnollista, että vainaja itse ei jäänyt tuota muumiota suojelemaan, vaan läksi ihanille kentille ja yhdistyi jumalaan, Osirikseen, Kristukseen, kuten nyt sanotaan. Mutta kuinka saatiin takeita siitä, ettei kukaan mennyt muumiota häpäisemään? He vangitsivat sen yhteyteen voiman, luonnonhaltian, vartioimaan, ettei siihen saanut koskea. Kun he näin olivat sitoneet maagisin keinoin voimakkaan ajatuselementaalin muumion yhteyteen, niin se luonnonhaltia istui siihen ja vartioi ruumista ja hyökkäsi sellaisen ihmisen kimppuun, joka tuli kosketamaan sitä. He tekivät, niinkuin kaikki kansat tekevät aarteita piilottaessaan: luonnonhenki pantiin vartioimaan. Ja ajatusmuoto annettiin luonnonhaltian ohjelmaksi. Haltia ei muuten tietäisi, ellei ajatusmuoto olisi siihen yhdistetty. Se on luonnonhaltian johtajana, opettajana, hallitsijana. Se sanoo hänelle: nyt on hetki tullut, nyt sinun pitää tehdä niin ja niin. — Vaikka haltia on se, joka huomaa asiat, niin elementaali on se, joka sanoo, mitä on tehtävä.

Tällä tavalla me ymmärrämme teoriassa, kuinka on muumioiden laita. Siis ei ole ollenkaan mitään mahdotonta, että tämäkin ko. hauta oli suojeeltu tällä tavalla. Miksi ei siis lordi Carnarvon olisi kuollut siitä syystä. — 10.4.1923 (RR 1955/7)

KYSYMYS: — Voidaanko veljeydentunnetta kehittää? Ja millä keinoin?

VASTAUS: — Veljeydentunnetta ei oikeastaan voida kehittää, mutta voidaan sanoa, että me voimme poistaa esteet Kristuksen, rakkauden tieltä. Esteitä on meidän sisässämme, meidän vastenmielisyydessämme kärsimyksiin ym. Me emme tahdo kärsiä emmekä vastaanottaa onnettomuuksia. Myös se, että tahdomme vastustaa pahaa, on esteenä. Veljesrakkauden taika on, että se kääntää toiseen suuntaan. Ei Jumala tarkoita, että meidän elämämme olisi aina tuskaa. Onnea, iloa ja riemua sen pitäisi olla, mutta se on kärsimystä. Meidän ei pidä odottaa eläimellistä, itsekästä riemua. Kun sanomme, ettemme pelkää kärsimyksiä ja tuskia, vaan otamme vastaan kaikki, mitä Jumala meille lähettää, niin veljesrakkauden taika kääntää elämämme. On aivan niinkuin Jeesus sanoi opetuslapsille tuskien häntä lähestyessä: "Tulkoon tämä kalkki minun päälleni." — Se on keino.

— 23.1.1923 (RR 1955/8)

KYSYMYS: — Onko jumalainen rakkaus kehityksen alainen?

VASTAUS: — Riippuu siitä, mitä me nimitämme kehitykseksi. Jumalainen rakkaus on kuin suuri, ääretön valtameri ja ihminen on kuin jokin pieni astia, jossa on pieni rako. Tuosta rasta voi tulla siihen astiaan valtameren vettä, mutta kun se on niin pieni, ei siihen paljon sovi. Kun tuosta pienestä astiasta tulisi suuri saavi, niin se voisi enemmän ottaa valtameren vettä, Jumalan rakkautta. — Jumalan rakkaus on ääretön salaisuus meidän takanamme. Ei rakkauden tarvitse kehittyä, vaan meidän täytyy kehittyä. Ensin muoto ei näe kuin vähän maailmaa ympärillään, mutta sitten yhä enemmän. Rakkaus ei voi olla muuta kuin mitä se on. — 1925 (RR 1955/8)

KYSYMYS: — Voiko kirkko pappien välityksellä päästää ihmiset synneistä?

VASTAUS: — Kaikki, mitä tehdään viran puolesta, ei auta toista ihmistä henkisesti mitään. Mutta ihmisellä on mahdollisuus antaa toiselle ihmiselle anteeksi synnit. Mitä varten muuten Jeesus Kristus olisi Isä meidän -rukouksessa käskenyt niin tekemään? Meillä on eräs tehtävä ihmisinä ja se on: auttaa toisiamme tiellä, suojella, rakastaa, hoitaa toisiamme. Meillä on mahdollisuus antaa anteeksi toisillemme, ja se on uusi tehtävä, mikä on alkanut ihmiskunnassa nyt, kun emme enää kulje alas-päisellä kaarella, vaan ylöspäisellä. Buddhan ja Jeesus Kristuksen jälkeen se on tullut selväksi. Mitään onnea maailmassa ei tule, ennenkuin ihmiset oppivat näkemään, että he ovat täällä sitä varten, että auttaisivat toisiaan. Ensimmäinen on silloin se, että rakastaa ja antaa anteeksi. Se on ainoa mahdollinen tehtävä ihmisenä. — 1925 (RR 1955/8)

Taivaselämässä ei tule kysymykseen ihmisen persoonallinen halu, sellainen halu, mikä hänellä voi olla tässä fyysisessä elämässä. Se halu, mistä on kysymys, on sellainen halu ja kyky, joka asuu hänen sielussaan, ei persoonallisessa tajunnassa ja ymmärryksessä. Kun ihminen tulee taivaan portille, kysytään hänen sielultaan: kuinka paljon tällaista onnea sinä siedät ja kuinka kauan? Siinä kysytään, enemmän kykyä kuin halua, sillä tarvitaan hyvin suurta kykyä voidakseen olla onnellinen. Me ihmiset kykenemme paremmin kärsimään kuin olemaan onnellisia. Se on ihmeellistä. Ihmiset haluavat mielellään olla onnellisia, ja harva on se ihminen, joka vaihtaisi onnensa onnettomuuteen, mutta me emme oikeastaan kykene ottamaan onnea oikealla tavalla vastaan ja käyttämään onnea niin, että sitä voisi kestää aina. Sillä mikä on onnen läksy? Onnen läksy on se, että tekisim-

me toiset onnellisiksi, jakaisimme toisille onnea, että meistä säteilisi onnea. Kärsimyksen läksy taas on se, että salaisimme kärsimyksen, ottaisimme sen itseemme, emmekä vaivaisi toisia sillä. Monet ihmiset ovat jaloja siinä. Ei ihminen heti tahdo valittaa. Jos tulemme vähän sairaiksi, emme heti huuda, että olemme sairaita, vaan koetamme vähän sulkea sitä itseemme. On liikuttavaa ajatella buddhalaista, kun hän kuolee, sillä hän menee silloin yksinäiseen paikkaan, ettei häiritse ketään. Toistoillakin, kun hän tunsu kuoleman lähestyvän, oli halu paeta jonnekin, ettei häiritsisi ketään. Itämaalainen tekee niin. Japanissa on kokonainen järjestö, sellainen, jossa ihmistä opetetaan peittämään kaikki. Ei meidän pidä valehdella, mutta jos ymmärrämme siinä ihmisystävällisen puolen, että tahdomme kantaa omat taakkamme ja olla iloksi toisille, silloin se saa toisen muodon. Voihan olla ystävä, jonka kanssa tahdomme jakaa tuskamme, se siitä kyllä keventyy. Toista on sitten taas, kun olemme onnellisia, silloin on onni sitä varten, että se säteilee meistä, ei niin, että huudamme sanoilla sitä, — ei toinen tule siitä onnelliseksi —, vaan meidän täytyy olla onnellisia kertomatta sitä. Onni pannaan koetukselle.

Tämä onnen läksy on vaikea läksy, sillä taivaselämä on sitä, että me saamme purkaa onnea, että annamme ulos kaiken onnen ja autuuden, mikä meissä on. Taivaselämän läksy olisi sellainen, että me kieltäytyisimme olemasta sillä tavalla onnellisia, että kertoisimme kaiken maailmalle, vaan säilyttäisimme onnen siveellisenä voimana, jonka kautta palvelemme ihmiskuntaa.

Ensimmäinen läksy on voittaa kärsimys, niin että kärsimystä ottaa itseensä eikä levitä sitä. Toinen läksy on kieltäytyä onnesta, ottaa onnea itseensä kuinka paljon tahansa, mutta muuttaa se kaikki voimaksi palvellakseen ihmiskuntaa. Tietystä tapauksessa opetuslapsen kehityksessä tulee kysymykseen, osaako hän kieltäytyä taivaselämästä. Hänelle näytetään kaikki taivaan ihannudet: "etkö tahdo mennä lepäämään, nauttimaan tästä kaikesta". Se on vaikea koetus. Silloin hänen täytyy osata sanoa: "minä luovun siitä kaikesta, jotta voisin palvella".

Sellaiset maailman vapahtajat, jotka ovat osanneet auttaa ihmiskuntaa, ovat aina kieltäytyneet omasta persoonallisesta onnestaan. — Kärsimyksen ja onnen voittamisen takana on rauha.
— 1923 (RR 1955/9)

56

KYSYMYS: — Kuinka on ymmärrettävä Jeesuksen sanat: "Jos joku tulee minun luokseni eikä vihaa isäänsä ja äitiänsä, ei hän voi olla minun opetuslapseni."

VASTAUS: — Tekisi mieleni sanoa, että minusta tuntuu, ettei Jeesus ole sanonut aivan noin. Tai jos hän olisi sanonut asian noilla sanoilla, niin hänen, joka kirjoitti ne muistiin, olisi pitänyt vielä selittää, missä tilanteessa Jeesus ne sanoi. Viisas ihminen voi sanoa paljon sellaista, että jos otetaan määrättyt sanat, eikä tuoda esiin, missä yhteydessä ne sanottiin, niin ne eivät vastaa sitä, mitä puhuja on tarkoittanut. Epäilemättä Jeesus on sanonut jotakin sellaista, että "jos joku tulee minun opetuslapseni ja rakastaa isäänsä ja äitiänsä enemmän kuin minua, niin hän ei voi olla minun opetuslapseni", sillä Jumalaa meidän täytyy rakastaa yli kaiken, rakkautta itseään yli kaiken. Emme pääse mihinkään, jos asetamme eläviä olentoja itsemme ja Jumalan välille. Silloin me palvelemme epäjumalia.

Tämä on niin syvä kysymys, ettei sitä ymmärrä kukaan muu kuin se, joka on kokenut. Me tiedämme, millä tavoin ihmiset tässä ovat erehtyneet ja miten se on antanut aihetta kaikenlaisiin julmuuksiin. Esimerkiksi inkvisiittorit käyttivät aina väärin tällaisia lausuntoja. Esoteeriset lausunnot antavat aina aihetta erehdyksiin, sillä niitä ei ymmärrä kukaan muu kuin se, joka todella esoteerista elämää kokee. Se ihminen, joka näkee Jumalan, näkee Jeesus Kristuksen tai Kristuksen, joka siis näkee suhteen Jumalan ja hänen itsensä kanssa, tietää, että siinä on jotakin, joka vaatii ehdotonta rakkautta. — Mutta on aivan kuin jotakin pyhää asiaa polkisi, kun siitä puhuu. Se täytyy kokea. Ennenkuin ihminen todella tuntee Jumalan ja todella siis on Kristuksen opetuslapsi, ennen sitä ihmisen ainoa pelastus on, että hän ra-

kastaa ihmisiä enemmän kuin omaa luuloteltua jumalaansa. Ei mikään saa niin paljon pahaa aikaan kuin se, että ihminen rakastaa oman jumalansa kuvaa enemmän kuin ihmisiä. Niin kauan kuin ihminen ei tunne Jumalaa, vaan hänellä on jumalan kuva, joku käsitys jumalasta, hänen pelastuksensa on siinä, että hän asettaa elävän todellisuuden ajatuskuvan yläpuolelle. Luulotelun jumalan saa antaa mennä vaikka helvettiin, ennenkuin antaa isänsä ja äitinsä tai vaimonsa kärsiä. Elävistä ihmisistä on pidettävä kiinni, se on hänen ojennusnuoransa, ennenkuin hän todella tuntee Kristuksen. Silloin hän oppii rakastamaan Jumalaa enemmän kuin mitään muuta, mutta se merkitsee silloin, että hän rakastaa ihmisiä myös kuolemattomalla rakkaudella, siis rakastaa enemmän kuin ennen, ja kuitenkin hän rakastaa Jumalaa yli kaiken. Sen osaa ihminen ratkaista ainoastaan kokemalla. Niin kauan kuin hän ei tunne todellista Jumalaa, hänen täytyy rakastaa ihmistä enemmän. Apostoli Jakob sanoo: "Kuinka te sanotte rakastavanne Jumalaa, jota ette näe, ja ette rakasta veljiänne, jotka näette?" Silloinhan me rakastamme vain itseämme. Teosofisessa liikkeessä Madame Blavatsky alusta saakka korosti veljeyttä ja sanoi: "Älkää välittäkö Jumalasta, ymmärtäkää, että Jumala on niin suuri, että on naurettavaa vaivata päätänne sillä. Ensimmäinen ehto on, että te rakastatte toisianne. Jos tahtoo tulla totuuden tietoon, on ensimmäinen ehto, että rakastaa ihmisiä. Rakastakaa niitä, jotka ovat teitä lähellä, ei tarvitse mennä kauemmaksi."

Täytyy rakastaa oikealla rakkaudella niitä, jotka ovat lähellä. Usein ihmiset, jotka tulevat uskovaisiksi, tulevat kylmiksi omassa kodissaan. He luulevat tulevansa yhä pyhemmiksi sielussaan, mutta se tapahtuu toisten kärsimysten kustannuksella. Jos ihminen käyttäisi vähän järkeään, niin hän huomaisi, miten naurettava hän on. Hänen pitää herätä huomaamaan, että jos hän todella tahtoo rakastaa ihmiskuntaa, hänen on aloitettava omasta kodistaan. — 1923 (RR 1955/10)

KYSYMYS: — Mitä tarkoitetaan raamatussa Kristuksessa kuolleiden ihmisten ruumiiden ylösnousemisella Kristuksen tullessa uudelleen tänne?

VASTAUS: — Tuo kohta ei tarkoita mitään fyysisiä asioita. On vanhaa materialismia, jos se käsitetään fyysisesti, sillä tämä ylösnousemus tapahtuu jokaiselle ihmiselle kuoleman jälkeen. Kun vainaja joutuu ensin tuonelaan ja sitten siihen välitilaan, joka on ennen taivastilaa, niin sielun on kuljettava läpi suuren lohikäärmeen. Ihmisen sielun tasolla on tuollainen käärme eli puhdistava tuli, joka erottaa tuonelan taivaasta. Kun ihminen on ensin ollut tuonelassa, joutuu hän sitten lopulliseen puhdistavaan tuleen, jolloin katsotaan, mikä hänestä voi mennä taivaaseen, mikä kelpaa taivaaseen. Hänen sielustaan vedetään ulos kaikki hyvä, muu saa jäädä tulella palamaan. Siinä ihmisen tajunta nukkuu sillä aikaa. Sitten ihminen nousee ylös taivaassa, ja se on ylösnouseminen tässä persoonallisuudessa. Tuntuu siten, kuin tämä persoonallisuus nousisi uuteen elämään, ja se uusi elämä on muodostunut kaikista niistä hyveistä, mitä ihmislussu oli. Siis se uusi persoonallisuus on kaikkea sopusointua. Silloin alkaa ihmisen persoonallinen elämä uudessa vapaudessa, hänellä on kuin äärettömyys edessään. Kaikki, mitä hän on rakastanut, on hänellä. Se on hänen ylösnousemuksensa autuuteen, persoonalliseen elämään.

Kun ihminen on kuollut Kristuksessa, kun hän on ymmärryksessään ja tunteissaan ottanut vastaan Jeesus Kristuksen sanoman ja koettanut vähän Häntä seurata, vaikk'ei Kristus vielä olisi hänessä syntynyt, vaan on kuin siinnyt hänessä, jos hänessä on Pyhä Henki, niin silloin tämä elämä taivaassa on Kristuksen kanssa elämistä. Sellaisten ihmisten luo Kristus todella tulee taivaassa. Aivan yhtä totta on sana, että jos buddhalainen kuolee, niin Buddha tulee hänen luokseen. Ihmisen taivas ei ole taivasta, ellei hän saa sitä, mitä hän on sisimmässään toivonut.

— 28.2.1924 (RR 1955/10)

Ei voida sanoa aivan yleisenä sääntönä, että jälleensyntymistä haluava ja odottava sielu etsisi itselleen vanhemmat, ei ainakaan missään itsetietoisessa merkityksessä. Tavallinen ihmissielu ei ole niin itsetietoinen, että se kykenisi siihen. Kun puhumme itsetietoisuuden kannalta, niin sanomme, että on korkeampia voimia, karman herran palvelijoita, jotka valitsevat sielulle vanhemmat ja kaiken muun, mikä kuuluu karmaan. Mutta jos sielu on ollut niin kehittynyt, että se on itsetietoinen, tuntee itsensä ja osaa pitää silmät auki, silloin semmoinen sielu on mukana itsekin valitsemassa. Ja joka tapauksessa voidaan sanoa, kun ajatella asiaa itse tapahtuman kannalta, että sielua vetää jokin henkinen painovoima, kun jälleensyntymisen hetki tulee. Silloin sielu tuntee vetovoimaa maahan, ja samalla on kuin sielu kulkisi sitä tietä pitkin, jossa on vähimmin vastustusta. Sielu tuntee vetovoimaa, joka vetää sitä johonkin. Kuta itsetietoisempi sielu on, sitä enemmän se saattaa seurata tätä luonnon tapahtumaa.

Nyt on asia kyllä niin, että jokainen kuolematon sielu taivaallisen olotilan loputtua näkee eteenpäin ja taaksepäin, ja silloin voi tapahtua niin, että sielu pelästyy tulevaisuuden kuvaa. Se näkee, että sitä odottaa jälleensyntyminen, joka on täynnä vaivaa ja tuskaa, se näkee, että se tulee olemaan alennuksen tilassa, ja silloin sielu huutaa, ettei se tahdo. Mutta tuollainen on poikkeustapaus, sillä siinä haltiotilassa sielu tavallisesti alistuu mielellään. On muistettava, että kuta kehittyneempi minä on, sitä itsetietoisempi hän on jälleensyntymisessä, sitä vapaampi valinnassa. On otettava huomioon se seikka, että me emme saata sanoa ihmisen tajuntaa, sielua, henkeä ollenkaan samaksi kuin siemenatomi. On tehtävä ero ilmenneen minuuden ja hengen välillä. Sentähden emme voi sanoa, että jälleensyntyvä sielu astuu toiseen tai toiseen vanhemmista, vaan se luova voima, sen ihmeellinen osuus aineellisuuden taikaan, se astuu isään ja isän kautta äitiin. Emme saa käsittää sillä mitään aineellista. Vastaitten, kun sikiö on kehittynyt pitkälle äidin kohdussa, voi huo-

mata enemmän yhteyttä sielun ja sikiön kanssa, mutta sekin on niin hataraa, että kun ihmislapsi syntyy maailmaan, niin ei vielä silloin ole jälleensyntyvä minä astunut tuohon lapseen. Se on kyllä sidottu lapseen, mutta se ei ole lapsen sisällä, vaan niin kuin näkymättömässä maailmassa. Se on lapsen astraalis-mentaalisesassa aurassa, ja se sielutajunta on ilman persoonallista minää, siinä on vain yksilöllisyys takana. Vasta kun lapsi on kasvanut, niin 3-7 ikävuoden välillä syntyy uusi minätajunta. Se syntyy sillä tavoin, että sielun tajunta alkaa toimia lapsen fyysisissä aivoissa. Silloin, kun tajunta pääsee lapsen fyysisiin aivoihin sisälle, syntyy uusi persoonallinen minä. Silloin vasta voimme oikeastaan sanoa, että nyt on sielu jälleensyntynyt. Se ei voi olla syntynyt, ennenkuin sillä on uusi persoonallinen minä käytettävänä. Jos ihmisen minä on hyvin voimakas, jos sillä on suuri menneisyys takanaan, esim. adepti-minä, joka jälleensyntyy, silloin se on persoonallisena minänä olemassa jo näkymättömässä maailmassa, ennenkuin se saa uudet aivot. Mutta se on poikkeustapaus. On myös se mahdollisuus, ettei ole kysymys adeptiminästä, vaan sellaisesta, joka on aivan äsken ollut maan päällä, joka on vasfikään kuollut lapsi ja syntyy pian takaisin, silloin sillä voi olla entinen astraalis-mentaalinen ruumis jäljellä, jonka se ehkä tuo takaisin, jolloin lapsi muistaa olleensa ennen täällä.

Kuten huomaamme, niin yleensä kyllä tuollaiset okkultiset seikat ovat detaljirikkaita ja niissä on paljon poikkeuksia ja monta seikkaa on otettava huomioon. Koko tämä jälleensyntymisasiä on tietysti itse Salaisen Veljeskunnan korkeimpien jäsenten, Mestarien, tarkasti tutkima, mutta he eivät ilmoita kaikkia seikkoja jälleensyntymisen suhteen. Jokaisen täytyy itse kehittää itseään ja hankkia tietoa. Ihminen tietysti saa opastusta niin paljon kuin hänelle kuuluu, mutta melkein kaikki nämä asiat on verhottu suureen salaperäisyyteen. Ja me saatamme huomata, että kun puhutaan tällaisista asioista, niin monet ihmiset myöskin alkavat kuvitella kaikkia asioita, alkavat kysyä itseltään, mikä hän on ollut ennen ym. Ja se tieto, minkä ihminen

voi itse saavuttaa omasta menneisyydestään, saattaa olla pätevää, todellista tietoa. Mutta ennenkuin hänelle annetaan todella pätevää tietoa, hän voi kuvitella kaikenlaista. Ja etenkin ne, joilla on taipumusta selvänäköisyyteen, ajattelevat, että he tietävät toistenkin menneisyyttä, mutta täytyy olla hyvin varovainen sellaisesta. Melkein voidaan sanoa, että kaikki on harhanäkyä. Moni on minulle kertonut sekä täällä että ulkomailla minun menneisyydestäni, mutta sitä kuunnellessani minussa on ollut pieni peikko, joka hymyilee, sillä ei koskaan ole ollut kahta, jotka olisivat nähneet samalla tavoin. On huomattava erikoisesti se, että koska kukaan heistä ei osunut oikeaan, todistaa se, että tuollaiset asiat kuin jälleensyntyminen, on pidetty esoteerisina. Jos ihmiset helposti uskovat, voivat he joutua kaikenlaisille vaaroille alttiiksi. Salaisen Veljeskunnan jäsenet ovat katsoneet, että nyt voidaan puhua älyllisellä tavalla. Itämaillahan käsitys jälleensyntymisestä on hyvin toivotonta, mutta täällä länsimailla on korostettu sitä, että jälleensyntyminen ei tapahdu eläinkuntaan, vaan että ihmiset syntyvät ihmisinä.

Joka tahtoo olla vakava totuudenetsijä, hänen täytyy olla varuillaan eikä uskoa kaikenlaista. Ei pidä uskoa, ennenkuin meidän on annettu tietää, ja se tapahtuu kyllä aikanaan, ja silloin emme tunne itseämme ylpeiksi, sillä me saamme myös nähdä nöyryyttäviä kohtia edellisistä elämistä. Ei silloin ole niin imartelevaa, vaikka olisi ollut keisari tai kuningas. Vasta, kun meidän jälleensyntymismuistimme herää, tiedämme vähän, ja silloin emme ole turhamaisia. — 7.2.1924 (RR 1956/1)

59

Kuoleman jälkeiset maailmat ovat jossakin merkityksessä ai-neellisia, muodollisia. Niissä me siis elämme ja olemme aivan persoonallisina olentoina. Henkimaailmassa on erilaisia tasoja, on alempia ja ylempiä. Kuta alemmalla ollaan, sitä enemmän fyysisen elämän kaltainen on sen elämä, ja taas, kuta korkeammalle nouseaan, sitä omaperäisemmäksi tulee henkimaailman

elämä ja sitä suuremmassa määrin tulemme toimeen ilman niitä elämistapoja, joita noudatamme tässä fyysisessä maailmassa. Aivan alimmassa henkimaailmassa vainajat syövät ja juovat, ovat sairaita ja terveitä, kävelevät ja puhuvat, kuten täällä. Ensimmäisiä asioita, mitä vainaja henkimaailmassa saa oppia, on että hänen ei tarvitse kävellä, liikuttaa jäseniään. Kun hän ensin tulee sinne, hän liikkuu niin, että nostaa jalkojaan ja kävelee. Opettajat siellä opettavat, että on turhaa tehdä niin, tarvitsee vain tahtoa, niin osaa liikkua, osaa liittää. Puhuminen on myöhempi asia. Ensin hänen täytyy puhua, eikä hän voi käsittää, että voisi muulla tavalla ilmaista asioita tai seurustella toisten kanssa. Kun puhutaan, on sidottu johonkin kieleen, ja alemmassa henkimaailmassa puhutaan eri kielillä. Korkeammissa maailmoissa vainaja jättää puhumisen ja oppii ilmaisemaan ajatuksensa toisella tavalla. — 26.10.1923 (RR 1956/2)

60

Minun persoonallinen käsitykseni jälleensyntymisestä on se, ettei se ole niin kokonaan muodollinen asia, että vuoron perään syntyy miehenä tai naisena. Elämä on niin monipuolinen ja rikas. Ei ole kukaan oikeutettu tutkimaan jälleensyntymistä tieteellisesti, objektiivisesti, ellei hän ole Mestari. Mestari on siksi siveellinen olento, että hänellä on lupa tutkia sitä. Jos ihminen alkaa tulla selvänäköiseksi, ei hän koskaan saa tutkia toisten asioita, ei toisten auroja eikä jälleensyntymiä. Se on okkultisessa elämässä ehdoton sääntö. Ainoastaan silloin, kun voi auttaa toista, voi tulla kysymykseen tutkia hänen auraansa. Jos on sellaisia ihmisiä, jotka tutkivat tällaisia asioita, on se heidän omalla vastuullaan. Sellainen tutkimus tapahtuu astraalitasolla, joka on harhojen maailma. — 1923 (RR 1956/3-4)

61

KYSYMYS: — Mikä on kaaos ja mikä kosmos?

VASTAUS: — Kaaos ei ole toivoton sekasorto, vaan sellainen epäjärjestys, kuin voimme nähdä työpaikalla silloin, kun uutta taloa ruvetaan rakentamaan. Siellä on kaikkea, mitä tarvitaan. Kaaoksessa löytyy tarpeet kaikkeen ja mahdollisuudet kaikkeen. Kaaos on se, kun maalari alkaa maalata ja hänellä on ainekset valmiina. Kun puhumme maailman synnystä, niin se merkitsee, että maailma on ollut olemassa Jumalan tajunnassa. Sitten oli ääretön joukko kaikenlaisia olentoja, jumalia ja enkeleitä, mutta maailma ei vielä ollut olemassa. Se on kaaos, ja siitä kaaoksesta syntyy kosmos. Kaaos on järkiperäinen, se ei tarkoita epäjärjestystä. Epäjärjestys eli järjestyksen puute on siinä näennäinen, ja se käy aina kaiken luomisen edellä.

— 7.2.1924 (RR 1956/3-4)

62

Me emme lakkaa kuolemasta luonnollisella tavalla, ennen kuin opimme kuolemaan eläessämme. Me olemme kuoleman orjia, jos se tulee vieraana meille. Meidän pitää oppia ratkaisemaan kuoleman arvoitus, ja sen me opimme sillä tavoin, että opimme kuolemaan, vaikka elämme. Niin voitetaan kuolema. Kun sitten kuolema tulee, ei se ole mikään vieras meille, ei mikään viikatemies, vaan hyvä ystävä, joka kysyy, haluammeko olla vielä tässä ruumiissa, joka on huono ja sairas. Silloin me lähdemme mielellämme. — 7.2.1924 (RR 1956/3-4)

63

Kun me luemme Uutta testamenttia ja tahdomme tietää, mitä Jeesus on opettanut, niin silloin tehkäämme niin, että ensin alleviivaamme kaikki Jeesus Kristuksen sanat, jotka menevät meidän sydämeemme, ja sitten ne, jotka ovat vähemmän selviä.

Kun me sitten teemme henkisen kokemuksen, että Jeesus todella on sanonut: "älkää sotiko" — silloin ymmärrämme, että sellaiset paikat Uudessa testamentissa, jotka tuntuvat olevan sota-toiminnan puolella, ovat myöhempiä lisäyksiä tai että niillä on symbolinen merkitys. Mutta mikä on aivan välttämätöntä, että me täysin ymmärtäisimme Uutta testamenttia, on, että meidän täytyy kokemuksesta tietää, mitä Jeesus Kristus on opettanut. Mikään niin vanha kirja kuin Uusi testamentti ei ole ehdottoman täydellinen. Ihmiset ovat sen kirjoittaneet. Paljon siinä on totta, mutta voi olla sellaista, mikä on siihen jälkeen päin pantu. Ensimmäinen mittapuumme on tietysti evankeliumit, mutta toinen mittapuu on oma henkinen kokemuksemme, ja se tieto sanoo meille juuri tuon sotakysymyksen suhteen, mitä Jeesus Kristus todella on opettanut. — 1924 (RR 1956/3-4)

64

KYSYMYS: — Onko pyhain miesten jäännöksillä mitään merkitystä tai arvoa?

VASTAUS: — Kuten tiedämme, katolisessa kirkossa on omistettu paljon huomiota, etenkin keskiajalla, pyhainjäännöksille, mutta me protestanttisissa maissa ajattelemme, etteivät ne niin paljon merkitse. Mutta ei yksin katolisessa kirkossa ole niihin pantu painoa, vaan myöskin itämailla puhutaan paljon pyhainjäännöksistä. Se on myös yleinen ns. taikausko ihmiskunnassa. Mutta me, jotka emme mitään ennakolta leimaa taikauskoksi, kysymme tällaisten asioiden suhteen, onko siinä jotakin todellisuutta takana. Meidän ei tutkimuksissamme tarvitse mennä kauas taaksepäin vaan omaan kokemukseemme. Me saatamme tuntea, kuinka esim. jokin vaatekappale tulee meille rakkaaksi. Se kätkee sisällään kuin jotakin siitä henkilöstä, joka sitä on käyttänyt. Lapset hyvin selvästi tuntevat sen. Tämä koskee silloin sellaisia vaatekappaleita, joita meille rakkaat henkilöt ovat käyttäneet. Ne ovat kalliita muistoja. Tietysti pyhainjäännöksillä ei tarkoiteta niin paljon vaatteita, vaikka niihinkin pan-

naan suuri arvo. Onhan Italiassa jäljellä pyhän Veronican hiki-liina, jolla pyyhittiin hikeä Jeesuksesta Golgatalla, ja siihen liinaan on painautunut kuva Jeesuksen kasvoista. Tiedemiehet ovat sitä tutkineet, mutta eivät ymmärrä, miten tuo kuva on siihen tullut.

Mutta tässä ei nyt ole kysymys oikeastaan vaatteista, vaan pyhään ihmisten ruumiillisista jäännöksistä. Kuten tiedämme, uskotaan, että tuollaisilla ruumiillisilla jäännöksillä suoritetaan aina ihmeitä, ja myös, että jos sellaista jäännöstä kantaa amulettinaan, se tuottaa onnea. Tämä voi protestantin mielestä tuntua kovin hassulta. Onko sitten mitään perää tuollaisessa yleisessä uskomuksessa, että pyhänjäännökset jotakin merkitsevät?

Kyllä siinäkin uskomuksessa on jotakin perää. Meidän täytyy kääntää huomiomme tuohon: ovatko pyhien ihmisten ruumiilliset jäännökset merkillisiä? Jotta me ymmärtäisimme tämän seikan, sen salaisuuden, mikä siihen on kätkeytyä, meidän täytyy ajatella, miten jokaisen ihmisen laita on, kun hän kuolee. Mitä silloin oikeastaan tapahtuu? Jos vainajan ruumis poltetaan, niin hänen fyysiset jäännöksensä silloin pian häviävät. Taas, jos ruumis haudataan, silloin samoin tapahtuu kemiallinen prosessi, joskin vähitellen. Silloin luut kestävät kauemmin. Mitä silloin kumminkin tämän mätänemisprosessin ohella tapahtuu?

Te voitte lukea teosofisista kirjoista, että jollekin herkälle ihmiselle voi hautuumaalla oleskeleminen tuntua vastenmieliseltä. Hän näkee kuin sinisiä liekkejä hautojen yläpuolella ja ne liekit tekevät häneen vastenmielisen vaikutuksen. Jos hän silloin tarkemmin tarkastaisi, jos hän on nim. sellainen henkilö, joka siihen pystyy niin hän huomaisi, että fyysisen ruumiin mädätessä siitä vapautuu voimia, on aivan kuin voimaa ja säteitä tulisi siitä ulos. Ja nämä voimat kokoontuvat valoilmioiksi, niin ikään tuleksi. Se ei ole samanlaista tulta kuin mitä poltettaessa syntyy, vaikka ruumiin mätäneminen vastaa samaa prosessia. Se on eetteriruumis, joka palaa rinnatusten fyysisen ruumiin kanssa. Jos fyysinen ruumis poltetaan, silloin eetteriruumiinkin häviö on äkillinen.

Jos oletamme, että se ihminen, joka kulkee hautausmaalla, on vieläkin kehittyneempi, silloin hän huomaisi pääsevänsä pois tuosta inhon tunteesta ja nousevansa toiselle tajunnan tasolle, astraalitasolle, ja silloin hän sieltäpäin katselisi tuota ilmiötä. Hän näkisi silloin sen seikan, että se ihmisolento, jonka ruumis on haudattu ja joka itse on astraalimaailmassa, vaikuttaa tuon eetteriruumiin kautta, se joutuu kuin kanavaksi tunne- ja ajatusvoimille, jotka tulevat tähän fyysiseen maailmaan. Jonkinlaiset henkiset voimat myös vapautuvat tähän näkyvään maailmaan. Se on salaperäinen asia siksi, että se on miltei ainoa keino, millä henkivoimat voivat pureutua tähän meidän ilmakehäämme. Jos siis ruumis poltetaan, niin se ei mitään vaikuta noihin henkivoiman. Jos muistatte, niin teosofisissa kirjoissa puhutaan, että ilmakehämme on täynnä kuolleiden elämää. Astraalimaailmassa ovat kyllä vainajat itse, ja me voimme sielussamme joutua heidän kanssaan kosketukseen. Mutta kun meidän ilmapiirimme on täynnä sellaisia voimia, jotka pureutuvat kuolleiden kautta tähän fyysiseen elämään, niin me ymmärrämme vielä selvemmin, kuinka suuri merkitys on tuolla sanalla, että me olemme vastuunalaisia tunteistamme, ajatuksistamme ja sanoistamme. Me lähetämme ajatuksen, mutta kun me kuolemme, niin mitä me olemme ajatelleet ja tunteneet, sen voima pureutuu tähän fyysiseen maailmaan. Me olemme elämämme aikana luoneet jotakin yhtenäistä voimaa, ja se voima silloin meidän kuolemamme jälkeen muodostaa joko hyviä tai pahoja voimia. Meidän ajatuksemme ja tunteemme vaikuttavat aina ihmiskunnan historiassa joko nostavasti tai päinvastoin.

Kun nyt edellytämme tämän kaiken, silloin ymmärrämme, että jos on oikein hyvä, puhdas, pyhä ihminen, niin hänen luomansa voima aivan ihmeellisellä tavalla on omiansa nostamaan ihmiskuntaa. Ja kun on oikein pyhä ihminen, niin se voima on niin kallisarvoinen, ettei sitä voi tuhjata. Hänen ruumiinsa silloin kätketään johonkin niin, ettei se mätäne, ja kun sen voimia ei vielä voi käyttää, niin se säilytetään siksi, kunnes tulee aika, jolloin sen on tarkoitus säteillä sitä voimaa. Kaikki ihmiset eivät

sen voiman vaikutusta vielä kestäisi. Tuo voima vapautuu juuri kuoleman kautta. Elävä kehittynyt ihminen, Mestari, voi olla maailmassa, sillä elävä ruumis estää niitä voimia, jotka ovat sisällä, purkautumasta. Jollei ruumis estäisi, niin ei tiedä, mitä tapahtuisi. Sentähden säilytetään tällaisten pyhain ihmisten jäännöksiä, kunnes historia tarjoaa sellaisen hetken, jolloin noita voimia voidaan ottaa vastaan.

Nostradamus sanoi myös, että kun tulee se aika, että ihmiset kääntyvät pois pahasta, silloin avataan haudat, ja tuollaisten ruumiiden mätänemisprosessi alkaa. Ja ihmiset, jotka löytävät tuollaisen haudan, aivan kuin sokaistuvat. Tuo voima kestää pitkiä aikoja, joskaan myöhemmin se ei ole niin suuri. Tuollaisen vainajan kootut okkultiset voimat pureutuvat ihmiskuntaan. Ei ole mahdotonta, että tuollaisia löytöjä tullaan tekemään.

— 23.1.1923 (RR 1956/3-4)

65

KYSYMYYS: — Miten teosofia suhtautuu ruumiinpolttoon?

VASTAUS: — Kysyjä on ajatellut teosofiaa nykyaikaisessa merkityksessä eikä sitä, miten jumalviisaus suhtautuu siihen. Kun vastaamme teosofian alkuperäisen merkityksen mukaan, niin kysymme, miten ne jumalaisesti viisaat olennot, jotka panivat teosofisen liikkeen alulle, suhtautuvat ruumiinpolttoon, silloin saamme siihen selvän vastauksen. Madame Blavatsky ehdottomasti kannatti ruumiin polttamista, ja hänhän oli mestarien sanansaattaja. Hän juuri eversti Olcotin kanssa Amerikassa pani alulle ruumiinpolton länsimailla. He polttivat erään ystävänsä ruumiin, ja se herätti hyvin suurta huomiota silloin.

Madame Blavatsky oli siis ruumiinpolton kannattaja. Ja koska hän on se, joka ensimmäisenä edusti mestareita, ensimmäisenä oli heidän lähettiläänsä maailmassa, niin hänen kantansa ainakin hyvin suureksi osaksi kuvasi mestarien kantaa. Itämailla ruumiinpolto on ollut käytännössä eri aikoina. Ihmiset yleensä ovat joko kaivaneet ruumiit maahan ja antaneet maan

hävittää ne tai jättäneet ne ilman hävitettäväksi tai ovat suorastaan polttaneet ruumiit. Myös on ruumiita balsamoitu, ja se on ollut yhteydessä maagisen toimituksen kanssa. Mutta se on eräältä kannalta vähemmän suotavaa, sillä se vaikuttaa ehkäisevästi ihmisen kuolemanjälkeiseen tilaan. Poltto hävittää nopeasti ruumiin, balsamoitu ruumis säilyy tuhansia vuosia. On siis kaksi äärimmäisyyttä, poltto ja balsamointi, ja niiden välillä on hautaaminen ja ilman vaikutuksen alaiseksi jättäminen.

Kun tutkimme balsamointia, on siinä se maaginen salaisuus, että se sitoo eetteriruumiin fyysiseen ruumiiseen ja näin ylläpitää eetteriruumiin elämää. Hieno hopealanka säilyy fyysisen ja eetteriruumiin välillä, ja ihminen on silloin sidottu olemaan tässä maan piirissä. Sentähden balsamointi on okkultisesti katsoen sangen tuomittava vaikutukseltaan. Hautaamisella on se etu balsamointiin nähden, ettei se vastusta luonnon työtä: ihminen pääsee vapaasti olemaan astraaliruumiissa. Mutta sen suhteen on huomattava, ettei ihminen aina saa rauhaa. Yleensä ajatellaan, että jollei vainaja ole siunatussa maassa, hän ei saa rauhaa toisella puolen. Mutta jos ruumis poltetaan, on ihminen aivan vapaa kaikesta kuoleman jälkeen. On huomattava, että täällä kristikunnassa, jossa ruumiinpolto on vielä uusi asia ja ihmisiä peloitellaan, että polttaminen tekee kipeää, ihmiset pelkäävät polttohautausta. Mutta kun tutkii tätä asiaa, on se aivan psykologinen kysymys. Mutta tärkeä sääntö ruumiinpolton suhteen on se, ettei pidä polttaa kenenkään ruumista, joka on itse ollut sitä vastaan. On noudatettava jokaisen omaa tahtoa, mutta ihmisiä pitää valaista ja selittää heille, että kaikkein paras tapa on ruumiin polttaminen. Ihminen ei tarvitse fyysistä ruumista enää, kun hän lähtee täältä. — 14.3.1925 (RR 1956/5)

66

Saatana ja saatanalliset voimat, henget, ovat tekemisissä ihmisten kanssa, sillä ne ovat karman takana ja ne ovat niitä, jotka koettelevat sitä ihmistä, joka pyrkii ylöspäin, joka siis kulkee adeptiutta kohti. Vanhassa testamentissa kerrotaan, että Saatana

oli yksi korkeimmista enkeleistä, joka oli Jumalan neuvospöydässä mukana. Kun Jumala ja enkelit olivat hyvin mielissään Jobista, niin Saatana sanoi, ettei häntä ole vielä koeteltu. Ja Saatana sai tehtäväkseen asettaa Jobin koetukselle.

Saatana edustaa tämän maapallon alempaa minää. Saatanalliset voimat kehittävät sillä tavalla, että ne ovat meidän kaiken n.s. pahan karmamme takana, katsovat, että me saamme kaiken, mitä paha pitää tulla meidän karmastamme. Ne muodostavat kuin piirin meidän ympärillemme silloin, kun alamme pyrkiä eteenpäin. Ja me emme voittaisi niitä, ellei olisi Kristusta, joka on jo lunastanut tämän maapallon ja tavallaan ikään kuin saatanalliset voimat. Saatanan voittaminen käy nyt Kristuksen avulla päinsä jokaiselle ihmiselle. Meidän ei pidä käsittää väärin, että Saatana olisi paha, ei, hän on Jumalan palvelija, Kristuksen oikea käsi. Saatanalliset voimat kehittävät ihmistä. — Lusifer-hengellä, joka saa meidät pyrkimään ja myös vajoamaan alaspäin, on taas oma tehtävänsä, mutta se ei millään tavalla valvo meidän karmaamme, se on ainoastaan houkuttelija. — Saatanalliset henget, voimat, valvovat, ettei mikään kärsimys, joka kuulu karmaamme, jää meitä kohtaamatta. Se on heidän erikoisena huolenaan. He pitävät myös huolta siitä, että meitä koetellaan. Jos me tahdomme jotakin hyvää tehdä, niin he sanovat meille: "Tahdotko sinä todella hyvää, vai leikitteletkö sinä vain? Jos tahdot tehdä hyvää, niin me kyllä pidämme huolen siitä, ettet vain luulisi olevasi hyvä, vaan todella pyrit siihen." He edustavat elämän vakavuutta.

Ihminen vapautuu Saatanan vallasta silloin, kun hän on täydellisesti Kristuksen oma. Silloin hän on täydellisesti voittanut Saatanan, kun hän on kuin Kristus. Kristus sanoo aina: "mene pois Saatana", — eikä hän enää lankea. Kun ihminen voittaa itsekkyyden houkutuksen, sillä hetkellä hän on voittanut Saatanan. Ja Saatana riemuitsee. Mutta se kyllä kestää aikoja; saamme mennä monta askelta eteenpäin, ennenkuin olemme täydellisesti voittaneet Saatanan ja vapautuneet hänen vallastaan.

— 16.5.1923 (RR 1956/6)

KYSYMYS: — R.R:n johtaja on sanonut, että Jeesus Kristus kuollessaan tuli maapallon korkeammaksi minäksi. Saatanako sitä ennen hallitsi?

VASTAUS: — Ottakaamme tarkastaaksemme ensin tavallinen ihminen. Voimmeko sanoa kenestäkään, että häntä hallitsee hänen korkeampi minänsä? Tuskin. Jokaisella yksilöllä on korkeampi minä, mutta se ei suinkaan hallitse jokaista yksilöä. Se vaikuttaa yksilössä ja joskus se toimii hänessä, vaikka tavallisesti hänen alempi minänsä toimii. Korkeampi minä meissä on jumalallinen. Jos me eläisimme korkeamman minän valossa, silloin me eläisimme enkeleiden tavalla, me emme käyttäisi mitään alemmaa järkeä jokapäiväisissä asioissa, ja me emme voisi silloin ottaa osaa jokapäiväiseen elämään. Silloin meidän maailmamme olisi niin eriskummainen, että niiden ihmisten, joissa korkeampi minä tulee eläväksi, tulisi elää syrjässä. Se, että me elämme keskellä tätä maailmaa, todistaa, että korkeampi minä ei ole täysin vallalla.

Nyt on suhde sama meidän maapalloamme ajatellen. Oikeastaan se ei ole ollut ilman korkeampaa minää, jota sanomme Kristukseksi, vaan se on ollut pitkin matkaa, koko maapallon elämän ajan, suhteessa siihen. Mutta tämä Kristus-minä asusti maapallon ulkopuolella. Samoin kuin ihmisen korkeampi minä on tavallaan ihmisen ulkopuolella, maapallon korkeampi minä on asunut auringossa ennen, vaikkakaan ei siinä auringossa, jonka me näemme silmillämme. Jos niin sanomme, me liiaksi rajoitamme asioita, mutta se aurinko on meidän aurinkokuntamme, joka fyysisesti katsoen uppoutuu ulompiin planeettoihin asti. Ja mitä me näemme auringosta? Se on tämän aurinkokunnan sydän, johon on keskitetty aurinkokunnan koko elämänvoima ja joka on itse asiassa se, jonka kautta elämänvoima virtaa tähän maailmaan. Fyysinen aurinko on jossakin suhteessa peilikuvan tapainen. Me voimme määritellä, mistä aurinko on kokoonpanu. Okkultisesti tämä aurinko on enemmän kuin heijastus tähän

fyysiseen maailmaan. Me emme näe sitä totuutta, mikä on takana, koska tämä totuus uppoutuu koko aurinkokuntaan. Meidän maapallomme elää myös auringossa.

Kun sanotaan, että ennen Jeesus Kristusta maapallon korkeampi minä ei ollut vielä maapallossa, niin sillä tarkoitetaan, että tämä Logos oli tajunta sellaisella tasolla, joka käsitti koko aurinkokunnan, eikä siis ollut keskittynyt maapalloon. Saattoi olla toisia kohtia aurinkokunnassa, joissa mystinen Kristus oli jo keskittynyt, mutta maapallomme oli ilman sitä ja ainoastaan uinui siinä Kristuksessa, mutta ilman, että se saattoi ottaa vastaan sitä samaa aurinkovoimaa, sitä tajuntaa, niin korkeassa määrässä kuin me nyt puhumme siitä. Kun Jeesus Kristus ilmestyi maailmaan, oli tämä Kristus-tajunta lähestynyt maapalloa, ja silloin se saattoi laskeutua yhteen ihmiseen, Jeesus Kristukseen. Ja silloin se samalla astui sisälle koko ihmiskuntaan, sen sieluun, henkeen, ja siten tuli tämän maapallon korkeammaksi minäksi. Se Kristus-minä säteilee sitä voimaa yhtämittä sisästäpäin, se on maapallon tajunnassa. Tämä on pidettävä mielessä, mutta se ei tarkoita missään realistisessa merkityksessä, että Kristus hallitsee maailmaa. Meidän maapallossamme asustaa Kristus-minä, mutta ulkonaista elämää se ei hallitse. Ennen kuin Kristus voi hallita sitä, täytyy ihmiskunnan ottaa vastaan Kristus sydämessään. Sitä mukaa kuin ihmiset sen tekevät, sitä mukaa Kristus pääsee hallitsemaan tässä näkyvässä maailmassa.

Mikä voima se on, joka hallitsee tätä maapalloa? Sitä on nimetty Saatanaksi. Mitä se merkitsee? Saatana ei suinkaan ole mikään uskonnollinen pelätti, joka on hirveä olento ja joka tahoo pahaa. Kun sanotaan, että Saatana on meidän maapallomme hallitsija ja korkeampi minä, niin sillä tarkoitetaan, että maapallolla ovat johtaneet asioita enimmäkseen sellaiset voimat, joiden symbolina ovat ihmiskunnan omat sielulliset voimat. Sanon "symbolina" sen tähden, että nämä voimat, jotka ovat takana, eivät ole mitään pahoja voimia. Saatana on yhtä hyvä ja merkillinen olento kuin kuka tahansa. Saatana on kollektiivinen tajunta, joukkotajunta. Nämä olennot ovat merkillisen kauniita ja jaloja

olentoja, mutta heidän suhteensa maapallon kehitykseen on se, että he ovat samassa asemassa kuin ihmiskunnan kasvattajat, joilla on kasvatettavina pahankurisia lapsia, ja silloin heidän täytyy menetellä toisella tavalla, kuin jos he olisivat kasvattamassa erinomaisen hyviä lapsia. Ihmiskunta ei ole vielä kehittynyt inhimilliseen tietoisuuteen, ihmiset ovat vielä omien alempien himojensa vallassa. Sen vuoksi täytyy olla jonkinlainen voima, joka samalla, kun se antaa ihmisten mennä harhaan ja kantaa seuraukset synneistään, heittää houkutuksia heidän tielleen, kun he alkavat enemmän kehittyä, jotta he oppisivat kasvattamaan luonnettaan. Ihmiset jäisivät eläimen kannalle, jos he aina seuraisivat kaikkia houkutuksia. Meidän pitää oppia seisomaan lujina, ja sitä me vähitellen opimme maapallon sisäisten voimien avulla. Kun ihminen herää, kun hän ymmärtää Kristuksen, silloin hänen pitää ymmärtää, että hänen tehtävänsä ei ole enää palvella saatanallisia ja karmallisia voimia. Hänen täytyy ratkaista pahan probleemi ja hänen täytyy silloin oppia se ratkaisemaan niin, ettei hän palvele Saatanaa. Se on vaikea probleemi ihmiselle. Kun ihminen tulee salatieteilijäksi, niin se on niin vaikea probleemi, että hänellä on kiusauksia vielä korkeimmissa vihkimyksissä, niinkuin Jeesus Kristuksellakin oli kiusauksia. Ihmiskuntaa kasvattavat voimat hyväksyvät sodan, mutta kristusvoimat eivät hyväksy. Se probleemi tulee jokaisen yksittäisen ihmisen eteen merkillisellä tavalla, eikä hän huomaa, miten hän joutuu ansaan.

Siis tuo, että Kristus hallitsee maailmaa, on tulevaisuuden asia. Ajatelkaamme vain, minkälainen meidän ihmiskuntamme vielä on. Tuskin miljoonan vuoden perästä on ihmiskunta niin kehittynyt, että Kristus siinä hallitsee. — 26.10.1923 (RR 1956/7)

68

KYSYMYS: — Kun apostoli Paavali Korinttolaiskirjeessään puhuu rakkaudesta, niin onko se sellaista rakkautta, johon sisältyy myös totuuden näkeminen?

VASTAUS: — Epäilemättä sellaiseen rakkauteen sisältyy totuuden näkeminen. Meidän järkemme voi nähdä totuuden ainoastaan sillä edellytyksellä, että Kristuksen rakkaus asuu meissä. Jos rakkaus ei asu meissä, niin meidän järkemme ei voi nähdä oikein. Meidän sydämemme on täyttyvä pyhällä rakkaudella. Me voimme sanoa, että syntinen ihminen ei näe totuutta; hänen aistinsa pettävät häntä; hän on kehittymätön olento. Sellainen ihminen, joka on saanut aavistaa totuutta, ymmärtää, että ihmiset ovat kehittyviä olentoja. Me voimme odottaa, että he muistaisivat sen sillä tiellä, joka vie totuuteen, Jumalan luo. Meidän maailmammehan on järjestetty niin ihmeellisesti, että se vie meidät itsestään harhaan. Kaikki viisaat myöntävät, että me elämme mitä suurimmassa harhassa niin kauan, kuin meidän sydämemme ei ole auki rakkaudelle. Se, mitä me näemme, on kuin verho, Isis-huntu. Totuus suojelee itsensä meiltä niin kauan kuin olemme epäpyhiä. Vaikka meillä olisi mitä koneita hyvänsä, emme pääse selville totuudesta, ennen kuin sydän on puhdistunut. Ja tämä on lohdullista, sillä se merkitsee, että jos tahdomme päästä totuuden tietoon, meidän tarvitsee vain puhdistaa oma sydämemme. Kun rakkaus puhdistaa sen, niin silloin meidän järkemme tulee selvänäköiseksi. Vaikka olisimme miten köyhiä, kun annamme rakkauden sydämissämme kasvaa, niin luonto avaa salatun kirjansa. Sentähden sanotaan, että Vapahtaja, Kristus, on yhtä lähellä meitä, missä hyvänsä olemmekaan, kun vain annamme sydämemme avautua rakkaudelle. Se on kaikkein suurinta tietoa. — 23.1.1923 (RR 1956/7)

69

Kansallishaltia on enkeliolento, joka elää astraalis-mentaalisen maailman, persoonallisen maailman, yläpuolella. Kaikki varjon veljet toimivat persoonallisessa maailmassa; heidän toimintapiirinsä on kolminaismaailma eli alempi taivas ja fyysinen maailma. Kansallishaltia on tämän kaiken yläpuolella. Hän katselee, mutta ei voi tehdä välittömästi mitään; hän etsii kansan keskuu-

desta sellaisia ihmisiä, jotka voivat estää noita varjon veljiä. Hän on uhrautunut yksilöiden elämälle ja heidän käytettäväkseen; hänen elämänsä on riippuvainen kansan yksilöiden elämästä. Meistä riippuu, tahdommeko kuulla hänen ääntään vai varjon veljiä, jotka lupaavat meille kaikkea maallista mahtavuutta, kun tottelemme heidän neuvojaan.

Meidän kansallishaltiamme on lupautunut Kristukselle. Hän on vuosisatoja sitten omaksunut sen ihanteen, jonka Kristus ja Buddha ym. vapahtajat ovat omaksuneet. Siis hän inspiroi kaikkia niitä suomalaisia, jotka kuuntelevat häntä, kulkemaan Kristuksen tietä. Ja niitä yksilöitä on aina Suomessa ollut, useimmiten aivan salassa. Me tiedämme kyllä, että vielä ei ole meidän valtiollinen elämämme enemmän kuin muidenkaan kansojen elämä Kristuksen käskyjen ja neuvojen mukainen. Meidän kansallishaltiamme Väinämöinen toivoo, että teosofinen työ menestyisi Suomessa, siis että tulisi yhä enemmän todellisia teosofejaa täällä, että muodostuisi sellainen valiojoukko, joka on teosofisen elämänymmärryksen, kristosofian, läpäisemä. Jos tuollainen valiojoukko syntyy, silloin tietenkin samalla yhä enemmän leviävät teosofiset aatteet kansan keskuuteen, ja Suomen kansan elämänymmärrys muuttuu teosofiseksi. Se ei vielä merkitse, että me kaikki olisimme teosofejaa, vaan se merkitsee, että meidän älymme on niin valistunut, meidän sydämemme niin puhdistunut, omatuntomme niin kirkastunut, että me ymmärrämme kaikkien ihmisten veljeyden ja ymmärrämme antaa arvon henkiselle elämälle. — Niin paljon voi vaikuttaa teosofinen maailmankatsomus, ja silloin on jo paljon saatu aikaan yhdessä kansassa. Sitten täytyy silti aina olla valiojoukko, joka elää teosofista elämää.

Kun tällä tavoin koko Suomen kansa olisi tullut teosofismieliseksi ja olisi tuollainen valiojoukko, niin sitä varten tarvitaan silloin jonkinlainen korkeakoulu, jossa tuo valiojoukko kävisi oppia saamassa. Senjälkeen syntyy vielä mysteerikoulu.

Siis: ensiksi pitäisi Suomen kansan ymmärtää, mitä on todellinen kristinusko ja kristillinen maailmankatsomus ja sitten pi-

täisi sillä olla valiojoukko, joka elää kristuselämää. Siten syntyisi sellainen mysteerikoulu, jossa Jeesus Kristus opettaisi. 1923 (RR 1956/8)

70

KYSYMYS: — Onko ihmisen nimi mantra ja miten se vaikuttaa?

VASTAUS: — Täytyy sanoa, että nimi on mantra. Mitä mantralla silloin tarkoitetaan? — Mantra merkitsee samaa kuin loitsu, siis voimalause, jonkinlainen pyhä lause, jota käytetään käytännöllisessä salatieteessä. Se on pyhä lause, joka voidaan lausua erikoisella ponnella ja siten saada aikaan okkultisia vaikutuksia. Tuommoinen tavallinen mantra, jota kaikki buddhalaiset käyttävät, on "om mani padme hum". Kun buddhalainen lausuu sen, niin hän ajattelee, kuvittelee Buddhaa, joka istuu lootuskukalla ja on siis kuin jalokivi. Hän istuu silloin samalla pyhän ihmisen sydämen lootuskukalla. Kun buddhalainen käyttää tätä mantraa jonkinlaisessa okkultisessa merkityksessä, niin hän lausuu sen erikoisella nuotilla, ja silloin hän saa aikaan ensin tietynlaisia väreilyjä omassa itsessään: hänen sieluruumiinsa tulee viritetyksi tietyllä tavalla. Hän tuntee pyhää tunnelmaa, ja hän vaipuu mietiskelyyn. — Se on käytännöllistä okkultismia, jota käytetään kaikissa salaisissa veljeskunnissa. Kaikki riippuu siitä, miten sellainen mantra lausutaan. Eikä se vaikuta ainoastaan asianomaiseen itseensä, vaan myös toisiin, jotka ovat läsnä, jos heidän sieluruumiinsa on oikealla tavalla viritetty. Ei kukaan salatieteilijä ilmaise sitä muille, ainoastaan sille, joka on niin pitkällä, että hän voi saada sen tietää.

On pantava merkille, että ihmisen nimi ei liene aivan sattuman varassa, ei liene saatu aivan sattumalta. Siinä on jotakin taikaa. Ihminen on saanut sen vanhemmiltaan, mutta mikä vaikutti vanhempiin niin, että se nimi annettiin? Vaikka emme tietenkään voi ajatella, että jokaisessa tapauksessa nimi olisi tullut hyvin valituksi, niin kuitenkin voimme toiselta puolen olla vakuuttuneet siitä, että ihmisen nimi on vaikuttanut pitkin elämää

häneen ja hänen kehitykseensä jollakin tavoin. Se on merkittävä totuus. Sen tähden on kabbalisteja, jotka tutkivat ihmisen nimiä ja erikoisesti laskevat ihmisen kohtalon hänen nimestään.

Kun otetaan esim. tuollainen nimi kuin Napoleon Bonaparte ja tutkitaan se kabbalistisesti ja lasketaan sen arvo, niin siitä tulee merkittäviä asioita, tulee esille hänen historiansa. Samoin myös, jos otamme erään toisen henkilön, Kustaa Adolfin, joka oli Napoleonin suuri vihamies, niin hänen nimestään saamme myös esille ihmeellisiä seikkoja ja tapahtumia. Kustaa Adolfin aikahan oli hyvin okkultista. Ruotsissa oli Södermanlannin herttua Kaarle, joka oli vapaamuurari, ja hänen ansiokseen on luetava, että siellä vapaamuurarius pääsi suureen vauhtiin. Hän ja muutamat muut vapaamuurarit kasvattivat Kustaa Adolfia, joka sai kasvaa hyvin mystillisessä ilmapiirissä.

Jonkinlainen taika voi olla jokaisen ihmisen nimessä. Jos ottaa oman nimensä ja rupeaa sitä hokemaan ja asettaa itsensä hieman mystiseen tilaan, niin suggeroi itsensä niin, että voi mennä vaikka tainnoksiin. Mutta ei pidä ruveta kokeilemaan, sillä se voi olla vaarallista. — 16.5.1923 (RR 1956/8)

71

KYSYMYS: — Eikö ennustamisesta ole vahinkoa sille, jolle ennustetaan?

VASTAUS: — Todellinen profeetta ei sekaannu persoonallisiin asioihin; hän näkee suurin piirtein, miten elämä kulkee. Jos todelliset viisaat joskus sanovat jotakin, niin siitä varmaan olisi asianomaiselle ihmiselle apua, muuten he eivät sanoisi. Me ihmisethän hyvin mielellämme tahdomme tietää tulevaisuudestamme, ja me uskomme, jos meille ennustetaan hyvää. Pahaa emme usko, ja se juuri on hyvä. Me unohtamme kernaasti epämieluisan, jos siinä ennustuksessa on ollut vähän peitettyä. Ja se onkin elämän ihmeellinen laki. — 1923 (RR 1956/8)

KYSYMYYS: — Heindel sanoo, että silmäkulmien välissä on ihmisessä asuvan sisäisen hengen asuinpaikka. Mitä se tarkoittaa?

VASTAUS: — Kun me puhumme, että sydämessä on korkeamman minän asunto, niin ei sitä saa käsittää materialistisesti. Ihmisen henkinen olemus ei ole rajoittunut mihinkään erikoiseen paikkaan. Henkisesti emme osaa puhua paikasta ja ajasta. Sentähden on huomattava, että ihmisen järki toimii aivojen välityksellä, ihmisen korkeampi minä 'sydämen' kautta jne. Eivät ne asu sydämessä tai päässä. Henkisenä olentona ihminen on sellainen, että hän on kokonaan järkeä ja kokonaan sydäntä ja tahtoa ja tunnetta, mutta kun hän pukeutuu ruumiiseen, niin sen eri osat korrespondoivat hengen olemuksen kanssa, joten ihmisen pää vastaa ajatuselämää, rinta tunne-elämää jne. Kun tämän pidämme mielessä, silloin voimme sanoa, että ihmisen korkeampi minä asuu sydämessä siinä merkityksessä, että sydämessä ja rinnassa tuntuu sellaista, joka yhdistää meidät todelliseen, korkeampaan minäämme, ja se on puhdas, inhimillinen rakkaus. Ja kuka ihminen tahansa voi tuntea korkeamman minän vaikutusta sydämessään rakkautena. Jokainen ihminen on yhteydessä oman korkeamman minänsä kanssa, ja tämä tulee ilmi siinä, että jokainen ihminen voi tuntea epätietoisestä, puhdasta rakkautta ja sääliä, riemua toisten onnesta, surua toisten onnettomuudesta. Se yhdistää meidät korkeampaan minäämme, ja sen tähden sanomme, että korkeamman minän asunto on sydämessä. Voisi luulla, että se tulee ulos pään kautta, mutta se on erehdyistä. Pään kautta se tulee ulos vasta sitten, kun se ensin on tullut eläväksi sydämen kautta, ja järki on asetettu korkeamman minän palvelukseen. Silloin sen valo valaisee myös aivot ja pään. Voimme sen tähden sanoa myös, että päässä on elin, joka yhdistää ihmisen hengen kanssa ja silloin uudella, erikoisella, merkittävällä tavalla. Okkultisesti ihminen yhtyy pään kautta korkeampaan minään, mutta tuon päässä olevan elimen täytyy osata vä-

rähdellä, jotta korkeampi minä osaisi toimia sen kautta. Ja se osaa toimia vasta silloin, kun ihminen on sydämessään synnyttänyt rakkauden vietin, niin että ihmisessä kiertää ihmeellinen sähkövirta. Ja sitten tarvitaan ns. käärmetuli, ja ne kaikki yhdessä saavat tuon elimen päässä värähtelemään. Silloin herää Okkultinen selvänäkö, jota ei pidä rinnastaa mediumistisen selvänäön kanssa. Otsan luona on eräs elin, jonka avulla monessa mediumistisessa ihmisessä on herännyt selvänäkö. Se on kuin kolmas silmä. Se on astraalinen selvänäkö, eikä se ole suoranaissessa yhteydessä ihmisen korkeamman minän kanssa. — 27.1.1924 (RR 1956/8)

73

Eetteriruumis on itse asiassa kokoomus jonkinlaisia tämän fyysisen maailman voimia. Siinä on kasvamisvoimia, suvun lisäämisvoimia, havaitsemis- ja muistamisvoimia. Nämä ovat asioita, jotka ovat jonkin verran abstraktisia. Me voimme kyllä nimittää sitä ruumiiksi, vaikka se ei ole aineellinen tässä fyysisessä merkityksessä, mutta se voi vetää fyysisestä ruumiista joitakin kaasuja mukaansa, jolloin voi huomata, että fyysinen ruumis tulee kevyemmäksi. Eetteriruumis on kuin haamu, mutta se on elävä muoto. Kun siinä on monenlaisia eri voimia, niin nämä voimavirrat voivat lähteä ulos mistä paikasta tahansa fyysisestä ruumiista. Jos esimerkiksi käsi puutuu, niin siitä on mennyt eetteriä vähän syrjään, ulkopuolelle, niin että voimavirrat kulkevat fyysisen ruumiin ulkopuolella. — Ehkä te kaikki olette kokeneet, että ennen kuin ihminen nukkuu, tuntuu kuin ruumis tulisi suureksi, paisuisi. Samoin herätessä aamulla. Monet ihmiset pelkäävät sitä, sillä tuntuu kuin he olisivat osaksi kuolleet, sillä he eivät voi silloin mitään jäsentään liikuttaa. Ne ovat eetteri-ilmioita, heidän voimaruumiinsa virrat ovat siirtyneet fyysisen ruumiin ulkopuolelle. Kun ihmistä on kohdannut esimerkiksi halvaus, niin silloin on lisäksi tullut fyysinen ilmiö, sillä jos vain eetteriruumis olisi mennyt ulos, voitaisiin fyysinen ruumis

saada terveeksi. — Jos tuo ihminen olisi itse pannut merkille, miten oli silloin, kun hän halvaantui, niin hän olisi huomannut, että oli kuin salama olisi iskenyt häneen. Ilmiö on se, että ne putket, joita nimitetään hermoiksi, ovat joutuneet epäkuntoon. Sen tähden täytyisi hermot taas saada sellaiseen kuntoon, että niissä eetterivoimat pääsisivät virtaamaan, jolloin ihminen voisi vielä parantua. — 23.1.1923 (RR 1956/9)

74

KYSYMYS: — Mitä Buhver-Lytton tahtoo kuvata kirjassaan "Zanoni"?

VASTAUS: — Sanoisin, niin kuin eräs Mestari sanoi, kun häneltä kysyttiin "Zanonista": se on mielikuvituksen tuotetta. Lytton tahtoo siinä kuvata erilaisia ajatussuhteita. Jos tuollainen olento kuin Zanoni olisi olemassa, niin silloin Lytton tarkoittaisi, että meidän pitää itse ajatella ja arvostella ja huomata, missä suhteessa Zanoni on meille symbolinen ja mitä meillä olisi oppimista. Meidän täytyy, kun luemme Zanonian ja muita kirjoja, ennen kaikkea pitää kiinni siitä, että on opittava ajattelemaan. Ei kirjoja ole kirjoitettu muuta varten, kuin että oppisimme ajattelemaan. Kaikki kirjat opettavat meille paljon, jos itse ajatteleme. Me voimme oppia arvostelemaan, mikä niissä on ruuaa, huonoa ja mitätöntä ja mikä arvokasta, kaunista ja ylevää.

— 1923 (RR 1956/9)

75

KYSYMYS: — Jos näkee ja kuulee sellaista, mikä ei kuulu tähän fyysiseen maailmaan, niin johtuuko se hermoheikkoudesta?

VASTAUS: — Mielestäni se ei johdu hermoheikkoudesta, vaan liiallisesta herkkyydestä, mikä taas johtuu sellaisesta elimestä, joka on meidän päässämme. Se on se elin, joka on jäännös niiltä ajoilta, jolloin ihmisellä oli kolmas silmä. Ja samalla se on lupaus tulevaisuuteen nähden. Silloin, kun ihmisellä oli

vain yksi silmä, se oli hänellä yhdyssiteenä näkymättömän maailman kanssa; ihminen näki näkymättömään maailmaan. Nyt se kolmas silmä on olemassa jonkinlaisena elimenä, mutta sen yhteydessä on toinen elin, ja näiden yhteisvaikutus saa aikaan sen, jota nimitetään selvänäöksi. Nyt nämä elimet joissakin harvoissa ihmisissä ovat liian vähän kiinni. Sellainen ihminen voi kuulla ja nähdä sellaista, mikä ei ole fyysistä, ja se voi ruveta häntä vaivaamaan. Toinen ihminen voi siinä tapauksessa auttaa, koska tuo elin on fyysisessä ruumiissa. Ja jos ihminen itse ponnistaa tahtoaan, voi hän kiinnittää tuota elintä enemmän. — 1923 (RR 1956/9)

76

Jos ihminen pääsee niin pitkälle, että hän ymmärtää ja huomaa itse olevansa kaikkien voimien ja värähtelyjen lähde, niin silloin minusta on hyvä, että hän vähitellen oppii itseään tuntemaan. Jos me oikein ajattelemme asioita ja ihmisiä, niin huomaamme, että me sangen vähän tiedämme mitään siitä, että olisimme niin merkillisiä lähteitä. Miksei, jos joku julmasti suuttuu. Mutta suuttuuko kukaan ikään kuin tyhjästä? On jokin, joka on suuttanut häntä. Mutta voidaanko silloin sanoa, että hän on sen voiman lähde? Jos tarkoitamme, että ihminen itse on voiman ja värähtelyjen lähde, silloin hänen pitäisi osata suuttua aivan omasta halustaan. Ja jos hän osaisi, niin haluttaisiko häntä? Eikö suuttuminen ole hullua?

Mutta missä suhteessa ihminen voisi olla voiman lähde? Jos ajattelemme semmoista olentoa kuin Jeesus Kristus, joka meille on ihmisihanne, niin silloin me sanomme, että ihminen, joka olisi voiman lähde, olisi sitä siinä, että hän rakastaisi ja olisi hyvä, sillä rakkaudessa on jotakin voimaa, lähdeä, joka saa unohdamaan itsensä, niin kuin Mestarin rakkaus. Ei hän itseään ajattele, ei itselleen mitään tahdo. Silloin hän on voiman lähde, ja siihen on jokaisella ihmisellä mahdollisuus.

Mutta ajatelkaamme itseämme. Kuinka kaukana me olemme voiman lähteestä. Ja miten me rakastamme? Siten, että toi-

vomme toisten meitä rakastavan. Jos se, jota me rakastamme, on kylmä, silloin elämä tuntuu meistä kylmältä, ja me tulemme hyvin surullisiksi. Rakkauden lähde on meissä silloin hyvin pieni. Kuta enemmän se meissä kasvaa, sitä enemmän me rakastamme, emmekä pyydä, että toiset meitä rakastaisivat. — Mes-tari on rakkaudessaan kuin voiman lähde ja ihminen myös siinä määrin kuin hän osaa rakastaa. Rakkaus on väreilyä. Kun te tunnette ääretöntä sääliä, silloin teistä lähtee kuin voimaa. — 1923 (RR 1956/9)

77

Korkeampi minämme nojautuu elämän aikana fyysis-eetteriseen ruumiiseen. Nukkuessamme me kadotamme aloitekykymme, t.s. tavallinen ihminen ei hallitse unielämänsä. Hän on kaikkien astraalisten harhojen alainen, koska hän on jättänyt nukkuesa-an juuri sen käyttövälineensä, jossa piilee hänen aloitekykynsä ja jossa hänen itsenäisyytensä on. Kaikissa pyhissä kirjoissa opetetaan ihmistä siirtämään aloitekykynsä muualle. Ihminen oppii luomaan itselleen uutta ruumista, jonka avulla hän voi toimia fyysisen ruumiin nukkuessa. Se on jokaisen okkultistin tehtävä. — 1923 (RR 1956/9)

78

KYSYMYS: — Mistä johtuu, että intialainen Sadhu Sundar Singh ei myönnä olevan jälleensyntymistä, vaan sanoo, että ihminen on vain kerran maan päällä?

VASTAUS: — Singh, kuten tiedätte, on nykyään elävä hindulainen kristitty, ja hän kulkee kuin apostoli ympäri Intiaa herättäen todellista uskoa ihmisissä. Hän itse tuntee Kristuksen syvästi. Hän liikkuu toisella tasolla ja hän osaa kertoa Kristuksesta. Singh on erittäin mielenkiintoinen ilmiö. Hän kyllä kuuluu sanovan, ettei ole mitään jälleensyntymistä. Miksi hän sanoo niin? — Meidän on otettava huomioon eräs seikka. Hän on kasvanut itämailla ja tottunut hindulaiseen käsitykseen jälleensyn-

tymisestä, joka on varsin materialistinen. Jos hän olisi ollut buddhalainen, silloin hän olisi saanut filosofisemman ja samalla syvemmän käsityksen jälleensyntymisestä kuin hindulaisena. Kun hän nyt tuli kristityksi, niin hän huomasi, että kristillisissä pyhissä kirjoissa ei juuri puhuta jälleensyntymisestä. Ja me tiedämme, että jos ihminen tästä maailmasta menee toiselle tasolle, ei hän sielläkään saa siitä mitään tietää. Kun hän katselee ympärilleen henkimaailmassa, ei siinä ole mitään jälleensyntymisestä. Jos siellä yhtyy henkiolennon sieluun, niin selvästi huomaa, että hän tuntee elävänsä ikuista elämää. Jos menee niin korkealle kuin taivasmaailmaan, voi päästä seuraamaan niitä ihmisiä, jotka ovat onnellisia, ja silloin katselija huomaa, että he sieltäkin vielä kuolevat pois korkeampaan maailmaan. Silloin me emme näe muuta kuin että ihminen on mennyt Jumalan luo, sillä me emme enää voi päästä sinne tutkimaan. Jos olemme rehellisiä selvänäkijöitä, niin meidän täytyy sanoa, että toisilla taasoilla emme tiedä mitään jälleensyntymisestä. — Näin ei Singhkään ole voinut päästä lopulliseen tietoon. Jos hän olisi kohonnut taivasten yläpuolelle, niin sielläkään hän ei olisi nähnyt jälleensyntymistä. Kaikkinaiset näyt, joista selvänäkijät puhuvat, ovat usein sangen erehdyttäviä, siksi on sellaisiakin salatieteilijöitä, jotka sanovat, ettei ole jälleensyntymistä. Kun Madame Blavatskyta kysyttiin, onko ihminen jälleensyntyvä olento, niin hän sanoi, että jälleensyntyminen on luonnon tosiasia. Mutta mikä se jälleensyntyminen, sitä ei Madame Blavatsky selittänyt, sillä hän sanoi: "Jos minä sen sanon, niin te laitatte siitä opinkappaleen, ja te vetoatte aina minuun." Jälleensyntyminen on kokemuksen asia, ja sellainen kokemus tulee vasta myöhään.

Eräs sangen kehittynyt olento sanoi minulle kerran: "Minä otin useampia vihkimyksiä, ennen kuin tiesin mitään jälleensyntymisestä. Minä sanoin aina, ettei sitä ole olemassa. Nyt vasta sanon: jälleensyntyminen on kyllä olemassa. Kuitenkin sanon, että se on viisas ihminen, joka voi uskoa jälleensyntymiseen, ottaa sen vastaan hyvänä, elämää valaisevana esityksenä, vaikkei hän voi siitä mitään tietää." — Näin sanottiin minulle hyvin

monta vuotta sitten, silloin, kun minä itse olin suuressa tuskassa siitä. Myöhemmin sitten koin, että jälleensyntyminen on syvä mysteeri. En pahastu siitä, jos joku sanoo, ettei sitä ole olemassa, siksi, että se on niin syvä mysteeri. Kuitenkin se on luonnon tosiasia. — 1923 (RR 1956/10)

79

KYSYMYKS: Miksi Jeesusta Kristusta kutsutaan Jumalan ainoaksi Pojaksi?

VASTAUS: Tämä sanamuoto "ainoa Poika" ei ole aivan tarkka. Kreikankielessä sanotaan 'monogenes', ja se merkitsee ainosyntyinen poika eli 'yksisyntyinen' poika. Sillä tarkoitetaan ensinnäkin, että mystinen Kristus, joka on Jumalan, Suuren Elämän täydellisyyskuva ihmisestä, on ikään kuin täydellinen ihminen siemenessä. Niin kuin kasvin siemenessä on koko kasvi-aate, -kuva, -idea — sen täytyy olla siinä —, samalla tavoin on mystinen Kristus tuo näkymätön kuva täydellisestä ihmisestä ja yhtä elävä kuin siemenessä oleva idea. Se on Jumalan Sana, se on siis elävä idea, todellisuus omassa hengen maailmassaan. Tämä mystinen Kristus on syntynyt ainoasta Jumalasta, se on itse Suuren Elämän synnyttämä. Jeesus on tahtonut korostaa, että tämä Kristus ihmisessä on hyvä ja korkea, koska se on itse Jumalan salaisuuden synnyttämä — ja kuitenkin se on jokaisen löydettävissä. Tällä on tahdottu korostaa ihmisen syvimmän salaisuuden majesteettia.

Meidän ei ollenkaan tarvitse ajatella, että meillä ihmisinä, jos me joudumme Kristuksen yhteyteen, tarvitsee olla minkäänlaisia välittäjiä Jumalan ja itsemme välillä. Eivät korkeimmat jumalaiset olennotkaan, planeettahenget, ole meidän yläpuolellamme. Madame Blavatsky aina koetti korostaa, ettei ole niin korkeita jumalia, ettei ihmisessä olisi se sama salaisuus. Ihmisessä on jumalainen elämä, Kristus, Jumalan yksisyntyinen Poika, sen tähden hän on mahdollisuuksiltaan niin korkea, niin majesteetillinen olento. On toinen asia, että me ihmiset emme sitä

toteuta. Kuitenkin se on salaisuus, jonka suurimmat lähettiläät ovat ihmiskunnalle paljastaneet. Mitä varten me kulutamme elämämme turhaan, kun meissä on äärettömän ihmeellinen, jumalainen Elämä? Tämä sanoma ihmisen jumalpoikuudesta on syvin tieteellinen, filosofinen ja uskonnollinen sanoma, mitä on sanottu. Me ihmiset kuitenkin kuljemme kevytmielisesti sen ohi.

Kun Jeesus Kristus oli niin yhtynyt tähän Elämään, tullut Isän, Jumalan Pojaksi, että Kristus oli hänessä täydellisesti ilmennyt, niin me voimme tietää, mikä on se jumalainen Elämä, joka on sen takana. On luonnollista, että Jeesus Kristusta voidaan nimittää Jumalan yksisyntyiseksi Pojaksi; hän ei silloin siinä tajunnassa enää ollut Joosefin ja Marian poika, vaan Jumalan Poika. Tuon eron jokainen ihminen, jossa mystinen Kristus herää, saa kokea. Hänellä on maallinen isä ja äiti ja hän sanoo itselleen: "Minussa on Jumalan Poika, mutta minussa on jokin, joka on isän ja äidin lapsi; itse olen Jumalan Poika." — Jeesus oli niin kokonaan yhtynyt Kristukseen, että hän siinä kristustajunnassa oli aivan kuin unohtanut olevansa tavallinen kuolevainen ihminen. Kerran, kun hänelle huomautettiin, että hänen vanhempansa olivat etsineet häntä, ei hän sitä oikein käsittänyt, vaan sanoi: "Kaikki, jotka seuraavat Jumalaa, Isää, ovat minun sukulaisiani." Se oli alkuaikoina hänessä tuollainen tunnelma; myöhemmin hän mitä suurimmalla rakkaudella katseli äitiään. Alkuaikoina, kun hän oli uppoutunut Poika-tajuntaan, hän ei tiennyt maallisista sukulaisistaan mitään, siksi sukulaiset luulivat häntä hulluksi. — Sen asian saa myös jokainen kokea, joka syntyy hengestä. — 24.1.1924 (RR 1957/2)

80

KYSYMYS: — Miten selitetään teosofiselta kannalta seuraava raamatun kohta: "Jeesuksen Kristuksen, Jumalan Pojan, veri puhdistaa teidät kaikesta synnistä?"

VASTAUS: — Jos tämä otetaan materialistisella tavalla, sil-

loin tulemme siihen, että yhden ihmisen veri on juotava jonkinlaisessa ehtoollisessa, ja silloin se puhdistaa meidät. Mutta asiaa ei ole otettava siltä kannalta, sillä tämä on mystinen tosiasia. Kun tuollaista probleemaa lähestyy, täytyy lähestyä sitä sielun tasolta ja kokemuksen kannalta. Ja jollei ole sitä itse kokenut, miksi puhuakaan siitä. Siinä suhteessa meidän kirkkomme ja oppineemme ovat satoja ja tuhansia vuosia tehneet kovin paljon turhaa työtä, kun ovat saarnanneet ja julistaneet sellaista, josta heillä itsellään ei ole ehdotonta kokemusta. Raamatun lause ei ole mitään, ellei se ole henkeä ja elämää meille. Jos ihminen psykologisesti kokee elämää Kristuksessa, silloin hän kyllä kokee Jeesus Kristuksesta jotakin merkillistä. Hän kokee sitä, josta esim. apostoli Paavali kertoo, kun hän Damaskoksen tiellä huomaa, mitä on Kristus ja Jumalan Poika. Tuollainen kokemus paljastaa meille Jumalan pojan, sen täydellisen ihannekuvan ihmisestä, mikä on Elämän, Jumalan tajunnassa. Logoksen täydellisyys paljastuu ihmisen henkiselle silmälle elävänä todellisuutena. Tämä Jumalan ajatus täydellisestä ihmisestä ei ole mitään, mitä voimme kuvitella, vaan se on totuus. Niin kauan kuin pysymme sen ulkopuolella, tulemme toimeen ilman sitä. Mutta kun ihminen tulee siihen kohtaan, että elämä ei häntä tyydytä, vaan hän alkaa etsiä totuutta, silloin hän joskus pääsee näkemään tämän täydellisen Jumalan pojan, joka on olemassa Elämän tajunnassa. Ja se on sellainen totuus, ettei mikään muu ole mitään. Silloin ihminen ymmärtää, mitä raamatussa tarkoitetaan noilla sanoilla, että "Jeesuksen Kristuksen veri puhdistaa meidät". Se tarkoittaa, että ainoastaan tuon täydellisen ihmisihanteen elämänvoima ja se minätajunta, mikä on siinä, puhdistaa meidät kaikista synneistä, ja se yksin voi meidät pelastaa. Ihminen näkee ja tuntee silloin: ei ole mitään muuta pelastusta pahasta ja synnistä kuin se. Ja hän näkee, että Jeesus Kristus on tuossa Jumalan Pojassa, Kristuksessa; hän on meille tulkinut ja paljastanut tämän Jumalan Pojan ennen kuulumattomalla tavalla. Jeesus Kristus ei ole ainoa siinä tajunnassa; siinä on paljon kuolemattomia olentoja, kaikki mestareita, mutta Jeesus Kristus

oli ensimmäinen apostoli Paavalille ja myös luonnostaan ensimmäinen, minkä me huomaamme Jumalan Pojassa, me, jotka Jeesuksen kautta tulemme Kristukseen. Sen myös huomaamme, että Jeesus Kristus on tuonut tämän Jumalan Pojan tajunnan meillemme lähemmäksi kuin kukaan ennen häntä. Ja meidän pitää yhtyä siihen tajuntaan aivan tässä päivätajunnassamme. Se merkitsee, että henkisessä elämässämme meidän ei pidä luottaa niin paljon esimerkiksi uniin ja näkyihin näkymättömässä maailmassa silloin, kun olemme toisessa tajunnan tilassa. Ihminen on sellaiseen taipuvainen. Kun ihminen meidän aikanamme alkaa jotakin kokea näkymättömässä maailmassa, hän voi siellä tavata korkeita olentoja, enkeleitä ja jumalaisia olentoja. Hän voi joutua mediumistiseen tilaan, jolloin hän voi joutua kosketuksiin mielestään korkeiden olentojen kanssa; ja kun hän herää, se jää hänelle vakuuttavaksi kokemukseksi. Ja hän voi kaikista enemmän panna arvoa ja painoa niille ajatuksille, joita hänelle lausutaan tuossa tilassa ollessaan. Mutta nyt on muistettava, että ennen Kristusta ihmiset olivat rajoitetut melkein yksinomaan vain tällaisiin kokemuksiin; heidän päivätajuntansa ei jaksanut kestää suurempaa näkemystä. Heidän piti kehittää uusia aisteja itsessään, joiden avulla he silloin joutuivat täydellisesti pois itsetietoisuudestaan. Mutta Jeesus Kristuksen jälkeen meidän ei ole pakko niin tehdä. Hän toi Jumalan Pojan meille niin lähelle, ettei meidän tarvitse kadottaa päivätajuntaamme, päin vastoin meidän täytyy sellaisina kuin olemme päästä tietoon ja tuntoon Jumalan Pojasta, niin että säilytämme oman minätajuntaamme.

Tämä on meidän ihmeellinen mahdollisuutemme. Sillä tavoin apostoli Paavali sai kokea. Sen tähden kaikkien viisaiden tieto on aina henkistä; heillä on aina henkinen totuuden mittapu. Jos ihmiset osaavat pitää kiinni siitä, etteivät saa kadottaa omaa tajuntaansa, niin he eivät koskaan voi joutua samalla tavoin harhojen valtaan, kuin mitä muuten olisi mahdollista. Kun heille on kirkastunut Jumalan Poika päivätajunnassa, niin on heille myös kirkastunut selväksi Jeesuksen antamat siveyskäskyt ja moraalinen käsitys ihmisestä ja hänen olemuksestaan. Sii-

nä on heillä kuin totuuden mittapuu. — Tätä voimme nimittää Jumalan Pojan vereksi, joka puhdistaa kaikista harhoista.

— 28.2.1924 (RR 1957/2)

81

KYSYMYS: — Mitä apostoli Paavali tarkoittaa uskolla ja uskon tiellä?

VASTAUS: — Apostoli Paavali, joka puhuu uskosta, tarkoittaa sillä sanalla aivan erikoista asiaa. Hän kuvaa tällä sanalla erikoista tietä mystisen Kristuksen ja Isän luo. Niitä teitä on selvästi ainakin kolme: apostoli Pietari edustaa yhtä, Johannes yhtä ja sitten Paavali, joka juuri edustaa uskon tietä. Tällä uskolla tarkoitetaan, että ihminen sisässään juuri ajatusjoogan avulla luo itselleen yhteyden uskon kanssa. Usko kyllä syntyy, tulee ihmiseen kokemuksen kautta, mutta sitä hänen täytyy siten ylläpitää joogan avulla. Se on apostoli Paavalin neuvoma tie. Paavali itse näki Damaskoksen tiellä Jeesus Kristuksen, mutta hän meni sitten oppimaan jonkun viisaan kristityn luo etenemistä tällä tiellä. Hän sai oppia aivan erikoista joogaa. Ja tämä on oikeastaan se tie, jota on tavoiteltu kristillisissä kirkoissa pitkin matkaa. Se perustuu ennen kaikkea juuri apostoli Paavalin kristinuskoon, uskon tiehen. Kirkko olisi kyllä voinut edetä ja viedä maailmaa eteenpäin, ellei se olisi kadottanut joogaa. Kirkon piirissä ei ole päästy pitemmälle kuin heräämiseen ja kääntymiseen, sillä siltä on kadonnut muisto ja tieto siitä, millä tavalla on ylläpidettävä uutta elämää, jotta se johtaisi Kristukseen. Kirkko sanoo, että Jumala kyllä tekee työtä ihmisessä. Mutta jollei ihminen välitä Jumalasta, mitä Jumala voi tehdä? Muutamat ovat kyllä onnistuneet pääsemään vihkimyksen porttien läpi, mutta useimmat ovat epäonnistuneet; he ovat heränneet ja kääntyneet ja sitten heistä on tullut mitä lahkolaisia tahansa. He ymmärtävät, että jotakin pitäisi olla, jotakin sellaista, joka kelpaa Jumalalle, mutta he eivät tiedä keinoja. He jäävät siihen, ja silloin he keksivät, että pitää odottaa henkivaikutusta. He odottavat, että rupeaisivat kielillä puhumaan, näkemään jotakin

tai muuta sellaista. Sillä tavalla he tuntevat, ja niin he menevät harhaan. Mutta jos olisi ollut tiedossa vanha joogakeino, silloin he olisivat päässeet väsymyskohdan yli.

Salainen Veljeskunta näkee ihmisiä, jotka ovat täynnä hartautta, mutta mitä sille voi, kun ihmiset ovat täynnä tunteita, jotka läikkyvät aina. Sellaisiin ihmisiin ei voi luottaa yhtään, ennen kuin he kasvattavat itseään — ja kasvatuskeino on jooga. Apostoli Paavali huomasi, että on seurakuntia, joissa tuollaista kielillä puhumista ym. samanlaista harrastettiin, mutta hän sanoi, että pitäisi osata tulkita noita kieliä.

Niin on nykyaikanakin. Salainen Veljeskunta koettaa saada ihmisiä heräämään ja näkemään, mutta useimmille jooga on liian hiljainen ja mahdoton metodi. Pitäisi äkkiä tulla hyväksi, ei niin pitkä harjoitus kiinnosta ketään. Mutta usko on aivan ehdottomasti tie Kristuksen luo. Teoilla voi myös päästä Hänen luokseen, mutta se on vaikeampaa. Ne teot ovat tietenkin rakkauden tekoja. — 24.1.1924 (RR 1957/2)

82

KYSYMYS: — Mitä ymmärretään paratiisilla ennen ja jälkeen syntiinlankeemuksen?

VASTAUS: — Näitä tällaisia asioita, kertomuksia ja vertauksia pyhistä kirjoista, voidaan selittää monin tavoin, ainakin, niinkuin Madame Blavatsky sanoi, niitä voi avata seitsemällä avaimella, ja jokaista avainta voidaan kiertää seitsemän kertaa lukossa. Kyllähän tästäkin voisin antaa pari selitystä. — Aivan tavallinen käsitys, mikä koulussakin opetetaan, on se, että se kuvaa jotakin aikaa ihmiskunnan historiassa. Ja me voimme syystä kysyä, mitä salainen tieto sanoo siitä, onko mitään sellaista aikaa ihmiskunnan historiassa, jolloin ihmiskunta eli paratiisitilassa. Epäilemättä saattaa olla niin, sillä muistakaamme, että me ihmiset emme ole yksinomaan tätä näkyvää ruumista; me itse olemme henkiolentoja, jotka olemme ruumistuneet fyysiseen ruumiiseen. Ja ennen kuin ihmiskunta ollenkaan otti asuntonsa

tämän maan päälle, se oli olemassa näkymättömässä maailmassa, sillä me synnyimme ihmisiksi, minuuksiksi, toisella tähdellä. Ja sitten, kun olimme ihmisiksi syntyneet silloisesta eläinkunnasta, me jäimme odottamaan paratiisitilaan, kunnes voimme ruumistua ihmisinä. Tilaisuus annettiin meille tämän maan päällä, kun täällä ulkonainen elämä oli kehittynyt niin pitkälle, että tänne synnytettiin uusia muotoja, sellaisia, joista on syntynyt nykyinen ihmismuoto sekä apinamuoto. Paratiisitilasta vajosimme aineelliseen ruumiiseen. Ja se on syntynyt lankeamisesta. Meidän luonnollinen pohjasävelemme oli hyvä paratiisitilassa. Tämä uudistuu joka kerran, kun ihminen, yksilöllinen olento, ruumistuu. Hänhän on kuolemanjälkeisessä elämässä ollut ihanassa tilassa; sitten hän syntyy tänne ja saa aineellisen ruumiin. Ensi alussa ihmisellä oli muisto tuosta paratiisitilasta, sen tähden ihmiskunnan lapsuudentila on ollut kauniimpi kuin mitä se nyt on. Ja samalla tavoin jokainen lapsi on lähempänä taivasta kuin myöhempiä ikäkausinaan.

Kun ihmiskunta oli elänyt jonkin aikaa maan päällä, tapahtui uusi syntiinlankeaminen sillä tavoin, että ihmisen tajunnalle tuli selväksi ero hyvän ja pahan välillä. Se on uusi, psykologinen lankeemus; edellinen oli karman pakosta. Niinhän tapahtuu jokaisen ihmisen elämässä jokaisessa ruumistuksessa: ihminen tulee tietoiseksi pahasta. — 28.2.1924 (RR 1957/3)

83

Jeesus meni fyysisessä ruumiissaan taivaaseen, mutta hänen fyysinen ruumiinsa oli aivan muuttunut. Hän oli osannut suorittaa sen alkemiallisen prosessin, jonka kautta fyysinen ruumis eetterisoituu, siitä tuli voimaruumis, joka elää ikuisesti. Voimaruumis on ruumis, joka tottelee ajatusta ja tahtoa. Kuolemansa jälkeen Jeesus ilmestyi yhtäkkiä opetuslapsilleen, mutta hävisi taas. Jokainen Mestari on aina osannut jonkin verran tätä, mutta silloin hänen fyysinen ruumiinsa on sillä aikaa levännyt. Jeesus

Kristuksen harha-, voimaruumis on fyysisestä ruumiista riippumaton, se on samalla fyysinen ruumis. — 28.2.1924 (RR 1957/3)

84

KYSYMYS: — Kun ihminen rakentaa itselleen kirkastettua ruumista, aurinkoruumista, pitääkö silloin kaiken kuuvoimille alttiin kuolla hänessä, koska kuu aiheuttaa kuolemaa?

VASTAUS: — Tavallaan, sillä kuuvoimiksi nimitetään juuri astraaliruumiin voimia. Astraaliruumis edustaa ihmisen persoonallisia tunteita. Ne eivät suorastaan kuole, mutta kun kuuruumis muuttuu todella kuunhohtoiseksi kuin itse kuun valo, silloin näitä kaikkia persoonallisia tunteita elähdyttää se tunne-elämä, jota nimitetään buddhiksi eli kristusprinsiipiksi. Se on Kristus ihmisessä, joka elähdyttää astraaliruumista. Samalla tavoin kuin kuu saa valonsa auringolta ja kuin se on eri asennoissa aurinkoon — kuu voi olla kirkas tai pimeä —, samalla tavoin on ihmisen astraaliruumis. Kun aurinko saa siihen paistaa kokonaan, vasta silloin on astraaliruumis saavuttanut täydellisen muotonsa. Silloin se on kirkas ja silloin se antaa auringon täydellisesti valaista itseään. Se ei merkitse, että persoonalliset tunteet olisivat ihmisestä suorastaan kuolleet, vaan että ne ovat kirkastuneet ja että niitä elähdyttää kuolematon ja tavallaan persoonaton rakkaus. Ei Jeesus Kristus tullut epäinhimilliseksi; hän rakasti opetuslapsiaan suuremmalla tunteen voimalla kuin ihmisiä yleensä, ja vieläpä sanotaan, että opetuslapsista erästä hän rakasti enemmän kuin toisia. Näin on tahdottu tuoda esille, että Johannes oli Jeesusta kaikkein lähimpänä, ymmärsi häntä parhaiten, otti täydellisimmin vastaan Kristusta.

Ei siis Jeesus Kristuskaan tullut epäinhimilliseksi, kylmäksi, tunteettomaksi olennoiksi, jolle kaikki ihmiset ovat kuin numeroita. Jos Kristus-olento tuntisi sillä tavoin, että hän on vain vapaa, silloin hän todella olisi sangen kylmä ja tunteeton. Jokaisella mestarilla on lähimmät oppilaansa ja lähempi piirinsä.

Emme siis voi puhua, että kuuruumis kuolisi, se tulee päin-

vastoin elävämmäksi, mutta se ottaa valonsa rakkaudelta, Kristukselta, eikä yritä loistaa omalla valollaan. — 24.1.1924 (RR 1957/3)

85

KYSYMYS: Mitä on pralaja?

VASTAUS: Pralaja, jonka vastakohta on manvantara, merkitsee hajoamiskausi; ja manvantara on ilmenemiskausi. Kun jonkin muodon manvantara on siinä, että se on ilmennyt ja toiminnassa, niin pralaja on sitä, että se hajoaa pois. Manvantara ja pralaja ovat jotakin, joka koskee ilmennysmuotoa. Kun me tahdomme kysyä jonkin muodon pralajasta, niin silloin meidän täytyy tarkastaa itse muotoa. Tässä meillä on esimerkiksi ihmisen ryysinen ruumis. Hän toimii siinä fyysisessä maailmassa; siis se on hänen fyysinen manvantaransa. Tältä fyysiseltä kannalta seuraa pralaja silloin, kun ihminen kuolee. Siis hänen fyysinen minänsä on manvantaarisesti ilmennyt fyysisen elämän aikana ja taas pralajisesti hävinnyt, kun tämä fyysinen elämä loppuu.

Jos me katsomme ihmisen korkeampaa minää ja kysymme, onko korkeamman minän kannalta tämä fyysinen elämä manvantara ja kuolema sille pralaja, niin meidän täytyy sanoa: ei — sillä korkeammalla salaminällä on oma ilmenemismuotonsa, ja se on sen manvantara, joka kestää niin kauan kuin korkeampi minä elää. Siis se on koko sen elämiskausi, mikä sillä korkeammalla minällä on. Sitten tulee pralaja, kun se siitä ilmenemismuodosta muuttuu toiseksi. Tämä merkitsee, että korkeampi minä ja yleensä kaikki muodot, jotka ovat manvantaratilassa, toimivat ja ovat työssä, ja pralajatilassa on työ lakannut. Korkeampi minä, joka elää läpi kaikkien ruumistusten, ei suinkaan ole toimeton, vaan kaikki nämä ruumistukset ovat sen toimintakausi. — Persoonallinen minä ruumiin kuollessa ei suinkaan joudu silloin pralajaan, vaan kestää melkein siihen saakka, kun uusi ruumistus alkaa ja uusi persoonallisuus syntyy. Silloin vanha joutuu jonkinlaiseen pralajaan, ja se voi olla silloin sille vanhal-

le olemattomuus, vaikkakaan ei voi sanoa, että vanha persoonallisuus olisi täysin olematon. Jos se olisi haihtunut olemattomiin, emme voisi mitään muistaa edellisistä ruumistuksista. Se on pralajassa, ja me voimme kutsua sen uudestaan elämään, jolloin se saavuttaa kuin uuden manvantaran, mutta se on keinotekoinen ja ihmisen itsensä kanssa luonnossa. Me sanomme, että se lepää akaashassa.

Ihmisen korkeamman minän pralaja tulee silloin, kun se lakkaa sellaisena olemasta, ja se tapahtuu sangen korkealla kehitysteella. Siis meidän korkeampi minämme elää hyvin kauan, läpi monen sadan ruumistuksen, ja se on sen manvantara.

— 1924 (RR 1957/4)

86

KYSYMYKSET: — Mikä on viimeinen tuomiopäivä?

VASTAUS: — Traditioissa on sanottu, että kaikki salaiset opit on tulkittava seitsemällä avaimella. Persoonalliselle ihmiselle viimeinen tuomio on hänen kuolinhetkensä. Hän tekee silloin tilin, ja hän itse tuomitsee itsensä. Ihminen elämänsä aikana kaunistelee omia tekojaan, mutta kuolemansa hetkellä hän tulee puolueettomaksi tuomariksi; hän aivan tarkasti katselee ja arvostelee oikein. Hän itse tuomitsee itselleen kuoleman jälkeisen elämän, sen, mihin hän on joutuva kuoleman jälkeen. Tämä on yksi merkitys. — Toinen merkitys on se, että ihminen, joka on todellinen kristitty, totuudenetsijä, joka tahtoo elää, niinkuin elämä tahtoisivat hänen elävän, silloin käy tuomiota itsensä kanssa aina; hän uskollisesti ainakin kerran päivässä käy viimeistä tuomiota itsensä kanssa. Hän ei koskaan kaunistele itseään itsensä edessä. Hän tahtoo nähdä, millainen hän on. Ja hän tahtoo nähdä Jumalan, joka nostaa hänet ylös ja ulos hänen omasta itsestään. — Kolmas merkitys on se, kun totuudenetsijälle tapahtuu, että hän nousee oman itsensä yläpuolelle ja asettaa vasemmalle puolelleen, mikä on epätäydellistä ja oikealle, mikä on oikeaa. — Nämä ovat mystisiä asioita, joista en tällä kertaa tahdo enemmän puhua. — 1924 (RR 1957/9)

KYSYMYS: — Tunteeko teosofia oppia syntien anteeksi anosta?

VASTAUS: — Karma ja karman toiminta on sellainen ala, jota viisaampienkin sietää paljon tutkia. Meidän täytyy ottaa huomioon, että karman, syysuhteen laki, se laki, jossa aina on syy ja seuraus elämässä, pitää paikkansa paitsi tässä tekojen maailmassa myös tunteiden ja ajatusten maailmassa. Sentähden meidän on aina tehtävä ero, kun karmaa ajattelemme, näiden eri karman työalojen välillä, sillä me olemme hyvin paljon kasvaneet siihen ajatukseen, että me emme vastaa ajatuksistamme emmekä puheistamme. Vaikka puhe on jo teko, niin huomaamme, että kovin vähän pidämme vaarin puheista. Me voimme sanoa mitä tahansa, ja sitten ihmettelemme kovasti, että siitä jostakin seuraa. Siksi me ihmiset emme ole vielä vastuuntuntoisia ajatusten ja tunteiden suhteen. Luulemme, että saamme ajatella mitä tahansa. Kuitenkin on otettava lukuun, että meidän ajatuksemme vaikuttavat lähimmän ympäristömme ilmapiiriin, ajatukset jäävät siihen jonkinlaisina voimapattereina, ne saavat yhä lisää uutta elämää ja ovat olemassa ihmiskunnan ja meidän oman kansamme aurassa. Mitä meidän ajatuksemme saavat aikaan toisissa olennoissa ja ihmisissä, siitä tulee meille karmaa. Me esimerkiksi ajattelemme paljon tuollaisia "salapoliisiasioita", me voimme kuvitella mielessämme: tällä tavoin voisi menetellä, ettei joutuisi kiinni. Me koetamme keksiä kaikenlaisia sukkelia tapoja, ja niin me itse asiassa luomme ajatuksia, jotka auttavat niitä ihmisiä, jotka kulkevat varkauden tiellä, jotka suunnittelevat, millä tavoin voisivat varastaa. Me emme kyllä ajatuksissamme tarkoita, että jonkun pitäisi lähteä varastamaan, me päin vastoin tunnemme harmia siitä, että joku niin tekee, mutta itse olemme nauttineet kuvittellessamme sellaisia asioita.

Me voimme ymmärtää, että kuvittelumme tekee meidät vastuunalaisiksi varkaan suhteen. Hän on ilmiö, joka itse asiassa personoi monen ihmisen ajatuksia. Monet suomalaiset ajatteli-

vat aikanaan, että Bobrikoff oli julma olento, mutta eivät silti tahtoneet lähteä häntä ampumaan. Sitten tuli eräs ihminen, joka otti nuo ajatukset, sai niistä voimaa ja ajatteli, että hän panee sen työn täytäntöön. Mehän voimme ajatella sitä jaloksi teoksi, mutta juuri se, että hän personoi ja ruumistutti monen ajatukset, tekee, että nämä monet tuhannet jäivät vastuunalaisiksi itse murhateosta. Murhaaja sai kantaa seuraukset. Hänellä oli kuitenkin hyvää karmaa siitä, että hän uhraisi itsensä jalosti suuren aatteen puolesta. Taas joku varas, joka personoi monen ihmisen suunnitelmat, jää vastuunalaiseksi teostaan, sillä se ei ole jalo teko, mutta kaikki ne ihmiset, jotka suunnittelevat ja kuvittelevat varkautta, jäävät myös vastuunalaisiksi varkauden paheesta maailmassa.

Tämä on toinen puoli asiasta, toinen on se, että ihmisen ajatukset aina ennustavat, mitä hän vielä tulee tekemään. Ja vaikka hän ei nyt voisi tehdä sellaista, niin hän tulee sen joskus tekemään. Jos hän ajattelee nyt jotakin pahaa, niin hän luo itselleen sellaisen tulevaisuuden, jossa nuo ajatukset tulevat teoiksi. Ja jos hän ajattelee hyvää, niin voi olla, ettei hän nyt osaa sitä toteuttaa, mutta kun hän ajattelee kaunista, niin hän luo itselleen siitä tulevaisuuden, sillä ne ajatukset tulevat teoiksi jossakin ruumistuksessa. Sentähden jos esimerkiksi näemme, että joku ihminen surmaa itsensä, voimme olla varmat, että hän on sitä ajatellut niin monta kertaa, joko tässä elämässä tai jossakin edellisessä, että se tulee teoksi. Elämässä aina ajatus on teon isä.

Sentähden huomaamme, kun karmaa tutkimme, että täytyy ottaa huomioon ajatusten maailma. Silloin me myös ymmärrämme, jos katsomme asioita ajatusten kannalta, että jos lähdemme kulkemaan kaitaa polkua, voimme itse antaa ja saada anteeksi kaikki ajatukset. Me emme ole silloin pakotetut kärsimään vanhoista ajatuksista, emme ole pakotetut menettelemään, niinkuin vanhat ajatuksemme tahtoisivat meidän menettelevän. Silloin ajatusten maailma tulee siksi, jossa me saamme vaikuttaa. Ja meidän ensimmäinen tehtävämme silloin on muuttaa sie-lunelämämme, tehdä siitä uusi. Siihen kuuluu kaikkien meidän

omien vanhojen heikkouksiemme muuttaminen ja puhdistaminen. Kun ihminen alkaa kulkea kaitaa tietä, herää kummallinen seikkailu hänen sisästänsä, hänen oma menneisyytensä. Se hänen on voitettava, muutettava. Sentähden meidän ei tarvitse ajatella, että tämä karmajuttu on voittamaton. Kun me astumme kaidalle tielle, niin me otamme tuon maailman käsiimme, me elämme siinä maailmassa ja saamme sen vähitellen tottelemaan. Sentähden anteeksianto ja -saaminen on olemassa ajatusmaailmassa.

Sitten tulemme tekojen maailmaan. Siinä olemme tehneet kaikenlaisia tekoja, pahoja ja hyviä. Mitä hyvää olemme tehneet, siitä emme pelästy, mutta mitä pahaa olemme tehneet, miten on sen laita? Sellaiset teot, joita olemme tehneet ja jotka eivät ole saaneet aikaan mitään erityistä toiselle ihmiselle, eivät kannu niin merkillistä karmaa vaikeassa merkityksessä tässä näkyvässä maailmassa, mutta se karma, mikä tulee lukuun, johtuu niistä teoista, joilla me vaikutamme toisiin ihmisiin. Sentähden, että meitä on täällä miljoonia ihmisiä, me luomme karmaa. Silloin on tietenkin teoria, että koko tuo vyyhti on selvitettävä. Me olemme sotkeutuneet eri ihmisten kanssa, ja se on selvitettävä. — Mikä olisi kaikista yksinkertaisin keino avata karman solmut? Se on Jeesus Kristuksen kuvaama keino, jonka hän asetti seuraajiansa ehdoksi, ja se on anteeksianto. Jos me ihmiset osaamme sillä tavoin suhtautua toisiimme, että annamme anteeksi, silloin karma loppuu. Jos emme anna anteeksi, niin me vetoamme maailman suuriin tuomareihin, ja he mittaavat kaiken sillä mitalla, mikä on tuleva. Jos esimerkiksi teen jotakin pahaa jollekin ja en osaa sopia hänen kanssaan niin, että hän antaa anteeksi ja niin että hän aivan kuin Jumalaa rukoillen päättää, että tämä jää unohduksiin, niin hän ei anna anteeksi, hän vetoaa karman herroihin, ja he mittaavat seuraukset minun pahoista teoistani. Karma toimii harvoin heti. Niin pian kuin me heitämme jotakin jauhantaa karman haltuun, niin se jauhaa. Jos emme heitä, niin se on, että olemme antaneet anteeksi. Kun me emme anna anteeksi, niin me viskaamme myllyyn, ja se jauhaa.

Otaksukaamme, että me lähdemme kaidalle polulle. Silloin

kysymme: pitääkö minun sovittaa ne pahat tekoni, joita olen tehnyt? Pitää. On ainoastaan se ero, että kun ihminen ei kulje kaitaa polkua, niin karma toimii hitaasti, mutta kaidalla polulla ihminen uudella tavalla vetoaa karman herroihiin. Hän sanoo karmalle: anna pian minulle, mitä minulla on sovittavaa. Ja useimmat sellaiset ihmiset, jotka kulkevat kaitaa polkua, saavat kestää kaikenlaisia kärsimyksiä. Vanha karma tulee heidän päälleen. Jos kaidalla polulla kulkija on pitkälle kulkenut, niin hän maksaa karmallisia velkojaan. Hän menettelee usein sillä tavoin, että me tavalliset ihmiset emme häntä ymmärrä, emme ymmärrä, miksi hän niin tekee. Se johtuu siitä, että hän sattuu olemaan ihminen, joka on pitkälle kulkenut kaidalla polulla ja siksi tahtoo sovittaa. Hän koettaa maksaa kaikki mahdollisimman pian. Sellainen ihminen saattaa siis menetellä aivan salaperäisesti; hän maksaa velkoja, joista ainoastaan hän on tietoinen. Me toiset emme näe, että hän on velkaa.

Siis kaidalla polulla kulkijalla ei ole mitään suoranaista anteeksiantoa karman puolelta. Mutta sillä, että hän kulkee kaidalla polulla, hän melkein suorittaa velkansa. Ihminen, joka kulkee lavealla tiellä, napisee, hän ei tahdo kantaa kaikkia kärsimyksiä. Kaidalla polulla kulkijan risti on kevyt. Jos joku, joka ei ole ajatellut kulkevasa kaitaa polkua, ilolla aina kärsii ja kantaa tuskia, niin hänen sielunsa on enemmän kehittynyt kuin mitä hän itse aavistaa. — 1923 (RR 1958/2)

88

Nykyisin [1915-1917?] on maailman koko toiminta suunnattu sotimiseen ja siihen vedetään kansojen voima, joten on hyvin vähän voimaa käytettävänä muuhun. Jos joku saa tehdä muuta työtä, riippuu se hänen karmastaan. Jos ajattelemme yhteistä toiminnan voimaa T.S:ssa, on se kadottanut paljon itsestään siten, että sitä on vedetty nykyiseen sotaan. Siihen on suuntautunut paljon voimaa erityisesti niissä maissa, jotka ottavat osaa nykyiseen sotaan. T.S. ympäri maailmaa on kokonaisuus, jonka

jäsenet nyt ovat antaneet voimansa sotaan, ja samalla vetävät voimaa niistäkin elimistä, jotka eivät suorastaan ole siinä mukana.

Yksilöitä on aina, jotka ovat tämän joukkosielun ulkopuolella ja riippumattomia sen tilasta. Joukkosielu tuntee nyt veltostumista, mutta kun sodat loppuvat, ja kun Seura taas herää takaisin omaan ikuiseen toimintaansa, niin silloin tulee tämä voima, energia kasvamaan moninkertaiseksi. Ei ole niin viisasta sillä aikaa aloittaa mitään uusia toimintoja, kun tämä nykyinen kriisi kestää, vaan jäsenet voivat enemmän yksilöityä. Ja kun taas kaikki kootaan enemmän yhteiseen työhön, voi se paremmin menestyä. Nyt on lamautuminen korjattavissa vain odottamalla.

***

Kysyjä on ajatellut, että Mestarit ovat yksilöitä ja Krishna (Bhagavad-Gita.) on itse Logos (kuten Johanneksen evankeliumissa). Arjuna näkee, että Krishnan ruumiissa kaikki pallot, olennot ja maailmat liikkuvat. Eikö silloin ole ristiriitaa antautua Mestarille, kun Krishna on Logos? Ei, sillä jokainen olento on itse Logos. Jos Mestari sanoo: "Rakasta minua", — ei se tarkoita jotakin erityistä rakkautta. Jos me osaamme jotakin rakastaa, se merkitsee, että olemme yhtä Jumalan kanssa, että se on samaa yhtä rakkautta. Me voimme pelastua rakkauden voiman kautta. Mestarit käskivät meitä rakastamaan itseään sentähden, että Heitä on niin helppo rakastaa, ja se vaikuttaa meihin niin, että me opimme Häntä rakastamaan. On vaikeampi oppia rakastamaan jotakin kuolevaista. Kuta täydellisempi joku olento on, sitä helpompi on oppia häntä rakastamaan. Kun Mestarit lähtevät pois näkyvistä, silloin merkitsee Hänen rakastamisensa sitä, että rakastaa kaikkia muita. Ja kuinka se osaa kaikkia rakastaa, joka ei osaa yhtä rakastaa?

"Minä olen valmis vaikka miljoonan vuotta asumaan helve-
tissä, jos siitä on hyötyä ihmiskunnalle." Ainoastaan se on vaa-
rallista, jos minä en osaa käyttää oikein voimia. Jos me tarvit-
semme jonkun Mestarin apua, silloin Mestari varmasti tulee
meidän luoksemme ja antaa meille sitä apua, joka on meille
välttämätöntä.

***

Me ihmiset häpeämme joitakin tekojamme sentähden, että
olemme joukkosielun vallassa, joka niitä ei hyväksy. Kun ihmi-
nen on saavuttanut viisauden ja osaa nähdä, mitä hän on kulke-
nut, hän ei saata hävetä. Emmehän liioin osaa enää hävetä sitä,
että olemme olleet eläimiä, koska nyt olemme toisessa muodos-
sa. Kun kerran asumme taivaallisessa ruumiissa, on meidän
mielestämme aivan luonnollista, että olemme asuneet tässä inhi-
millisessä ruumiissa, emmekä osaa sitä hävetä.

***

Me saamme lopulta kiinni siitä ilosta, joka on näennäisen su-
run takana, ja myös siitä surusta, joka on näennäisen ilon taka-
na.

***

Kun jokin itseuhraus on sellainen, että siinä samalla on kuin
rauha ja valo (vaikka se näyttää vievän aivan kuolemaan), sil-
loin se on oikea ja viekin elämään.

***

Kehitys on itsessään suhteellista; ikuinen sisältää itsessään
ehdotonta; se on se, joka aina on ollut, aina on ja aina tulee ole-
maan. Kehitys on yhteydessä aina ajan kanssa, ei ikuisuuden.
Ihminen itsessään on ikuinen eikä kaipaa kehitystä; mutta ema-

naatiassa on kehitys, jossa ikuinen yhä enemmän tulee näkyviin, yhä enemmän itsetietoiseksi eri muodoista. Vain muoto kehittyy, ei henki. Muoto silloin käsittää myös yksilöityneen tajunnan. Ts. kehitystä ei ole, vaan kaikki kehitys on sitä, että vastuksia poistetaan; me voitamme kaikkia kappaleita. Me emme voi rajoitetun tajunnan kannalta nähdä valoa, vaan meidän täytyy nähdä se pimeyden avulla. Pimeyttä ei itsessään ole olemassa, vaan se on ainoastaan varjo, jonka jokin kappale heittää; ainoastaan valo on olemassa. — 1915-17? (RR 1958/8)

89

KYSYMYS: — Teosofit väittävät, ettei eläimillä ole sielua, mutta paljonhan löytyy tapauksia, jotka osoittavat, että eläin ikäänkuin muistaa. Esimerkiksi eräällä kauppialla Tampereella oli hirveän vihainen hevonen, joka ei sallinut kenenkään muun astua pilttuuseensa paitsi erään rengin, joka oli sen hoitaja. Tämä renki sittemmin erosi kauppiaan palveluksesta, ja hänen seuraajansa jättivät paikkansa toinen toisensa perästä syystä, että mainittua hevosta oli miltei mahdoton saada valjaisiin. Kauppias ei kuitenkaan halunnut luopua hevosesta, joka oli harvinaisen voimakas työhevonen, vaan hankki takaisin entisen renkinsä, joka oli ollut hyvissä väleissä hevosen kanssa. Ja vaikka oli kulunut vuosia siitä, kun tämä renki oli viimeksi tavannut sen, niin hänen astuessaan pilttuuseen alkoi hevonen hirnuu tyytyväisenä ja nuolla rengin kättä. Eikö tässä siis hevonen muistanut renkiä vanhaksi ystäväkseen?

VASTAUS: — Jos käytämme sanaa "muisti" merkitsemään tällaisista ulkonaisista vaikutteista aiheutuvaa idea-assosiaatiota eli muistamista, silloin tietenkin eläin muistaa. Mutta jos käytämme sanaa "muisti" siinä merkityksessä, jossa sitä oikeastaan inhimilliseltä ja varsinkin salatieteelliseltä kannalta paremmin voi käyttää, koska sellainen ominaisuus on olemassa ainoastaan ihmisellä, niin silloin tämä esimerkki ei kuvaa muistamista, koska muistaminen tässä merkityksessä on ainoastaan sitä, että

voi itse kutsua takaisin muistiinsa sitä, mikä on ennen ollut. Sitä ei hevonen osaa tehdä. Ei eläin osaa kutsua takaisin muistiinsa ilman mitään ulkonaista syytä, joka muistuttaisi, niinkuin ihminen voi tehdä. Ihmisen ominaisuuksiin kuuluu itse muistamiskyky, kun taas eläinten muistaminen ylipäänsä on vain sitä, että eläimen astraaliruumiiseen on painunut jonkinlainen leima, jonkinlainen kuva siitä, mitä sille on tapahtunut. Kaikesta, mitä sille tapahtuu, painuu astraalinen kuva sen astraaliruumiiseen, mutta nämä kuvat jäävät sinne unohduksiin, kunnes taas tapahtuu jotakin, joka vetää ne esille. Näin se on okkultisesti katsoen. Koirakin kyllä tuntee isäntänsä. Vaikka isäntä on ollut kauan poissa, niin kun hän tulee takaisin kotiin, kyllä koira hänet tuntee. Mutta se on ainoastaan sitä, että samalla kuin isäntä tulee, niin isännän aura — sekä astraali- että fyysinen aura — vaikuttaa koiraan sympaattisesti, myötätuntoisesti, ja herättää esille ne samat kuvat, mitkä sillä on ennen ollut ainakin sen isännän läsnäollessa, ja silloin on koira — niinkuin sanomme puhuessamme omasta ominaisuudestamme ja sielullisesta toiminnastamme — muistanut, vaikka se ei ole muistamista samassa merkityksessä kuin ihmisellä. Tietenkin ihminenkin samalla tapaa voi "muistaa", ja useinhan ihmisenkin "muisti" on sitä, että hän on unohtanut asian ja sitten tapahtuu jotakin, joka vetää sen esille. Mutta se ei ole todellista muistamista, vaan oikea muisti on sitä, että ihminen itse osaa vetää muistikuvan esille ilman, että jotakin tapahtuu ulkomaailmassa, mikä suorastaan siihen viittäisi. — 22.3.1910 (RR 1959/7)

90

KYSYMYS: — Onko tuolla asialla todellisuus pohjaa, tuolla ihmisiin syöpyneellä luulolla, että käärme edustaa eläinkunnan huonoimpia ominaisuuksia? Vai kuinka on ymmärrettävä ne monet puheenparret ja vertaukset, joissa käärme näyttelee huonoa osaa? Kuuleehan sanottavan, että joku on "kavala kuin käärme", hänen katseensa on aivan "käärmeellinen"; ja raama-

tussakin puhutaan vertauksellisesti, että käärme se oli, joka Eevankin petti paratiisissa.

VASTAUS: — Niin se on! Käärme on todella käsite, sana, vertauskuva, jota ammoisista ajoista saakka on käytetty merkitsemään jotakin alhaista, kavalaa, petollista, mutta useimmissa kansoissa on unohtunut se, että käärmettä on myöskin ammoisista ajoista pidetty toisenkin asian vertauskuvana, nimittäin salaisen viisauden. Niinkuin yleensä huomaamme luonnossa, että paha ja hyvä käyvät rinnan, että suurimman pahan kanssa käy suurin hyvä — vaikkei samassa olennessa —, niin että ne taasoittavat, neutralisoivat toisensa, niin myös huomaamme tämän vertauskuvan suhteen, että käärmettä on aina käytetty merkitsemään samalla sekä suurinta viisautta ja tiedonjanoa että kavaluutta ja petollisuutta, myrkyllistä petollisuutta ja kateutta. Mistä tämä on aiheutunut, että käärmettä on ryhdytty käyttämään tällaisessa vertauskuvallisessa merkityksessä, mistä tämä on johtunut, sitä minä en tietenkään voi tietää, mutta otaksun sen johtuneen siitä, että astraalimaailmassa voi havaita juuri käärmeentapaisia ilmiöitä. Koska eläinkunta yleensä symbolisoi astraalimaailmaa, ja eläinkunta tässä fyysisessä maailmassa on aivan jonkinlaista vertauskuvallista astraalimaailman voimien ilmennystä, niin että kukin eläinlaji edustaa jotakin erityistä astraalista voimaa eli ominaisuutta, niin on myös käärmeen muodolla erityinen vastaavaisuutensa astraalitason voimissa. Kun ihminen on esimerkiksi utelias, hyvin utelias tietämään jonkin asian, silloin hänen aurassaan näkyy aivan keltaisenvihreä käärmeen tapainen, joka juuri kääntyy sen asian — tai ihmisen — puoleen, jonka suhteen hän on utelias. Ja jos ihminen on täynnä tiedonhalua oikein jalossa merkityksessä, on aivan kuin kulkisi kullanhohkava käärmeen tapainen elämä pyörien spiraalissa hänen päänsä ympäri. Se on aivan kuin jonkinlainen gloria eli sädekehä, mutta aivan elävä ja liikkuva. Jos ihmisessä on kavaluutta, kateutta ja petollisuutta, silloin näkyy rumanvärisiä käärmeentapaisia hänen aurassaan, astraaliruumiissaan. Kavalasta, katalasta ja samalla kateellisesta ihmisestä aivan nousee kum-

mallisia vihreitä ja ruskeita, rumia käärmeen tapaisia olentoja. Jos ihminen on hyvin ahne, silloin on rumia ruskeaan, punaiseen ja vihreään vivahtavia käärmeen tapaisia. Siis me näemme, että juuri astraaliseen silmään kuvastuessaan tuollainen käärmeen muotoinen ilmiö merkitsee sielullisena ominaisuutena niin hyvin kateutta ja kavaluutta, aivan alhaista uteliaisuutta ja petollista tiedonhalua, kuin myös mitä suurinta viisauden janoa ja jalointa tiedon halua. Sentähden minusta tuntuu, että juuri tästä syystä vanhat vihityt ovat ruvenneet käyttämään tätä sanaa, käsitettä "käärme" juuri tällaisessa kaksinaisessa merkityksessä.

Kristikunnassa on tykkänään unohdettu tämä hyvä merkitys, jota vastoin me kyllä huomaamme, että vanhoissa kansoissa on siitä tiedettyjä tiedetään vieläkin. Intiassa puhutaan "naagoista", viisauden käärmeistä, ja vanhassa Kreikassa oli ns. "ofiitteja", mikä nimitys johtuu kreikankielen sanasta "ophis" = käärme. Nämä molemmat nimitykset tarkoittavat viisauden etsijöitä eli salatieteilijöitä, niin että vanhoina aikoina muistettiin kyllä tämä hyvä merkitys. Nyt se on aivan unohdettu tässä kristikunnassa, vaikkakin Vanhassa testamentissa löytyy siihen viittaus. Mooseshan silloin korvessa, kun Israelin lapset olivat sairaita, korotti käärmeen ristille ja sanoi, että joka siihen katsoo, niin hän tulee terveeksi. — Se on muuten hyvin mukava symboli tuo sama Mooseksen käyttämä. Hän tietenkin käytti egyptiläistä Tau-ristiä, joka on kuin iso T-kiriain. Kun sen päälle pannaan käärme, niin että se on kuin suuri S-kirjain — käärme sihisee, siksi on S-kirjain muodostettu tuollaiseksi käärmeen tapaiseksi — niin on meillä tässä aivan ilmeisesti monogrammi TS. Sitähän käytetään juuri Teosofisessa Seurassa sekä seuran omana että yleensä teosofian merkinä. Se merkitsee "theo-sophia" eli jumalainen viisaus, ja astraalisesti katsoen on jumalainen viisaus juuri se, johon Mooses käski järkeviä ihmisiä katsomaan: "Katsokaa jumalaiseen viisauteen, niin te paranette vaivoistanne!"

Uudessa testamentissa sanoo Jeesus: "Olkaa viattomat kuin kyyhkysset ja viisaat kuin käärmeet!" Sillä hän tietenkin viittaa juuri siihen hyvään puoleen, jota käärme edustaa, sillä ei hän

tietenkään kehoita ketään olemaan kavala ja katala kuin käärme, vaan hän juuri viittasi siihen käärme-symbolin hyvään merkitykseen. Käärme edustaa tässä juuri järkeä, Lucifer-prinsiippiä, valontuoja-prinsiippiä ihmisessä, sillä hyvyys sinänsä olisi pelkästään aineellista, mutta käärme on se, joka antaa hyvyydelle elämän, järjen ja viisauden. — 22.3.1910 (RR 1959/7)

91

KYSYMYS: — Onko mahdollista fyysiseltä kannalta katsoen, että Jeesus syntyi neitseestä?

VASTAUS: — Minä tunnustan, etten tiedä mikä luonnossa on mahdollista, mikä ei. Jotta tähän voisi aivan varmasti vastata, pitäisi olla kaikkietävä, pitäisi tietää kaikki mahdollisuudet, mitä luonnossa on ollut, mitä nyt on ja mitä tulee olemaan. Sen tähden en voi ollenkaan sanoa, onko se mahdollista vai ei. Mutta tietenkin voimme aina spekuloida asiasta, ja miksikä ei se voisi olla mahdollistakin? Mutta miksi joku korkea olento eli Jumala syntyessään tänne maan päälle välttämättä käyttäisi äitiä ja tavallista ruumista? Jos joku jumala tahtoo ilmestyä tänne maan päälle, niin kaikkein yksinkertaisin keino siihen on se, että hän ainoastaan aineellistuttaa itselleen ruumiin. Ja niin on ennen maailmassa tapahtunutkin, entisissä sivistyksissä Atlantiksella ja Lemuriällä, ja täälläkin on tietenkin usein tapahtunut, että jumalainen olento on sillä tavoin ilmestynyt ihmisten keskele. Mutta jos jumala tahtoo ilmestyä ihmisten keskelle sillä tavalla, että hän pukeutuu tavalliseen inhimilliseen fyysiseen ruumiiseen, niin silloin ei ole mitään syytä käyttää toista menettelytapaa, kuin mitä luonto käyttää synnyttäessään muut ihmiset. Miksikä hän silloin syntyisi yksin äidistä, vaimosta, ilman mitään isää? Minun mielestäni sellainen ajatuskin on aivan järjetön. Ja toiseksi, mehän tietenkin tiedämme, että Jeesus — samoin kuin muutkin suuret vihityt — syntyi todella aivan tavallisella tavalla. Tiedetään sekä historiallisesti että salatieteellisesti, että Jeesus todella syntyi samalla tavoin kuin muutkin ihmiset.

Se, että kaikista suurista Jumalan pojista eli vapahtajista kerrotaan, että he ovat syntyneet neitseestä, tarkoittaa aivan toisia asioita; se on symbolista, vertauskuvakieltä. Se tarkoittaa ensiksikin sitä, että heidän äitinsä ovat olleet erikoisen puhtaita ihmisiä. Eivät he ole voineet syntyä minkälaisesta äidistä tahansa, vaan saadaksean sellaisen ruumiin kuin he tarvitsevat, heidän on täytynyt syntyä erityisen puhtaasta ja ihanasta naisesta. Siis heidän äitinsä on ollut neitsyt mitä ihanimmassa ja kauneimmassa merkityksessä. Se kreikankielen sana, mitä evankeliumeissa käytetään Mariasta, sana "parthenos" — ei välttämättä merkitse neitsyttä, vaan yleensä nuorta siveää vaimoa. Se tarkoittaa siis, että Jeesuksen äiti on ollut erikoinen olento. Hyvin lahjakkailla ihmisillä, neroilla ja muilla suurilla olennoilla, on aina myöskin ollut suuri äiti. Onhan aivan tieteellinen tosiseikka, että jos on ollut joku suurmies, on hänen äitinsä ollut myös vähän merkittävä. Mutta tällä neitseestä syntymisellä on toinenkin merkitys. Se voi tarkoittaa myös sitä mystistä Jumalan poikaa, joka syntyy ihmisen sielussa, sillä ihmisen sielun pitää olla puhdas kuin neitsyt, jotta mystinen Jumalan poika voisi siinä syntyä. Ihmisen pitää siis kulkea puhdistuksen tietä, ennen kuin hän voi tulla vihityksi. Näitä asioita se neitseestä syntyminen siis vain tarkoittaa. — 22.3.1910 (RR 1959/8)

92

KYSYMYKSI: — Pyytäisin saada hieman selvitystä, minkälaisia voimia käyttävät suomalaiset noidat ja velhot, joita vielä elelee, aivan niitä vanhoja "tietomiehiä"? Eivätkö he käytä pimeitä voimia avukseen, eli ts. eivätkö he ole "mustia maagikoita"? Mutta miksi he käyttävät taitojaan ja tietojaan hyväänkin — koskapa parantelevat eläinten ja ihmisten sairauksia ja tekevät minkä mitään lähimmäistensä auttamiseksi — jos kerran ovat astuneet kehityksen kulkua estämään ja vihkineet sielunsa sekä ruumiinsa paholaiselle, kuten sanotaan?

VASTAUS: — Mutta kuinka ihminen olisi vihkinyt sielunsa paholaiselle, jos hän tekee hyvää. Hedelmistä puu tunnetaan. Ei Suomessa ole lainkaan velhoja eikä noitia, sillä tuo nimitys tarkoittaa minun ymmärtääkseni juuri sitä paha puolta. On vain tietomiehiä ja tietäjiä. Eihän heidän välttämättä tarvitse olla mitään pahoja ja mustia maagikoita ja sellaisia, jotka olisivat antautuneet paholaiselle, ei suinkaan. Eikä heidän tarvitse käyttää "pimeitä voimia", mikä on aivan väärä sana, sillä ei ole olemassa mitään erityisiä "pimeitä voimia", vaan samoja voimia voidaan käyttää sekä hyvään että pahaan. Voima tulee pimeäksi vasta silloin, kun sitä käytetään pahaan, mutta itsessään mikään voima ei ole hyvä eikä paha. Ne voimat, mitä valkoiset maagikot, hyvät tietäjät käyttävät, ne ovat aivan samoja mitä mustatkin käyttävät, mutta valkoiset käyttävät niitä hyvään. Sentähden voi sanoa, että tullakseen valkoiseksi adeptiksi ihmisen täytyy tutkia ensin mustaa magiaa, sillä ellei hän tiedä, mitä se on, ei hän voi olla mikään adepti. Ja se on tietysti totta, sillä voimat ovat samat. Onhan meillä esimerkkinä tällaisesta sähkö. Sekin on eräs voima, luonnonvoima, jota voi käyttää sekä hyödyllisiin tarkoituksiin että ihmisen tappamiseen, mutta ei sinänsä ole sitä eikä tätä. Sähkön takana on suuria olentoja, jumalia, ja sähkö on sitten jonkun jumalolennon ulkonainen ilmaus tässä fyysisessä maailmassa, aivankuin jumalan "viitanlievettä", mutta se on vain voimaa, siinä asuu jonkun jumalan voima. Ja se voima on itsessään yläpuolella kaikkea, se on vain voimaa, mutta sen käyttäjä voi sillä tehdä hyvää tai paha.

Nyt kun meidän kansassamme on sellaisia tietomiehiä, poppamiehiä ja velhoja, niin se, mikä heidät leimaa hyväksi tai pahoiksi, on tietenkin se tapa, miten he käyttävät näitä voimia. Jos he käyttävät niitä hyvään tarkoitukseen, ovat he tietenkin hyviä; mutta jos he käyttävät kykyjään pahaan, he ovat pahoja, mustia maagikoita. Suomen kansassa on harjoitettu kyllä paljonkin mustaa magiaa, sehän on aivan luonnollista, mutta on harjoitettu myös paljon valkoista. Ja jos nyt joku valkoinen maagikko käyttää kaikenlaisia kummallisia temppuja, kokoo ihmeellisiä

kaluja, merkillisiä eläinten osia ja hampaita, kerää kasveja ja yrttejä ja laittaa niistä juomia jne., käyttää myös loitsusanoja ja lauseita, niin ei sen itse asiassa tarvitse olla silti mitään pahaa, vaikka tietenkin profaanit, tietämättömät ihmiset ovat aina katsoneet kammoksuen tuollaista toimintaa. Heidän mielestään itse tuo toiminta jo merkitsee pahaa, mennä ja koota yöllä kaikkea, kun kuu on tiettyssä asennossa. Tietysti se on hirveän paha ihminen, joka tuollaista tekee, arvellaan noin edeltä käsin. Mutta eihän se ole mitään. Samalla tavalla ajateltiin ensin myös tiedemiehistä, jotka ensin rupesivat tutkimaan luontoa, ja sehän ei tietysti vielä itsessään merkitse mitään. Se ainoastaan merkitsee, millä tapaa he käyttävät kaikkia näitä asioita, ja niitä he voivat käyttää sekä hyvin että huonosti. Se, että käytetään tällaisia seremonioita, loitsuja ja muuta, se johtuu siitä, että magiaa on olemassa kahta lajia, paitsi nyt valkoista ja mustaa. Molemmat näistä voivat olla sekä valkoista että mustaa, siis molempia lajeja voidaan käyttää sekä hyvän että pahan palvelukseen. Toinen laji on sellaista, että ihmisellä on täysi valta sisässään luonnonhenkien ja luonnonvoimien yli, jolloin hän ei tarvitse minkäänlaisia ulkonaisia temppuja. Hän ei tarvitse mitään ulkonaisia välikappaleita; hänen oma tahtonsa on niin koulittu ja treenattu, niin kasvatettu, että se ilman muuta voi hallita luonnon voimia — tietysti silloin juuri astraalitasolla. Toinen magian laji on taas se, että ihminen on jonkinlaisen — kuinka sanoisin — suggeroivan eli hypnoottisen menettelyn avulla saavuttanut vallan erinäisten luonnon voimien yli, ja silloin hänen täytyy aina käyttää seremoniallista magiaa, joka on juuri tällaista suggeroivaa magiaa. Sen hypnoottinen, suggeroiva voima muutamien luonnon voimien yli riippuu juuri siitä, että ihminen näitten ulkonaisten temppujen avulla herättää itsessään sitä uskoa ja luottamusta, että hän hallitsee näitä voimia — ja samalla myöskin näitten temppujen ja menettelyjen avulla herättää niiden astraaliolentojen huomion, joiden kanssa on ollut ennenkin tekemisissä. — Nämä kaksi magian lajeja on olemassa.

Seremoniallista magiaa harjoitetaan vieläkin Euroopassa, sitä

harjoitetaan vielä paljon oppineissakin piireissä. Ranskassa esimerkiksi tunnetaan paljon juuri tällaista magiaa ja siellä tietenkkin saadaan aikaan kaikenlaisia tuloksia. Mutta Madame Blavatsky sanoi kyllä, että tämä seremoniallinen magia on tavallaan lähellä mustaa magiaa, se voi hyvin helposti viedä mustaan magiaan, helpommin kuin se toinen, Salatieteellinen magia, juuri sentähden, että tämä seremoniallinen magia ei vaadi ihmiseltä niin täydellistä puhdistusta, niin täydellistä epäitsekkyyttä kuin tuo toinen. Pahakin ihminen voi käyttää seremoniallista magiaa ja tehdä sen avulla paha. Mutta se, että käytettäisiin sitä toista, puhdasta okkultista magiaa pahaan, se on harvinaisempaa, siihen pystyäkseen ihmisen täytyy olla jo todellinen musta maagikko. — 22.3.1910 (RR 1959/8)

93

KYSYMYS: — Mikä on syynä siihen seikkaan, että ihminen lähestyessään kirkkoa saa tuollaisen juhlallisen, nostavan tunteen, joka häviää kirkon läheisyydestä loitotessa? Onko se kirkon aura, joka sen saa aikaan ja vaikuttaako siihen ehkä myös salainen voima, joka on vuodatettu kirkkoon sitä vihittäessä? Onko tämä kirkon aura saman luontoinen kuin ihmisenkin aura, niin että selvänäkijä voi sen nähdä?

VASTAUS: — Aurasta se riippuu minun ymmärtääkseni. Hyvin harvoin kirkkoa vihittäessä vuodatetaan erityistä salaista voimaa siihen kirkkoon. Semmoista tietysti voi tapahtua vain silloin ja siinä määrin, kuin vihkimyksen toimittajat ovat itsetiedottomia — tai itsetietoisia — salatieteilijöitä eli henkisesti vaikuttavia olentoja, niin että sen mahdollisuuden nyt voi melkein jättää lukuun ottamatta. Mutta tietysti se riippuu kirkon aurasta. Kirkon aura on aina sininen, ja se on hartauden väri. Kirkon sisässä on aina semmoisia sinisiä pilviä, ja se johtuu siitä, että kirkossakävijät — ainakin useimmat — ovat täynnä hartautta ja että semmoisia ihmisiä on siellä vuosisatojen aikana käynyt. Vanhassa kirkossa on hyvin juhlallinen tunnelma, mutta sen aura on

hyvin epämääräinen, sentähden että ihmisten usko ja hartaus eivät ole luoneet mitään selvää muotoa, vaan ne ovat epäselvää tunnetta. Sentähden ei juuri voi nähdä erityisiä ajatuskuvia kirkossa, on vain tuommoista sinistä pilveä, sillä ajatuksen muoto, ajatusmuoto eli ajatuksen ulkopiirteet, riippuu ajatuksen selvyydestä. — 22.3.1910 (RR 1959/8)

94

KYSYMYS: — Teosofiassa puhutaan kansallisjumalista, jotka kukin ohjaavat kansansa pyrintöjä. Mitä nämä jumalat ovat, ja miksi he eivät voi estää kansainvälistä vihaa ja sotia, sillä eiväthän he itse, kansallisjumalat, ole vihamielisiä keskenään? Tekee mieli otaksua, että täytyy olla olemassa myös kansallisperkeleitä eli pahoja henkiä, jotka kansa on luonut itselleen ja joiden vaikutuksesta sodat syttyvät. Jos löytyy erityisiä hyviä haltioita, jumalia, niin eikö löydy myös näiden vastakohtia?

VASTAUS: — Ei minun tietääkseni kansoja johtamassa ole mitään pahoja olentoja, mutta kylläkin "deevoja" — niinkuin Intiassa heitä nimitetään — eli jumalia, loistavia, äärettömän suuria ja ihania olentoja. Tämä sotakysymys on tältä kannalta hieman vaikea käsittää, mutta näin se on. Kun esim. jotkut kansat joutuvat sotaan keskenään, niin ennen sitä ovat deevat, jotka johtavat näitä kansoja, pitäneet keskenään — kuinka sanoisin — kuin jonkinlaisen neuvottelun, ja siinä sitten keskenään tuumineet, ajatelleet ja punninneet, mitenkä kaiken pitää tapahtua. He tietysti silloin kysyvät neuvoa myös Karman Herroilta ja Mestareilta, ja neuvottelevat Mestarien kanssa. Ja kun he ymmärtävät, kuinka kaiken pitää tapahtua, he tietysti alistuvat Karman määräysten alle. Ja esimerkiksi semmoisen kansan, joka jossakin sodassa häviää, kansallisdeeva on ikäänkuin suostunut siihen, että tässä sodassa täytyy hävitä. Ei kukaan häntä siitä moiti, sillä kaikki tietävät, että se on tuon kansan karma. Se deeva voi kyllä olla suruissaan siitä, mutta hän ymmärtää, että niin pitää olla, heittää ikäänkuin tuommoisen surupuvun ylleen, kos-

ka niin on määrätty tapahtuvaksi. Kaikki kunnioittavat häntä siitä, että hän tekee niin. Ja sitten kun asiat ovat tällä lailla jumalien neuvottelussa sovitut, niin samoin sitten kaikki fyysisessä maailmassa tapahtuu.

Tästä siis näemme, etteivät nämä jumalat ole tietenkään keskenään riidassa; eivät ne ole pahoja, eivätkä lainkaan semmoisia olentoja, minuuksia kuin ihmiset. Jos ihmiset olisivat kansoja johtamassa — niinkuin nyt kuninkaat ja keisarit luulevat olevansa — silloin tietysti he voisivat ajatella ja itse päättää, mitenkä kaiken pitää olla: "Niin minä tahdon, että pitää olla!", ja vaikka riidellä toisten kanssa, sentähden, että he olisivat minuuksia, ja minuus on jotakin tällaista itsenäistä ja samalla itsepäistä. Mutta kansojen jumalat — nämä deevat — ovat aivan toisenlaisia olentoja, he eivät ollenkaan kuulu koko tämän ihmiskunnan kehitysjärjestelmää^ ja sentähden minä sanoin, että heitä on hieman vaikea käsittää. He ovat äärettömän loistavia, ihania ja hienoja olentoja, ja sentähden selvänäkijät, jos he näkevät tuommoisen kansallisjumalan, deevan, luulevat, että hän on itse Jumala. Kun katsomme ihmiskunnan historiaa, näemme, että eri kansat aina väittävät, että heillä on ainoa oikea Jumala — kuten esim. juutalaiset. Tämä perustuu siihen totuuteen, että heillä todella on oma Jumala, joka on heidän korkein jumalansa. Mutta he eivät näe, että myös toisilla kansoilla on omat, yhtä korkeat jumalansa, vaan tietysti heidän mielestään se jumala on kaikista korkein, joka on heidän oma deevansa. Sehän on niin inhimillistä, että oma on aina paras. Paha ei siis ole näissä deevoissa, johtajissa, mutta kylläkin ihmiskunnassa. Pahoja olentoja on kyllä tietenkin kaikenlaisia, mutta ne eivät kuulu näiden kansallisjumalien eli deevojen piiriin. — 22.3.1910 (RR 1959/8)

95

KYSYMYS: — Mikä on ihmisen korkein onni?

VASTAUS: — No, minä luulen, että useimmat vastaisivat juuri samalla tapaa, kuin mitä minulle nyt ensiksi johtuu mie-

leen: Ihmisen korkein onni on siinä, että hän saavuttaa semmoisen elämän, joka antaa hänen aina tuntea onnen tunnetta. — Jos me katselemme, mitä on onni, noin psykologisen analysoivasti, niin onni on sitä, että ihminen tuntee ikäänkuin laajentuvansa, ja onnettomuus sitä, että ihminen tuntee kuin kutistuvansa. Onni antaa ihmisen ikäänkuin kasvaa, laajentua; hän tuntee aivankuin enemmän elävänsä, suuremmin ja elävämmin. Sehän on onnen ydin, olkoon sen muoto mikä tahansa. Korkein onni on tietysti silloin sitä, että ihminen on päässyt kiinni semmoisesta elämästä, jossa hänen sisästään yhtämittaa pulppuava onnen tunne antaa hänen aina vain laajeta ja kasvaa, niin että hän oppii tuntemaan Jumalaa. — 22.3.1910 (RR 1959/8)

96

KYSYMYS: Minkälainen on se karma, joka antaa muutamille ihanan, kauniin ruumiin; ja usein juuri niille, jotka käyttävät sitä itsekkäästi?

VASTAUS: — Ruumiillisesti kaunis ihminen on tietysti toivonut itselleen sellaista. Hän on voimakkaasti ajatellut ja toivonut, että hänellä pitäisi olla ihana ja kaunis ruumis, ja hän on myös koettanut kehittää omaa ruumistaan, eikä vain omaa ruumistaan, vaan jos hänellä on ollut esim. lapsia, hän on koettanut kehittää myös heitä ja heidän ruumistaan hyvin, ja sen seurauksena luonto on antanut hänelle kauniin ja ihanan ruumiin. Mutta — niinkuin tässä kysymyksessäkin mainitaan — usein ihmiset käyttävät ruumistaan itsekkäästi, ja se johtuu siitä, että aina kun luonto jotakin antaa karmana, niin se samalla sisältää kiusauksen, koettelemuksen. Luonto esim. antaa ihmisen syntyä rikkaaksi. Se on seuraus jostakin, mitä hän on ennen tehnyt; hän on ansainnut juuri nyt tulla rikkaaksi, mutta samalla se on mitä hirvein koettelemus ja kiusaus: osaatko käyttää rikkautta oikein? Ja kun me katselemme ihmisiä, niin me huomaamme, että useimmat eivät osaa, ja sen tähden juuri onkin olemassa köyhyyttä ja rikkautta, että ihmissielut oppisivat käydessään elämi-

en kuluessa toisesta toiseen. Eivät asiat aina tule olemaan näin, sillä näyttää siltä, että ihmiset yhä enemmän alkavat ymmärtää, ettei rikkaus ole minkään arvoinen, ellei kaikilla ole asiat hyvin, ja että rikkaus on oikeastaan kirous silloin, kun se on yksilöllä, joka ei uskalla, ei voi eikä osaa sitä käyttää niin, että hänen omallatunnollaan olisi rauha, vaan riippuu itsekkäästi siinä rikkautensa kiinni. Tällaisilla ihmisillä on kyllä kovia sielun tuskia ja sisäisiä kärsimyksiä menettelystään, ja he koettavat jollakin tavoin paaduttaa omaatuntoaan. — (RR 1959/9)

97

KYSYMYS: — Minkälainen on se karma, joka muutamista aivan kyvyttömistä ja melkein heikkomielisistä ihmisistä tekee maiden ja kansakuntien hallitsijoita, kuten monesti historiasta näemme?

VASTAUS: — Jos tuollaisten heikkojen ja miltei vähämiehisten hallitsijain aikana saadaan jotakin hyvää aikaan, niin silloinhan he ovat tavallaan kuin hyvän palveluksessa. Mutta useimmiten on niin, että erikoisesti heidän hallitessaan kansat saavat kärsiä kaikenlaista onnettomuutta. Silloin se tietysti on paha karma, jonka nuo kansat ovat aikaisemmin itselleen valmistaneet, ja tietysti silloin nuo hallitsijat myös ovat aikaisemmin jollakin tavoin menettelleet niin, että pahat voimat voivat heitä käyttää kärsimyksiä aikaansaamaan. Kaiken takana on kyllä meidän Jumalamme eli Karman Herrat, jotka katsovat, että lopulta kaikki tulee hyväksi. Tähän seikkaan viittaa myös Jeesus evankeliumissa, kun hän sanoo, että "kiusausten täytyy kyllä tulla maailmaan, mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta ne tulevat!" —(RR 1959/9)

98

KYSYMYS: — Kuinka ihminen voi löytää pelastuksen tien tällaisessa raakalaisihmiskunnassa, jossa toinen toistaan pettää ja raastaa? Näyttää siltä, kuin ei olisi mitään pelastuksen tietä,

mutta jos se on, kuinka ihminen voi sen löytää? Mille kannalle ihmisen on asetettava epärehellisten ihmisten suhteen?

VASTAUS: — En tietystikään osaa aivan sanoa, miten pelastuksen tie olisi löydettävissä silloin, jos kaikki olisivat äärettömän hyviä ja kaikki olot äärettömän onnellisia, mutta melkein minusta tuntuu, että se silloin olisi vielä vaikeampi löytää kuin nyt. Kun ihminen näkee niin paljon pahaa, niin se juuri saa hänet kaipaamaan pelastuksen tietä, hän alkaa juuri tahtoa ja toivoa, että hän pääsisi pahasta, että hänen ei tarvitsisi olla paha, eikä tehdä pahaa, vaan että hän voisi elää puhtaassa ja hyvässä ilmapiirissä sekä luoda totuutta ja rehellisyyttä ympärilleen. Minusta juuri se, että näemme niin paljon pahaa, kannustaa meitä etsimään hyvää; juuri se, että näemme toisten ihmisten olevan epärehellisiä, sehän kannustaa meitä olemaan itse rehellisiä. Ja siinä juuri alkaa pelastuksen tie, että kun näkee pahaa toisissa, niin itse aivankuin pelästyy sitä ja tahtoisi itse olla aivan hyvä. Syvällä kaikissa ihmisissä on tuo kaipuu hyvään ja rehellisyyteen. Sen näkee parhaiten lapsista. Me tiedämme, kuinka heidän omatuntonsa on arka ja hieno, he ovat niin herkkiä, että jos saavat kuulla hyvydestä, rehellisyydestä ja totuudesta, he itse tahtoisivat silloin olla niin hyviä. He, nuo pienet olennot, tuomitsevat itse itseään niin ankarasti, jos sattuvat erehtymään jollakin tavoin. Kun omatunto on heissä oikein herännyt, niin he osaavat tuomita itseään paljon ankarammin kuin vanhat ihmiset, jotka ovat aivan kuin vähän paatuneet. Vanhempien ihmisten on vaikeampaa päästä sellaiseen suureen suruun rikkomustensa tähden, vaan he voivat helposti pyyhkäistä ne pois mielestään ja unohtaa ne. Mutta lapset eivät unohtaa niin helposti. Muuankin pieni poika — kun hän oli vähän erehtynyt ja tehnyt jonkin pahan työn — aivan itkien kysyi minulta: "Minkä tähden Jumala on minut luonut, voiko setä sanoa, minkä tähden Jumala lähettää ihmiset maan päälle?" Kun minä sitten selitin, että Jumala lähettää ihmiset maan päälle sitä varten, että he kärsimyksistään oppisivat, niin kesken itkuaan se pieni poika rupesi hymyilemään. Minä iskin juuri hänen pulmansa ydinkohtaan, ja hän

selitti sitten, ettei hän ole saanut untakaan yöllä. Mutta jos me aikuiset olisimme tehneet sellaista, kuin se pieni poika oli tehnyt, emme me sitä muistaisi, mutta lapsen omatunto on niin herkkä. Olisi suloista, jos ihminen jo lapsesta saakka tottuisi tähän ja sitten säilyttäisi itsensä sellaisena, sillä silloin kun ihmisen omatunto tällä tavoin juuri keskellä kaikkea pahaa tulee niin araksi, herkäksi ja hienoksi, hänelle alkaa pelastuksen tie. — (RR 1959/9)

99

KYSYMYS: — Mitenkä on ymmärrettävissä Johanneksen I kirjeen 2. luvun jakeet 1-2, jotka kuuluvat: "Lapsukaiset, tämän minä kirjoitan teille, ettette syntiä tekisi; mutta jos joku syntiä tekeekin, niin meillä on puoltaja Isän tykönä, Jeesus Kristus, joka on vanhurskas. Ja hän on meidän syntiemme sovitus; eikä ainoastaan meidän, vaan myös koko maailman syntien." Jos suomalainen käännös tässä on oikea, niin eivätkö mainitut jakeet viittaa sijaissovitukseen?

VASTAUS: — En nyt tietysti osaa sanoa — en muista — onko tämä suomennos oikea, mutta ei se missään tapauksessa voi kovin suuresti erota oikeasta, kyllä kai se tähän suuntaan on käännettävä. Tällaiset kohdat ovat juuri niitä, joita emme voi ymmärtää, jos otamme ne kirjaimellisesti, sillä — kuten raamatussa itsessäänkin sanotaan — "kirjain kuolettaa, mutta henki tekee eläväksi".

Me huomaamme — jos koetamme ymmärtää henkisesti —, että Uudessa testamentissa usein sekoitetaan käsitteet "Jeesus" ja "Kristus" toisiinsa. Siinä ei tehdä aivan tieteellisen tarkkaa eroa eri sanojen välillä. Mehän tiedämme teosofisesti, että "Kristus" on käsite, joka merkitsee yhtä asiaa, ja "Jeesus" taas on käsite, joka merkitsee toista asiaa. "Jeesus" tarkoittaa ihmistä, "Kristus" taas sitä henkistä, mystistä Kristusta, joka voi syntyä jokaisessa ihmisessä. — Sanaa "Kristus" käytetään kyllä teosofiassa merkitsemään myös olentoa, hyvin korkealle kehittyntä ihmistä, mutta tavallisesti se tarkoittaa sitä mystistä Kris-

tusta, joka on jokaisessa ihmisessä, kun taas Jeesus tarkoittaa sitä persoonallisuutta, joka eli 19 vuosisataa sitten. — Nyt raamatussa ei tehdä joka paikassa niin tarkkaa ja selvää eroa näiden sanojen välillä, vaan niitä sekoitetaan toisiinsa; "Kristusta" kutsutaan "Jeesukseksi" ja päinvastoin. Tämä voi johtua käsittääkseni siitä, että tällä hepreankielisellä nimellä "Jeesus" on jo itsessään kaunis merkitys. Sehän merkitsee "vapahtajaa" tai jotain sentapaista; ja juuri siksi, että Jeesus-sanalla on tällainen merkitys, on Kristusta ja Jeesusta käytetty toistensa asemasta. Me huomaamme pitkin kristikunnan historiaa, kuinka sen suurimmat ajattelijat ja runoilijat puhuessaan Kristuksesta, joka on heidän sisässään, käyttävät Jeesus-nimitystä; "Jeesus minun sielussani, Jeesus minun sydämässäni!", vaikka he oikeastaan tarkoittavat mystistä Kristusta. Ja tämä tulee siitä, että nämä käsitykset ovat sekoitetut toisiinsa, niin että Jeesus, joka eli monta sataa vuotta sitten, käsitetään samaksi kuin mystinen Kristus. Siitä on syntynyt paljon epäselvyyttä, mutta jos me nyt voisimme muistaa sen, että nimitys "Jeesus Kristus" tai oikeammin Kristus ei tarkoita ollenkaan ihmistä, joka on joskus elänyt, vaan että se tarkoittaa mystistä Kristusta, joka on meidän sisässämme, sitä "Valkeutta, joka valaisee jokaisen ihmisen, joka maailmaan tulee", jos me muistamme tämän, niin me ymmärrämme aina oikein tällaisia kohtia.

"Lapsukaiseni, jne.", niin sanoo kokeneempi veli. Opettaja kirjoittaa tällä tavoin nuoremmille veljille: "Jos joku tekee syntiä, jos sattuisi niin, että te tullette syntyä tehneeksi, jos ette osaa olla lankeamatta, ei teidän silti pidä joutua epätoivoon, paaduttaa sydäntänne ja ajatella: 'Ei ihmisestä ole mihinkään!' — Älkää kadottako uskoanne, vaikka lankeaisittekin, vaan ymmärtäkää, että teillä on aina sisässänne vapahtaja, mystinen Kristus, joka aivan kuin puhuu puolestanne Jumalan edessä. Hän on teidän sisässänne, Vapahtaja, Jeesus Kristus, ja sentähden te aina voitte uskoa ja luottaa siihen, tietää, että lopulta kuitenkin nousette pois kaikesta synnistä, ettekä ole automaattisesti hukassa!" Sitä ymmärtääkseni apostoli tarkoittaa tällaisilla sanoilla, sillä

juuri tämä mystinen Kristus meidän sisässämme on sovinto meidän syntiemme edestä. Ja koska mystinen Kristus on meissä aina, niin hän myös aina ikäänkuin sovittaa meidät juuri elämänlain kanssa, elämän hengen, itse Elämän kanssa, ja silloin me olemme aivan kuin pelastetut, vapahdetut, eikä ainoastaan me, vaan kaikki maailma. — Koko maailma merkitsee tietysti tässä vain meidän kaikkia entisiä ruumistuksiamme. — Koko meidän oma maailmamme, kaikki meidän entiset ruumistuksemme ovat saaneet sovituksensa juuri Kristuksessa. Niinhän sanotaankin eräässä toisessa raamatunkohdassa: "Niinkuin synty on tullut maailmaan yhden ihmisen kautta, niin on myöskin yhden ihmisen kautta maailmaan tullut pelastus." Se merkitsee, että paha tuli jokaisen ihmisen sisään hänen ensimmäisessä ruumistuksessaan ihmisenä; ensimmäisen ruumistuksen kautta tuli paha ihmisen auraan. Siitä lähtien hänen maailmassaan taistelee hyvä ja paha ruumistusten sarjan kuluessa, kunnes lopulta alkaa hyvä päästä voitolle. Sitten, kun viimeisessä ruumistuksessa hyvä on lopullisesti voittanut pahan, silloin se on samalla aivan kuin lunastanut koko tuon menneen ruumistussarjan, päästänyt ihmisen pahan vallasta, ikäänkuin mystisesti nostanut ylös koko sen entisen elämänjuuri tuon vapahtajan kautta, joka tästä kehitysprosessista viimeisessä ruumistuksessa on syntynyt.

Siis apostoli — eli se kirjailija, joka on kirjoittanut Johanneksen evankeliumin — viittaa tähän suureen asiaan ja lohduttaa sillä veljiä. On aivan lähellä oleva kiusaus monille ihmisille se, että he kadottavat uskonsa ja luottamuksensa, kun huomaaivat etteivät he mihinkään pääse eivätkä kykene elämään ihanteensa mukaan. He ovat liian levottomia, kärsimättömiä luonteita, jotka helposti kadottavat uskon ja arvelevat: 'Ei tästä elämästä mitään tule.' Sellaisesta kärsimättömyydestä ihmisen pitää päästä. Hänen pitää ymmärtää ja uskoa, ettei ihannetta silmänräpäyksessä saavuteta, vaan että se tapahtuu vähitellen.

— 29.3.1910 (RR 1959/10)

KYSYMYS: — Koska perintöomaisuus on ansaitsematonta omaisuutta, jonka eteen saaja ei ole työtä tehnyt, eikö se ole ikäänkuin varastettua omaisuutta? Eikö ole oikein asettua siinä suhteessa kylmän järjen kannalle antaen sen mennä? Jos ihminen kadottaa perintönsä, onko hän todellisuudessa mitään kadottanut? Mahdollisesti ei, koska hän ei ole sen eteen tuntiakaan työtä tehnyt.

VASTAUS: — Näin on tietenkin, jos katsotaan yhden elämän kannalta, mutta jos ajatellaan ihmistä jälleensyntyvän olentona, niin ei hänelle tietenkään voi tapahtua mitään, mikä ei ole hänen kannassaan. Jos hän saa jonkin perinnön, niin se on hänen karmassaan ja hän on vastuussa siitä, miten hän sen käyttää; jos hän perii esim. maata, on hän vastuussa karmansa edessä siitä, millä tavalla hän perintönsä käyttää. On aivan toinen kysymys sitten, että korkeammalta siveelliseltä kannalta — jossa ei ihmiskunta vielä ole, ei ainakaan ulkonaisten olojen suhteen — kukaan ei voi omistaa maata, ja sentähden jokainen ajatteleva ihminen tietysti toivoo sydämessään, että lakkautettaisiin maan yksityinen omistusoikeus, niin että maa olisi joko kaikkien omaisuutta tai ei kenenkään. Juuri niinhän se luonnostaan on. Mutta yksityinen ihminen on aina vastuussa siitä, mitä hänellä on. Vasta sitten, kun yhteisesti päätetään — jos jossakin kansassa, esim. meidän kansassamme, yhteisesti päätetään, että nyt meidän siveellinen kantamme tässä asiassa muuttuu: nyt tästä lähtien me emme kukaan enää omista maata, vaan maa on oleva koko kansan omaisuutta, josta jokainen saa vuokrata niin paljon kuin tarvitsee ja pystyy viljelemään, jos tehdään tällainen yhteinen päätös — mikä ei suinkaan ole mahdotonta — silloin muuttuu meidän kantamme siveellinen perusta, ja silloin tietysti tekisimme aivan väärin, jos sanoisimme: tästä maatilkusta en luovu ilmaiseksi, tahdon saada siitä hintaa niin ja niin paljon! Silloin olisi paljon parempi luopua ilmaiseksi, se olisi paljon jalompaa. Tietenkin, jos ihminen on kiinnittänyt kaikki työnsä tulokset

tuohon maahan, olisi väärin hänet siitä karkoittaa ilman korvausta. Mutta on tehtävä tarkka ero ihmisen siveellisen kehityksen ja karman välillä, sillä siveelliset käsitykset saattavat puhdistua ja muuttua, mutta karma on muuttumaton, se pitää huolen vain siitä, että kaikki on niinkuin ollakin pitää ja että yksilön suhteen kaikki tapahtuu oikein. Karma ei ollenkaan muuta meidän siveellisiä käsityksiämme. Meidän täytyy itse oppia muuttamaan käsityksemme, tulemaan paremmiksi juuri elämän koulussa, mutta karma ei siihen pakota, se ei vaadi meiltä mitään muuta, kuin että me itse käsittäisimme, itse ymmärtäisimme, mikä on oikein. —(RR 1959/10)

101

KYSYMYYS: Mitä ihmisen pitäisi tutkia ja harrastaa, että se olisi hänelle parhaiten hyväksi tässä elämässä ja myös kuoleman jälkeen?

VASTAUS: Kun on kysymys tutkimisesta, niin minun mielestäni on paras tutkia juuri teosofiaa ja kaikkia uskontoja, kaikenlaisia sellaisia asioita, jotka ovat yhteydessä elämän kysymysten kanssa. Ja mitä ihmisen pitää harrastaa? Hänen pitää harrastaa sitä, että hän tekee hyvää muille ja puhdistaa itseään, että hän tekee kaikkea hyvää. Sehän on minusta hyvin selvä asia, enkä minä osaa tähän sen kummemmin vastata.

— (RR 1959/10)

102

KYSYMYYS: — Onko Atlantis-mantereen vedenpaisumus sama, josta raamattu kertoo, ja pelastuiko ketään atlantilaisista?

VASTAUS: — Atlantis-mannerta kohtasi kolme vedenpaisumusta: ensimmäinen n. 200.000 vuotta sitten, toinen n. 80.000 vuotta sitten, kolmas ja viimeinen n. 12.000 vuotta sitten.*Tämä

[Nämä luvut ovat peräisin W. Scott-Elliotin teoksesta *The Story of Atlantis* (1896). H.P. Blavatskyn *Salaisen opin* mukaan Atlantiksen päämantereen

viimeinen vedenpaisumus hävitti Atlantis-mantereen viimeisen jäännöksen, Poseidon-saaren, joka sijaitsi lähellä nykyistä Espanjaa Atlantin valtameressä Gibraltarin kohdalla. Siitä kertoo Platon dialogissaan "Timaios". Hän kertoo, kuinka egyptiläiset papit näyttivät Sokrateelle vanhoja historiallisia muistiinpanoja, joita heillä oli hallussaan monelta tuhannelta vuodelta ja jotka kertoivat vanhasta Poseidon-saaresta, joka hävisi suuressa vedenpaisumuksessa 9.000 vuotta ennen Platonin aikaa. Mutta tämän lisäksi Platon tuossa dialogissaan kuvaa itse Atlantis-manneria, sen ihmisiä ja oloja. Tätä ovat tiedemiehet pitäneet jonkinlaisena satuna eli myyttinä, mutta salatieteen valossa se on aivan tosi kertomus. Egyptiläiset papit eivät siinä kylläkään kerro muusta kuin tuosta viimeisestä vedenpaisumuksesta, mutta kyllä kai heillä oli tietoa niistä aikaisemmistakin. "Salaisen Opin" mukaan on — niinkuin sanottu — tapahtunut kolme tällaista vedenpaisumusta ja tietenkin me voimme sanoa, että muutamat valitut atlantilaiset pelastuivat tästä vedenpaisumuksesta, ehkä monetkin, sillä mistä muuten olisi nykyinen ihmiskunta polveutunut. Tuosta atlantilaisesta juurirodustahan muodostui tämä viides juurirotu, joka oli jo aivan täydessä elämässä ja kunnossa silloin, kun Atlantis-manner hävitettiin. Meidän viides juurirotummehan on salaisen tiedon mukaan ainakin 500.000 vuotta, kenties miljoona vuotta vanha, ja tuo ensimmäinen vedenpaisumus tapahtui 200.000 vuotta sitten. Silloin hävitettiin atlantilaisen sivistyksen ja kulttuurin jäännökset, mutta Eurooppa ja Aasia olivat jo silloin olemassa. Se manner, joka

---

uppoaminen tapahtui mioseenikaudella useita miljoonia vuosia sitten. 850.000 vuotta sitten tuhoutui suuri saari Ruta, jolloin atlantilainen sivilisaatio hävisi. 270.000 vuotta sitten hävisi pienempi saari Daitya (Daitja). Viimeinen suuri muutos tapahtui n. 12.000 vuotta sitten, joka tuhosi Poseidonin-saaren. Viidennen juurirodun ikä on miljoona vuotta. Ks. H.P. Blavatsky: *Salainen Oppi*, I osa s. 712 ja II osa ss. 16-18, 343. — Toim. huom. 1996.]

oli ennen Atlantista, ja jossa eli kolmas juurirotu, oli nimeltään Lemuria, ja sen hävitti tuli. Ja koska näiden asioiden sanotaan käyvän vuorotellen, niin meidän nykyinen Eurooppamme tulee siis häviämään myös tulen tuhoamana, tulivuorten purkausten, tulipalojen ja muiden kauhujen kautta. Ja tämä viides juurirotu on se, josta Nooan historia raamatussa kertoo. — 29.3.1910 (RR 1960/1)

103

KYSYMYS: — Jeesuksen vertauksessa viimeisestä tuomios-
ta sanotaan pahoille: "Menkää pois minun tyköäni te kirotot, sii-
hen iankaikkiseen tuleen, joka on valmistettu perkeleelle ja hä-
nen enkeleilleen!" Mitä tarkoittavat nämä jyrkät sanat, sillä ei
suinkaan Jumala ketään kiroa?

VASTAUS: — Jos nyt Jeesus on tällaiset sanat lausunut —
mistä meillä tietenkään ei ole täydellistä varmuutta — niin mei-
dän täytyy koettaa ymmärtää, mitä hän olisi voinut niillä tar-
koittaa. Jos ajattelemmme elämää kuoleman jälkeen, niin me tie-
dämme, että siinä "viimeisessä tuomiossa", joka kohtaa jokaista
ihmistä hänen kuollessaan ja jossa hänen koko elämänsä punni-
taan aivan kuin vaa'alla, kaikki, mitä ihmisessä on pahaa, on ai-
van kuin kirottua, että silloin ihmisen oma korkeampi minä —
voisimme sanoa myös luonnon lait — aivan kuin kiroaa kaiken
sen, mitä ihmisessä on ollut pahaa ja sanoo sille: "Sinun pitää
mennä iankaikkiseen tuleen, siihen tuleen, joka palaa iankaikki-
sesti." — Sana "iankaikkinen" ei tietenkään merkitse samaa
kuin ikuinen, vaan se merkitsee aikakautista, yhtä pitkää aikaa
kuin tämä maapallo on olemassa, sillä niin kauan palaa tuo puh-
distava astraalituli. — Siihen iankaikkiseen tuleen pannaan
kaikki, mikä on pahaa. Siis jos ihmisessä on jotakin pahaa, niin
sen pitää mennä siihen astraalituleen, ja samalla myös ihminen
itse ikäänkuin joutuu siihen, hänen tajuntansa yhdistyy siihen,
niin että hän saa olla helvetissä eli kiirastuleessa samassa määrin,

kuin hänessä on ollut pahaa. Pahaa on se, joka on itsessään kirottua.

Jos taas ajattelemme, että tämä tarkoittaisi itse ihmisten kohtaloita, niin tiedämme, ettei se siinä merkityksessä saata tarkoittaa muita kuin mustia maagikoita, sillä muut pahat ihmiset eivät ole iankaikkisesti kirottuja, vaan heissä on kirottua ainoastaan paha, se on kirottu iankaikkiseen puhdistavaan tuleen, mutta itsessään he eivät ole millään tavoin kirottuja. Mutta jos ihminen on kokonaan paha, — niinkuin musta maagikko — silloin hän myös on kokonaan kirottu tähän kohtaloon, hän menee siihen tuleen. Tällä lailla siis tämän voimme hyvin ymmärtää. Ei ole olemassa mitään pahaa tai kostonhimoista Jumalaa, joka tällä tavoin määräisi tai kiroaisi ketään, vaan on olemassa vain luonnonlaki, elämän laki, joka on samalla ihmisen oma sisäinen tieto ja tajunta.—29.3.1910 (RR 1960/1)

104

KYSYMYS: — I Samuelin kirjan 23. luvun 2. jakeessa lueaan: "Ja Daavid kysyi Herralta: 'Menenkö minä ja lyökö nämä filistealaiset maahan?' Herra vastasi Daavidille: 'Mene, lyö filistealaiset maahan ja pelasta Kegila.'" Mikä lienee tämä henkiolento ollut, jolta Daavid neuvoa kysyi ja joka kehoitti häntä sotiin ja lyömään lähimmäisiään? Lieneekö Daavid pitänyt Jumalaa jonkinlaisena hirmuhallitsijana, koska hän rukoilee: "Herra, älä rankaise minua vihassasi!"

VASTAUS: — Tietenkään se ei ollut Jumala — jos tämä kertomus nimittäin esittää jotakin historiallista tapahtumaa — siinä merkityksessä kuin me nyt puhumme Jumalasta, Logoksesta tai itse Absoluutista. Logos se ei ollut, vaan korkeintaan juutalaisten kansallisjumala —jos se on jotakin todellista ollut. Sehän on voinut olla vain jonkinlaista spiritististä kokemusta, jota usein voi tapahtua ja jossa ihminen voi saada käskyjä ja neuvoja henkimaailmasta päin. Nämä neuvot eivät ollenkaan silloin tule miltään korkealta olennoilta, vaikka ihminen voi niin

luulla. Mutta jos Daavid ei noita neuvoja saanut millään ulko-
naisella tavalla, vaan aivankuin sisältä päin, niin se olento, joka
häntä neuvoi, voi korkeintaan olla juutalaisten kansallisjumala.
— Tämä tietenkkin sillä edellytyksellä, että Daavid oli hyvä ih-
minen ja samalla selvänäkevä ja selväkuuleva. — Juutalaisten
kansallis henkihän oli — kuinka sanoisin — hyvin ylpeä. Juuta-
laisethan luulivat, että he ovat valittua kansaa, ja kansallisjuma-
la eli se deeva, mikä kansalla on, saa ravintonsa juuri kansan
yksilöiden ajatuksista ja tunteista eli kansallishengestä. Millai-
sia ovat kansan ihmiset, sellaisia ovat heidän jumalansa. Juuta-
laisten koko historia Vanhassa testamentissa on täynnä julmuut-
ta, kovuutta ja sydämettämyyttä. Täytyy oikein ihmetellä, kuin-
ka paljon huonoja asioita siinä on, niin ettei se ole juuri mieltä-
ylentävää lukemista esimerkiksi koululapsille. Mutta niinhän se
nyt on! — 29.3.1910 (RR 1960/1)

105

KYSYMYKSI: — Mitä Jeesus tarkoittaa tällä Johanneksen
evankeliumin 17. luvun 5. jakeella: "Ja nyt, Isä, kirkasta sinä
minut tykönäsi sillä kirkkaudella, joka minulla oli sinun tykönä-
si, ennenkuin maailma olikaan"?

VASTAUS: — Kun Jeesus näin puhui opetuslapsilleen, tai
jos hän puhui vain aivan sisässään, ikäänkuin yksin Jumalalle,
niin sehän selvästi viittaa siihen, että hänen tajuntansa nousi eri-
koisen korkealle tasolle. Hänen tajuntansa nousi aivan lähelle
sitä tasoa, jossa — niinkuin me sanomme, — hänen inhimilli-
nen monadinsa eli. Inhimillinen monadi eli inhimillinen yksilöl-
lisyys, inhimillinen jumala, tähti, joka on jokaisen ihmisen taka-
na hänen sisin salaisuutensa, Jumalan Poika ihmisessä, sen koti
on erittäin korkealla, kuudennella tasolla alhaalta lukien, siis lä-
hellä Logosta ja Jumalaa. Jeesus Kristuksen tajunta nousi silloin
niin korkealle, että hän saattoi ikäänkuin pyytää, vaatia, että se
kirkkaus, mikä monadilla on — monadithan olivat ensimmäiset,
mitkä valuivat ulos Logoksesta, ennenkuin koko maailma näillä

alemmilla tasoilla olikaan, valuivat ensin ulos Jumalan sydä-
mestä — se kirkkaus, mikä tuolla "tähdellä" on ollut niistä
ajoista saakka, kun maailma luotiin, että se kirkkaus laskeutuisi
alas hänen päälleen. Ja se on tietenkin suurinta, mitä ihmiselle
voi tapahtua. — 29.3.1910 (RR 1960/1)

106

KYSYMYKSET: — Miten teosofisesti arvosteltaisiin seurapele-
jä, etenkin shakkipeliä, seurapeleistä jalointa?

VASTAUS: — En tiedä, voisiko teosofialla tai okkultismilla
olla mitään erityistä sanottavaa ns. seurapeleistä, mutta jos ky-
syjä on tarkoittanut, että mitenkä sellainen ihminen, joka pyrki
olemaan teosofi, arvostelisi niitä, niin en ymmärrä, miksi se, jo-
ka niistä saa jotakin virkistystä ja joka niitä mielellään pelaa, ei
sitten pelaisi? Minulla kylläkään ei ole koskaan ollut juuri halua
mihinkään sellaiseen, mutta olisi hyvin ahdasmielistä arvostella
jotakin huonoksi, jos itse ei ole siihen innostunut. Toinenhan
voi olla tavattoman innostunut johonkin seurapeliin ja se voi
tuottaa hänelle sekä nautintoa että virkistystä suuressa määrin.
En minä siis tahtoisi sanoa sellaisesta mitään pahaa.

Madame Blavatsky, kuten tiedätte, ei kylläkään juuri pelan-
nut seurapelejä, mutta sen sijaan hän oli hyvin innokas pane-
maan pasianssia. Hän teki sitä joka ilta. Kun hän oli lopettanut
päivän työn, niin hän aivan kuin etsi vähän virkistystä, vähän le-
poa ajatuksilleen sillä tavoin, että hän käänsi ne kerrassaan pois
kirjoitusasioista panemalla pasianssia. Hän otti kortit eteensä ja
poltti paperosseja, saattoi jutella ihmisten kanssa, jos oli vierai-
lijoita, mutta pani siinä samalla pasianssia. Olen myöskin kuul-
lut, että Mrs. Annie Besantkin, kun hän oli matkoilla eikä voi-
nut mitään erityistä tehdä tai kirjoittaa, pani silloin juuri korteil-
la pasianssia. Tietenkin ihminen jotakin virkistystä tarvitsee.

— 29.3.1910 (RR 1960/1)

Minä en ole niin taitava matemaatikko, että osaisin oikein syvällisen matemaattisesti selittää neljättä ulottuvuutta, sillä se on matemaattinen käsite. Ensimmäinen ulottuvuus on suora viiva, toinen ulottuvuus on kohtisuora viiva tätä ensimmäistä viivaa vastaan, kolmas ulottuvuus on kohtisuora näitä molempia vastaan niiden leikkauskohdassa, ja se kuvaa samalla koko tätä meidän maailmaamme. Kolmen ulottuvuuden, dimensionin maailmassa siis samassa pisteessä kolme suoraa viivaa leikkaa toisensa kohtisuorasti. Neljäs dimensio on silloin suunta, joka on kohtisuora näitä kolmea vastaan samassa pisteessä. Se menee johonkin näkymättömään suuntaan, joka aivan kuin yhdistää nämä kolme yhdeksi, yhdistää nämä kolme tasoa yhdeksi. Tämä on näin fyysisellä kielellä kovin vaikeasti selitettävissä, vaikea on sitä ilmaista ja sanat tuntuvat aivan järjettömiltä, kun siitä puhuu. Kuitenkin, jos me vähän sitä ajattelemme, niin huomaamme, että juuri tuo ajatus neljännessä dimensionin suhteen, että se yhdistää yhdeksi nuo muut kolme ja sentähden menee johonkin sisäiseen suuntaan, näkymättömään, tekee ymmärrettäväksi ainakin sen, että ajan ja paikan käsitteet ovat siinä aivan toisenlaisia kuin muuten. Ne ovat neljännessä dimensionissa toisenlaisia, sillä siinä ei ole paikallissuhdetta. Vaikka siihen sisältyvät nämä kolme dimensionia, niin siinä on vielä lisäksi sellainen uusi suunta, joka tekee kaiken aivan toisenlaiseksi. Esimerkiksi kun minä olen yhdessä paikassa siinä nelidimensionisessa maailmassa ja sitten ajattelen jotakin toista paikkaa, niin sitä neljättä dimensionia, sitä suoraa viivaa pitkin minä aivan silmänräpäyksessä voin olla siinä toisessa paikassa, sillä siinä ei ole ollenkaan olemassa paikkaa eikä aikaa meidän merkityksessämme. Mutta tämä on matemaattisesti äärettömän vaikeasti käsitettävissä. Mutta ehkä olette lukeneet sanomalehdistä, kuinka muuan nuori poika Amerikassa on professorien edessä pitänyt esitelmää tästä neljännessä dimensionista. Hän on muistaakseni vasta 11-vuotias, vaikka on jo ylioppilas ja suorittanut jo jonkin

tutkinnonkin yliopistossa. Hän on siellä pitänyt esitelmiä neljännessä dimensionista professoreille, niin että nämä ovat olleet aivan hämillään ja ihmetelleet, kuinka hän on voinut puhua asioista, joita heidän on vaikea seurata. Mutta se on tullut siitä, että hän on sitä asiaa jo ennen paljon tutkinut ja pohtinut. — Myös Mr. Leadbeater sanoo jossakin, että hän tuntee ainakin kaksi ihmistä, jotka ajattelemalla neljättä dimensionia ovat suorastaan tällaista matemaattista linjaa pitkin kehittäneet itsessään astraalista selvänäköä. On olemassa eräs amerikkalainen, Mr. Hinton, joka on oikein asiantuntija tällä alalla. Hän on kirjoittanut monta kirjaa neljännessä dimensionista ja käsitellyt niitä asioita. Hän selittää, minkälaiset pinnat, geometriset pinnat siellä on, kuinka monta viivaa siis siellä pitää olla, ennen kuin voi muodostua pinta jne. Se on hyvin monimutkaista ja hyvin hauskaa, mutta myös hyvin vaikeaa. Se on erikoisen hauskaa ajatustyötä sille, jolla on siihen taipumusta. — Kun me ymmärrämme tätä neljättä dimensionia matemaattisesti, niin me voimme saada hyvin selvän kuvan myös monesta yliaistisesta ilmiöstä, joka on tapahtunut fyysisessä maailmassa. Mr. Leadbeater puhuu eräässä kirjassaan (*The other side of Death*) tästä neljännessä dimensionista juuri tuon Mr. Hintonin erään kirjan mukaan ja lainaa siitä erään esimerkin, jota Mr. Hinton käyttää ja joka hyvin valaisee näitä asioita. Hän kuvittelee aluksi olentoa, joka elää kaksidimensionaalisessa maailmassa, siis maailmassa, jossa on vain kaksi ulottuvuutta, pituus ja leveys, ei mitään korkeutta. Silloin tämä olento siinä maailmassa — jota Mr. Hinton muuten nimitää "flatland", tasamaa — ei tietysti ollenkaan voi käsittää mitään ylös-alas -suuntaa, vaan ainoastaan eteen ja taakse sekä molemmille sivuille. Hän ei voi käsittää mitään korkeutta. Jos hän esimerkiksi asuu jossakin paperin päällä ja me vedämme lyijykynällä siihen viivan, niin silloin on siihen muodostunut hänelle ylipääsemätön este. Hän ei pääse mihinkään, jos vain hänen ympärilleen on vedetty lyijykynällä viiva, sentähden että siinä on jo jotakin päällä korkeussuunnassa, ja hänen maailmansa siis on yhfäkkiä loppunut. Jos me nyt ajattelemme, että me

olemme rajoittaneet hänen maailmansa, me olemme esimerkiksi piirtäneet jonkin neliön, jonka sisällä hän asuu, niin silloin hän ei tiedä mitään muusta maailmasta kuin tästä neliöstä. Sitten me yhfäkkiä otamme sanokaamme sormustimen ja asetamme sen seisomaan hänen neliönsä sisään. Silloin hänelle on tapahtunut ääretön ihme. Hän ei käsittäisi mitään muuta, kuin että yhfäkkiä on muodostunut jonkinlainen kummallinen ympyrä hänen maailmaansa. Hän ei voi ymmärtää korkeutta. Ja sitten hän siinä seisoo ja kiivastuu. Ja sitten me otamme sen pois ja — yhfäkkiä se hävisi. Hän ei voi ollenkaan käsittää tätä kolmatta dimensioonia; hän on aivan hämmästyntynyt. On tapahtunut aivan täydellinen ihme, sillä jotta se ympyrä siirtyisi pois hänen näkyvistään hänelle luonnollisella tavalla, niin sitä pitäisi vetää, niin että hänen aivan näkisi. Mutta kun se yhfäkkiä nostetaan ylös niin se menee näkymättömään maailmaan. Ja jos siinä maailmassa olisi "professoreita", niin he äärettömästi pilkkaisivat sitä, joka sellaisen ihmeen olisi nähnyt, ja sanoisivat, että sellainen on mahdotonta, se on luonnonlakeja vastaan. Mutta jos he itsekin saisivat nähdä samanlaisen ihmeen, niin he rupeaisivat keksimään luonnonlakeja, joiden avulla se olisi selitettävissä.

Me olemme samassa suhteessa neljänteen dimensiiniin tässä kolmiulotteisessa maailmassa. Me tiedämme kolmesta ulottuvuudesta, mutta neljättä emme ollenkaan ymmärrä, emmekä oikeastaan tavallisesti usko, että sellaista voi olla olemassakaan. Mutta jos me olemme spiritistisessä istunnossa, niin siinä voi yhfäkkiä aineellistua pöydälle ruusu, ja se ruusu on tuotu — sanokaamme — suoraan Japanista tänne meidän pöydällemme. Ja jos sitten niiden, jotka ottavat osaa istuntoon, päähän pälkähtäisi ynf äkkiä panna pöydälle se ruusu, niin se häviäisi heti. Tai toisen ilmiön mukaan pannaan jokin esine, esimerkiksi sormus lukittuun laatikkoon, ja sekunnin kuluttua on tuo sormus tullut ulos lukitusta laatikosta. Kuinka nämä ilmiöt ovat selitettävissä? Ei niitä voi selittää kolmen dimensionin avulla. Mutta jos me ymmärrämme, että on olemassa neljäs dimensio, neljäs ulottuvuus, niin silloin asia on aivan yksinkertainen. Neljättä suuntaa

pitkin, meille näkymätöntä ja käsittämätöntä suuntaa pitkin on tuo rausu kuljetettu. Se on yhtä luonnollista ja loogista kuin "flatlandin" asukkaille nuo ihmeet, vaikka he tietysti pitävät asiaa aivan ylikuonnollisena aivan samoin, kuin me käsitämme nuo ilmiöt, jotka kuitenkin ovat yhtä luonnolliset kuin edelliset. Ihminen, jolla on astraalitajunta, käsittää aivan hyvin tuollaiset spiritistiset ilmiöt. Tämä Mr. Hintonin esimerkki on minusta erittäin hauska ja valaiseva. Hän onkin kirjoittanut aivan romaaneja näistä asioista, romaaneja, jotka hyvin valaisevat meidän omaakin elämäämme, kun me vertaamme sitä tuollaiseen 2-3-suuntaan.

Ja sitten, jos me jatkamme matemaattisesti tähän tapaan, siten on olemassa vielä viides, kuudes ja seitsemäs ulottuvuus. Mutta saman asian voi myöskin sanoa aivan toisella tavalla. Jos ei ulottuvuuksien lukua tahdo lisätä, niin voi yhtä hyvin sanoa, että kolmesta tulee kaksi ja kahdesta yksi, ja noin vähän spekuloida eri suuntiin, sillä sellainen näkökanta voi selittää ja sisältää hyvin paljon, jonka mukaan astraalimaailmassa on vain kaksi ulottuvuutta, jotka sulkevat sisäänsä ne kolme, ja mentaalimaailmassa vain yksi, joka sekin sulkee sisäänsä nämä kolme. Muutamat tahtovat selittää asiaa juuri sillä tavoin, koska heidän järkensä mahdollisesti epäilee sellaista, että voisi löytyä useampia ulottuvuuksia. He vähentävät ja tulevat samoihin tuloksiin kuin ne toiset, jotka yhä vain lisäävät näitä ulottuvuuksia.

— 29.3.1910 (RR 1960/2)

108

KYSYMYS: — Mihinkä alarotuun kuuluvat slaavilaiset kansat? Sanotaanhan uuden messiaan tuloa varten juuri kaikkien teutonilaisten kansojen liittyvän yhteen. Nyt on tunnettua, että suomalaisissa on paljon teutonilaista verta, puhumattakaan mahdollisesti myöhemmin saaduista sukulaisuussuhteista teutonilaisiin. On huomattava, että suomalaiset kulkiessaan Venäjän tasankojen kautta joutuivat tekemisiin gööttien kanssa. Mikä on

Suomen tehtävä messiaan tulon valmistamisessa, kun Suomessa kuitenkin asuu puhtaasti teutonilainen väestö? Lieneekö lähes-tyvä Normandian tuhatvuotismuisto omiaan edistämään messi-aan tuloa? Muistatthän Normandian asukkaista, että he ovat teutonilaista alkuperää. Kuinka ylipäänsä on ymmärrettävissä, että normannit, jotka ovat muuttuneet ranskalaisiksi, voisivat hyvin suuressa määrin lämmetä teutonilaisesta alkuperästään ja erota gallialaisesta liitosta teutonilaiseen?

Ovatko IV juurirodun 7. alarotu ja V juurirodun 1. alarotu missään suhteessa toisiinsa, koska Intia ja Suomi kuuluvat samaan taivaanmerkkiin? Mikä merkitys messiaan tulolla on teu-tonilaisten kansojen yhteenliittymiseen nähden? Käsittäakseni "Salainen Oppi" kertoo jokaisen alarodun keskivaiheilla luota-van mahtavan sivuhaaran. Ovatko nämä kansat neljännessä ala-rodussa roomalaiset ja ranskalaiset? Mitkä ovat vastaavat kansat viidennessä, teutonilaisessa alarodussa? Ovatko suomalaiset vaeltaneet todellakin Aasiasta maahamme? Jos niin on, niin mi-tä tietä tuli seitsemäs alarotu Atlantis-mantereelta Aasiaan?

VASTAUS: — Mihinkä alarotuun kuuluvat slaavilaiset kan-sat? Se alarotu, joka tästä V juurirodusta on nyt kulumassa, on — niinkuin tiedämme — 5., ja se on germaanilainen alarotu. Si-tä kutsutaan myös teutonilaiseksi alaroduksi ja siihen kuuluu monta eri kansaa. Slaavilaiset kansat luetaan myös tähän 5. ala-rotuun kuuluviksi, vaikka ne ovatkin ikäänkuin aivan erikoinen heimo, ikäänkuin aivan eri perhe siinä samassa alarodussa. Ja tämä slaavilainen heimo on kansa, joka ei vielä ole luonut omaa kulttuuria, ei vielä ole luonut sitä historiaa, minkä se tulee luo-maan. Se on kansa, joka on vasta nousemassa ja tulee vielä nou-semaan. Se tulee kyllä luomaan jonkinlaisen omaperäisen histo-rian ja kulttuurin, joka kylläkään luultavasti ei ole pitkäikäinen. Se on sellaisessa suhteessa germaaniseen rotuun nähden, että heissä on vähän enemmän kuudetta prinssiippiä, veljesrakkautta kuin germaaneissa, jotka edustavat oikein sitä huippukohtaa 5:ssä alarodussa, sitä, jossa on järki ja ymmärrys enimmäin ke-hittyneinä. Slaavilaiset kansat sitä vastoin tulevat edustamaan

tässä 5. alarodussa sellaista kulttuuria, missä on vähän enemmän veljesrakkautta, mutta se ei tule olemaan mitään kauan pysyvää, sillä se on [ei ole? — toim. huom.] enemmän kuin hetken innostusta. Se slaavilaisen kansan kulttuuri ja historia tulee kyllä olemaan loistava, niin kuin tuollainen innostus aina on muakaansatempaavaa, mutta pian se sitten sammuu. Se kulttuuri on oleva buddhi-prinsiipin ensimmäisiä alkusymptomeja, oireita, tuo tuollainen jalo innostus, ja sitä juuri slaavilaiset kansat edustavat. Ne, jotka ovat vähänkin olleet tekemisissä venäläisten kanssa, tietävät, että he ovat juuri sellaisia olentoja, hyvin herkästi innostuvia, mutta se innostus voi myös pian laimentua. Se kansa, joka parhaiten edustaa viidettä alarotua — ja samalla myös V juurirotua — ja joka ikäänkuin personifioi koko tämän alarodun, on Englannin kansa. Sehän on hyvin mahtava, harkitseva ja sangen kylmäjarkinen kansa, joka on luonut maailmanvallan. Se edustaa aivan sitä viidettä manas- eli järkiprinsiippiä. Ja kun Kristus tulee maan päälle tässä V juurirodussa, V juurirodun 5. alarodun aikana, niin hän tulee tietenkin vaikuttamaan etenkin juuri teutonilaisten, germaanisten ja englantilaisten kansojen keskuudessa, ja sentähden juuri sanotaan, että niiden kansojen pitäisi liittyä yhteen. Kaikkien teutonilaisten kansojen, siis englantilaisten, saksalaisten, ruotsalaisten, hollantilaisten — ja siis myös ehkä meidänkin, jos meissä on teutonilaista verta — kaikkien näiden kansojen pitäisi jollakin tavoin liittyä yhteen ja ottaa yhdessä vastaan hänen sanomansa, sillä hän tulee juuri vaikuttamaan näissä kansoissa, vaikka hän samalla valmistaa myös uutta kulttuuria, luo aivan kuin perustan uudelle, kuudennen alarodun sivistykselle, joka syntyy Pohjois-Amerikassa. Ja pohjois-Amerikkaan on kyllä koottu aineksia melkein kaikista kansoista, mutta kuitenkin sen asutus on saanut englantilaisen leiman. Tämä ei tietenkään ollenkaan tarkoita sitä, että sen ihmisyksilön, joka kuuluu johonkin toiseen kansaan tai alarotuun, tarvitsisi jäädä osattomaksi siitä hyvästä, minkä Kristus tuo mukanaan. Tämä ei ollenkaan tarkoita yksilöitä,

vaan se tarkoittaa yleensä kansoja noin suurin, historiallisin piirtein katsottuna.

En nyt tiedä, mitä erityistä tehtävää Suomella olisi tämän asian suhteen. Suomi on vähän kummallinen maa ja kansa. Se on oikeastaan juuri teutonilaisten kansojen ja slaavilaisen kansan keskellä, ja kuitenkin se on samalla jotakin omaa. Vaikka se on omaksunut itselleen paljon molemmista kansoista, niin se on kuitenkin säilyttänyt jotakin omaa. Meissä on oikeastaan — ainakin puhtaasti suomalaisessa veressä — paljon jälkiä atlantilaisesta ajalta, sillä fyysisesti katsoen suomalaiset ovat periytyneet 7. atlantilaisesta alarodusta. Se on siis kansana sekoitus eri alaroduista, eikä minun tietääkseni sillä tule olemaan mitään erityistä tehtävää tämän asian suhteen, mutta itsessään Suomi voisi kyllä hyvin paljon tehdä, Suomi voisi luoda uutta. Jos Suomi voisi luoda oman kulttuurin, niin se kyllä — vaikka se onkin tällaisella syrjäkulmalla — voisi tehdä työtä todella suuremman tulevaisuuden puolesta, VI juurirodun puolesta. Mutta nämä ovat vähän sellaisia asioita, joista on vaikea juuri mitään puhua. Mutta samoin kuin jokainen ihminen, samoin myös jokainen kansa voi aina jotakin tehdä.

Normannien suhteen en tiedä mitään. Ovatko Intia ja Suomi saman taivaanmerkin alaisia, sitäkö en tiedä, eikä niiden asioiden suhteen voi ollenkaan spekuloida. Tämä on eräitten astrologien arvelu, että ne kuuluisivat samaan taivaan merkkiin, nimittäin Kauriiseen. Minä en sitä tiedä.

Mitä tietä tuli 7. alarotu Atlantis-mantereelta Aasian? Atlantis-manner oli aivan kuin samaa mannerta sen kanssa, mitä nyt kutsutaan Euroopaksi, niin ettei ollut mitään vaikeutta vaeltaa paikasta toiseen. — 29.3.1910 (RR 1960/3)

[Teosofisissa kirjoissa yleiset alarotujen nimitykset ovat peräisin W. Scott-Elliotin teoksesta *The Story of Atlantis* (1896). Kirjan tiedot perustuvat H.P. Blavatskyn *Salaiseen Oppiin* ja mitä ilmeisimmin C.W. Leadbeaterin vuonna 1894 tekemiin selvänäköisiin tutkimuksiin.

Alarodut ja niiden nykyään elävät tai historian tuntemat — enemmän tai vähemmän toisiin rotuihin sekoittuneet — jälkeläiset ovat Scott-Elliotin mukaan seuraavat:

I Juurirotu

II Hyperborealainen juurirotu

III Lemurialainen juurirotu

- Australian alkuasukkaat ja bushmannit

IV Atlantilainen juurirotu, alarodut:

1. Rmoahal

2. Tlavatli

- Eräät Etelä-Amerikan intiaanit, esim. patagonialaiset

3. Tolteekki

- Pohjois- ja Etelä-Amerikan intiaanit, mm. inkat ja tolteekit

4. Ensimmäinen turaanilainen

- Atsteekit, eräät Kiinan sisäosien kansat

5. Alku-seemiläinen

- Algerian kabyylit, eräät USA:n intiaanit

6. Akkadilainen

- Etruskit, foinikialaiset, sumerilaiset

7. Mongolilainen

- Mongolit, kiinalaiset, japanilaiset, malaijit

V Aarialainen eli arjalainen juurirotu, alarodut:

1. - Intian arjalaiset

2. - Seemiläiset kaldealaiset, babylonialaiset ja assyrialaiset

3. Iranilainen

- Persialaiset

4. Kelttiläinen

- Gallialaiset, kreikkalaiset ja roomalaiset

5. Teutoninen

- Germaanisetsat

Blavatskyn *Salaisen Opin* II osan suomalaisessa painoksessa s. 200 sanotaan: "Ihmiskunnan enemmistö kuuluu neljännen juurirodun seitsemänteen alarotuun — yllämainitut kiinalaiset ja niiden polveutumat ja haarautumat (malaijit, mongolit, tiibetiläiset, unkarilaiset, suomalaiset ja vieläpä eskimot) ovat kaikki tämän viimeisen haaran jäännöksiä." Teoksen ensimmäisessä englanninkielisessä painoksessa ei tässä kohdassa mainita unkarilaisia, suomalaisia eikä eskimoita, vaan ne on lisätty eräisiin myöhempiin Blavatskyn kuoleman jälkeen ilmestyneisiin painoksiin.

Pekka Ervastin myöhempi kannanotto suomalaisten juuriin on esitelmässä *Oraakkelit ja mysteerit* (20.1.1929), jossa sanotaan:

"Huomattava seikka Atlantiksella olivat nuo suuret kansainvaellukset. Muistakaamme, että sieltä päin, missä nyt on Atlantin meri, tapahtui suuria kansainvaelluksia Eurooppaan ja Aasiaan. Se ei estä, että myöhemmin on tapahtunut vaelluksia idästä päin Eurooppaan. Melkein kaikki Aasian väestöstä ovat selviä atlantilaisia rotuja, kuten mongolit ja kiinalaiset. Kun sanotaan, että me suomalaiset kuulumme mongoleihin, ei se pidä ainaakaan enää paikkaansa. Suomalaisissa on voinut olla mongolista verta, mutta sekin on epäilyttävä asia, meissä on siksi paljon viidennen rodun ainesta, että voimme sanoa kuuluvamme puhtaasti aarialaiseen rotuun. Mutta semmoisessa ajatuksessa voi olla perää, että kun tapahtuivat nuo vaellukset Atlantiksella, niin semmoinen vaellus, joka kulki Euroopan läpi, jätti aina joukkoja jälkeensä, niin että niistä joukoista voivat olla alkuperäiset suomalaiset, joihin myöhemmin sekoittui Aasiasta tulleita kansoja. Alkuperäinen suomalainen heimo on hyvin vanha täällä Euroopassa, sillä, niinkuin tiedämme, ovat meidän historialliset tutkijamme menneet monta tuhatta vuotta taaksepäin ajassa ja löytäneet tätä suomalaista sukua Venäjältä. Siinä on varmasti ollut aikaisemmin lännestä tullutta joukkoa, Atlantikselta tullutta ja myöhemmin idästä päin tullutta.

Nyt kun näitä kansainvaelluksia ajattelee ja katselee, niin silloin voi tehdä sen huomion, että yleensä ne kansat, jotka tulivat tänne pohjoiseen päin, eivät siis menneet Afrikan halki, vaan kulkivat Euroopan läpi Skandinavian maihin, ne Atlantiksen

ihmiset olivat enemmän sitä lajia, joissa silmä luonnostaan kääntyi tähän ulkoiseen, fyysilliseen maailmaan. Ja taas, kun katselemme niitä ihmisiä, jotka vaelsivat etelämpänä, Afrikan kautta Aasiaan päin, niin huomaamme, että ne taas olivat enemmän sisäänpäin kääntyneitä, semmoisia ihmisiä, joiden silmä oli kiinni astraalisissa asioissa. — — —

Nyt me voimme, käyttämällä tuttua nimitystä historialliselta ajalta, sanoa, että pohjoiset ihmiset, jotka tahtovat oppia ulko-naista maailmaa tuntemaan, olivat enemmän apollonisia, aurinkojumalan inspiratsioonin alaisia ja toiset, joiden silmä tahtoi kääntyä sisäiseen maailmaan, enemmän dionysosmaisia. Siis Väinämöinen hallitsi enemmän pohjoisessa ja Lemminkäinen etelässä."

P.E. näyttää viittaavan Rudolf Steinerin teokseen *Itä lännen valossa*, jonka mukaan Atlantikselta kulki itään kaksi kansainvaellusten virtaa: pohjoisempi siirtyi ensin nykyisen Englannin ja Pohjois-Ranskan alueille ja sitten nykyiseen Skandinaviaan, Venäjälle ja Aasiaan aina Intiaan saakka. Eteläisempi kulki Etelä-Espanjan ja Afrikan kautta Egyptiin ja sitten Arabiaan. Pohjoisesta virrasta saivat alkunsa indoarjalaiset, iranilaiset, keltit ja germaanit, eteläisestä taas egyptiläiset.

Katso: Rudolf Steiner, *Itä lännen valossa* (moniste), Helsinki 1988, viides ja kuudes esitelmä. Alkuteos: *Der Orient im Lichte des Okzidents, Die Kinder des Luzifer und die Bruder Christi*, 1. painos, Berliini 1910. — Toim. huom. 1996]

109

KYSYMYS: — Mitä merkitsee Paavalin näky* jossa hänen käskettiin tappaa ja syödä eläimiä? Eikö se liene vastoin kristinopin henkeä? Miten on ollenkaan mahdollista, että tuollaisia neuvoja on voinut tulla kirjaan, joka tuhansia vuosia on ollut ja

---

[Kysymyksessä on ilmeisesti Ap.t. 10 oleva Pietarin symbolinen näky.
— Toim. huom. 1996]

yhä on satojen miljoonien ihmisten ainoana elämänohjeena, kun tiede nykyaikana niin valaisevasti on näyttänyt lihansyönnin kauhistuttavat seuraukset ruumiille, ja salatiede sanoo sitä yhtä vahingolliseksi henkiseen kehitykseen nähden?

VASTAUS: — Vielä enemmän on se ihmeteltävää minusta siltä kannalta, että ihmisellehän on aivan alentavaa tappaa toisia eläviä olentoja syödäkseen. Niin, miksikä siihen kirjaan on tuollaisia kertomuksia otettu? Siinähän on muodollisesti hyvin paljon sellaisia asioita, jotka kirjaimellisesti otettuina tuntuvat perin kummallisilta, Vanhassa testamentissa vielä enemmän kuin Uudessa. En tiedä, miksikä niiden on annettu olla, ehkä juuri sitä varten, että ihmiset oppisivat huomaamaan, ettei heidän pidä lukea sellaisia pyhiä kirjoja sokeasti ja kirjaimellisesti. Jos lukee pyhää kirjaa, niin siinä pitää olla silmät auki. Jos siinä on jotakin, mikä loukkaa minun oikeudentuntoani tai omaatuntoani, sydäntäni, niin minä tietenkin sivuutan sen kohdan, mutta ei minun silti tarvitse pitää koko kirjaa huonona. Ihmisillä on yleensä sellainen käsitys täällä kristikunnassa, että jos kerran jokin kirja on hyvä, niin sitten se tietenkin on läpeensä hyvä. Jos raamattu kerran on hyvä, niin siinä on jokainen i:n pilkkukin hyvä ja jumalainen. Niinhän paavikin sanoi eräässä bullassaan, että raamatun jokainen sana on Pyhän Hengen inspiroima. Mutta jos asia olisi näin, silloinhan ihminen olisi aivan auttamaton, hän ei uskaltaisi lainkaan arvostella raamattoa ja ajatella, että tämä on oikein erinomainen kirja yleisesti katsoen, mutta että siihen on voinut pujahtaa joukkoon jotakin muutakin. — Jos taas olemme sillä kannalla, että mitä pyhimpään kirjaan on saattanut pujahtaa sangen epäpuhtaita asioita, niin silloin kuitenkin voimme pitää sitä kirjaa oikein pyhänä ja hyvänä ja samalla ymmärtää, että siinä voi olla puutteellisuksiakin. Samalla tapaahan on ihmistenkin suhteen. Ihminen on hyvin nopea ajattelemaan, että toisten pitäisi olla yksityiskohdittain täydellisiä, juuri hänen mielensä mukaisia, ennenkuin hän tahtois tunnustaa, että heissä on jotakin hyvää. Jos ihmiset näkevät toisessa sellaisen piirteen, joka ei ole heidän mielestään paikallaan ja hyvä, silloin he ovat

heti valmiit ajattelemaan ja arvostelemaan: ”Kuinka tuossa ihmisessä voi olla mitään hyvää! Kuinka Nasaretista voisi tulla mitään hyvää; minähän tunnen sen niin läpeensä, eihän siitä voi tulla mitään hyvää!” On väärin arvostella tällä tavoin, sillä täytyy ymmärtää, että täydellisyys on ennen kaikkea jotakin henkistä ja sisäistä, muoto sitä vastoin voi olla epätäydellinen. — Minä en ollenkaan muista koko tätä raamatunpaikkaa, missä Paavalialäsketään tappamaan ja syömään eläimiä. Sehän on äärettömän ruma paikka, jos se ei tarkoita jotakin aivan muuta. — 29.3.1910 (RR 1960/3)

110

KYSYMYKSET: — Onko Cagliostro, joka kaiketi oli vihitty, nykyään ruumistuneena ja onko hän mahdollisesti ollut jonakin toisena historiallisena henkilönä myös? Onko totta, ettei hän pysynytkään uskollisena adeptidelleen?

VASTAUS: — Cagliostro on henkilö, josta jokaisessa historia- ja tietosanakirjassa voi lukea, ja joissa sanotaan, että hän oli aikansa suurin petturi. Se on maailman käsitys hänestä. Tietenkin toiselta kannalta katsoen hän oli vihitty; hän oli todella hyvin merkillinen ihminen. Madame Blavatsky sanoo eräässä artikkelissaan, että tämä 20. vuosisata tulee puhdistamaan kolmen vihityn sanat ja maineen, jotka maailma on vetänyt lokaan, ja yksi heistä on Cagliostro. Ei ole vielä nyt se aika, että Cagliostrosta oikein kerrotaisiin, kuka hän oli ja mitä hän teki, ja mitä hän nyt on, niin että sen asian ohi meidän täytyy nyt noin vain mennä. Mutta mikä on kyllä totta, niin se on se, että hän oli vihittyjä oli kyllä merkillinen mies. — 29.3.1910 (RR 1960/3)

111

KYSYMYKSET: — (Sanamuoto puuttuu, kosketellut P.E:n kirjaa ”Enkelein lankeemus”).

VASTAUS: — Ehkä sen voisi ymmärtää siltä kannalta, että

kaikki, mitä on fyysisesti ilmestynyttä tässä karkeasti fyysisessä maailmassa, on samalla tietysti eetteristä ja astraalista, sillä astraaliainehan kuuluu myös fyysiseen maailmaan. Mutta se ei ole niin. Siinä kirjassa "Enkelein lankeemus" on puhuttu aika lailla harhaan johtavasti, se on minusta itse asiassa hyvin onnistumaton teos. Siinä löytyy hyvin paljon kaikenlaisia virheitä. Saattaa olla, että ne kuvaukset vanhoista ajoista, joita siinä on, tieteen ja Salaisen Opin mukaan, ovat erehdyttäviä. Niin saattaa olla, sillä niistä ajoista ei ole jäänyt mitään pysyvää jälkeä, ne rodut ovat olleet astraalisia ja eetterisiä. Ei ole olemassa minkäänlaisia kivettymiä niiden aikojen eläimistä ja ihmisistä, sillä kaikki kivettymät, mitä löytyy, ovat myöhemmiltä ajoilta. Minä en nyt voi muistaa tietystikään kaikkia kohtia "Salaisessa Opissa" ja mitä Madame Blavatsky on voinut sanoa siinä tai siinä kohdassa. Tietenkin hän on voinut erehtyä ja ohimennen kirjoittaa "Salaisessa Opissaan" jotakin sellaista, mikä itse asiassa ei pidä paikkaansa. Jos hän jossakin kohdassa on sanonut, että kaikki kivettymät eivät ole jätteitä fyysisistä muodoista, että todella olisi jonkinlaisia jätteitä astraalisista ja eetterisistä muodoista noilta ensimmäisiltä ajoilta, niin se ei ole oikein sanottu sentähden, että asiat eivät ole niin. Mutta kysyjäkään ei ole aivan varma siitä, että nimenomaan H.P.B, olisi näin väittänyt, vaan että se on saattanut olla sanottu kirjassa "Enkelein lankeemus". Ja jos on esitetty joitakin hulluja käsityksiä, niin se on kyllä tapahtunut siinä "täydellisessä" kirjassa "Enkelein lankeemus".
— 29.3.1910 (RR 1960/3)

112

KYSYMYS: — Tiedetäänkö salatieteilijäin taholta mitään siitä, onko Mars-planeetta nykyään asuttu?

Olen muistaakseni eräässä tällaisessa kysymyksessä kuullut, että Annie Besant ja C.W.Leadbeater olisivat käyneet parissa planeetassa maapallon ulkopuolella. Sanotaan, että ihminen mentaaliruumiissaan voi mennä niin kauas kuin maapallomme

mentaaliruumis ulottuu. Onko mentaali tasomme siis niin laaja, että se ulottuu toisen planeetan mentaalitason rajoille saakka — jos sillä nim. sellaista tasoa on — vai kuinka on selitettävissä, että A.B. ja L. voivat päästä mentaaliruumiissaan toisiin planeettoihin, sillä eivät suinkaan he voine hienommissa ruumiissaan kulkea?

VASTAUS: — Asia on se, että astraali- ja mentaaliruumiissa ei voi päästä toisiin planeettoihin, mutta voi kyllä ns. kausaaliruumiissa eli korkeamman minän syyruumiissa. Kuitenkin se ruumis, mitä tavallisesti salatieteilijät käyttävät — jos he tällä tapaa kulkevat aurinkokuntamme sisällä — on buddhinen ruumis sentähden, että vasta buddhisella tasolla voi esteettömästi liikkua ympäri aurinkokuntaamme. Ja koska siis Annie Besant ja C.W. Leadbeater ovat käyneet — ei ainoastaan parissa vaan monessakin planeetassa, kuten Annie Besant itse kerran sanoi — niin he tietenkin ovat liikkuneet buddhisessa välineessä.

Mitä nyt sitten tulee tähän kysymykseen: ovatko erityiset planeetat asuttuja vai ei? — niin en ole omasta puolestani aivan selvillä siitä, mitä asiaa tuntevat salatieteilijät siitä sanovat, sillä he puhuvat — kuinka sanoisin — noin hyvin vältellen näistä asioista. Mr. Sinnett sanoo eräässä kirjassaan *Esoteric Buddhism* (n. puolet julkaistu ruotsiksi kirjana "De invigdes lära"), että Mars ja Merkurius molemmat kuuluvat tähän meidän maaketjuumme. Teosofiassa puhutaan ns. kierroksista ja ketjuista ja sanotaan, että aina on olemassa ketju, johon kuuluu 7 planeettaa. Sitä ketjua, johon meidän maapallomme kuuluu, nimitetään maaketjuksi, ja tähän siis kuuluisivat myös Mars ja Merkurius. Mars olisi silloin se planeetta, josta elämä on siirtynyt tähän Maa-planeettaan, ja se olisi nyt jonkinlaisessa pimennystilassa. Ei se ole mikään kuollut planeetta, se on vain pimennystilassa ja elämä on siitä siirtynyt tänne. Ne kanavat ja mitä siellä muuta näkyy, eivät merkitse, että siellä olisi asuttua elämää. Ei siellä ole muuta kuin kasvi- ja eläinmaailma, mutta ei ihmisiä. Ja Merkurius taas olisi planeetta, jota juuri valmistetaan ihmisistä vastaanottamaan. Näin sanoo Mr. Sinnett nojaten omaan aukto-

riteettiinsa, ei omaan persoonalliseen tietoonsa, vaan siihen mestariin, joka häntä opettaa. Mutta Madame Blavatsky taas Salaisessa Opissaan henkisesti polemisoi tätä käsitystä vastaan. Hän sanoo, että Mr. Sinnett on aivan liian eurooppalaisesti ymmärtänyt mestarin opetuksen, että hän on liian materialistinen. Sinnett on kerrassaan materialistinen Madame Blavatskyn mielestä. Madame Blavatsky sanoo, ettei mihinkään planeettaketjuun kuulu muuta kuin yksi ryysinen planeetta, niin että maaketjuun ei siis voi kuulua muuta kuin tämä maapallo. Ketjun toiset planeetat ovat yksinomaan korkeammilla tasoilla. Ja hän sanoo, että Mars ja Merkurius kuuluvat kumpikin omaan ketjuunsa. Sitten Madame Blavatsky siteeraa kohtia mestarinsa kirjeistä siinä samassa Salaisessa Opissa ja niissä mestari itse sanoo nimenomaan, että ne planeetat, jotka kuuluvat tällä tapaa samaan ketjuun, eivät ole consubstantialisia, sama-aineisia. Ne ovat sellaisessa suhteessa toisiinsa, että ne eivät ole paikallisesti eri osissa maailmankaikkeutta, vaan ovat aivan kuin kaikki yhdessä, mutta eivät consubstantialisina, samasta aineesta rakentuneina. Tästä voi siis vetää sen johtopäätöksen, että meidän maapallomme ja kuusi muuta planeettaa, jotka yhdessä muodostavat maaketjun, ovat tässä samassa paikassa. Madame Blavatsky ei Salaisessa Opissa sano ollenkaan mitään varmaa siitä, ovatko Mars ja Merkurius asuttuja vai ei. Hän sanoo vain, että kyllä kai tiede nyt jollakin tavalla vähitellen pääsee selville siitä, ovatko ne asuttuja vaiko ei, ja minkälaisia olentoja siellä asuu. Sillä hän ikään kuin viittaa siihen, että olennot toisissa planeetoissa eivät ole samanlaisia kuin täällä meidän maapallollamme, vaan toisissa planeetoissa on toisenlaisia kehitysjärjestelmiä. Tietenkin me voimme ymmärtää, että jos planeetta ei ole semmoisessa obskuro- eli pimennystilassa, että elämä täydellisesti siinä uinuu, niin siinä on elämä täydessä kukoistuksessaan, sillä ei mikään planeetta ole olemassa tyhjää varten, vaan elämää varten. Joko on täydellinen elämä, tai planeetta nukkuu.

Miten sitten kuitenkin on Marsin suhteen, niin sitä minä en tiedä, en ole kuullut noin suoraan sanottavan. Kun kysytään An-

nie Besantilta, kuinka sen asian laita on, niin hän sanoo silloin, että hän on kyllä Mr. Leadbeaterin kanssa ollut useissa planeetoissa, mutta valitettavasti kyllä niiden nimet eivät ole kirjoitetuina planeettojen päälle, niin että hän ei tiedä, millä planeetalla hän on käynyt eikä niin ollen myöskään osaa eikä tahdo sanoa mitään niistä asioista. Ja tietenkään omasta puolestani minulla ei myöskään ole mitään tietoa tai aavistusta sellaisesta eli mitenkä on ja mitenkä voisi olla minkin planeetan suhteen. — 5.4.1910 (RR 1960/6)

113

KYSYMYS: — Tunteeko ihminen astraaliruumiissaan esim. tulen vaikutusta? Jos astraaliaine läpäisee karkeamman aineen, niin voiko ihminen astraaliruumiissaan mahdollisesti tunkeutua maan sisään?

VASTAUS: — Ei hän tietenkään tulen vaikutusta tunne samalla tapaa kuin fyysisesti. Lämpönä henkiolento varmaan tuntee tulen vaikutuksen, mutta ei ollenkaan muulla tavalla. Sentähden esim. opetuslasta opetetaan astraaliruumiissaan pelkäämättä heittäytymään vaikka tulivuoren sisään. Kyllä tietenkin astraaliruumiissaan voi mennä tai pyrkiä maan sisään, sillä siinä ei ole mitään sellaisia aineellisia esteitä, mutta on kyllä toisenlaisia esteitä. Sillä se on samalla tapaa kuin tässä fyysisessä maailmassa. Ei tässäkään pääse mihin tahansa aivan ilman muuta. Jos minä tahdon mennä Pariisiin, niin tarvitsen jonkin määrän rahaa tai hyvän ystävän, joka kustantaa. Ei sitä voi tehdä aivan vaan, mitä tahtoo. Ei astraalitasollakaan, vaikka siinä ruumiissa liikkuminen onkin aivan toisenlaista, se kun tottelee tahtoa, ei sielläkään voi liikkua aivan niinkuin tahtoo, sillä sielläkin on kaikenlaisia esteitä. Ei pääse etelänavalle eikä pohjoisnavalle, ei pääse maan sisään. Tarvitaan erityinen lupa, jotta saisi mennä. Ei voi tutkia mitä tahansa, jos ei ole lupaa. Se on sillä tapaa aina toisissa maailmoissa. Ihmisen täytyy tietenkin hankkia itselleen se oikeus vähitellen, mutta alussa hänelle pannaan ylipääsemättömiä esteitä: "Tänne saat mennä, et edemmäs".

Sillä hän ei pysty tekemään mitään, vaikka teoreettisesti ei olekaan mitään esteitä. — Ne, jotka ovat oikein saaneet käydä siellä maan keskipisteessä, kertovat, että he joutuivat ikäänkuin korkeammalle tämän maan henkeä, maapallon enkelin yhteyteen, ja se oli hyvin kummallinen olento. — 5.4.1910 (RR 1960/6)

114

KYSYMYS: — Oliko Kristuksen kohtaaminen Mooseksen ja Elian kanssa kirkastusvuorella vihkimys vai oliko se vain seurustelu pyhään kanssa? Onko eri vihkimyksillä omat symbolinsa ja eri vihkimyspaikkansa?

VASTAUS: — Kristuksen kirkastuminen vuorella, jolloin Mooses ja Elias näkyivät, sehän oli tapaus, jossa oli läsnä muutamia opetuslapsia. Minusta tuntuu, että se olisi ollut enemmän jotakin, joka oli tarkoitettu opetuslapsille nähtäväksi, siis niin kuin opetusta, joka nyt oli opetuslapsille annettu, että he saivat nähdä Kristuksen kunnian. Ja silloin, jos siltä kannalta otamme tämän kuvauksen ja jos se niin on tapahtunut, niin silloin se on verrattavissa siihen kohtaukseen, josta kerrotaan Bhagavad-Giitaassa. Siinä sanotaan, että Arjuna sai nähdä Krishnan kunnian, hän sai nähdä, että Krishna oli Maailman Herra. Samalla tapaa nämä opetuslapset, Pietari ja Johannes ja Jaakob, jotka olivat läsnä, saivat nähdä Kristuksen kunnian. Mitä tämä silloin merkitsee? Se merkitsee vain sitä, että heidän sisäiset silmänsä — niinkuin myös Arjunan silmät — aukenivat, niin että he saivat nähdä Kristuksen kirkkauden. Bhagavad Giitaa kertoo tarkasti, kuinka Arjuna pelästyi kovasti, kun hän sai nähdä Krishnan avattuna: hänen sisällään oli koko maailma, kaikki mahtui sinne. Ja Arjuna pyysi sitten: "Herra, Herra, ota pois minulta tämä näky ja anna minun nähdä sinut tavallisessa muodossasi!" — Krishna oli ns. avataara eli jumalainen inkarnaatio. Hän oli korkea olento, ei ihminen meidän ihmiskunnastamme, vaan jostakin varhaisemmasta ihmiskunnasta, jostakin edellisestä manvantarasta, ja oli nyt tullut opettajana maan päälle. Hän oli niin

korkea olento, että häneen aivan kuin saattoi vaipua, sulautua. Meidän Logoksemme oli ikään kuin häneen sulautunut, niin että kun Arjuna näki Krishnan avoinna, niin hän näki hänen kauttansa koko aurinkokuntamme kirkkauden. Oli aivan kuin hän olisi nähnyt Logoksen avoinna, Jumalan avoinna, ja se oli silloin jotakin liian suurta hänelle ja hän pyysi, ettei sitä enempää näytettäisi. Ja kuitenkin hän oli korkealle kehittynyt, vihitty oppilas. Aivan samalla tapaa sanotaan Vanhassa testamentissa, että "Herra, sinun Jumalasi, on kuluttavainen tuli". Harva meistä voi fyysisesti katsoa suoraan aurinkoon. Se sokaisee. Auringon valo on liian kirkas, ihmisen fyysinen silmä ei voi sitä katsoa. Ja toisella tasolla tämä suhde on paljon suurempi. Fyysinen aurinko on meidän Logoksemme fyysinen kuva. Jos saisimme nähdä Jumalan auringon toisella tasolla, niin se olisi aivan kuin kuluttavainen tuli. Ihminen menehtyisi heti; hän kuolisi heti kauhusta. Hän joutuisi aivan kuin suureen tulimereen. — 5.4.1910 (RR 1960/6)

115

KYSYMYS: — Joulukuun tulossa kristikunnassa. Kristikunta valmistuu viettämään suuren mestarinsa syntymäjuhlaa. Mikä mahtaa olla kristikunnan todellinen joulutunnelma, koska suurin osa kristikuntaa — kenellä vain on siihen varaa — valmistuu juhlimaan joulua aineellisten nautintojen juhlanäytelmänä? Mitä mahtanee kristikunta ajatella tietäessään, että suuri mestari syntyi köyhänä ja eli yksinkertaisuudessa? Ei se näytä sydämessään muistavan, koska se järjestää ylellisyyttä mestarinsa syntymäjuhlanäytelmänä. Missä mahtanee olla kristikunnan ajatus? Eikö aineellisista nautinnoista kieltäytymällä muodostuisi suuren mestarin syntymäjuhlasta todellinen juhla, todellinen joulukuun juhla?

VASTAUS: — Minusta on erittäin hyvä asia, että kristikunnassa on yksi yhteinen ilon juhla, nim. joulukuun juhla. Ei minun mielestäni meidän pidä ollenkaan tulla minkäänlaiselle — kuinka sanoisin — pahalle tuulelle sen johdosta, että ihmiset silloin kristikunnassa iloitsivat sillä tavalla, kuin he parhaiten osaavat iloi-

ta. Jokainen silloin pyrkii jollakin ulkonaisella tavalla osoittamaan sitä iloaan. Ei tietenkään jokaisen joulunviettäjän tarvitse nyt enää ajatella taikka uskoa, että se on juuri hänen vapahtajansa, joka on syntynyt, koska se on vain tapa kristikunnassa, että joulun aikana pitää iloita. Mutta tämä on silti itsessään merkityksellistä, se ei ole tyhjänpäiväistä. On suurimerkityksellistä, että on olemassa edes jokin päivä, jolloin ihmiset pitävät velvollisuutenaan olla iloisia, sentähden, että meidän kristikuntaamme ja nykyistä sivistystämme vaivaa synkkyys, pahuus, hermostuminen ja kaikenlainen harmaa mielentila. On erinomaisen hyvä, että on edes jokin aika, jolloin aivan yhteisestä sopimuksesta pyritään olemaan iloisia. Ja meidän sopisi tässä tapauksessa hyvin muistaa, mitä Kristus sanoi silloin, kun joku opetuslapsista — en muista, kuka se oli — moitti köyhää vaimoa siitä, että hän tuhlassi kaiken omaisuutensa kalliiseen voiteluöljyyn, jota hän kaasi Kristuksen päälle, ja sanoi, että tuostahan olisi voinut antaa niin monelle köyhälle. Silloin Kristus sanoi, että köyhiä teillä on luonanne aina, mutta minua ei ole. Hän siis hyväksyi, että tuo nainen oli uhrannut kaikkensa saadakseen kaikista kalleinta ja hienointa voidetta ja öljyä Kristuksen jalkoja varten. Ei hän sitä sentähden hyväksynyt, että olisi pitänyt itseään niin äärettömän merkillisenä olentona tai jumalana, vaan sentähden, että se oli merkki, se oli ulkonainen keino, jolla tuo köyhä vaimo saattoi ilmentää suurinta, ihaninta ja kauneinta tunnetta, mikä oli hänen sisässään. Hänet oli vallannut ylimaallinen rakkauden tunne Kristusta kohtaan. On harvinaista elämässä, että ihmisellä on tilaisuus ihastua johonkin korkealle kehittyneeseen ihmiseen, saati sitten niin korkeaan kuin Kristus. Ja kun hän sitten kaikkensa uhraa, eikä ajattele mitään muuta kuin toimii vain sen unelmansa mukaan, niin Kristus sen hyväksyy.

Tämä on minusta huomioon otettava kohta. Sehän tekee Kristuksen paljon inhimillisemmäksi ja hienommaksi ihmiseksi, kuin jos hän olisi kauhistunut, että "niin ja niin monta markkaa siihen meni!" Tai että "sehän olisi pitänyt jakaa niin ja niin monelle köyhälle!" Sillä tavalla voi meidän alempi minämme aja-

telia, mutta me näemme, että meidän korkeampi minämme, Kristus, ei niin ajatellut. Hän ei arvostellut asiaa ollenkaan siltä kannalta, vaan hänen mielestään oli arvokas juuri tuo naisen suuri tunne, rakastavan vaimon suuri tunne ja se, että hän uskalsi tehdä tunteensa mukaan.

Sentähden minustakaan — koska joulu on oikeastaan harvinaisen tilaisuus kristikunnassa, vain kerran vuodessa tapahtuva — ei tarvitse ollenkaan paheksua sitä, että ihmiset silloin tahtovat osoittaa iloaan juuri aineellisestikin. Tietysti se tapahtuu joillakuilla niinkin, että he ryyppäävät aika lailla. Jos juoppo sen tekee erityisellä hartaudella jouluna, sellaisesta tunteesta, että "nyt pitää kaikkien iloita, sillä Vapahtaja on syntynyt", niin minä panen sillekin enemmän arvoa kuin sille, jos hän esim. ajattelisi: "Nyt pitää kaikkien näyttää pyhimyksiltä, vaikei sitä niin olisikaan muulloin", ja sitten ottaisi oikein jalon ja surullisen ilmeen. Se olisi minun mielestäni sitten inhimillisempää ainakin hänen kannaltaan, vaikka en tietenkään tällä tahdo mitenkään juoppoutta puolustaa.

Jospa ihmiset enemmän ymmärtäisivät ilon merkityksen, sellaisen ilon, joka ei perustu aineellisiin asioihin, vaan johtuu muista syistä. Onhan siitä jo niin monta kertaa puhuttu. Voihan ihminen, joka esim. rakastaa erikoisia ruumiillisia nautintoja, hankkia niitä nautintoja muulloinkin. Juoppo juo koska tahansa. Mutta se, että on tuollainen yhteinen tunnelma suuressa ihmisryhmässä, koko kristikunnassa, että nyt pitäisi oikeastaan olla iloinen, nyt on kaikilla vapaus olla iloinen ja hyvä kaikkia kohtaan! — se on se, joka jotakin merkitsee.

Muistan erään tapauksen. Olin aivan nuori ja kuljin jouluilta kadulla. Oli siellä sitten eräs ajuri, joka riiteli miehen kanssa, jota oli kyydinnyt. Se mies oli vähän 'hutikassa' eikä tahtonut maksaa niin paljon kuin ajuri pyysi, tai ehkä hänellä ei ollut rahaa. Sentähden he riitelivät nyt siinä keskenään. Oli jouluilta, enkä tiedä, mikä minuun meni, mutta menin sinne ja sanoin kääntyen ajurin puoleen: "Nythän on joulu, rauhanjuhla, ja nyt hän te annatte anteeksi tuolle miehelle." Hän kovasti hämmäs-

tyi, tuo ajuri, ja katsoi minuun, että kuka tuo on, joka tulee häiritsemään. Sillä aikaa se toinen livistikin tiehensä. Mutta se ajuri, hän vain katseli perään, kun se toinen meni. Ja hän jätti asian, katsoi minua hyvin pitkään eikä puhunut mitään, vaan lähti ajamaan pois.

Silloin minä tein sen huomion, että on todella olemassa sellainen tunnelma. Ja jos ihminen ei ole liiaksi vieraantunut luonnollisuudesta, niin hän voi aivan tuntea tuon tunnelman jouluna. Se johtuu tietenkin siitä, että ihmiset pitkin vuosisatoja ovat ylläpitäneet sitä ajatusta ja tunnetta, että tämä on suuri juhla. Siitä se tunnelma tulee, että on muodostunut sellainen 'aura'. Ja sitten, jos katsoo näkymättömän maailman kannalta, niin siinä näkymättömässä maailmassa on suuret joukot taivaallisia olentoja, enkeleitä, joiden työ — jos me yritämme meidän kielellämme sitä kuvata (ja siinä me myös huomaamme, miksikä raamatussa ja yleensä niin puhutaan) — on laulua ja soittoa. Tämä voi tuntua kummalliselta, mutta se on heidän työnsä. Ei se ole mitään aineellista — niin kuin me voimme kuvitella, että jos taivaaseen joutuu ja saa iankaikkisen elämän, niin se on ainaista soittamista ja tulee äärettömän ikäväksi... Tietenkin meidän kannaltamme katsoen se olisi äärettömän ikävää, mutta heidän, noiden ns. gandharvadeevojen — niinkuin heitä itämailla nimitetään — työ on ikäänkuin laulamista ja soittamista, jos sitä koettaa fyysisesti kuvata. Millaista se todellisuudessa on, sitä ei voi sanoin selittää, se täytyy itse nähdä ja kokea. Minäkään en osaa sitä muulla tavoin kuvata, kuin että se on laulua ja soittoa. Nämä deevat tekevät sitä aina. Mutta erityisinä hetkinä — sellainen on esim. jouluyö täällä kristikunnassa, jolloin ihmisten mieliala on erikoisen vastaanottavainen ja pyhä, on ollut menneinä vuosisatoina ja on kaikesta huolimatta yhä vielä — nämä deevat ikäänkuin laskeutuvat alas lähemmäksi maan piiriä, astraalitasolle, ja siinä soittavat ja laulavat. Ja silloin voi ihminen, joka osaa kuunnella heidän soittoaan ja lauluaan, helposti huomata tai kuulla sen aivan fyysisestikin. Minä olen tämän kuullut juuri eräänä jouluyönä. Silloin kuulin sen ihan fyysisesti. Ennen olin

kyllä kuullut sitä jo astraalisesti, mutta tällä kertaa olin fyysisesti täysin hereillä. Ja silloin oli todella, niinkuin he olisivat laulaneet: "Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa, maassa rauha ja ihmisille hyvä tahto!" Ja minusta ainakin tuntui silloin, kuin he olisivat laulaneet latinan kielellä. Minä en tiedä, miksi he niin lauloivat, mutta siltä se kuulosti minun tajuntaani: "Gloria in excelsis Deo, in terra pax et hominibus bonae voluntatis!"

Ja minä myöskin tiesin senkin, ettei se ollut erikoisesti sinä yönä kuuluvaa laulua, vaan että he aina laulavat niin. Heidän sielunsa tulee sillä tavalla ilmi. Mutta kun on joulun aika ja jouluyö, jolloin kristikunta on erikoisen vastaanottavainen tällaiselle vaikutukselle näkymättömän henkimaailman puolelta, niin on kuin nuo olennot osaisivat laskeutua lähemmäksi maan piiriä, ja silloin saattaa kuulla heidän laulunsa. Ehkä on toisiakin, jotka ovat tehneet saman kokemuksen.

Minä en sentähden ole ollenkaan loukkaantunut siitä, että ihmiset iloitsevat tavalla tai toisella. On hyvä, että he iloitsevat. Tietenkin on sitä kauniimpaa, mitä korkeammalla tavalla ihminen osaa iloita. Jos hän on oikein puhdas sydämestään, niin hän varmasti saa ottaa osaa tähän taivaalliseen iloon: "Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa". Se oli myöskin minulle sellainen kokemus, ettei sellaista usein saa kokea. — 6.12.1910 (RR 1960/10)

116

KYSYMYKSI: — Missä suhteessa ovat monadi, yksilöllisyys, persoonallisuus ja ihmisessä syntynyt Kristus toisiinsa?

VASTAUS: — Tästä saamme sangen selvän mielikuvan, jos meillä on kuva eri tasoista. Silloin huomaamme, että monadin koti on ns. kuudennella tasolla alhaalta lukien, siis anupaadaka- eli paremmin nirvaanasalla, käyttääksemme itämaisia nimityksiä. Ja jos koettaisimme käyttää jotakin vastaavaa länsimaisista nimityksistä, voisimme sanoa, että monadit elävät arkkienkelien maailmassa, eli niiden korkeiden olentojen, jotka ovat meidän jumalamme istuimen ympärillä. Siis monadit ovat samassa ase-

massa ja suhteessa kuin Jumalan Poika ja korkeimmat arkkienkelit jumalaan, Logokseen, lähinnä korkeimmalla tasolla. Siinä siis on ihmisen monadi.

Hänen yksilöllisyytensä on korkeammalla mentaalitasolla. Monadista on lähtenyt säde nirvaaniselle tasolle, siitä buddhiselle tasolle ja sitten mentaalitasolle. Se merkitsee, että ihmisen ns. korkeampi minä on juuri tämä monadista lähtenyt säde nirvaanis-, buddhis-, mentaalitasolle. Nirvaanisella tasolla sitä nimitetään aatmaaksi, buddhisella buddhiksi ja mentaalitasolla manakseksi. Nämä kolme yhdessä muodostavat ihmisen hengen, joka on suorastaan aivankuin heijastus monadista näillä tasoilla. Tämän kolmiyhteisen hengen alimmalla tasolla eli ns. korkeammalla mentaalitasolla on siis ihmisen yksilöllisyys, yksilöllinen ruumis. Tämä ei merkitse sitä, että yksilöllisyys voisi olla vain sillä tasolla eikä ollenkaan korkeammalla, vaan se merkitsee sitä, että yksilöllisyys on nyt vasta syntynyt, eikä ole vielä kohonnut henkisyudessa korkeammalle kuin sinne ylemmälle mentaalitasolle. Kun ihminen kulkee salaista tietäjä tulee mestariksi, silloin hän ikäänkuin nostaa itsensä, yksilöllisyytensä, korkeamman hengen maailmaan, buddhiselle ja nirvaaniselle tasolle. Mutta tavallisilla ihmisillä se on toistaiseksi olemassa vain tuolla ylemmässä mentaalimaailmassa. Siellä on ihmisen ajatteleva minä, hänen tahtova ja tunteva itsensä. Kuinka se on syntynyt, se on toinen kysymys.

Tämä minä puolestaan on heittänyt heijastuksen alaspäin, ja koska me elämme tässä fyysisessä maailmassa, ulottuu tämä minästä lähtenyt heijastus tähän saakka. Tämä minän heijastus alemmille tasoille, alemmalle mentaali-, astraali- ja fyysiselle tasolle, on ihmisen persoonallisuus. Persoonahan on naamio, jonka kautta ihmisen minä aivan kuin ilmentää itseään tässä alemmassa kolminaismaailmassa, se on hänen persoonallisuutensa. Ihmisen minä, hänen henkensä, sanoo: "minä olen", ja se ei voi millään muulla tavoin määritellä itseään. Se voisi kuka-ties korkeintaan sanoa: "Minä olen ihminen", — ja tarkoittaisi silloin sitä, että hän on nyt jonkinlainen vastasyntynyt olento,

mutta se ei voi sanoa esim., että "minä olen mestari". Hänen persoonallisuutensa sitä vastoin sanoo: "Minä olen se tai se; minä olen Pekka jne." Näin sanoo aina persoonallisuus, sillä on aina aivan kuin mielikuva itsestään. Ja jos me jätämme pois tuon määritelmän ja sanomme vain: "minä olen" — niin sitä ajattelemalla ja siihen syventymällä me voimme saada pienen aavistuksen siitä minästä itsestään. Ihminen minänä ei voi sanoa: "Minä olen Pekka", sen tähden, että minä olen tänään Pekka, mutta edellisessä elämässä olin joku toinen ja ensi elämässä taas joku toinen, ja kuitenkin "minä olen..."

Tällainen on ihmisen yksilöllisyyden ja persoonallisuuden suhde. Monadi taas on se jumalan poika, jumalainen tähti ihmisessä, ja se on salaisuutena kaiken takana, ihmisen korkeimman hengen, minän takana, hänen itsensä takana.

Mutta mikä sitten on ihmisessä syntynyt kristusihminen? Tämä on jonkinlainen uusi määritelmä. Se ei tietenkään tarkoita mitään uutta minää, joka syntyisi, sillä minä on yksi. Ja kun Kristus syntyy ihmisessä, ei hänessä synny mikään uusi minä, vaan se merkitsee sitä, että ihmisen korkeampi minä tulee silloin eläväksi hänen persoonallisuudessaan ja aivan kuin syntyy hänen persoonallisuuteensa. Näkymättömässä maailmassa tämän prosessin voi aivan nähdä. Ihmisen minä, hänen todellinen minuutensa aivan kuin syntyy, tulee tietoiseksi omassa persoonallisuudessaan, ja sitten persoonallisuus vähitellen ikäänkuin haihtuu pois ja ihminen tulee ainoastaan minuudeksi, kristusminäksi. Tämä on se mystinen asia, joka voi tapahtua. Persoonallisen minän kannalta se on kyllä melkein kuin toinen olento syntyisi ihmisessä, mutta kuitenkin se ei ole toinen olento siinä merkityksessä, että se olisi toinen minä hänen oman korkeamman minänsä ulkopuolella, vaan se on hänen oma todellinen minänsä, vaikkei se olekaan suorastaan sen persoonallinen ilmenys.

Näitä asioita on melkein mahdotonta käsittää ilman kokemusta. Kaikissa uskonnoissa esiintyvät kertomukset pyhien tapahtajaolentojen syntymisestä kuvaavat juuri tätä asiaa, samoin

myös evankeliumien kuvaukset Kristuksen syntymästä. Niissä kerrotaan, että vapahtaja syntyi seimessä, luolassa, jossa oli sekä eläimiä että ihmisiä läsnä. Tämä tarkoittaa sitä, että silloin kun Kristus syntyy ihmisessä, ei ihminen vielä ole täydellinen, vaan hänen sielussaan voi olla niin sanoakseni jalostuneita kotieläimiä, siellä voi olla sellaisia ominaisuuksia, joiden symbolina on jalo, tottelevainen kotieläin, ja sitten siinä on tietenkin sellaisia ominaisuuksia, joiden symboleina voi olla ihmisiä, ennen kaikkea hänen äitinsä. Ydin ihmisen persoonallisesta sielusta on äiti, jossa sitten syntyy kristuslapsi. Se on aivan kuin ihmislapsi, joka syntyy tähän maailmaan, kasvaa väliitellen ja varttuu yhä voimakkaammaksi ja lähtee ulos siitä luolasta, tulee vapaaseen luontoon ja hallitsee vähitellen koko maailmaa, koko sitä sisäistä maailmaa tehden sen lopulta aivan täydelliseksi.

On hyvin kummallista todeta, että evankeliumien kertomus kuvaa melkein sanasta sanaan näitä asioita sellaisina, kuin ne tapahtuvat näkymättömässä maailmassa ja ihmisen sisässä. Kaikki yksityiskohdatkin, jotka niissä mainitaan, tapahtuvat ihmisen sisässä. Se, joka tarkasti ja ymmärryksellä lukee evankeliumien kertomuksia, voi saada jo ennakolta vähän tietoja ja näkemyksiä siitä, mitä hänen omassa sisässään pitää tapahtua. Ja kun Kristus kerran on syntynyt ihmisessä, silloin hän on aivan kuin pelastunut, sillä kristuslapsi ei voi kuolla. Sitä koetetaan kyllä tappaa, mutta se ei onnistu. Se on ikäänkuin jumalien suojeluksessa. Ihmisessä on kaikenlaisia ominaisuuksia, jotka koettavat Kristusta tappaa — ja paljon kyllä tapetaankin —, mutta sitä itseään ne eivät voi tappaa. Kristus pääsee aina ikäänkuin pakenemaan.

Ihmisen ei kuitenkaan pidä luulla, jos hän jotakin tämäntapaista kokee, että hänessä on Kristus syntynyt. Ihminen voi saada hysterisen kokemuksen ja ruveta uskomaan, että nyt hänen sisässään on syntynyt Kristus. Minä olen kuullut tällaisesta, että joku on voinut ruveta kuvittelemaan, että "minä olen synnyttänyt Kristuksen", tai siihen tapaan. Tällaista ei pidä ollenkaan kuvitella, se on hysteriaa. Tämä kokemus todellisuutena on siksi juhlallinen ja majesteettillinen tapaus, että jos se tapahtuu ihmi-

selle, hän tietää sen aivan varmasti, eikä hän ollenkaan silloin puhu siitä. Se juuri, että ihminen huutaa ulos maailmalle: "minä olen pelastettu!", osoittaa, että hänen kokemuksensa ei ole todellinen, sitähan kyllä esiintyy paljon tässä meidän uskonnossamme. Onhan aivan ensimmäinen kysymys kristittyjen kesken: "Oletko sinä pelastettu?" Tästä asiasta on tehty aivan humbugia. Tietenkin alkuaan on tarkoitettu kristussyntymää ihmisessä, ja tämä taas on samaa kuin ensimmäinen vihkimys. Eikä niitä vihkimyksiä oteta noin vain. Tämä kokemus on hyvin harvinainen, ja ihminen, jolle se tapahtuu, tietää sen aivan varmasti, ja se vaikuttaa juuri sen, ettei hän siitä puhu. Nämä ovat niin vakavia asioita, ettei niissä ole sijaa millekään intoilemiselle tai muulle sellaiselle. — 29.11.1910 (RR 1961/1)

117

KYSYMYS: — Käyvätkö kansat ja heimot samalla tavoin jälleensyntymisprosessissa kuin yksilötkin, ja onko niiden velkana maksettava tänä vuosisatana, mikä edellisinä vuosisatoina on jäänyt rästiin? Ruvetaanko Euroopassa nyt vuodattamaan verta samalla tavoin kuin 100 vuotta sitten Napoleonin päivinä?

VASTAUS: — Kansojen elämässä vallitsee tietenkin kannan laki, ja kansa on henkisesti katsoen yksilö. Jokaisen takana on — niinkuin me sanomme — deeva eli jumalainen olento, kansallisjumala eli -deeva näkymättömässä maailmassa, ja hän ikään kuin käyttää ruumiinaan sen kansan ajatus- ja tunneauraa, ilmapiiriä. Hän vaikuttaa siihen ja ottaa vastaan itse vaikutelmia siitä, oman kansansa ajatus- ja tunneaurasta, jota tällä fyysisellä tasolla elävät ihmisyksilöt yhtä mittaa kansoittavat ajatuksillaan ja tunteillaan ja jonka voimaa he enentävät tai vähentävät tietys- sä suhteessa. Tällä kansallisdeevalla on kyllä jonkinlainen oma karma suoritettavanaan ja hän kulkee omaa tietään eteenpäin. Tuon deevan tajunnan kanssa pitäisi ihmisten päästä yhteyteen, ja sellaiset yksilöt kansassa, jotka julistavat aatteita, joihin kansa innostuu —jos ei heti, niin vähitellen — he ovat aina saaneet

inspiraationsa kansallisdeevalta. Ja, kuten sanottu, näillä kansallisdeevoilla on oma tiensä ja karmansa, oma dharmansa eli elämäntehtävänsä.

Kysymyksen jälkimmäisessä osassa oli puhe nykyisistä oloista ja Euroopan tulevaisuudesta. Nyt, meidän aikamme, nämä kansallisdeevat täällä Euroopassa — ja voimme sanoa: melkein koko maailmassa — kulkevat tietään nopeammin kuin ennen, nopeammin askelin. Se johtuu siitä, että hengen maailmasta, mestarien looshista, on vuodatettu enemmän henkistä voimaa ulos maailmaan. Tämä meidän teosofinen liikkeemmekin on eräs ilmennys siitä hengen voimasta, mikä on vuodatettu ulos Valkoisesta veljeskunnasta, ja se myös antaa erikoista voimaa noille kansallisdeevoille, että hekin kiiruhtavat. Sentähden me elämme nyt niin sanoaksemme kriittisessä ajassa; me lähenemme jotakin vanhan aikakauden loppua ja uuden alkamista. Tällaisella ylimenoajalla täytyy aina maksaa enemmän velkoja kuin muulloin. Jotta uutta voitaisiin luoda, on saatava aikaan rauha maailmaan, ja jotta rauha saataisiin aikaan, täytyy vanhat velat maksaa. Sentähden me kaikki elämme sellaisessa ajassa, että on paljon uhkaamassa, paljon tuollaista velan maksamista tulossa. Ja nyt viime aikoina etenkin on ollut enemmän kuin ennen kaikenlaisia onnettomuuksia ja kärsimyksiä.

— 5.10.1912 (RR 1961/2)

118

KYSYMYS: — Mahtoiko viime vuosisadan herännäisyysliikkeellä, joka niin laajalti ja voimakkaasti vaikutti Savossa ja Pohjanmaalla etenkin talonpoikaisväestön keskuudessa, olla suurempaa kantavuutta Suomen kansan henkiseen kehitykseen nähden? Oliko sen liikkeen takana myös kristikunnan suuri mestari? Ja olikohan sillä mitään yhteyttä — esim. edelläkävijänä — teosofisen liikkeen kanssa? Oliko Paavo Ruotsalainen erikoinen henkisesti korkealle kehittynyt henkilö, vaikka olikin vain yksinkertainen, koulua käymätön talonpoika? Hänhän oli

tullut Savon herännäisliikkeen johtajaksi ja kerrotaan, että hän neuvoi ja opasti vanhoja oppineita pappejakin ja saarnamiehiä.

VASTAUS: — Minä en ole ollut tilaisuudessa tutkimaan satiatieteellisesti Paavo Ruotsalaisen elämää ja herännäisliikettä, niin etten voi kertoa siitä muuta kuin minkälaisen vaikutelman se on minuun tehnyt. — Kun olen lukenut herännäisyysliikkeen historiaa ja kuvauksia Paavo Ruotsalaisen elämästä, niin minusta on tuntunut, että hän on sellainen kristitty, joka jo ennen — keskiaikana — on ollut kristittynä ja kärsinyt marttyyrina uskonsa puolesta saaden hyvin syvän käsityksen henkisen elämän salaisuuksista monessa suhteessa, etenkin sen todellisuudesta. Hän oli hyvin syvä psykologi ja ihmistuntija. Samalla oli minusta niin kuvaavaa ja hyvää, ettei hän ollut mikään pyhimys ulkonaisesti, sillä hänellähän oli taipumus juoppouteen. Se oli hänelle ikäänkuin sellainen synti, jota hän sai katua. Mutta sen kautta hän tuli syvästi tuntemaan ihmisen viheliäisyyttä ja syntisyyttä ja hänen katumus- ja parannustarvettaan, ja sehän on juuri näin psykologisesti katsoen erikoisesti juuri kristillinen metodi ja katsantotapa, sillä ei kaikkialla — esim. vanhassa Kreikassa — ole uskonnoissa ollenkaan mitään sellaista synnintuntoa. Se on kristinuskon erikoispiirre, erikoismetodi henkisessä kehityksessä tuo synnintunto, mutta se ei ole ainoa tapa; että ihmisen välttämättä pitää tuntea itsensä hirveän viheliäiseksi olenoksi, ennenkuin hän voi ollenkaan pyrkiä ihmisyyteen vielä. Kyllä hän voi pyrkiä ihmisyyteen ja täydellisyyteen toisellakin tavalla. Mutta se on kyllä eräs hyvä ja vaikuttava metodi, ja se näkyy sopivan hyvin monelle täällä länsimailla, vaikkakin siinä tietenkin esiintyy paljon kasvannaisia, paljon turhaa liioittelua sen yhteydessä. Yhtäkaikki se on sängen syvä sielutieteellinen asia tuo synnintunto ja katumus, ja siinä merkityksessä on Paavo Ruotsalainen minusta tehnyt paljon hyvää täällä Suomessa sekä esimerkillään että sanoin. Hänhän vaikutti — niinkuin kysyjä sanoi — pappeihinkin ja kaikenlaiset ihmiset häntä kunnioittivat. Hänellä oli kyky puhua ja tutkia sieluja. Kun joku tuli hänen luokseen, niin hän tutki sitä ihmistä ensin ja sanoi sitten

purevia totuuden sanoja. Kyllä hän oli siis merkillinen henkilö. Mitä siihen tulee, auttoiko kristinuskon suuri mestari Jeesus häntä, niin luonnollisestikin Hän auttoi. Jeesus auttaa aina, joka paikassa missä voi, ja luonnollisesti Hän auttoi tässäkin asiassa, ainakin siinä kohden, mikä siinä oli hyvää. — Voihan sillä liikkeellä tietenkin olla sisäisesti yhteyttä myöhempien liikkeitten kanssa, mutta — niinkuin sanottu — minä en ole ollut ollenkaan tilaisuudessa sisäisesti tutkimaan tätä liikettä, niin että en osaa nyt siitä mitään sanoa. — 14.2.1911 (RR 1961/3)

119

KYSYMYKSI: — Kun juutalaiset ovat hajaantuneet kaikkialle, yksi perhe sinne, toinen tänne, niin voiko heillä olla kansallishenkeä, kansallisjumalaa? Ja tuleekohan juutalaisilla vielä kansana olemaan jokin erikoistehtävä?

VASTAUS: — Kansallishenki ja kansallisjumala heillä tietysti on. Ei se ollenkaan riipu siitä, että heidän fyysiset ruumiinsa ovat paikallisesti eri puolilla maailmaa. Ei se ollenkaan vaikuta siihen; kyllä heillä silti on voimakas kansallisjumala. Tuleeko heillä kansana olemaan vielä jotakin erikoisempaa tehtävää, sitä minä en tiedä. Kyllähän juutalaisten itsensä joukossa on sellaisia, jotka siihen uskovat. — 11.1.1912 (RR 1961/3)

120

KYSYMYKSI: — Onko täällä Suomessa mustia maagikoita, koska näyttää siltä, että mustat voimat vaikuttavat Teosofisessa seurassa?

VASTAUS: — Minä en ymmärrä tämän kysymyksen jälkipuolta, mitä kysyjä tarkoittaa sillä, että mustia voimia vaikuttaisi Teosofisessa seurassa. Mustia voimia kyllä on olemassa koko maailmassa, ja mustia maagikoita on tietenkin Suomessakin. Meillä täällä Suomessahan on entiseen aikaan harjoitettu paljon magiaa, ja se on hyvin suuressa määrin ollut juuri mustaa

magiaa. Kyllä sitä yhä vieläkin näytään harjoitettavan, mutta en minä tahtoisi niin sanoa ja ymmärtää, että Teosofisessa seurassa olisi suorastaan vaikuttamassa mustia voimia. Teosofisessa seurassa voivat mustat vaikuttaa ainoastaan sillä tavoin, että ne koettavat vastustaa valistustyötä — niin hyvin seurassa kuin muuallakin. Mustat voimathan ovat niitä voimia, jotka koettavat saada aikaan kärsimystä. Ne voimat ovat mustia, ja niitäkin täytyy olla olemassa, sillä ne kuuluvat myös kehitykseen; ne palvelevat ihmiskunnan kehitystä tahtomattaan, nuo voimat, jotka koettavat estää kehityksen kulkua. Ja okkultisesti on heidän tunnusmerkkinsä siinä, että he koettavat aina saada kärsimystä aikaan. Kaikesta sellaisesta, mitä ihmiset itsetiedottomasti kärsivät, he ottavat voimaa. Sentähden on ihmiskunnalle annettu tehtäväksi poistaa kaikki turhat kärsimykset, poistaa ihmiskunnasta ja elämästä kaikki sellaiset kärsimykset, joita ei ihminen itse tietien ja vapaaehtoisesti kärsi. Ja onhan olemassa ihmisiä, ainakin joitakuita, jotka kärsivät ilolla — olkoon heidän kärsimyksensä mitä laatua hyvänsä — kärsivät vapaaehtoisesti ja itsetietoisesti. Heidän voimaansa eivät voi mustat käyttää, vaan heidän voimansa menee ihmiskunnan hyväksi. Jos esim. mestari tai jokin salatieteilijä — jokin henkisesti hyvin pitkälle kehittynyt ihminen — kärsii, niin hän kärsii vapaaehtoisesti, mielellään, itsetietoisesti. Hän ei anna mitään voimaa mustille maagikoille. Mutta kaikki itsetiedoton kärsimys, kaikki sellainen hämärä kärsimys "Voi miksikä, miksikä?", kaikki sellainen kärsimys, johon liittyy valitusta ja voivotusta, kaikki se on sitä laatua, että mustat vievät siitä kaiken voiman. Sillä kärsimys on itse asiassa voiman menettämistä, voiman tuhlausta, ja sen voiman mustat ottavat. Sentähden on meille ihmisille annettu tehtäväksi poistaa kärsimyksiä maailmasta, aina — mikäli se on meille mahdollista — poistaa kärsimyksiä, ettei menisi voimaa hukkaan. Sillä mustat voimat eivät lopu, ennen kuin on saatu aikaan se, ettei ihmiskunta kärsi itsetiedottomasti. Kun se tila on saavutettu, kun kaikki, mitä ihmiset kärsivät — jos he jotakin kärsivät — tapahtuu vapaaehtoisesti ja ilolla, silloin vasta loppuu mustien

voimien valta, loppuu tuo kehitystä estävä musta voima. Siihen asti se on olemassa ja on välttämätön. — Se olento, joka on asetettu tuon mustan voiman jakajaksi ja johtajaksi, on aivan erikoisen korkea olento. Hän on aivan alistunut palvelemaan hyvää sillä tavoin, että hän edustaa kaikkea pahaa. Se on kaikista vaikein, suurin ja hirvein tehtävä, mutta se on välttämätön siihen saakka, kunnes me kaikki opimme edustamaan hyvää. — 14.3.1912 (RR 1961/3)

121

KYSYMYS: — Onko Leadbeater mestari vai kuinka?

VASTAUS: — Tässä kysymyksessä on itse asiassa esitetty kaksi asiaa. Ensiksi tuo: onko Leadbeater mestari? Tähän kysymykseen on vastaus: ei. Charles Leadbeater ei ole mestari. Sillä mitä merkitsee "olla mestari"? Mestari on ihminen, joka kuljettaen koko kaidan tien — siis toisin sanoen otettuaan neljä vihkimystä — on sitten vielä kulkenut aivan sen erityisen tien, joka vie arhatiuteen ja mestariuteen, ja ottanut viidennen vihkimyksen, niinkuin teknillisesti sanotaan. Sellainen ihminen on mestari. Ja me voimme ymmärtää, kuinka suurta on olla mestari, kuinka korkealla hän on kehityksessään silloin jo, kun ajatellaan, että siitä lähtien, kun ihminen on ottanut ensimmäisen vihkimyksen — ja sitä ennen hän on kulkenut valmistavan eli puhdistuksen tien —, kun hän on päässyt Salaisen veljeskunnan jäseneksi otettuaan 1. vihkimyksen ja tultuaan varsinaisessa merkityksessä salatieteilijäksi, mestarin opetuslapsiksi, on hänellä seitsemän elämää edessään, ennenkuin hän saavuttaa neljännen vihkimyksen. Se on tavallinen kehityksen kulku; jotta ihminen voisi ottaa kaikki neljä vihkimystä kaidalla salaisella tiellä, opetuslapsen tiellä, häneltä kuluu seitsemän ruumistusta siihen. Se merkitsee, ettei hän seitsemän elämän aikana tee mitään muuta, kuin ainoastaan pyrkii tuohon saavutukseen. Tavallinen ihminen, joka ei ole vielä astunut edes puhdistuksen tielle, elää elämänsä niin, ettei hän sitä ajattele sinne eikä tänne. Hän vain elää täällä mukana, ja sitten vasta kuoleman jälkeen hän

ajattelee tätä elämää. Kun ihminen on astunut puhdistuksen tielle, silloin hän vähän koettaa jo ajatella tätä elämää, koettaa jo vähän muovailta luonnettaan, pyrkii johonkin parempaan; koettaa tehdä itsensä hieman toisenlaiseksi kuin mitä hän on luonnollisessa pahuudessaan. Sitä on puhdistuksen tiellä kulkeminen. Sitten kun hän on puhdistanut itseään, puhdistanut sydäntään ja alempia käyttövälineitään niin paljon, että hänet voidaan vihkiä, sitten vasta alkaa hänen varsinainen pyrkimyksensä, sitten alkaa hänen siveellinen ponnistuksensa. Se merkitsee, että hänen pitää ottaa haltuunsa taivasten valtakunnan avaimet; se merkitsee, että hänen pitää kulkea sillä kaidalla tiellä, joka vie hänet toisen maailman lävitse toiseen ja siitä taas toiseen jne. Silloin hän äärettömin ponnistuksin ja vahvan päätöksen voimalla pyrkii eteenpäin. Alussa ei tietenkään yhtä voimakkaasti, mutta kuta pitemmälle hän kulkee, sitä suuremmalla voimalla hän menee eteenpäin. Meiltä puuttuu sanoja voidaksemme kuvata, millaisin äärettömin ponnistuksin ja millaisella voimalla hän menee eteenpäin, niin ettei yksikään minuutti mene hukkaan. Ja kun hän sitten sillä tavoin on ponnistanut seitsemän elämää, niin hän niiden kuluessa on ehtinyt ottaa neljä vihkimystä. Ja noiden neljän vihkimyksen jälkeen alkaa hänen varsinainen yli-inhimillinen elämänsä. Jos hän pyrkii mestariksi, silloin hän alkaa tavalla tai toisella uhrautua maailman puolesta. Tämä nyt ei ole ollenkaan sellaista uhrautumista, josta meillä voisi olla ajatustakaan, mutta sillä tavoin voimme nimittää hänen työtänsä maailman puolesta näkymättömässä, tuntemattomassa maailmassa, ja silloin kuluu taas seitsemän elämää sillä tavoin, sellaisessa äärettömässä uhrauksessa ja ponnistuksessa, ennekuin hän pääsee mestariksi. Mestariuden saavuttaminen on niin hirveän vaikea asia. Opetuslapsen vihkimyksen, neljännen vihkimyksen jälkeen hänellä on seitsemän vapaaehtoista elämää ainoastaan sitä varten, että hän auttaisi ihmiskuntaa. Sitten hän voi ottaa viidennen eli mestarivihkimyksen, ja sitten alkaa hänelle taas uusi tie, aivan toinen tie.

Mr. Leadbeater ei ole mikään mestari, sentähden että me

olemme aivan voineet seurata, kuinka hän tässä elämässä tuli teosofian yhteyteen ja kuinka hän sitten vähitellen tuli vihityksi jne., niin että hän ei luonnollisesti ole vielä lähelläkään mestariutta. Mutta hän on vihitty opetuslapsi, adepti. Kuinka korkea hän on, sitä ei syrjäinen voi sanoa. Ainoastaan ne, jotka ovat hänen mestareitaan, voivat sen sanoa. — 19.4.1910 (RR 1961/7)

122

KYSYMYS: — Onko se tie, josta kirjassa "Kaita tie voittoon" puhutaan, sama kuin salaisen koulun? Johtaako se vihkimykseen ja milloin? Tuleeko siinä Valkoisen veljeskunnan jäseneksi?

VASTAUS: — Kuten juuri äsken sanottiin ja kuten teosofisissa kinoissa sanotaan, niin ihmisen täytyy kulkea valmistava tie, puhdistuksen tie, ennenkuin hänet otetaan Salaisen veljeskunnan jäseneksi. Ihminen itse ei tietenkään voi ikäänkuin määrätä, että nyt hänet on otettava jäseneksi. Sitä hän ei voi tehdä. Mestarit ja Salaisen veljeskunnan jäsenet, itse Salainen veljeskunta määrää, voidaanko joku ihminen vihkiä. Mutta ihmisen tulee itse valmistaa itseään, hänen on kuljettava valmistava tie, ja sehän on yksinkertainen ja selvä tie näin teoreettisesti katsoen. Jokainen tietää, mikä se tie on. Sehän on sitä, että ihmisen täytyy puhdistaa itsestään pois itsekkyyden, ainakin johonkin määrään hänen täytyy puhdistua itsekkyydestä. Hänen täytyy ainakin sillä tavoin puhdistaa itseään, että hänen sydämensä on aivan puhdas, hänen sydämensä tahtoo olla aivan epäitsekäs. Ja sitten hänen täytyy jonkin verran myös puhdistaa käyttövälineitään, ainakin niin paljon, ettei niillä ole valtaa häneen. Hän ei saa joutua ruumiittensa eli käyttövälineitensä orjaksi millään tavoin, ei fyysisen, ei astraalisen eikä mentaalisen, vaan hänen täytyy osata niitä ikäänkuin käyttää. Hänen täytyy tuntea itsensä ihmiseksi, joka on hallitsija käyttövälineihinsä nähden, ei niiden orja. Tämä työ hänen täytyy tehdä. Tapoja ja teitä siihen on äärettömän monta, mutta kaikki ne johtavat samaan päämäärään.

Sentähden, jos tunnollisesti ja aivan epätietoisuudessa mielessä noudattaa sitä, mitä Butler em. kirjassa neuvoo, niin kyllä minä luulen jo ä priori ja olen vakuuttunut siitä, että se tie vie myös oikeaan. Kuinka nopeasti kulku käy, riippuu ihmisen omista motiiveista ensiksikin ja toiseksi siitä, kuinka viisas se tie on, kuinka viisaat ne neuvot, joita hän noudattaa. Mutta hänen oma motiivinsa, omat vaikuttimensa, muodostavat ensimmäisen ehdon. Jos ihmisen motiivi on puhdas, niin hän ehdottomasti kulkee hyvin eteenpäin, käyköön se hitaammin tai nopeammin. "Kaidassa Tiessä" neuvottua tietä — jos se ketä miellyttää — pääsee myös eteenpäin. Koska se sitten johtaa vihkimykseen, sitä ei voi määritellä ajassa, vuosissa ja kuukausissa tai ruumistuksissa. Ei sellaista voi määritellä, se riippuu aivan ihmisestä itsestään. Esim. Amerikassa — ja ulkomailla yleensä — on ihmisiä, jotka ilmoittavat suurenmoisissa sanomalehti-ilmoituksissa, että niin ja niin monessa kuukaudessa he opettavat ihmisille selvänäköä tai muuta yliaistillista kykyä; he voivat mahdollisesti kehittyä selvänäkeviksi, jos kolmen kuukauden ajan seuraavat heidän kurssiaan! Tämä on tietenkin enemmän tai vähemmän humbugia ja siltä kannalta se on ehdottomasti aivan humbugia, että sen tarkoituksena silminnähävästi on yksinomaan rahan hankkiminen, niin että sellaiseen ei tarvitse panna mitään arvoa. — 19.4.1910 (RR 1961/7)

123

KYSYMYS: — Mikä on ero intuition ja inspiraation välillä?
VASTAUS: — Ero ilmenee jo sanoista. Intuitio on jonkinlainen kyky ihmisessä, inspiraatio on jotakin, jota ihminen saa. Intuitio on totuuden näkemisen kyky, semmoinen kyky tietää asiat sisäisesti. Se on oikeastaan jonkinlaista hyvin korkeaa selvänäköä, koska se on jonkinlaisessa yhteydessä ns. buddhi-prinsiipin kanssa. Tavallisesti sitä sanaa käytetään vain tuommoisten korkeiden asioiden yhteydessä. Eihän koskaan sanota — esim. ruuanlaiton ollessa kysymyksessä — että "minulla on

semmoinen intuitio, että tämä ruoka ei nyt oikein hyvin onnistu". Tällaisessa yhteydessä ei käytetä sanaa "intuitio", vaan ehkä sanaa "aavistus" tms.: "Minä näen selvästi, ettei tästä tule hyvää." Siinä ei tarvita niin suurta intuitiota. Mutta kun puhutaan intuitiosta, silloin puhutaan jonkinlaisista korkeista asioista, ja silloin tarkoitetaan kykyä nähdä asioita sisäisesti. Sitä kykyä ei kukaan tässä meidän sivistyksessämme pyri kehittämään eikä kasvattamaan, mutta teosofien tehtävä on sitä itsessään kehittää. Ja kun se alkaa kasvaa ihmisessä, tulee se käsi kädessä hyvyden, rakkauden ja rehellisyyden kanssa. Silloin tulee semmoinen kyky nähdä ja tietää yhtä ja toista. Se ei ole ollenkaan samaa kuin tavallinen selvänäkö, tuommoinen muodollinen, astraalinen selvänäkö, että näkee toisesta ihmisestä hänen auransa tms. Se ei ole tietenkään sitä, ei tavallista astraalis-mentaalista selvänäköä, vaan se on korkeammalla mentaalitasolla, buddhisella tasolla oleva semmoinen tieto, kyky tunkeutua jonkun asian tai ihmisen sisään. Se on oikeata intuitiota ja se intuitio voi kohdistua myös tulevaisuuteen. Minulla on semmoinen intuitio, että sitä tai sitä tulee tapahtumaan. Mutta tietysti tämä tulevaisuuden näky koskee vain joitain korkeampia, suurempia tapahtumia, ei jokapäiväisiä asioita.

Inspiraatio on taas sitä, että jokin olento, jokin voima käyttää ihmistä, inspiroi häntä. Runoilijat usein sanovat: "Niin, en minä oikeastaan tiedä, kuka tämän runon on tehnyt, en minä sitä tiedä. Kyllähän minä tämän olen kirjoittanut, mutta en minä nyt taas osaisi sitä kirjoittaa. Se tuli silloin kuin se tuli." Näin sanovat usein runoilijat. He ovat silloin olleet inspiroituja. Se merkitsee, että jokin toinen voima on silloin runoilijaa aivan kuin käyttänyt. Tämä toinen voima voi olla hänen korkeampi Itsensä, joka aivan kuin haihduttaa hänen päivätajuntansa ja sitten käyttää häntä välikappaleenaan, mutta se voi myöskin olla joku toinen olento astraali- tai mentaalitasolla, jokin jumala tai mikä tahansa semmoinen olento, joka häntä inspiroi. Ihminen on silloin mediumin asemassa. Jos joku teistä oli eräässä luennossa joulun aikana, jolloin puhuttiin vanhoista kreikkalaisista ja roomalai-

sista mysteereistä sekä oraakkeleista, niin hän ehkä muistaa, että ne oraakkelit olivat alussa sellaisia, että pythia siellä, se ennustaja, profeettanainen, hän oli semmoinen erikoisen kasvatuksen saanut pyhä olento, jota Mestari saattoi käyttää puhetorvena. Se oli siis jotain erinomaisen korkeaa ja hienoa. Kun tuommainen oraakkeli oli olemassa, niin ihmiset saattoivat mennä kysymään neuvoa suorastaan Mestarilta, vaikkei hän itse siellä ollutkaan, vaan semmoinen nainen, joka saattoi olla hänen puhetorvena. Sitten oraakkelit tietysti aikojen kuluessa vähitellen joutuivat rappiolle, niin että pythiana saattoi olla aivan tavallisia mediumeja, semmoisia kuin nykyaikana tavalliset spiritistimediot ovat, niin että sieltä saattoi tulla mitä hyvänsä. — 19.4.1910 (RR 1961/9)

124

KYSYMYKS: — Mistä johtuu, että muutamat ihmiset ovat niin erinomaisia arvaamaan kaikenlaisia asioita aivan jo etukäteen?

VASTAUS: — Se johtuu joko siitä, että heissä on tuo intuitiokyky, josta juuri puhuttiin, tai sitten siitä, että he ovat astraalisesti herkkiä. Silloin he saavat ikäänkuin jonkinlaisen intuition, jolloin heidän oma alitajuntansa näkee jotakin astraalisesti, tai jokin olento kuiskaa jotakin. — 19.4.1910 (RR 1961/9)

125

KYSYMYKS: — Onko astraalitasolla oleva ihminen tilaisuudessa saamaan oppia ns. elämän ja kuoleman kysymyksistä, vai onko astraalinen kuolema hänelle yhtä pelottava ja kauhea kuin tavallinen fyysillinen kuolema?

VASTAUS: — Ei meidän ollenkaan pidä ajatella, että tavallinen fyysillinen kuolema on pelottava ja kauhea. Itse asiassa se ei ole ollenkaan mikään kauhea. Se on kauhea ainoastaan ihmisen mielikuvituksessa, kun hän edeltäpäin ajattelee, että "kuolla,

kuolla", ja ajattelee, mistä kaikesta pitää luopua, kun kaikki yhäkö katkaistaan. Silloin voi kuolema tuntua hänestä kauhealta, mutta itse asiassa fyysillinen kuolema ei ole ollenkaan kauhea. Itse kuolemanprosessi on hyvin helppo, oikein ihana. Ja niin se on salatieteellisestikin katsoen. Ei kuolema ole niin vaikea. Vaikka ihminen kuollessaan huutaisi ja näyttäisi kovastikin kärsivän, niin se on enemmän vain ruumiillista laatua; ihminen itse on silloin jo ulkopuolella ruumistaan. Hän on puolitainnoksisissa ruumiin ulkopuolella ja katselee mennyttä fyysillistä elämänsä lyhyessä muodossa. Hän on aivan kiinni niissä asioissa. Samalla kyllä ruumis voi kärsiä, huutaa ja vääntelehtiä tuskasta.

Astraalinen kuolema, se on vain aivankuin jonkinlaista nukahtamista. Sekään ei liioin ole mitään kamalaa eikä vaikeaa, mutta astraalinen elämä sitä ennen voi olla hyvinkin vaikeaa.

— 19.4.1910 (RR 1961/9)

126

KYSYMYKSET: — Onko kuolleitten astraaliruumis aivan samaa ainetta kuin astraalitason aine, ja näkeekö astraalisesti selvänäköinen ihminen astraaliainettakin, eikä ainoastaan astraalisia muotoja?

VASTAUS: — Tietysti astraaliruumis — sekä kuolleitten että elävien — on samaa ainetta kuin itse astraalitason aine, se on selvä se, vaikka voihan se olla hieman muovailtua. Samalla tavalla kuin ihmisen fyysillinen ruumis on rakentunut samoista aineista kuin fyysillinen taso, samoin on myös vastaavasti astraaliruumis. Mutta nyt on huomattava, että astraaliruumis sisältää erilaisia asioita; siinä on esim. tuo himo-elementaali, josta kerran puhuttiin. Mutta yleisesti katsoen on niin, että astraaliruumis on rakentunut astraalisesta aineesta, ja astraalisesti selvänäkövä ihminen näkee tietysti sekä astraalisia muotoja että astraaliainetta. Hän näkee kaikkea, mitä on astraalitasolla, mutta se näkeminen on aivan toisenlaista kuin tämä fyysillinen näkeminen. Tässä me esim. katselemme tätä pöytää fyysillisin sil-

min, ja se pöytä on silloin semmoinen kuin on. Jokainen näkee, millainen se on. Mutta jos olisi — sanokaamme —jokin pöytä astraalitasolla ja sitä katselisi jokin oikea astraalinen selvänäki-jä, niin hän ei näkisi ainoastaan tuon pöydän muotoa, vaan hän näkisi myös sen pöydän elämän, hän näkisi myös sen pöydän osaset, sen kaikki atomit yhtämittaisessa liikkeessä. Hän näkisi pöydän osaset, hän näkisi pöydän läpi, hän näkisi pöydän etu- ja takapuolen ja syrjät kaikki yht'aikaa ja myös kaikki, mitä on pöydän sisällä. Kaikki atomit olisivat aivankuin hänen silmiensä edessä. Sellainen on astraalinen näkö. — 19.4.1910 (RR 1961/9)

127

KYSYMYKSI: — Mitä on ajatus? Onko se kuva, joka muodostuu aivoihin, kun näkee tai kuulee jonkin asian? Mutta minkälainen on se älykuva, joka vastaa jotakin aivan abstraktista käsitettä, kuten esim. yleinen paha, nälkä, kuolema tms. käsite? Ja mitä on sellainen ajatus ja kuinka se syntyy, kun ihminen mietiskelee, luo itselleen omasta itsekohtaisesta olemuksestaan ajatuksia, jotka eivät johdu mistään ulkokohtaisesta maailmassa sattuneesta tapahtumasta tai seikasta? Miten yleensä ajatustoiminta teosofisesti selitetään?

VASTAUS: — Jokainen, joka on tutustunut teosofiseen kirjallisuuteen, tietää, että siinä puhutaan mentaali- eli ajatustasosta ja erityisesti ajatusruumiista. Puhutaan ajatus-, tunne- ja fyysillisestä ruumiista. Nyt usein tehdään se johtopäätös näistä teosofisista opeista, että kun me ajattelemme, niin se on ajatusruumiin toimintaa. Me ajattelemme ajatusruumiissa ja se kuva, joka meille tulee jostakin asiasta, se on sitten ajatusruumiissa. Tämä on tavallinen otaksuma, mutta se on kerrassaan vääärä, se on erehdys, sillä kun ihminen on tässä fyysillisessä ruumiissa ja on kiinni näissä fyysillisissä aivoissa ja tässä fyysillisessä tajunnassa, niin silloin hän ei ajattele itsetietoisesti muualla kuin fyysillisissä aivoissaan. Kuitenkin jokainen sielullinen toiminta on toimintaa kaikissa käyttövälaineissä, niin että kun ihminen ajatte-

lee, kun hän — sanokaamme — katsoo esim. tätä pöytää, niin silloin valo heijastaa kuvan tästä pöydästä hänen silmäinsä kautta sisään aivoihin. Nythän meidän minämme, me itse tajuisina minuuksina, tajuavina olentoina emme ole puetut ainoastaan tähän fyysilliseen ruumiiseen, vaan meillä on sen lisäksi vielä astraaliruumis, mentaaliruumis sekä ns. syyruumis, jossa me itse minuuksina olemme. On niin monta käyttövälinettä, ja sentähden on meillä niin monta — kuinka sanoisin — muuria, joiden lävitse jokaisen ajatuksen, jokaisen mielikuvan ja minkä tahansa täytyy kulkea, ennenkuin se kohtaa meidän tajuavan minämme.

Kun minä nyt katson tätä pöytää, niin kuva siitä kyllä heijastuu ensin aivoihin. Mutta jos minäni olisi poissa ruumiista, ei se vaikuttaisi mitään; enhän minä siitä silloin mitään tietäisi, vaikka ruumis kuinka tirkistäisi tätä pöytää ja valot siitä heijastuisivat aivoihin. Se kuva siitä tulee ensin kyllä näihin fyysillisiin aivoihin, mutta heijastuu sitten niistä eetteriaineen välityksellä astraaliruumiiseen, sitten astraaliruumiista mentaaliruumiiseen ja mentaaliruumiista minään. Minästä se sitten heijastuu takaisin mentaali-, astraali- ja fyysilliseen ruumiiseen eetterisen kautta, ja silloin on minä ollut mukana. Tämä tapahtuu äärettömän nopeasti, mutta silloin on minä saanut vaikutuksen. Meidän minämme on itsetietoinen fyysillisissä aivoissa ja sentähden se saa juuri tuon kuvan, joka heijastuu, vaikka se kulkee niin monen käyttövälineen kautta. Mutta siitä, minkälainen kuva muodostui astraali-, minkälainen mentaalitasolla tästä pöydästä, ei itsetietoisuus, fyysillisten aivojen tietoisuus mitään tiedä. Ajatusruumiissa on kyllä myös kuva tästä pöydästä, mutta se on aivan toisenlainen kuin se, mitä fyysillisesti näemme.

Ajatusruumiissa on aivan toinen kuva, mutta koska ihminen ei ole itsetietoinen huomaamaan ajatusruumiin kuvia, niin hän huomaa ainoastaan sen kuvan, mikä on heijastunut fyysillisiin aivoihin. Mutta selvänäkijä, joka tarkastelee tätä ihmisen näkemisprosessia, hän näkee, kuinka ajatusruumiin kuva pöydästä on aivan toisenlainen kuin tämä fyysillinen, vaikka asia on sama. Se kuva on ikäänkuin yleisempi, se ei ole kuva ainoastaan

tämän pöydän ulkopiirteistä, vaan se kuva, mikä on mentaali-ruumiissa, on jonkinlainen yhteiskuva pöydän kaikista atomeista.

"Mitä on yleensä ajatustoiminta teosofisesti?" Niin, se on semmoinen voima luoda, muovailla ainetta. Ihmisen ajatus on oikeastaan voimaa, kykyä muovailla ainetta. Jumala luo maailman ja muovailee ainetta ajatuksillaan, ja jokainen taiteilija, jokainen runoilija, jokainen työmies tietää hieman, mitä ajatus on, että se on jonkinlaista luomista. Sitä ajatus oikeastaan on. Mutta ennenkuin ihminen oppii luomaan, hän ensin kerää kaikenlaisia kuvia ulkomaailmasta, täyttää mielensä, ajatusruumiinsa — kuinka sanoisin — kaikenlaisilla kuvilla ja vaikutelmilla ja työskentelee ajatuksissaan ensin ainoastaan semmoisilla kuvilla, joita hän on saanut fyysillisestä maailmasta. Mutta kun hän oppii ottamaan vastaan vaikutuksia myös astraalimaailmasta, silloin hänen mielikuvituksensa ryhtyy työskentelemään myös semmoisten kuvien kanssa, joilla ei ole suoranaisia vastaavuuksia tässä fyysisessä maailmassa jne. Lopulta hän oppii erottamaan itsensä täydellisesti kaikenlaisista kuvista ja vain käyttämään niitä mielensä mukaan sekä myös luomaan suoraan uusia. Ja se kyky silloin, se on semmoinen jumalallinen kyky, jumalallinen luova kyky; se on mysteeri. Mitä se oikeastaan on? Niin, se on se merkillinen voima, merkillinen elämä, joka on luomakunnan koko elämän takana. Se on luova voima, tahto, merkillinen voima luoda itsestään, ottaa itsestään. Jumala on tyhjentyvätön. Hän voi alati vierittää ulos itsestään.

— 19.4.1910 (RR 1961/9)

128

KYSYMYKSET: — Missä suhteessa on yksityinen eläin ja kasvi joukkosieluunsa nähden? Tuleeko kasvin ja eläimen elämä tai henki sen joukkosielusta ja palaako se siihen jälleen kuollessaan?

VASTAUS: — Niin se tulee. Se joukkosielu on aivankuin siinä ilmenneenä. Ei yksityisen eläimen, kasvin sielu ole mil-

lään tavalla erinnyt joukkosielusta. Se on siinä kiinni, se on sitä samaa joukkosielua, ja kun eläin kuolee, niin se vetäytyy sisään siihen joukkosieluun. Siinä on jonkinlaista pientä yksilöllistä kokemusta, joka rikastuttaa sen joukkosielua, mutta se yksilöllisyys ei ole sitä, että se olisi erkautunut siitä joukkosielusta; se erkautuminen tapahtuu vasta ihmisessä. Kasvit ja eläimet ovat kiinni joukkosielussa. — 19.4.1910 (RR 1961/9)

129

KYSYMYS: — Eikö silloin, kun Logos aloitti tämän 7-ketjuisen luomiskautensa, kaikki ollut yhtä ilman mitään ns. aineen ja hengen erotusta? Onko ymmärrettävä niin, että Logos oli ääretön henki, ja hänen käytettävänä oli ääretön alkuainemeri, johon hän voi alkaa luoda muotoja? Oliko Logos se, josta ihmishenget, monadit, ovat erkautuneet, ja kuinka ja koska tuo erkautuminen tapahtui? Jos aine ja henki ovat olleet erillään tämän kiertokauden alussa, niin minkälaisen kehityskulun tuloksia ne ovat? Eikö ollenkaan ole ollut aikaa, jolloin aine ja henki olisivat olleet yhtä, vai ovatko ne kaksi aivan vastakkaista olemusta? Eihän siinä tapauksessa kaikki olisikaan yhtä ja kaikki siitä yhdestä lähtenyttä. Eräässä teosofisessa kirjassa muistaakseni sanotaan, että aine on hengen eli voiman kiteytymä. Siinä tapauksessa ei ainetta olisikaan, mutta koska mitään ei ole olemassa ilman vastakohtaa, ei siis olisi henkeäkään, ja silloinhan todella kaikki olisi yhtä. Mutta eikö se, mitä ihmisen kuoltua jää jäljelle, ole pelkkää ainetta, vai olisiko ihmisen henki jonkinlainen herra, joka hallitsee ihmisruumiin atomimuodostumissa asuvia henkiolentoja? — Kysymyksen voisin supistaa muotoon: Onko ainetta ja onko henkeä, vai ovatko molemmat yhtä?

VASTAUS: — Jos pidämme kiinni aikain viisaudesta, siitä, mitä kaikki suuret viisaat ovat aina opettaneet, niin aina on opettettu, että henki ja aine ovat yhtä. Ei ole olemassa muuta kuin yksi Elämä, mutta se yksi, se on ilmenemätön, se on Jumala. Ilmenneenä elämä on aina kaksinainen: se on ainetta ja henkeä,

tajuntaa ja muotoa, elämää ja kuolemaa. Ilmennyksessä on aina niin, ilmenneenä aine ja henki kulkevat aina käsi kädessä. Siis ei ole ainetta ilman henkeä, ei henkeä ilman ainetta, ei ole mitään tajuntaa ilman jotakin välikappaletta, ja siitä he tekevät johtopäätöksen: Kas, nyt kun tuo ruumis ei enää toimi, ei siis ole mitään tajuntaakaan, mitään henkeä enää. Se olisi oikea johtopäätös, jos ainetta olisi olemassa ainoastaan fyysisessä muodossa, silloin ei tosiaan olisi mitään yksilöllistä henkeä, joka jäisi olemaan, kun aine lakkaisi toimimasta. Mutta koska ainetta on useammassa muodossa, niin me voimme ymmärtää, että henki pukeutuu toiseen ruumiiseen, kun se jättää tämän muodon. Jonkinlaiseen muotoon se tietysti pukeutuu, toiseen ruumiiseen, vaikka sen aine on aivan toisenlaatuista, toisen muotoista kuin tämä fyysinen. Muuten ei se henki voisi olla olemassa. On siis sellainen aivan Okkultinen aksiomi, että henki ja aine kulkevat yhdessä, ja ovat perusolemukseltaan yhtä. Sentähden sanotaan, että kuta korkeammalle tasolle minä nousee, sitä henkevämmäksi käy aine. Jo astraalitasolla aine kadottaa kaiken tämän fyysisen jäykkyytensä. Se ei ole ollenkaan ainetta siinä merkityksessä, kuin me täällä puhumme aineesta. Astraalitasolla ainekin on jo jonkinlaista voimaa. Sehän on sellaista, että pieninkin ajatus, pieninkin tunne vaikuttaa siihen ja muuttaa sen muodon. Se on siis aivan toista, kuin mitä me käsitämme aineella. Onhan tosin tällä fyysiselläkin tasolla sellainen aine kuin esim. vesi, joka muuttaa muotoansa, kun sitä liikuttaa, ja ilma, jossa voi vapaasti tehdä mitä liikkeitä hyvänsä, koska se muodostuu niiden mukaiseksi. Mutta astraalitasolla tämä suhde on paljon suuremmassa määrin, sillä siinä pieninkin ajatus ja tunne vaikuttaa heti, että aine muuttaa muotoaan.

Ainetta on siis olemassa niin monessa eri muodossa, monta eri laatua niin sanoaksemme, että käsitettä "aine" on suuressa määrin laajennettava, se on laajennettava aivan toisenlaiseksi, kuin mitä tavallinen tieteellinen käsitys aineesta on. Mutta kun sen näin laajennamme, silloin ymmärrämme tuon okkultisen aksiomin: ei ole henkeä ilman ainetta, ja silloin me voimme myös-

kin ymmärtää, että ne lopulta myöskin ovat aivan yhtä. Jumaluudessa, siinä salaisuudessa, ilmenemättömässä salaisuudessa, joka on kaiken takana, ne ovat yhtä. Jumaluudessa tajunta ja muoto ovat yhtä, sillä siinä tajunta on kaikki käsittävä ja muoto on ikuinen äärettömyys, rajattomuus. Ei ole mitään muotoja, se on kaikki yhtä. Ja jos me tahtoisimme sitä jotenkin määritellä, niin minusta on luonnollisinta nimittää sitä spiritualistiseen tapaan ja sanoa, että se on tajuntaa eli elämää, vaikei sen tajunta ole ollenkaan sitä, mitä me käsitämme tajunnalla. Sentähden sanovatkin muutamat syvämietteiset filosofit, että kaikki on tajuntaa. Ja tämä on käytännöllisestikin enemmän totta kuin sanoa, että kaikki on ainetta. Materialistit sanovat, että kaikki on ainetta, mutta spiritualistit sanovat, että kaikki on henkeä, tajuntaa. Siinä on suurempi totuus, sillä sitä ajatellessamme saamme kuitenkin jonkinlaisen oikean kuvan, oikean vivahduksen sanalle "tajunta". Jos sanomme, että kaikki on ainetta, niin kaikki muuttuu heti kuolleeksi, sillä meidän käsityksemme aineesta on vailinainen; käsitys tajunnasta on laajempi.

Itse salaisuus, itse totuus on kuitenkin se, että tajunta ja aine ovat ilmenemättömässä yhtä, ja se, mikä on itse Elämä, on aineen ja tajunnan takana. Se on niiden sisä- ja yläpuolella, ja mitä se sitten itsessään on, sitä ei kukaan kuolevainen osaa ratkaista. Minä uskon, ettei kukaan kuolemattomistakaan osaa sitä ratkaista. Niinhän Veedoissakin sanotaan: "Kuka on ilmenemättömän salaisuuden tutkinut, kuka tietää, mitä on Parabrahman? Jumala taivaassa sen tietää, tai ehk'ei hänkään sitä tiedä!" — Ja minä olen taipuvainen uskomaan, — vaikka enhän minä pysty mitään sanomaan — ettei korkein jumalakaan tiedä mitään siitä salaisuudesta. — 19.4.1910 (RR 1961/10)

130

KYSYMYS: — Hebrealaisilla esiintyi Jumala ihmisen muotoisena, eikä missään sitä ennen tunnetussa uskonnon muodossa jumala esiintynyt ihmisen muodossa. Olivatko ne kaikki petkut-

tajia... vaikka kyllähän Mooseskin sanoo, että Jumala näkyi hänelle esim. pensaan palamisena?

VASTAUS: — No, en minä sentään tahtoisi väittää, ettei olisi jumalaa ajateltu ihmisen muotoiseksi muualla kuin juutalaisten keskuudessa. Kyllähän esim. hindulaiset ovat kuvanneet jumalia ihmisen muotoisiksi, vaikka tavallisesti joillakin lisäkeillä varustettuina — niin sanoakseni — joita ei ole tavallisilla ihmisillä. Niillä on monta päätä tai monta käsivartta tai sitten jotakin muuta sellaista tavatonta muotoa, joka meistä näyttää kovin hirveältä ja rumalta, mutta kuitenkin se on jonkinlaista ihmismuotoa. Ja sitten me tiedämme, että kreikkalaiset menivät aivan huippuunsa kuvatessaan jumalia ihmismuotoisiksi. Korkeintakin jumalaa, Zeusta, kuvattiin vanhaksi ukoksi ja kreikkalaiset etsivät hänelle niin ihania malleja kuin suinkin oli mahdollista. Eivät siis ainoastaan juutalaiset kuvitelleet jumalaa ihmismuotoiseksi, vaan kyllä minun tietääkseni on kaikkialla ollut niin, että kun jumalaa tai jumalia on koetettu mielikuvituksessa kuvailla, niin ne ovat saaneet ihmisen muodon. Tämä johtuu siitä yksinkertaisesta syystä, että ihminen — kuten sanotaan — on luotu jumalan kuvaksi. Ihmisen muoto on itse asiassa se muoto, mikä jumalaisella tajunnalla maailmassa on, nim. Logoksella ja kaikilla jumalolennoilla siitä alaspäin. Jos he puokeutuvat jonkinlaiseen muotoon, niin he aina esiintyvät enemmän tai vähemmän ihmisen muotoisina. Logostahan kutsutaan milloin päivien vanhimmaksi — siis vanhukseksi — milloin ikuisiksi nuorukaiseksi; myös luonnon äidiksi tai ikuisiksi äidiksi. Nämä erilaiset nimitykset ovat kaikki yhtä oikeat, sillä niihin kaikkiin sisältyy jotakin inhimillistä. Takana on tietenkin suuri ääretön jumaluus. Se on koko maailmankaikkeuden takana, se salaisuus, jota ei voi millään tavoin kuvata. Erehdys juutalaisten ja kristittyjen puolelta on vain siinä, että he samaistavat Logoksen ja tuon äärettömän jumaluuden ja sanovat, että Logos on tuo ääretön jumaluus. Se on erehdys, sentähden, että Logos, meidän aurinkokuntamme luoja, isä ja johtaja, on yksi miljoonista vel-

jistä, joiden kaikkien takana on sitten se salaisuus, se iankaikkinen, josta emme mitään tiedä. — 19.4.1910 (RR 1961/10)

131

KYSYMYKSET: — Minusta Mooseksen jumala tuntuu hyvin epämoraaliselta niin sanoakseni, koska hän sanoi Moosekselle, että "sano Israelin lapsille kun he lähtevät Egyptistä, että he ottavat kaiken kullan ja hopean, vieläpä lainaavat naapureiltaan ja kaikilta miltä saavat, ja vievät mukanaan". Ja myöskin hän käski sanomaan faaraolle, että he menevät ainoastaan kolmen päivämatkan päähän korpeen rukoilemaan, vaikka heidän tarkoituksensa oli lähteä kokonaan pois.

VASTAUS: — Niin, tietenkin se jumala, joka siinä kertomuksessa esiintyy, on juutalaisten kansallismoraalinen jumala, joskin jonkinlaisessa vääristetyssä muodossa. Mysteereissä oli juutalaisilla salainen jumala, Logos, jota monet profeetat oppivat tuntemaan, mutta se jumala, jota eksoteerisesti palveltiin, oli juutalaisten kansallismoraalinen jumala. Ylipäänsä ennen maailmassa, kun ihmiset olivat vähemmän kehittyneitä, he eivät voineet käsittää korkeampaa jumalaa kuin heidän oma jumalansa, ja he luulivat, että se on ainoa ja paras jumala. Ihmiset yleensä eivät voineet nousta sen käsityksen yläpuolelle. Eivät vielääkään kaikki kristityt esim. ole siinä kehitystasossa, että he ymmärtäisivät, että jumala on kaikkien jumala, myös juutalaisten, muhamettilaisten ja pakanain; että Hän ei ole enempää kristittyjen jumala kuin minkä afrikkalaisen villin tai muhamettilaisen tahansa. Eivät läheskään kaikki kristityt vielä tällaista ymmärrä. Heidän ymmärryksensä ei anna myöten, järki ei juokse niin pitkälle, että se tämän myöntäisi ja ymmärtäisi, vaan: "Jumala, tietenkin Hän on ainoa Jumala, joka on ilmoittanut itsensä Jeesuksen kautta!" Eiväthän pakanat tiedä mitään Jumalasta, he ajattelevat. Ja koska pakanat eivät käsitä Jumalaa, niin ei hän heistä mitään huolta pidä, vaan he luultavasti joutuvat helvettiin. Sehän on ainoa lohutus kristityillä.

Kyllä maailma on vielä hyvin kaukana siitä, että se käsittäisi Logoksen noin aivan todellisesti ihmiskunnan jumalana ja koko tämän aurinkokunnan jumalana. Puhuttakoonpa kuinka suuria sanoja tahansa koko maailmankaikkeuden Isästä, kuitenkin todellisuudessa rukoillaan jumalaa, että hän olisi meille hyvä, mutta ei maamme vihollisille. — 19.4.1910 (RR 1961/10)

132

Kysymys, mitä taide on, on hyvin sisältörikas. Koetan lyhyesti esittää, mitä mielestäni on taide. Minusta siinä pitää erottaa kaksi asiaa. Voi olla vielä useampiakin, mutta kaksi asiaa etenkin tulee mielestäni siinä heti ottaa huomioon. Ensiksikin se, että taiteilija, runoilija on nerokas ihminen, joka näkee, kuulee, haaveilee jotakin ja tahtoo siten ilmaista sen muille ihmisille. — Tämä haluhan on jokaisessa ihmisessä. Jos me näemme tai huomaamme jotakin erikoista, jos teemme jonkin erikoisen havainnon, niin mielellämme kerromme siitä muille. — Taiteilijassa, nerokkaassa ihmisessä on tämä halu voimakkaampana kuin muissa. Hän näkee ja voisi nähdä enemmänkin kuin muut, ja hänessä on halu kertoa siitä muille. Ja jos hän sitten on todellinen taiteilija, esim. runoilija, niin hän osaa esittää näkemyksensä vaikuttavammalla tavalla kuin muut. Se on taidetta. Taide muodolliselta kannalta on kyky tuoda esille, mitä tahtoo sanoa, niin vaikuttavalla tavalla kuin mahdollista, sellaisella tavalla, että se ehdottomasti vaikuttaa muihin. Kuta suurempi taiteilija, runoilija, joku on, sitä suurempaan joukkoon hän vaikuttaa. Sellaiset suuret taiteilijat kuin esim. Shakespeare ja Goethe — runoilijat — ja sellaiset suuret taidemaalarit kuin meillä esim. Edelfelt ja Gallen-Kallela ja muut, vaikuttavat hyvin lukuisiin ihmisiin. Kuta korkeampaa taide on, sitä yksinkertaisempaa se on, esim. sellainen taide kuin katolinen kirkkotaide — Rafaelin Madonna, pyhimysten kuvat. Ne vaikuttavat välittömästi suuriin joukkoihin: jokainen saa jotakin, jokainen ymmärtää jotakin. Tai ottakaamme esim. sellaiset kirjalliset taideteokset kuin

raamatun kertomukset. Ne ovat yksinkertaisia, mutta äärettömän vaikuttavia. Niitä lukevat suuret joukot ja ne vaikuttavat äärettömästi. Kuta pienempi taiteilija on, sitä harvempi häntä ymmärtää. On aivan toinen asia, että alussa taiteilija voi olla sellainen, että häntä ei ymmärretä. Vasta myöhemmin häntä aletaan ymmärtää. Kuitenkin voi pitää sääntönä, että kuta suurempi on ihmisessä taiteellinen kyky, sitä useampiin ihmisiin hän vaikuttaa. Se on minun mielestäni taiteellinen kyky.

Mutta taiteellinen kyky sinänsä ei vielä luo mitään taidetta. Taide tulee vasta silloin, kun tähän kykyyn on yhdistynyt jonkinlainen sielu tai henki, jotakin sisäistä elämää; kun tähän taiteelliseen kykyyn on yhdistynyt neron silmä, neron korva, neron havaintokyky; kun siihen on yhdistynyt kyky nähdä sellaista, jota eivät kaikki näe eivätkä huomaa,

ennenkuin sitä heille näytetään. Silloin he vasta sen huomavat. Todellinen nero, todellinen taiteilija, todellinen runoilija on ihminen, joka voi ottaa vastaan jotakin näkymättömästä maailmasta; joka voi nähdä näkymättömään maailmaan tai ottaa sieltä jotakin vaikutusta vastaan. Tästä syystä on olemassa kahdenlaatuksia taiteilijoita. Toiset ovat sellaisia, jotka aivan kuin näkevät täydessä tajunnassaan, ja sitten maalaavat tai kirjoittavat tai säveltävät. He näkevät ja kuulevat aivan noin itsetietoisesti. Sitten toiset ovat sellaisia, jotka joutuvat ikäänkuin haltioihinsa. He eivät tavallisessa olotilassa ja tavallisessa tajunnassaan voi mitään ihanuuksia nähdä, mutta voivat erikoisina hetkinä joutua haltioihinsa. Tuota ensimmäistä luokkaa voisimme kutsua salatieteellisiksi eli maagisiksi neroiksi ja noita toisia mediumistisiksi neroiksi, jotka eivät hallitse ollenkaan itseään, omaa kykyään, vaan joutuvat haltioihin. Minä tunnen erään runoilijan, joka aina sanoo näin: "Niin, olenhan minä nyt kirjoittanut tuon, kyllähän minä sen tiedän. Mutta kuitenkin minä en ole sitä kirjoittanut. Se vain tuli, enkä minä tiedä, mistä se tuli." Ja sitten hän vähän kuin ihmettelee, että onhan se koko hyvä runo. Näin on eräs runoilija monta kertaa puhunut omasta työstään. Hän on siis selvästi tuollainen mediumistinen nero, joka

tällä tavoin ottaa vastaan vaikutuksia näkymättömästä maailmasta. Ja jos me katsomme häntä salaiselta puolelta, niin me voimme nähdä, että joko hänen korkeampi minänsä hänelle kuiskaa, tai usein joku toinen olento, joku kuollut taiteilija, runoilija tai maalari tai säveltäjä, joka koettaa vaikuttaa sellaisen ihmisen kautta, joka voi ottaa vastaan. Voi joskus olla vaikuttamassa vieläpä eräänlainen gandharva-deeva. Sillä tavoin luodaan sitten suuria taideteoksia.

Taiteessa on siis erotettava ensiksikin itse taiteellinen kyky ja toiseksi taiteilijan sielullinen vastaanottavaisuus eli näkemis-, havaitsemiskyky näkymättömässä maailmassa. Jos me tämän ymmärrämme, niin me olemme saaneet selville, mitä taiteilija on. Ja silloin me ymmärrämme myöskin, niinkuin kysymyksessä sanottiin, että usein huomaa taideteosta katsellessa jotakin syvää, sielullista, elävää. Se johtuu tietenkin juuri siitä, että taiteilija on aavistanut ja tuntenut voimakkaasti sitä taideteosta luodessaan, esim. maalatessaan taulun. Hän on silloin ajatellut ja tuntenut voimakkaasti, ja se kaikki on kiinnittynyt tuohon kankaaseen ja noihin väreihin. Ja jos sellaista taulua katselee toisella, astraalisella silmällä, niin huomaa, kuinka sillä on oma erikoinen auransa, kuinka taiteilijan ajatus ja tunne ovat siinä kiinni, ja kuinka se astraalisesti näyttääkin paljon kauniimmalta ja sisältörikkaammalta kuin ryysinen taulu. Mutta sekin fyysinen taulu, jos katselija on vähänkään vastaanottavainen taiteen vaikutuksille, vaikuttaa katsojan sieluun eli astraalis-mentaaliin ruumiiseen tuon auransa kautta, ja silloin se taulu tuntuu niin merkillisen henkevältä, syvältä ja elävältä. Ei siis ole ainoastaan sen taulun näkyvä ruumis, joka siihen katselijaan vaikuttaa, vaan myöskin sen astraalinen ja mentaalinen puoli — sen aura. — 26.4.1910 (RR 1962/1)

133

KYSYMYS: — H.S. Olcottin "Buddhalaisessa katkismuksessa" sanotaan sivulla 42: "Minä noudatan käskyä pysyä syö-

mättä sopimattomalla ajalla." — Mitä tarkoitetaan sopimattomalla ajalla syömisellä? — Edelleen siinä sanotaan: "Minä noudatan käskyä välttää tanssia, laulua, soittoa ja sopimattomia näkyjä jne." Eivät suinkaan lauluja soitto ole mitään pahaa, miksikä niitä on vältettävä?

VASTAUS: — Meidän tulee huomata — niinkuin kyllä "Katkismusta" lukiessa selvästi näkyy —, että nämä käskyt: se, joka koskee syömistä sekä se, joka koskee tanssia ja laulua, eivät kuulu niihin Buddhan käskyihin, jotka ovat annetut kaikille buddhalaisille ns. maallikkoveljille, vaan ne kuuluvat niihin, jotka Buddhan viiden käskyn lisäksi annetaan munkiston jäsenille, buddhalaisille kerjäläismunkeille. Jos muistatte, niin niihin kuuluu myös mm. tällainen käsky: "Minä noudatan käskyä olla käyttämättä korkeita makuusijoja", siis nukkua ainoastaan matalalla. Nämä ovat kaikki sellaisia käskyjä, jotka kuuluvat kerjäläismunkki en ohjeisiin. Ne ihmiset, jotka suorastaan ovat päättäneet astua Tielle, jotka eivät ole buddhalaisia ainoastaan siinä yleisessä merkityksessä, että he nyt koettavat elää niin, että joskus — joko tässä tai jossakin tulevassa elämässä — heissä heräisi lopullinen päätös astua kaidalle tielle, vaan jotka jo nyt ovat tehneet tuon päätöksen, he saavat silloin tällaiset käskyt.

Tuo "syöminen sopimattomalla ajalla" tarkoittaa silloin sitä, että nämä kerjäläismunkit eivät saisi syödä muulloin kuin sinä aikana, jolloin Buddha on antanut heille luvan syödä. Se merkitsee, että he syövät ainoastaan aamulla ennen puoltapäivää ja ainoastaan kerran vuorokaudessa. Heidän päiväohjelmansa on järjestetty niin, että kun ensin on noustu ja mietiskelty, puhdistetaan makuusijat, ja sitten he ottavat kerjuukuppinsa kulkien kylästä kylään ja käyden ovelta ovelle, ja joka tahtoo antaa heille, se antaa. He eivät koskaan mitään pyydä, ja jos joku ei mitään anna, niin he menevät ohitse sanomatta mitään. Mutta jos joku heille antaa, niin sitä pidetään buddhalaisessa maailmassa ansiokkaana tekona, josta tulee antajalle hyvää karmaa — niinkuin tietenkin tuleekin. Kerjäläismunkki siis on se, joka tekee hyvän teon. Ei se, joka antaa, vaan se kerjäläinen, joka kulkee ympäri,

tekee hyvän työn, sillä kerjäläismunkki, joka kulkee ympäri vihittyään elämänsä henkisille pyrkimyksille, jolloin hän ei ollenkaan ota osaa maallisiin toimiin, antaa toisille tilaisuuden tehdä hyvää. Se on siis kiitollinen, joka saa antaa kerjäläismunkille. Siltä kannalta katsellaan näitä asioita itämailla buddhalaisten kesken. Me näemme siis, että siellä on aivan toisenlainen käsitys asiasta kuin täällä. Täällä me katselemme karsain silmin kerjäläisiä, ja kuitenkin on asia niin, että jos on todellinen kerjäläinen, jos on todella köyhä ihminen, joka on puutteessa ja tarvitsee apua, niin se, joka häntä auttaa, on se, joka jää kiitollisuuden velkaan; hän on saanut tehdä hyvää, ja tuo kerjäläinen on antanut hänelle siihen tilaisuuden. Niin se on, ja siltä kannalta katsotaan asioita aina itämailla. — Kun he sitten palaavat tuolta vaellukseltaan majapaikkaansa, niin silloin he syövät, eivätkä sitten enää syö sinä päivänä eikä koko vuorokautena. Sitä siis tarkoitetaan syömisellä sopimattomalla ajalla.

Tanssi, laulu, soitto, kukkien ja köynnösten solmiminen ei ole ollenkaan kielletty maallikoilta, tavallisilta ihmisiltä, joita ne asiat vielä kehittävät, joissa kehittyä niiden avulla kauneusaisti ja muutakin hyvää. Mehän tiedämme, että itämailla on tapana juuri kukkasin ja köynnöksin tervehtiä ihmistä kunnioituksen ja rakkauden osoituksena häntä kohtaan. Kun esim. Annie Besant liikkuu Intiassa ja teosofit osoittavat hänelle kunnioitustaan, niin se aina tapahtuu niin, että he tulevat häntä vastaan ja kukittavat hänet kokonaan köynnöksin ja kukin. Sellainen on tapana Intiassa. Samoin tapahtui myös Olcottille. Hänellä oli hyvin paljon ystäviä Intiassa sentähden, että hän paransi paljon ihmisiä. Hänet aina otettiin myös vastaan samalla tavoin köynnöksin ja kukin, ja juhlasaatossa vietiin hänet määräpaikkaansa. Sillä tavoin aina tervehditään itämailla arvohenkilöitä, kun he liikkuvat paikasta toiseen, myös Englannin varakuningasta ja muita sellaisia. Se kaikkihan on kaunista menettelyä, joka on sallittua maallikkopiireissä. Mutta kerjäläismunkeilta se kaikki on kiellettyä sen takia, ettei heitä mikään viettelisi pois sisäisestä näkemisestä ja sisäisestä mietiskelystä, jolle he ovat kokonaan

antautuneet. — Meistä tuollainen ehkä tuntuu jonkinlaiselta itämaalaiselta haaveilulta, että he ovat vain uneksijoita, jotka eivät halua tehdä työtä eivätkä välitä mistään, istuvat vain haaveilemassa. Jos joku joogi tai pyhä mies siellä istuu jonkin puunjuurella yksikseen ja lausuu yhtämittaa itsekseen jotakin sanaa, ja joku eurooppalainen kulkee ohitse, niin hän ihmettelee ja surkuttelee sitä hirveätä idiotismia eli mielipuolisuutta, mikä siinä ilmenee. Mutta tietenkään sen ei tarvitse ollenkaan olla sitä. Eihän kylläkään voi mennä takuuseen, että jokainen, joka tulee faikiiriksi tai joogiksi, olisi ymmärtänyt asiat ehdottomasti oikein syvästi. Voihan heissä olla tietenkin kaikenlaisia. Mutta itsessään ja oikeastaan tuollainen joogamietiskely on jotakin aivan muuta kuin tämä jokapäiväinen elämä. Sehän on huomion kääntämistä toisille tasoille. Kun ihminen tulee buddhalaiseksi kerjäläismunkiksi esim. Ceylonissa, Japanissa, Kiinassa tai missä muualla tahansa ja ryhtyy elämään näiden sääntöjen mukaan, niin silloin hän kääntää koko huomionsa sisäiseen maailmaan, ja se elämä, jota hän siinä viettää ja elää, on aivan yhtä todellista kuin tämä ulkonainen elämä, ja hän tekee työtä yhtä paljon siinä — kukaties enemmän — kuin mitä täällä voi tehdä. Se on siis vain huomion tai työn siirtämistä toiselle tasolle, toiselle alalle. — Jos tämän ymmärrämme, niin emme enää ihmettele itämaalaisia. On aivan toista, jos tahdomme niin sanoa, että me täällä länsimailla tahdomme realisoida totuutta toisella tavalla. Se on aivan eri asia se. Se on aivan eri tie. Lopulta nämä tiet kuitenkin yhtyvät. Toinen voi kulkea sitä tietä, että kääntää kokonaan huomionsa noihin sisäisiin maailmoihin, ja toinen sitä, että koettaa muuttaa tätä maanpäällistä fyysistä elämää niin taivaalliseksi kuin mahdollista. Nämä kaksi mahdollisuutta on olemassa, mutta kaikissa tapauksissa nämä tiet sitten kuitenkin lopulta yhtyvät. Kun ymmärrämme, että joogit tahtovat kääntää huomionsa kokonaan noihin toisiin maailmoihin, me myös ymmärrämme, että tanssit ja laulu, soitot ja kaikenlaiset näyt ja kukkaset olisivat omiaan vetämään heidän huomionsa pois

sisäisistä maailmoista. Sentähden he kieltäytyvät niistä, eivät sentähden, että mikään olisi itsessään pahaa. — 26.4.1910 (RR 1962/1)

134

KYSYMYS: — Kuinka kauan tähän fyysiseen elämään veraten kestää kaamalooka- eli kiirastulitila?

VASTAUS: — Minä luulen, että ne, jotka tätä asiaa ovat enemmän tutkineet, ovat havainneet, että kaamalooka-tila on tavallisesti noin kolmannes fyysisen elämän pituudesta, siis keskimäärin 15-20 vuotta. Olotila tuonelassa eli kiirastulessa kestää siis noin 20 vuotta. Sitten ihminen siirtyy taivaaseen. Tämä nyt on tietenkin vain — kuinka sanoisin — kaavamainen sääntö, sillä ei ole ollenkaan sanottu, että yhden ainoankaan ihmisen tila kaamalookassa kestää juuri 15— 20 vuotta. Se voi olla paljon lyhyempi, se voi mennä hyvin pian, mutta se voi kestää myös paljon kauemmin. Sen pituus ei riipu ollenkaan minkäänlaisesta mielialasta eikä mistään ajasta samassa merkityksessä kuin fyysisesti ajasta puhutaan, vaan se riippuu siitä, kuinka voimakas on sen ihmisen astraaliruumis, kuinka voimakkaat ovat hänen tunteensa, himot, halut ja pyyteet, jotka häntä sitovat. Jos ihmisellä on kuollessaan voimakkaat himot, niin me tiedämme, että hänen pitää olla paljon kauemmin kaamalookassa kuin sen ihmisen, jonka astraaliruumis on kevyt kuin höyhen. Jos se on aivan kevyt, niin että ihmistä ei mikään vedä maan päälle; jos hän on ikäänkuin aivan kevyt tunteissaan ja liiteli jo ruumiissa elässään tunteissaan siellä yläilmoissa, niin tietenkin hänen kaamalooka-tilansa on hyvin lyhyt. Mutta sillä kehitysasteella, jolla ihmiset yleensä nykyään ovat, voidaan heidän kaamalooka-tilansa sanoa olevan keskimäärin noin puolet tai kolmannes fyysisen elämän pituudesta. Mutta on niitä sellaisiakin, jotka ovat siellä kymmeniä, jopa satojakin vuosia.

Se, mikä paljon pitkittää ihmisen kaamalooka-tilaa, on hänen tietämättömyytensä. Hän ei tiedä, missä hän on; hän ei tiedä,

mitä se elämä on, jota hän viettää, ja vaikka hänelle koetetaan selvittää, niin hän ei sittenkään oikein ymmärrä. Hänelle on esimerkiksi eläessään opetettu, että kuoleman jälkeen joutuu helvettiin tai taivaaseen, ja kun hän ei ollut oikein uskovainen vaan päinvastoin ehkä hieman paha eläessään, niin hän luulee joutuneensa helvettiin ollessaan siinä kaamalookan kärsimystilassa. Ja jos hänelle koettaa selittää, ettei hän ole helvetissä, niin hän pelkää, että se on jotakin väärää uskoa, mitä lie, ja kavahtaa sitä. Hän tuntee vain, että hän on kadotuksessa. Ihmisille on tämä kaamalooka-tila hyvin vaikea juuri sen takia, että heidät on opetettu uskomaan tällä tavoin. Ehkä meidän päivinämme se usko ei enää vaivaa niin paljon kuin ennen, mutta on vielä toisenlaisiakin vaikeuksia, kahtakin laatua. Toinen johtuu materialismista, joka tuottaa kyllä vähän harmia kuoleman jälkeen. Materialisti ei tietenkään ollenkaan ota uskoakseen tätä. Hän ei ota sitä kuuleviin korviinsaakaan; hänen mielestään on aivan turhaa puhetta, hirveän joutavaa ja aivan hölynpölyä, jos joku hänelle sanoo, että sinun materialismisi tuottaa sinulle vaikeuksia kuoleman jälkeen. Ei se tietenkään tuota mitään rangaistusta hänelle, vaan aivan sellaista pientä käytännöllistä vaikeutta, sillä kun hän on ollut aivan vakuuttunut siitä, että kuolemassa haihtuu tyhjiin, niin häntä ei tahdo saada uskomaan, että hän on kuollut. Täytyy olla hyvin varovainen selittäessään sitä hänelle, sillä hän joutuu aivan vimmoihinsa, jos hänelle sanotaan, että hän on nyt kuollut. Hän suuttuu kauheasti, sillä hänhän tuntee, että on aivan elävä ja että häntä vain koetetaan vainota ja tehdä hänelle pahaa. Tämä on eräs suuri vaikeus materialistilla, sillä kun hänellä ei ole ollut mitään käsitystä muusta elämästä kuin fyysisestä, kun hän ei uskonut mihinkään muuhun, niin kun hän kuoleman jälkeen huomaa vielä olevansa olemassa, niin hän tietenkin luulee elävänsä edelleenkin fyysisistä elämää. Jos silloin on tilaisuus viedä tuo materialistivainaja oman ruumiinsa luo, niin silloin hän siitä ikäänkuin herää. Jos voi hänet viedä oman ruumiinsa luo ja näyttää sitä kysyen, että kuka tuo on, niin hän sitä katsellessaan näkee silloin, että se on hän itse, että se on se, jota

hän aina luuli omaksi itsekseen, ja silloin hän tietenkin herää. Mutta tällaista ei voi useinkaan tehdä, ja siksi on usein vaikea saada materialistia heräämään. Ja senkin takia on materialistilla vaikeuksia, että kun hän ei eläessään ole mitään aavistanut, ei mitään ajatellut kuolemanjälkeisestä elämästä, ei millään tavalla koettanut tutkia sitä edeltä käsin täällä maan päällä eläessään, niin kaikki on hänelle aivan uutta. Hän on aivan kuin lapsi, jolle täytyy kaikki selittää aakkosista alkaen, ja jos hän jotakin muistaa, niin on se aivan vain sitä, mitä hän on kuullut lapsuudessaan täällä maan päällä.

Mutta sitten on toinenkin vaikeus muutamilla ihmisillä, joiden omatunto ei ole aivan puhdas, joiden omallatunnolla on jotakin, josta he moittivat itseään. Vaikka he eivät eläessään ole sitä oikein huomanneet, niin he sisäisesti ovat kuitenkin pelänneet kuolemaa, pelänneet omaa itseään, omaa tuomiotaan niinkuin Jumalan oikeutta; jotakin sellaista he ovat hämärästi pelänneet, koska ovat tunteneet, että heidän elämänsä ei ole aivan sellaista kuin heidän omatuntonsa vaatisi. Silloin he vähän niinkuin pelkäävät. Jos sitten sellaiselle ihmiselle tapahtuu niin — minä otan kaikista räikeimmän esimerkin — että hän kuolee äkillisesti jollakin dramaattisella tavalla, niin että hän on ehtinyt ennen kuolemaansa pelästyä kovasti, jos hänet on murhattu tai hän on joutunut tapaturman uhriksi ja siinä ehtinyt ajatella; jos hän on kovasti säikähtänyt ennen kuolemaansa, niin hän ei tahdo päästä siitä säikähdyksestä, vaan elää kuolemansa jälkeen edelleen siinä säikähdystilassa. Se on hyvin kummallinen tila. On niinkuin se saisi aikaan suuren, voimakkaan väreilyn, joka jatkuu eetteri- ja astraaliruumiissa kuoleman jälkeen, niin että hän yhä uudestaan säikähtää ja luulee taas samalla tavalla kuolevansa. Tällaista on monesti havaittu tapahtuvan esim. kuolemaantuomittujen suhteen. On jokin poliittinen henkilö tuomittu kuolemaan, ja tuomio on pantu täytäntöön siten, että hänet on heitetty vankikoppiin, jonka annetaan vähitellen täyttyä vedellä. Hänen tilansa on äärettömän kamala sentähden, että hän ei pääse sieltä pois, hänen kuolemankauhunsa on äärettömän suuri,

sillä hän tietää, että kun vesi on noussut kyllin korkealle, hänen täytyy kuolla. Vaikka ihminen olisi ollut viatonkin, niin jollei hän ole saavuttanut sellaista sielullista tasapainoa, ettei hän pelästy, niin hän joutuu aivan kauhun valtaan. Vesi nousee ja nousee, ja hän tietää, että nyt hänen täytyy kuolla, että tästä ei voi pelastua! Sitten hän kuolee, eikä tahdo siitä päästä. Kun sellaiselle vainajalle puhuu, koettaa hänelle selittää ja häntä lohduttaa, häntä hyväilee ja ottaa hänet syliinsä, ja selittää ettei hän enää ole siinä vankilassa, vaan että hän on vapaa — niin hän hetkeksi unohtaa ja luulee olevansa taivaassa. Sitten hän lähtee pois ja on ehkä sitten jonkin aikaa siinä taivastilassa. Mutta yhtäkkiä se loppuu ja taas hän huomaa olevansa siinä vankilassa! Ja taas tulevat hänen vangitsijansa ja sanovat hänelle, että hänet on tuomittu kuolemaan. Sitten kuluu päiviä ja öitä ja hän odottaa, millä tavoin ne hänet tappavat. Ja sitten yhtenä päivänä alkaa tulla tuo vesi! Ja tämä kaikki uudistuu yhä uudestaan. Tällaisessa voi kulua hyvin pitkiä aikoja eikä se ihmisraukka pääse siitä. Tietenkin me valmistamme itsellemme hirveän karman, kun teemme toiselle ihmiselle tuollaista. Sehän on meidän edesvastuumme, eli niiden, jotka panevat sen toimeen. Sehän on ihan hirveätä, mutta sellaista on paljon tehtyjä tehdään vieläkin ihmiskunnassa. Tuolla tavoin me saamme kärsiä toistemme takia. — 26.4.1910 (RR 1962/1)

135

KYSYMYKSI: — Millä tavoin ilmenee sielullinen hermafroditismi?

VASTAUS: — Tämä sana "hermafroditismi" tulee, niinkuin jotkut ainakin tietävät, kahdesta kreikkalaisesta sanasta eli nimestä: Hermes ja Afrodite. Hermes oli miehinen jumala, Afrodite naisellinen jumalatar, ja käsite "hermafrodiitti" on niistä muodostettu. Se merkitsee kaksineuvoista ihmistä, jossa ovat molemmat sukupuolet samassa yksilössä; sellaisen ihmisen, jolla on molempien sukupuolten ulkonaiset tunnusmerkit, tieteelli-

nen nimitys on juuri tuo. On joskus syntynyt, kuten tiedämme, tähän fyysiseen maailmaan sellaisia — voimmeko sanoa — epäsikiöitä, joilla on sekä miehen että naisen sukuelimet ja kaikki tunnusmerkit. Tällaiset tapaukset ovat tietenkin äärettömän harvinaisia, jota vastoin me tiedämme, että muissa luonnon valtakunnissa, kasvimaailmassa ja myöskin eläinkunnan alkuperäisimmässä eläimissä, hermafroditismi on hyvin tavallinen ilmiö. Tämä on nyt vain sentähden, että tietäisimme, mitä tämä sana merkitsee.

Mutta sitten puhutaan myös sielullisesta hermafroditismista. Millä tavoin se ilmenee? Sielulliseksi hermafrodiitiksi sanotaan ihmistä, jonka sielunelämä ei ole yksinomaan naisellinen eikä yksinomaan miehinen, vaan jonka sielunelämään sisältyy molempia. Sellaista miestä, jonka sielunelämä on samalla naisen; sellaista naista, jonka sielunelämä on samalla myös miehen, — sellaista kutsutaan hermafrodiitiksi. Hänessä on aivan kuin kaksi ihmistä: hän ei ole ainoastaan nainen vaan myös mies, tai hän ei ole ainoastaan mies vaan myös nainen. Ulkonaisesti hän on tietenkin aivan tavallinen ihminen, joko mies tai nainen, mutta sielullisesti hänellä on aivan kuin molempien sukupuolten sielullis-henkisiä ominaisuuksia. Sellaisessa naisessa, joka on sielullisesti hermafrodiitti, on miehisiä ominaisuuksia ja päinvastoin. Näitä ihmisiä alkaa meidän päivinämmä taas ilmetä sängen paljon, ja tätä ilmiötä tutkivat nykyajan lääkärit ja psykologit.

Se ilmenee esimerkiksi siinä, että sellainen ihminen — käytämme nyt tavallista puhetapaa — voi rakastua toiseen ihmiseen, joka on samaa sukupuolta kuin hän itse. Kukaties monet meistä ovat joskus elämässään tavanneet sellaisen ihmisen. Heitä on erilaisia tyyppejä. Jotkut ovat sellaisia, jotka voivat aivan kuin rakastua, hyvin syvästi kiintyä toiseen ihmiseen, oli hän mitä sukupuolta tahansa. Toiset taas ovat sellaisia, jotka voivat noin syvästi kiintyä ja ikäänkuin rakastua ainoastaan samaa sukupuolta oleviin ihmisiin. Nämä ilmiöt ovat erittäin mielenkiintoisia, ja meidän aikanamme niitä paljon tutkitaan. — Tässä on nyt huomattava, että melkein kaikkien maiden lainsää-

dännössä ja etenkin vanhempina aikoina määrättiin rangaistuksia tämän luontoisissa tapauksissa. Nykyaikana ovat kyllä monet ihmiset toisella kannalla. Mutta esimerkiksi keskiaikana ja vielä uudemmallakin ajalla joitakin vuosisatoja sitten oli hyvin yleistä, että tällaista ihmistä pidettiin jonkinlaisena perkeleellisenä, erikoisen pahana olentona, jota oli rangaistava. Jos luemme ja otamme selvää eri maiden historiasta, millä tavoin tähän ilmiöön on suhtauduttu ja miten tällaisia ihmisiä on kohdeltu, niin saamme pitkiä luetteloita väkivallantöistä. Muistan lukeeneeni, kuinka Hollannissa vielä 17. vuosisadalla poltettiin sellaisia ihmisiä, jotka joutuivat tuollaiseen "huutoon", joista puhuttiin, että he ovat perkeleen riivaamia, niin että he eivät osanneet rakastaa muuta kuin omaa sukupuoltaan. Ihan lapsiakin poltettiin siitä syystä elävältä. Me voimme huomata, että vanhoissa lakikirjoissa aivan erikoisesti puhutaan tällaisesta luonnottomuudesta, luonnottomasta rakkaudesta ja miksi sitä nimittäneenkään, ja kuinka sellaista on rangaistava. Ja jos me otamme oman nykyisen lakikirjamme, niin voimme siinäkin vielä huomata, vaikka omasta mielestämme elämme niin valistuneessa ajassa, että on määrätty jonkinlainen rangaistus — en nyt muista, sakkoako vai vankeutta — tämänlaisista rikoksista. Tietenkin, jos nyt yleensä ollaan sillä kannalla, että kaikesta pahasta pitää rangaista ja että meillä ihmisillä on oikeus rangaista toisiamme; jos näin ajattelemme, niin silloin me tietenkin voimme mennä kuinka pitkälle kulloinkin tahdomme. Mutta jos taas on sillä kannalla, ettei meillä ole oikeutta rangaista toista ihmistä — minä esimerkiksi olen sillä kannalla, että meillä ei ole mitään oikeutta rangaista pahantekijää — niin silloin ei tietenkään ajattele ihmistä noin jo ennakolta, että tietynlaiset ihmiset ovat pahoja ja heidät pitää tappaa tai polttaa tai panna vankilaan, vaan silloin kaikki ihmiset ovat jumalaisia olentoja; kaikki ihmiset ovat yksilöllisiä olentoja, olkoot he ominaisuuksiltaan millaisia tahansa, ja heitä pitää tutkia, jos tahtoo totuutta etsiä. Pitää tutkia ihmisiä, pitää ottaa oppia erilaisista ihmisistä, ymmärtää erilaisia ihmisiä, ja ymmärtää, kuinka luonto on rikas ja

monipuolinen. Emme me ole luoneet luontoa, emme me ole luoneet myöskään eri ihmisiä; me emme ole luoneet ihmisten paheita, emmekä myöskään ole niistä vastuunalaisia. Me olemme vastuunalaisia ainoastaan omasta pahuudestamme; meillä ei ole mitään tekemistä toisten pahuuden kanssa siinä merkityksessä, että meidän tulisi rangaista heitä, vaan ainoastaan siinä merkityksessä, että me olemme veljämme auttajia, ja siis meidän tehtävämme, velvollisuutemme ja oikeutemme on olla avuksi siinä missä voimme, mutta ei sortaa missään. Tältä kannalta katsoen koko ihmiskunta muuttuu hyvin suureksi ja mielenkiintoiseksi tutkimusalaksi — ihmiskunta ja ihmisen oma itse.

Nyt, kun me silloin tätä asiaa tutkimme, juuri tätä ihmisen sukupuolielämää, joka on suunnattoman monimutkainen asia, kun tutkimme suorastaan erästä sielullista hermafrotismia, niin silloin voimme senkin hyvin ymmärtää. Ensiksikin, meidän olemme kuulleet teosofialta ja kaikelta salaiselta viisaudelta ja tiedolta, että ihmiskunta on alkuaan ollut aivan sukupuoleton, sitten muuttunut kaksineuvoiseksi; kaikki ihmiset ovat alussa olleet hermafrodiitteja. Nyt ihmiskunta on jaettu kahteen sukupuoleen, mutta tulevaisuudessa aikojen kuluttua nousee takaisin hermafroditismiin eli kaksisukuisuuteen ja sitten taas aikojen kuluttua suvuttomuuteen. Sillä tavoin ihmiskunnan kehitys kulkee. Tämä tekee meidät heti aivan filosofisen tyyniksi. Me voimme kaiken ymmärtää, me tiedämme teosofeina, että sisimmässään jokainen ihminen on ilman sukupuolta, ihminen minänä on ilman sukupuolta. Ei hän ole mies eikä nainen, hän on ihminen. Taas sielullisena olentona jokainen ihminen on sisässään kaksisukuinen, vaikka niistä hänen persoonallisessa minuudessaan on etualalla toinen taikka toinen. Jos hänen persoonallisuudessaan on etualalla mies, silloin hänellä on miehinen ruumis ja sen ruumiin vaikutuksesta ovat esillä ainoastaan miehiset ominaisuudet, miehinen puoli hänen ihmisyydestään. Silloin hän tuntee itsensä mieheksi ja myös muut tuntevat ja näkevät hänet mieheksi. Tai päinvastoin: naisen ruumiissa ollessaan on hänel-

lä naisen ominaisuudet esillä. Silloin jokainen kutsuu häntä naiseksi, mutta se johtuu vain siitä, että hänestä on näkyvissä vain puolet.

Kun asiaa katselee salatieteilijän silmällä, niin näkee, kuinka hitaasti kehitys on käynyt ja kuinka hitaasti se edelleen tulee käymään. Silloin ymmärtää, että tietenkin täytyy tulla aika, jolloin ihmisessä alkavat näkyä ja kehittyä, tulla yhä enemmän esiin molemmat sukupuolet hänen sisästänsä, riippumatta siitä, kumpaa sukupuolta hän on ruumiiltaan. Sisäinen puoli, se tulee esille ensin, ennenkuin ruumis muuttuu. Sitten tietenkin myöhemmin muuttuu ruumiskin — minun ymmärtääkseni jo ensi juurirodussa. Emme osaa määritellä, kuinka monta sataa tuhatta vuotta siihen kuluu, mutta pitkien aikojen kuluttua ihmiskunnalla on aivan erilainen ruumis kuin nykyään, silloin he ovat taas jollakin tavoin kaksisukuisia ja vielä kauempana tulevaisuudessa ilman mitään sukupuolta. Nyt ei tietenkään vielä ole mitään muuta kuin sielullista muutosta ilmenemässä, kaksisukuisuus voi ilmetä ainoastaan sielullisina ominaisuuksina. Ja miten se silloin voi ilmetä? Voimme nähdä, että on olemassa kaksi mahdollisuutta. Toinen on siinä, että se, mikä ihmisessä on ollut huonoa silloin, kun hän oli vielä enemmän eläimellisellä kannalla kehityksessään, että se tulee näkyviin, siis se, mitä on hänen alemmassa minässään. Silloin ilmenee kaikenlaisia sellaisia kummallisuuksia, kaikenlaisia rikoksia ja rikkomuksia sukupuolielämän alalla, niinkuin voi hyvin paljon huomata nykyaikana. Sitähän aivan jokainen ihmettelee, kun hän lukee sanomalehtiä, että paljon kaikenlaisia ns. siveellisyysrikoksia tehdään: nuoret miehet esim. käyttäytyvät väärin pieniä lapsia, tyttölapsia kohtaan jne., kaikenlaisia sen suuntaisia rikoksia tapahtuu. Silloin voi ymmärtää ja huomata, että se on jonkinlaista atavismin joka tunkee esille. Meidän kulttuurimme on sellainen, että se päästää sen esille, mutta aina on ollut samalla tavoin. Ja jos sitä ei ilmene kaikissa ihmisissä, niin joissakin se tulee esille noin suurella voimalla. Se on ikäänkuin konsentroitunut muutama ihmisiin, niihin, joita me kutsumme rikollisiksi. Heissä pu-

listautuu esille se, mitä on meissä kaikissa. Meissä kaikissa on muistot menneiltä ajoilta, sellaiset eläimelliset mahdollisuudet jäljellä, että voisimme vaikka murhata tai tehdä mitä rikoksia tahansa. Sellaiset mahdollisuudet ovat uinuvina ihmisessä. Olisi tietenkin hirveätä, jos niitä ryhdyttäisiin herättämään. Muutamissa yksilöissä ne kuitenkin ikäänkuin pakotetaan esille. Me rankaisemme heitä, mutta samaa on meissä kaikissa. Ei ole niin, että nuo ovat rikollisia ja me muut olemme pyhiä. Ei ole niin, vaan me olemme kaikki yhtä. Ja tuo rikoksentekijä on rikollinen myöskin minun tähteni.

Mutta sitten on tietenkin toinenkin mahdollisuus ja se on siinä, että me nyt alamme vähitellen lähestyä sellaista aikaa, jolloin pitää tapahtua suuri muutos. Silloin ilmenee sukupuolisuus aivan uudessa ja kummallisessa muodossa hienona, korkeana, ei ainoastaan tuollaisessa raa'assa muodossa, joka on jäännös menneiltä ajoilta, vaan silloin tulee ylhäältä päin uutta voimaa. Ja sen myös ottavat muutamat ihmiset erityisen voimakkaasti vastaan ja heissä se ilmenee erinomaisen kummallisen merkillisenä voimana rakastaa ihmisiä ja olla hyviä — ja millä tavalla se nyt ilmeneekään. Se voi silloin ilmetä myös hyvin oudoissa muodoissa. Muuan suuri Mestari on sanonut — juuri Kristus, vaikkei hän sanonut sitä siinä inkarnaatiossa, missä hän oli Jeesus, vaan muinoin Atlantiksella — että rakkaus on jotakin sellaista, joka silloin, kun ihmisen sydän on puhdas ja hän ei enää tahdo mitään pahaa vaan ainoastaan hyvää, voi tulla esille mitä kummallisimmissa muodoissa. Siinä ei sitten ole kukaan tuomariksi kelpaava. — 26.4.1910 (RR 1962/1)

136

KYSYMYKSIÄ: — Viime kerralla esitettiin täällä, että ihmisiä ei tulisi rangaista heidän pahoista teoistaan. Voisiko samaa toteuttaa lasten kasvatuksen alalla sekä kodissa että koulussa? Voisiko oppikouluissakin kurinpito käydä pänsä ilman rangaistusta?

VASTAUS: — Epäilemättä, jos — on merkille pantava tämä "jos" joka paikassa — on oikea henki. Ei mikään ulkonainen muoto tai tapa, mikään ulkonainen menettelytapa tai ulkonainen laki, ei se merkitse mitään. Mehän voimme tänään päättää, että nyt meillä on tuollainen laki ja tuollaiset rangaistukset, ja ylihuomenna taas päättää, että edelliset päätökset eivät merkitse mitään. Jos laki on vain ulkonaista, niin ei se tee maailmaa paremmaksi, emme sen avulla vähennä pahoja tekoja eikä ilkeyttä maailmasta. Ei se mitään vaikuta, jos me tänä päivänä heitämme ihmisiä vankeuteen tai annamme heidän maksaa sakkoja, tai huomenna rankaisemme heitä toisella tavalla. Ei se mitään vaikuta tällaisessa ulkonaisessa muodossa. Mutta jos ihmisten sydämissä olisi rakkautta, jos me voisimme ajatella sellaista aikaa, sellaista kansaa ja yhteiskuntaa, missä rakkaus vallitsisi ihmisten sydämissä, silloin minun käsittääkseni kaikenlaiset pakkokeinot ja kaikenlainen väkivalta häviäisi maailmasta itsestään. Mihinkä niitä silloin tarvittaisiin? Ei niitä silloin tarvittaisi. Jos ihminen rakastaa, hän ei tarvitse väkivaltaa. Rakkaus on suuri läksy, rakkaus on se, mitä me juuri olemme täällä oppimassa. Jos joku ihminen todella osaa rakastaa, niin kyllä hän on tehnyt sen kokemuksen, ettei hänen tarvitse käyttää mitään pakkovaltaa. Mikäli hän rakastaa, sikäli käy niinkuin hän tahtoo; hänen rakkautensa tähden kaikki käy ilman väkivaltaa ja rangaistuksia, pimeisiin huoneisiin panemisia tms., ilman kaikenlaisia määräyksiä, uhkauksia ja nuhtelemista. Hän saa, jos rakastaa — mutta se on hyvin suuri taito. Jos hän ei rakasta, niin on samantekevää, käyttäköön hän mitä keinoja tahansa. Jos hän ei rakasta eikä rankaise, niin lapset tulevat välinpitämättömiksi ja kurittomiksi ja oppivat tekemään kaikenlaista pahaa. Jos hän ei rakasta, mutta on kova, aina nuhtelee ja rankaisee, antaa tukkapöllyä jne., niin lapset tulevat yhtä koviksi — ja kasvattavat omia lapsiaan samoin. Sillä tavallahan se on. Eivät ulkonaiset temput mitään vaikuta, vaan ainoastaan se rakkaus, se henki, mikä on sydämessä. Se ei silloin tietenkään saa olla mitään sellaista itsestä rakkautta, vaan sen pitää olla todellista rakkautta. Jos me

voimme ajatella olevan sellaisia ihmisiä; jos me voimme ajatella jotakin kansaa ja aikakautta sellaiseksi, että ihmisissä olisi tällaista rakkautta, silloin ei olisi vankiloita, ei minkäänlaista väkivaltaa yhteiskunnan taholta. Murhaajat saisivat niin mielellään murhata, varkaat saisivat mielin määrin varastaa ja kaikki saisivat tehdä niin paljon paha kuin haluaisivat, sillä toiset vain rakkaudella siunaisivat heitä! Ja mikä olisi seurauksena? Kaikki pahat muuttuisivat hyväksi. Miksi he murhaisivat, miksi he varastaisivat tai valehtelisivat, kun huomaisivat, ettei heille koidu siitä mitään muuta kuin omantunnon vaivaa? He saavat kaikki, mitä he tahtovat ja silloin tietenkin, jos olisi pahoja ihmisiä, niin he tulisivat itsestään hyväksi. Mutta tämä on hyvin kaukainen tulevaisuuskuva, hyvin ihanteellinen ja kaukainen, minun käsittääkseni. — Minä olen lausunut nämä periaatteet ja mielipiteet hyvin selvästi pienessä kirjasessani "Veljeysaate ja pahantekijät", ja mielestäni meidän pitäisi koettaa reformeerata kaikkea yhteiskunnassa siihen suuntaan, että aina pidettäisiin mielessä, ettei meillä ole oikeastaan mitään oikeutta ajatella sellaista kuin on toisen ihmisen rankaiseminen, Jumala on se, joka rankaisee, jos hän tahtoo; me emme ole asetetut toistemme tuomareiksi. Kuka voi olla niin puhdas ja pyhä, että voi asettua toisia rankaisemaan ja ohjaamaan? Me olemme ainoastaan toistemme veljiä, auttajia, ja siis meidän ajatuksistamme ja käsityksistämme, meidän sydämistämme pitäisi ajaa pois ja hävittää tuo ajatus rankaisemisesta. On ikäänkuin Vanhan testamentin aikaista tuo rankaiseminen. Nyt meidän pitää auttaa, kasvattaa, vetää esille se, mitä on hyvää ihmisessä. Mehän annamme lapsiemme kulkijaksia tuolla kaduilla ja ulkona oppimassa tekemään kaikkea paha; annamme lasten syntyä ja kasvaa mitä kurjimmissa oloissa; ja sitten, kun he ovat tulleet isommiksi ja tehneet jotakin, jota me kutsumme vääräksi, niin heidät otetaan kiinni ja suljetaan vankiloihin tai kasvatuslaitoksiin pahantekijöiksi leimattuina. Tämä on itsepetosta, me petämme itseämme tällä tavalla. Meidänhän pitäisi juuri sillä tavalla koettaa järjestää olojamme, että me pitäisimme silmällä, etteivät lapset saisi syntyä ja jäädä kur-

jiin oloihin ilman ohjausta ja kasvatusta. Jos he saavat tietää hyvästä — ja ovat jo pienestä pitäen saaneet siitä tietää — niin sen voima kasvaa ja ihminen oppii voittamaan sitä paha, mikä hänessä on. Jos minä olisin kasvanut tuolla katuojassa, niin minussa varmaan olisi yhtä paljon paha kuin jossakin murhaajassa. Meissä jokaisessa on jonkin verran paha, mutta tietenkin meidän yksityinen karmamme meitä suojelee. Mutta meidän pitäisi rakentaa, muodostaa koko elämä sillä tavoin, että emme tahtois ainakaan paha palvella, luonnon pahoja voimia, vaan me tahdomme voittaa kaiken pahan karman ja saada hyvän voiman niin suureksi kuin mahdollista, ja silloin me voisimme auttaa myös ihmisiä voittamaan sitä paha, mikä heissä kaikissa on. Tietenkin jokaisen on se itse voitettava, mutta siinä me olemme vastuunalaisia, että emme lapsille anna tilaisuutta voittaa itseään. Meidän pitää sillä tavoin suoda lapsille tilaisuus voittaa itseään, että he saavat kasvatusta. Siihen suuntaan meidän pitäisi ajatella jonkinlaista reformia. Ja niinhän jo ajatellaan kaikkialla maailmassa. Amerikassa on jo ryhdytty hyvin paljon muodostamaan vankiloita siihen suuntaan, että niistä tulisi kasvatuslaitoksia. Siellä on otettu käytäntöön ns. "probation system" eli kasvatusjärjestelmä vankiloissa ja sitä samaa on koetettu soveltaa täällä Euroopassakin; ainakin Ruotsista ja Englannista on käyty Amerikassa sitä tutkimassa.

Tässä on minun mielestäni se viisaus, mikä on aina muistettava, että muodot eivät niin paljon merkitse kuin henki. Jos itse olet hyvä, jos itse rakastat, niin silloin myös lapsesi tulevat hyviksi ja rakastaviksi. Mutta vaikka sinä kuinka hienosti keksityllä menetelmällä koettaisit heitä kasvattaa, niin eivät he tule sen ihmeellisemmiksi kuin sinä itse olet, elleivät he ole aivan erikoisen hienoa ainesta. — 3.5.1910 (RR 1962/2)

137

KYSYMYS: — Olette kerran esitelmässänne sangen valaisevasti selittänyt, miten taiteellinen kyky, ollen voimaa, purkau-

tuu ulos pahassa, ellei se ihminen, jossa se on, ole kyennyt sitä hyvään ohjaamaan. Mutta miksikä ihmiselle annetaan taiteellinen kyky —joka epäilemättä on jumalainen, koska se on luova kyky — ennen kuin hän on edes jossakin määrin puhdistanut itseään? Eihän muitakaan henkisiä kykyjä uskota ihmiselle, ennen kuin hän on puhdistunut. Ihmisellä voi karmallisista syistä olla oikeus omistaa taiteellinen kyky, mutta viivyttäähän karma monessa muussakin tapauksessa sekä onnea että kärsimystä, kunnes ihminen on mahdollinen niitä kantamaan.

VASTAUS: — Tämä on äärettömän kaunis kysymys. Nyt on huomattava eräs seikka, ja se on se, että taiteellinen kyky silloin, kun se on yhdistynyt johonkin siveelliseen heikkouteen — niinkuin usein juuri huomataan — että taiteellinen kyky silloin on aina enemmän tai vähemmän laadultaan sitä, mitä voisimme sanoa mediumistiseksi. Tässä oli juuri esitetty niin hyvä vertaus: muut henkiset kyvyt. Niitä ei anneta ihmiselle salatieteellisesti, jos hän ei ole ikäänkuin itse taistellut itselleen niitä. Lahjaksi ei hänelle niitä anneta. Mutta mediumeja on, ja he ovat ihmisiä, joilla on jonkin verran tuollaisia psyykkisiä kykyjä. He ovat ihmisiä, jotka ovat ikäänkuin ilman, että he siveellisesti olisivat vielä ansainneet sitä, saaneet jonkin sellaisen psyykkisen kyvyn: selvänäön tai aineellistuttamisvoiman tai muun sellaisen psyykkisen kyvyn. Mediumithan ovat sellaisia ihmisiä, eivätkä he suinkaan meidän mielestämme ole sitä siveellisesti ansainneet. Sillä mediumeista voi huomata — samoin kuin taiteilijoista — että he ovat heikkoja siveellisesti. Mitä mediumeja minä tunnen, niin olen tehnyt juuri sen havainnon, että he siveellisesti ovat enemmän tai vähemmän heikkoja, jos ei toisessa suhteessa niin toisessa. He saattavat olla siveellisesti heikkoja esim. siinä suhteessa, että he eivät voi pysyä kiinni totuudessa, vaan mielellään narraavat. Siinä suhteessa he voivat olla heikkoja. Myös voivat he olla heikkoja esim. siinä suhteessa, että heillä on taipumus johonkin himoon, esim. juoppouteen. Aivan samoja ilmiöitä me huomaamme taiteilijoissa. Taiteilijalla voi olla taipumus juoppouteen tai irstaaseen elämään, hänellä voi

olla myös taipumusta epärehelliseen puhumiseen, niin ettei hän voi ollenkaan pysyä kiinni totuudessa. Sellaista heikkouttahan juuri tapaamme näillä ihmisillä, ja se tulee siitä, että on olemassa mediumisuus salatieteellisyyden rirmalla. Ihminen voi hankkia itselleen joitakin kykyjä ilman, että hän olisi salatieteellisesti pätevä vielä niitä saamaan. Hän voi niitä hankkia kaikenlaisista vaikuttimista, hän voi, kun hänellä on vain siihen tahtoa, kehittää itsessään joitakin kykyjä. Luonto ei nähtävästi sitä kiellä. Mediumi on sellainen ihminen, joka jossakin edellisessä elämässään on kehittänyt itsessään psyykkisiä kykyjä, ei salatieteellisellä tavalla, vaan siksi, että hänellä pitää olla niitä kykyjä joko siksi, että hän voisi vähän loistaa toisten ihmisten silmissä, tai että hän voisi toisia hallita, tai että hän saisi uteliaisuutensa tyydytetyksi, tai jostakin muusta persoonallisesta syystä. Hän on hankkinut itselleen sellaisia voimia, jotka eivät ole salatieteellisiä; se merkitsee: eivät ole siveellisesti puhtaita, vaan toisessa tai toisessa suhteessa itsekkäitä. Ihminen voi persoonallisista motiiveista hankkia itselleen psyykkisiä kykyjä, jotka eivät ole henkisiä voimia, eivät ole jumalaista epäitsekkyuden voimaa, vaan juuri psyykkisiä kykyjä, juuri tuollaisia sielullisia yliaistisia kykyjä. Taiteilijakyky on myös eräs tuollainen yliaistinen kyky. Ihminen, joka on jossakin edellisessä elämässä turhamaisista syistä tehnyt työtä sellaisen taiteellisen kyvyn puolesta, tavoitellut sellaista, tahtonut itselleen sitä, hän syntyy kyllä sitten sellaisella kyvyllä varustettuna; hänellä on se. Ja silloin on hyvin loogista ajatella, että korkeammat voimat näkymättömästä maailmasta käyttävät häntä välikappaleenaan ainakin joskus, vaikka hänellä onkin takanaan itsekkäät motiivit — niinkuin ne käyttävät mediumejakin. Kun hän on itsessään niitä kykyjä kehittänyt — vaikka itsekkäistäkin motiiveista — niin kuitenkin sitten maailman järki, jumala — joskus käyttää hänen kykyjään ihmiskunnan hyväksi, olkoon hän sitten varsinaisesti mediumi tai taiteilija. On kaunista ja ihanaa ajatella, ettei se kykyjen kehittäminen sittenkään ole ollut aivan turhaa työtä, koska korkeammat voimat voivat sellaista ihmistä käyttää yleiseksi hyö-

dyksi, vaikkakin asianomaiselle itselleen siitä tietysti tulee sellainen karma, että hän saa niittää oman itsekkyytensä ja turhamaisuutensa hedelmät, ja tietenkin hänen täytyy niistä kyvyistä joskus sitten päästä. Mutta sen voimme huomata, että tuollaisia psyykkisiä kykyjä voi hankkia joko mediumistisella tai salatieteellisellä tavalla — ja että se tavallisin tapa on juuri mediumistinen tapa. — 3.5.1910 (RR 1962/3)

138

KYSYMYS: — Musiikki saattaa vaikuttaa ihmiseen, joka sitä kuuntelee, mitä erilaisimmin tavoin. Se saattaa kohottaa hänen tunteitaan ja saada ne väreilemään mitä puhtaimmin, ja se saattaa herättää eloon intohimot ihmisen sielussa. Mistä johtuu musiikin tällainen vaikutus?

VASTAUS: — Asia on se, että jokaisella fyysisellä äänellä on myös astraalinen korrespondenssi, vastaavaisuus. Tämä astraalinen korrespondenssi on astraalista väreilyä ja voi ilmetä äänenä, värinä tai tunteena — kaikki kolme yhdessä aina vaikuttavat myös astraaliruumiiseen. Jos musiikki on korkeata laadultaan, se vaikuttaa korkeampiin aineksiin astraaliruumiissa ja panee silloin värähtelemään myös ajatusruumiin. On sellaistaakin musiikkia, jolla on suorastaan puhdistava vaikutus ihmisen kaikkiin kolmeen alempaan käyttövälineeseen, vieläpä sellaistaakin — se nousee silloin jo mantran tasalle, voisi sanoa — joka vaikuttaa suorastaan kausaali- ja buddhiseen ruumiiseen.

— 3.5.1910 (RR 1962/3)

139

KYSYMYS: — Kun kehitys on ääretön, niin kuinka voidaan puhua, että jokin ihminen esim. on niin ja niin pitkällä kehityksessä tai että kehitys alkoi silloin ja silloin. Eihän iankaikkisuudessa suinkaan liene mitään aikaa?

VASTAUS: — Jos katselee kaikkea elämää itse ehdottoman

kannalta, niin siinä ehdottomuudessa ei ole mitään kehitystä. Ja jos katsoo kehitystä ajan kannalta, niin voi sanoa, jos otamme minkä tahansa olennon, että hän on eräältä kannalta katsoen ollut olemassa ikuisesti, koska hän on itsessään aivan kuin osa äärettömyydestä; hän on syntynyt itse ehdottomasta jumaluudesta, siis itse kaikkeudesta. Hän on siis ikuisesti ollut olemassa. Me voimme puhua tällä tavoin, mutta se on silloin aivan ylimalkaisesti sanottu. Sillä jos puhutaan jostakin tietystä olennosta, mistä tahansa, niin voi aivan suoraan sanoa, että se on niin ja niin pitkällä kehityksessä, että sen kehitys alkoi silloin ja silloin, jne. Näin voi täydellä syyllä sanoa, sillä aina kun puhutaan kehityksestä, tarkoitetaan tietenkin jotakin muotoa, eikä se muoto silloin ole ainoastaan tällainen ryysinen muoto, vaan se voi olla astraalinen, mentaalinen tai buddhinen muoto, taikka mikä muu muoto tahansa. On samantekevää, mikä muoto on kysymyksessä. Se on aina jotakin rajoitettua, vaikka sitä ei olekaan käsiteltävä ainoastaan aineen kannalta, vaan myös tajunnan kannalta. Sellainen muoto on esim. inhimillinen minuus. Se on syntynyt aivan tietynä hetkenä kaikkeudessa ja siitä voidaan sanoa, että sen ihmisen kehitys ihmisenä alkoi juuri silloin. Sen ihmisen monadi eli henki on kyllä ollut aina olemassa, mutta ihmistä ei ollut olemassa, ennen kuin inhimillinen minuus syntyi eläimestä. Silloin alkoi ihmisen kehitys. Ja koska ihmisminuudet syntyivät eri aikoina, niin tietenkin voi myös sanoa, että toinen ihminen on tuolla kohdalla kehityksessä ja toinen taas toisella kohdalla. Näin voi sanoa, kun tutkii minuutta, kuinka pitkällä se on. Ja sitä voi tietenkin tutkia, koska on kysymys ilmenneestä elämästä eli muodosta. — 3.5.1910 (RR 1962/3)

140

KYSYMYS: — Kuinka on ymmärrettävä, että Buddha ei muistanut edellisiä elämiään, ennen kuin myöhemmällä iällään ja läpikäytyään pitkät taistelut? Kerrotaanhan, että jo mestarit ovat sellaisia olentoja, joiden katseen edessä ajan ja menneisyy-

den verhot häipyvät pois. Ja Buddhahan oli mestaria paljon korkeammalla.

VASTAUS: — Tämä on sangen mieltäkiinnittävä kohta, ja se on hyvin merkillinen asia. Tavallisestihan sanotaan, että jos ihminen on mestari — siis läpikäynyt viisi vihkimystä — silloin hän, kun hän syntyy uudestaan maan päälle, aina muistaa edelliset elämänsä, muistaa, että hän on ennen ollut olemassa. Jo hyvin varhaisessa lapsuudessa heräävät ne muistot hänessä ikäänkuin itsestään. Mutta sitten on — mikäli me tiedämme — olemassa ainoastaan yksi poikkeus juuri Buddhan suhteen. Kun ihminen on tullut buddhaksi, se on, kun hän on ottanut sen vihkimyksen, jota kutsutaan buddha-vihkimykseksi, niin hän sitä ennen on ollut boodhisattvana eli kristuksena hyvin pitkiä aikoja. Satojatuhansia vuosia hän on ollut koko ihmiskunnan henkisenä opettajana eli kristuksena; hän on johtanut ihmiskuntaa ja vastannut Jumalan edessä sen henkisestä kehityksestä. Kun hän on sitä tehnyt kauan, niin sitten hänen toimensa päättyy ja tulee toinen boodhisattva, joka ottaa hänen tehtävänsä. Niin kävi silloinkin, kun tämä ns. neljäs boodhisattva lopetti toimintansa ja antoi virkansa viidennelle boodhisattvalle, jonka me tunnemme Kristuksena. Ja tämä neljäs boodhisattva oli juuri se, jonka me tunnemme nimellä Gautama Buddha. Se oli hänen viimeinen ruumistuksensa, ja silloin hän jätti toimensa Kristukselle. Mutta kun tämä neljäs boodhisattva jätti tämän toimensa, niin hän itse samalla siinä elämässä otti buddha-vihkimyksen, ja silloin koko se elämä oli hyvin merkillinen elämä. Buddhan elämä oli, niin kuin sanotaan, läpeensä inhimillinen; siinä ei ole mitään sellaista synnynnäistä opettajan tointa. Jos katsotte Kristuksen elämää, niin hän jo pienenä lapsena temppelissä ryhtyi opettamaan. Buddhasta ei kerrota mitään sellaista. Hän oli vain ikäänkuin täydellinen olento myös kaikenlaisissa inhimillisissä hyveissä. Hän oli äärettömän lahjakas kaikin tavoin; hän oli ikäänkuin ihmiskunnan kukka. Hän oli täydellinen ihminen, mutta hänessä ei ilmennyt mitään erikoista opettajaa alussa. Ja tämä tapahtui sen tähden, että kun hän esiintyi Buddhana, kun suuri opettaja

esiintyi maan päällä viimeisen kerran Buddhana, niin hän luopui kaikesta suuresta mahtavuudesta. Hän ei muista mitään, hän on aivan samanlainen kuin tavallinen ihminen syntyessään tänne maan päälle, ja hän on tämän elämän keskellä kaikkine sen viettelyksineen ja siinä näyttää, kuinka täydellinen hän on. Sitten hän ottaa kaikki vihkimykset perätysten; hän taistelee koko sen inhimillisen taistelun, koko sen kehityksen, minkä hän on vuosimiljoonien kuluessa läpikäynyt. Sen kaiken hän käy lävitse. Sentähden Buddhan elämä tuntuu niin inhimilliseltä. On aivan kuin jokainen ihminen ymmärtäisi häntä ihmetellen vain, että kuinka minun oma sydämeni ei saata olla niin äärettömän epätšekäs, ei ole niin voimakas kuin Buddhan. Kaikki on niin inhimillistä. Sitä vastoin Kristus esim. kyllä tietenkin vaikuttaa meihin aivan erinomaisen jalosti, mutta jokainen kuitenkin samalla ajattelee: "Jaa, mutta Hän oli jo syntyään jumalallinen. Hän oli opettaja. En minä olisi osannut sillä tavalla opettaa 12-vuotiaana temppeleissä. Hän oli aivan erilainen kuin minä!" Mutta kun Buddhan elämää tutkii, niin jokainen voi tuntea, että niin se on; minä vain en jaksa sillä tavoin olla noin äärettömän epätšekäs. Siinä on se kummallinen eroja se johtuu juuri siitä buddha-vihkimyksestä, siitä merkillisestä elämästä, jolloin boodhisattva on viimeisen kerran maan päällä ja jolloin hän alussa ei muista mitään. — 3.5.1910 (RR 1962/3)

141

KYSYMYKS: — Kuinka käy joukkosielun, kun ihmisminät siitä erkautuvat?

VASTAUS: — Jos tällä kysymyksellä tarkoitetaan, että kuinka käy joukkosielun, kun ihminen siitä syntyy, niin ei sen silloin käy mitenkään. On aivan kuin sellainen jokin pieni osa siitä erottuisi ja saisi hienon kalvon ympärilleen, mutta muu joukkosielu jää ennalleen. Se on ikäänkuin jonkinlainen jakautumisprosessi, jonkinlaista eristymistä, jakautumista. Pieni osa eroaa siitä kuin pisara merestä, mutta se ei vaikuta mereen ol-

lenkaan. Pieni osa eroaa siitä yksilölliseksi minuudeksi, mutta joukkosielu pysyy sinänsä. Se on ikäänkuin hiukkasen kadottanut itseään, mutta se ei muuten vaikuta siihen mitään.

— 3.5.1910 (RR 1962/3)

142

KYSYMYKSET: — Voiko pitemmälle kehittyneellä ihmisellä olla vain intuitio, mutta ei selvänäön lahjaa tai päin vastoin? Vai ilmenevätkö ne aina molemmat yhdessä ja voiko ne kummatkin synnynnäisinä lahjoina saada henkilö, joka ei jo jolloinkin ole läpikäynyt ensimmäistä vihkimystä — mediumistiset lahjat poisluettuna?

VASTAUS: — Niin, oli hyvä lisäys tämä viimeinen: mediumiset lahjat jätetään pois ja sitten katsotaan tätä kysymystä. — Nämä eivät aina esiinny yhdessä, intuitio ja selvänäkö. Oikeastaan asia on niin, että sellainen kyky kuin selvänäkö, joka on psyykillinen kyky, ei suorastaan henkinen vaan psyykillinen, sielullinen yliaistinen kyky, joka on tekemisissä aineen eli muotojen kanssa eri tasoilla — se ei välttämättä herää eikä kehity ihmisessä heti alussa korkeamman kehityksen tiellä, vaan vasta myöhemmin. Sanotaan, että vasta kolmas vihkimys välttämättä kehittää ihmisessä niitä kykyjä, tai että sen perästä ainakin ihmisessä välttämättä pitää herätä "iddhit" eli "siddhit", juuri psyykkiset kyvyt. Siis ihminen voi ottaa vaikka kaksiksin vihkimystä, eikä ollenkaan tule vielä selvänäkeväksi. Mutta intuitio hänellä on heti ensimmäisen vihkimyksen jälkeen sentähden, että ensimmäinen vihkimys on juuri sitä, että tietoisuus nostetaan buddhiselle tasolle, ja silloin ihmisen olemukseen pääsee aina jotakin siitä buddhisesta tajunnasta ja vaikutuksesta. Se jättää buddhisen muiston ihmisen olemukseen, se on viisautta, se on rakkaus, se on totuuden näkemiskyky. Se tulee silloin heti ihmiseen. Nyt ei pidä sekottaa intuitiota astraaliseen aavistuskykyyn, mikä on hyvin monella ihmisellä ja mikä on luonnoltaan mediumistinen, vaikka se ei olekaan kehittynyt niin korkeaksi mediumistisuudeksi kuin varsinainen mediumisuus muutamissa ihmi-

sissä. Tällöinen astraalinen aavistuskyky on ihmisissä hyvin tavallinen, niin että sitä ei saa sekottaa intuitioon, joka tarkoittaa aina korkeampia asioita ja on laadultaan buddhista. Jos se on ihmisessä kehittynyt, niin hänellä on täytynyt olla jokin tietoinen kokemus buddhisesta tasosta, ja luultavaa on, että hän on ottanut jonkin vihkimyksen; ja niitä ihmisiä ei olekaan joka oksalla. — 3.5.1910 (RR 1962/3)

143

KYSYMYS: — Kun suuri opettaja syntyy ihmiskunnalle, onko silloin jokin suuri tähti näkyvässä ilmoittamassa hänen tuloaan, kuten evankeliumissa kerrotaan itämaiden viisaista: "Ja me näimme hänen tähtensä ja tulimme häntä kunnioittamaan"? Ja ilmestyykö se juuri syntymähetkellä vaiko jo ennenmin?

VASTAUS: — Kyllä varmaan, mikäli minä nyt ymmärrän astrologiaa, erikoinen tähti aivan silloin näkyy ja aivan kuin ilmoittaa suuren opettajan syntymistä ja maailmaan tuloa, juuri niinkuin evankeliumeissa kerrotaan Kristuksen syntymästä. Mutta ilmestyykö se syntymähetkellä tai ennenmin, sitä minä en tiedä sanoa. Mutta eiköhän se ilmestyne jo ennenmin. Eikö se noille itämaalaisillekin evankeliumin kertomuksen mukaan näkynyt ennen kuin Jeesus oli syntynytään, koska hän oli vielä aivan vastasyntynyt, kun he tulivat, ja he olivat tulleet hyvin pitkien matkojen takaa joko Persiasta tai Intiasta, ja joko kameelin selässä tai jalkaisin. Kyllä kai se sitten oli näkynyt heille jo pitkän aikaa ennenmin joka ilta, — vaikka, jos he olivat viisaita, jotka tulivat, niin he kyllä muutenkin tiesivät sen asian, mutta kyllä kai ilmenee tuollaisessa tapahtumassa jokin ulkonainen myös sille, joka osaa ottaa siitä vaarin. — 3.5.1910 (RR 1962/3)

144

KYSYMYS: — "Ei ole kukaan koskaan Jumalaa nähnyt, ainokainen Poika, joka on Isän helmassa, hän ilmoitti sen meille."

Onko muuta kuin yksi ainokainen poika?

VASTAUS: — Tämä sana "ainokainen" on väärä suomenos. Kreikkalaisessa tekstissä on "monogenes" ja monogenes ei merkitse ainokainen, vaan se merkitsee aivan samaa kuin ruotsalaisessa käännöksessä "enfödd", yksisyntyinen. Siis suomeksi: Jumalan yksisyntyinen poika. Ei ainokainen vaan yksisyntyinen. Ja mitä se taas tarkoittaa? Kuka sitten on kaksisyntyinen? Jokainen ihminen esim. on kaksisyntyinen, sillä jokainen ihminen on syntynyt tänne maan päälle aina isästä ja äidistä. Mutta "Jumalan yksisyntyinen Poika" on syntynyt ainoastaan Isästä Jumalasta eikä mistään muusta. Sitä tarkoittaa monogenes. Hän, Jumalan yksisyntyinen poika, ei ole syntynyt kahdesta, vaan ainoastaan yhdestä. Jumalan yksisyntyinen poika on syntynyt ainoastaan Isästä Jumalasta. Ja kuka sitten on se yksisyntyinen poika? Se ei ole mikään ulkonainen olento, vaan se on Kristus meissä. Se on Jumalan poika jokaisen ihmisen sisässä, se Jumalan poika, joka ei ole syntynyt kahdesta prinssiipistä, ei hengestä ja aineesta, ei miehisestä ja naisellisesta prinssiipistä, vaan siitä, joka on niiden takana. Se on syntynyt suorastaan Isästä Jumalasta, aivan kuin ulosvuotamalla tullut ulos Isästä. Se on monadi meidän sisässämme, joka on Jumalan yksisyntyinen poika meissä, jokaisessa ihmisessä, vaikka useimmat ihmiset eivät häntä tunne. Mutta hän se kuitenkin on, joka on maailman elämä ja valo; hän se on, joka valaisee jokaista ihmistä, joka tänne syntyy. Ilman sitä meillä ei olisi elämää eikä mitään. Se on Isän poika, joka on meidän sisässämme. Eikä kukaan muu ole koskaan Jumalaa nähnyt, ei ole koskaan kukaan muu Isää nähnyt kuin juuri tämä yksisyntyinen Poika, joka on meidän sisässämme. Kun me tunnemme tämän Pojan, niin me tunnemme myös Isän. Ainoastaan hänen kauttansa me pääsemme Isän luo. Joka ei tunne Poikaa, hän ei tunne Isää. — Tämä on tuon sanan mystinen selitys, siis ikuisesti oikea ja tosi selitys. — 3.5.1910 (RR 1962/3)

KYSYMYKSET: — Kokemus osoittaa, että useissa suvuissa samat syntyperäiset sielulliset taipumukset usein periytyvät sukupolvesta toiseen. Esim. Bachin suvussa Saksassa on ollut yli 50 soittotaiteilijaa ja eräässä flanderilaisessa suvussa on esiintynyt suuri määrä matemaatikkoja. Miten tämä on selitettävissä jälleensyntymisopin kannalta?

VASTAUS: — Tämä ei ole ollenkaan vaikea selittää. Tietenkin sellaisiin sukuihin juuri syntyy niitä sieluja, joilla on taipumuksia siihen suuntaan, mikä kussakin suvussa on edustettuna. Niinpä esim. Bachin suvussa oli juuri musiikki etualalla. Ei siinä suvussa kuitenkaan ole kuin yksi ainoa nero musiikin alalla, nimittäin juuri J.S. Bach, joka nyt melkein yksin tulee mieleen, kun puhutaan Bachin musiikista. Kaikki ne muut Bachit ovat pieniä häneen verraten.

Tuntuu siltä, kuin sama suku ei jaksaisi luoda eli antaa ruumista kovin monelle oikein luovalle nerolle, vaan ainoastaan joskus ja muutamille. Mutta ne sellaiset talangit eli taiteilijakyyt voi sama suku kyllä antaa monille sieluille. Kun nyt ihmisielu syntyy johonkin sukuun, niin tietenkin hänellä on vastavat sielulliset taipumukset mukanaan, esim. juuri taipumukset musiikkiin tai johonkin muuhun taiteeseen. Ja hän syntyy siihen sukuun juuri sen tähden, että se suku voi antaa sellaisen kehon, jossa nämä taipumukset voivat tulla esille. Juuri musiikkeri esim. tarvitsee aivan erikoista kehoa, sillä fyysisestä kehosta juuri riippuu, voiko jossakin inkarnaatiossa ilmetä taiteellisia taipumuksia tai muita erikoisia luonnonlahjoja. Sentähden juuri nämä tällaiset taipumukset käyvät myös perintönä suvussa, niin että aivan voi nähdä pitkän aikaa ilmenevän jotakin taiteellista suuntaa samassa suvussa, ja sitten lopulta se aivan kuin puhkeaa kukkaan jossakin yksilössä. Mutta silloin on aina muistettava, että sen yksilön takana on lahjakas, nerokas sielu. Silloin tämän etenkin voi huomata, kun on kysymys neroista, sillä vain nero voi tehdä lahjakkaasta ruumiista jotakin todellista. Mehän

voimme nähdä tuollaisissa lahjakkaissa suvuissa paljon jäseniä, joilla on paljon lahjoja. He ovat saaneet sukuperintönä erinomaisten fyysisen kehon, jossa on taipumuksia hyvin moneen suuntaan, taiteellisia taipumuksia, matemaattisia taipumuksia, mitä tahansa, ja kuitenkin he eivät osaa tehdä niistä mitään, sillä he ovat sielultaan tavallisia ihmisiä. Siinä kehossa ei ole takana niin voimakasta sielua, että se osaisi käyttää sitä kaikkea voimaa, vaan siinä on vain tavallinen ihminen, joka osaa vain ikäänkuin kuluttaa ja hukata sitä kaikkea. Hän ei osaa konsentroida, keskittyä samalla tavoin kuin nero. Vaikka nerolla olisi monta taipumusta kehossaan, niin hän valitsee niistä yhden ja sitä hän kehittää itsessään, siihen kohdistaa koko tarmonsensa. Mutta tavallinen ihminen taas, jos hänelle yhtäkkiä annetaan keho, jossa on kaikenlaisia taiteellisia ja muita taipumuksia, hän tulee vain tuhattaituriksi, joka osaa vähän kaikkea, mutta ei ole mestari missään.

Aivan saman suhteen me voimme nähdä toisellakin alalla, siiveillisellä alalla. Monet kysyvät ja ihmettelevät varmaan sitä, että suurissa kaupungeissa on aina niin paljon rikollisia ihmisiä, syntyneitä suorastaan rikollisiin taipumuksiin. Selitys tähän ilmiöön on se, että kun kristityt ovat ruvenneet tekemään pakana-lähetystyötä tai muuten lähteneet vaikuttamaan ja viemään kulttuuria villikansoille, niin salatieteellisesti katsoen he ovat aivan kuin sanoneet noille sieluille: "Me voimme teitä auttaa, me olemme teille aivan kuin jumalia. Luottakaa meihin ja tulkaa meidän luoksemme!" Tällainen on ollut ja on sisäinen vaikutus tuolla käännyttämisellä ja kastamisella. Se vaikuttaa niin, että nuo sielut sitten pyrkivät syntymään eurooppalaisiin sivistyskansoihin. Ja kun sitten nuo villit ihmiset eli nuo sielut, jotka ovat olleet ruumistuneina ainoastaan tuollaisissa afrikkalaisissa neekerikansoissa — he saattavat itsessään olla äärettömän hyviä ihmisiä, joilla on aivan samat rakkaustunteet, hienot ja ylevät tunteet kuin muillakin ihmisillä, heillähän on sama jumalainen minä takanaan — yhtäkkiä syntyvät tänne Eurooppaan, eivät he silloin karmansa nojalla voi saada mitään erinomaista ulkonais-

ta tilaisuutta ja erinomaista kehoa, vaan he saavat syntyä tuollaisissa vähän vaikeammassa olosuhteissa, esim. suurkaupungin köyhälistössä tai muussa sentapaisessa ympäristössä. Silloin he saavat tällaisen viidennen juurirodun kehon, jolla on omat erikoiset taipumuksensa. Viidennen juurirodun keholla on taipumuksia ajattelemaan aivan erikoisella tavalla, sellaisella, johon ei ollenkaan kykene neekerit tai australialaiset. Meidän kehomme aivot ovat toisella tavoin rakentuneet kuin heidän, ja me osaamme ajatella matemaattisesti, me osaamme ajatella ja laskea hyvin voimakkaasti. — Sitten vielä on viidennen rodun ihmisillä paljon kaikenlaisia sellaisia himoja kehittyneenä, joita ei ole ollenkaan noilla raakalaiskansoilla. Kun sitten tuollainen tavallaan viaton lapsielu joutuu tällaiseen kehoon, niin se on aivan kuin lapsen käteen annettaisiin tikari tai revolveri. Hän ei tietenkään osaa ollenkaan käyttää kehossaan olevia voimia, ei osaa ollenkaan käyttää sen ajatuskykyä, vaan sen vietit, himot ja halut vievät kokonaan ylivallan. Se sielu joutuu kerrassaan sen kehonsa orjaksi ja hänestä tulee aivan kuin luonnon pakosta rikollinen olento. — (RR 1962/5)

146

KYSYMYS: — Mikä on värin ja värien mysteeri? Onko värejä lukemattomia vai onko niitä vain yksi? Tai onko niitä edes ollenkaan olemassa?

VASTAUS: — Jos kysymme tavalliselta fyysikolta, tavalliselta jokapäiväiseltä luonnontutkijalta, niin hän sanoo, että tietenkään värejä ei oikeastaan ole olemassa, on vain yksi valo, joka on valkoinen. Sen säteet taittuvat sitten eri tavoin ja silloin syntyy erilaisia väreilyjä. Ihmisellä on sellaiset aistit, että hän osaa selittää itselleen nuo väreilyt, niin että kun väreily on aallonpituudeltaan toisenlainen, niin se on keltaista jne. Värejä siis todellisuudessa ei ole olemassa; ne ovat vain ihmisen omassa tajunnassa. Näin selittää tavallinen fyysikko. Tämä on tietenkin jonkinlainen totuus, sillä itse ehdoton, absoluuttinen elämä on

sellainen, josta me emme mitään tiedä emmekä voi muuta sanoa, kuin että se on yksi elämä, jossa on olemassa kaikenlaisia mahdollisuuksia. Tietenkin me voimme sitten kiistellä siitä, onko niitä mahdollisuuksia todellisuudessa olemassa vai ei. Käytännöllisesti katsoen tämä kiista olisi kuitenkin turha; olisi hyvin turha kiistellä ja ryhtyä väittämään, että ehdoton jumaluus kyllä on yksi, mutta sen eri mahdollisuudet eivät oikeastaan ole olemassa tai että ne eivät ainakaan ole mitään todellista. Sillä me itsekkin kuulumme niihin ehdottoman ilmennyksiin ja mahdollisuuksiin, ja koska me itse mielestämme olemme olemassa, niin voimme myöntää myös, että nämä mahdollisuudet ovat todellisia. Muutenhan me väittäisimme, että me itse emme ole olemassa. Me voimme siis sanoa, että jos vertaamme ehdotonta elämää ehdottomaan valoon, niin samalla siinä valossa on kaikki ehdottomat värit, ja ne ovat myöskin todellisia. Eivät ne ole vain ikäänkuin mahdollisuuksia niitä tajuavalle, vaan ne ovat itsestäänkin jo olemassa sentähden, että sekin, joka tajuaa, on vain yksi mahdollisuus siinä ehdottomassa. Siis jos me astumme alas näistä filosofisista korkeuksista ja ajattelemme värejä käytännössä, niin me voimme sanoa — ja on luonnontutkijoitakin, jotka tämän myöntävät — että kyllä värit itsessäänkin ovat jotakin. Ne juuri ovat se todellisuus; ja valkoinen väri on kaikkien noiden värien sekoitus. Jos on olemassa oikein hyviä värejä, niin niistä tulee valkoista, kun kaikki sekoittaa yhteen. Aivan yhtä hyvin kuin sanomme, että on vain yksi väri olemassa, voimme myös sanoa, että kaikki värit ovat olemassa. Kun ne kaikki liittyvät yhteen, siitä tulee valoisa sopusointu.

Värit ovat siis olemassa, värit ovat todellisia. Mutta mitä se merkitsee? Sehän on tietenkin väreilyä, ja väri sellaisenaan on tajuntailmiö. Kun me tajuaamme värin, me sanomme esim. "sininen" tai "vihreä". Mitä se sininen tai vihreä tai muut värit itsessään on? Se ei lainkaan käy selville, kun me sanomme "sininen" tai "vihreä", sillä sanontamme ilmaisee vain sen, että se säteily, joka meitä kohtaa, vaikuttaa meihin sillä tavoin, että me nimitämme sitä siniseksi tai vihreäksi jne. Se on kyllä jotakin tajun-

taa; kunkin värin takana on itsessään jotakin todellista tajuntaa, joka vaikuttaa minuun ja meihin kaikkiin. Mitä se on? Kun siirymme sitä tarkastelemaan, niin se tajunta on tunnetta ja ajatusta; se on jokin ilmennys jumalasta, jumalaisesta järjestä. Senhän heti huomaa, jos selvänäkevällä silmällä katselee; ajatukset ja tunteet ilmenevät erilaisissa väreissä. Siis värit vastaavat jotakin, ne eivät ole kuollutta asiaa itsessään, vaan symbolisoivat jotakin ajatusta ja jotakin tunnetta. Jumalaiset ajatukset ja tunteet ovat ne, jotka ilmenevät äärettömän monin tavoin tässä maailmankaikkeudessa, mm. väreinä ja ääninä. Värien ja äänien mysteeri siis on, että ne ovat ajatusta ja tunnetta.
— 25.10.1910 (RR 1962/9)

147

KYSYMYS: — Sanotaan, että fyysisellä aineella on oma atominsa, astraalisella omansa, mentaalisisällä omansa jne. Alkaako siis Ykseys astuessaan ilmenemättömyydestä ilmennystilaan kehittää kunkin seitsemän tason aineatomeja yhtä aikaa ja kutakin aivan omaan erikoiseen suuntaansa, vai laskeutuuko ilmennys taso tasolta alas aina tälle fyysiselle tasolle saakka? Mutta kuinka siinä tapauksessa voisi kullakin tasolla olla oma erikoinen atominsa, jos nim. alemman tason aine hienontuessaan muuttuisi lähinnä seuraavan tason aineeksi?

VASTAUS: — En minä tietenkään persoonallisesti tiedä näistä asioista mitään, mutta voin kyllä kertoa, mitä viisaat salatieteilijät sanovat. Puhutaan kyllä seitsemästä eri alkuatomista, ja sillä tarkoitetaan, että kullakin tasolla on oma alkuatominsa. Kuitenkaan ei Logos, aurinkokunnan jumala, ole muodostanut niitä atomeja aurinkokunnan alkaessa yhtä aikaa. Ne eivät ole sillä tavoin erilaisia, vaan niin, että jos me sanomme, että korkeamman tason atomit ovat ensin muodostuneet, niin sitten on niistä muodostunut seuraavan tason alkuatomit sillä tavoin, että niitä atomeja on jokin tietty määrä yhdistynyt yhteen siten, että siinä kulkee jonkinlaisia voimapyörteitä, jotka yhdistävät ne tie-

tyllä tavalla. Sitten syntyy kolmannen tason alkuatomi samalla tavalla siten, että tietty määrä toisen tason alkuatomeja on tietyn voimavirran vaikutuksesta yhtynyt ja pidetään koossa. Neljäs on taas samalla tavoin muodostunut. Sitten vasta, kun kaikki alkuatomit ovat tällä tavoin toisistaan muodostuneet, niistä muodostetaan eri tasoilla nuo eri alatasot, ja niiden kaikkien atomit muodostuvat sitten. Sillä tavoin sen sanotaan tapahtuneen. — 25.10.1910(RR1962/9)

148

KYSYMYS: — Atomit, niinkuin väitetään, ovat pienimpiä ainehiukkasia, mitä ajatella voi. Mutta onko olemassa mitään ehdottomasti pienintä, jonka takana avautuisi tyhjiys, olemattomuus, nolla-aste? Onko siis olemassa atomia siinä merkityksessä, että sitä ei voisi jakaa enää pienemmäksi?

VASTAUS: — Kas, tällainen puhe jakautumisesta, on fyysistä puhetta. Kun ajatlemme, että atomi on jotakin, vaikka kuinka pientä, niin silloin meillä on ryysinen kuva asiasta. Ja silloin tietenkin on jokin niin pikkuinen osa, ettei sitä enää voi jakaa. Se on fyysinen alkuatomi. Sitä ei voi millään fyysisellä tavalla erottaa tai jakaa. Mutta olemme juuri kuvanneet, että ryysinen alkuatomi koostuu astraalisista alkuatomeista. Ja se merkitsee, että tämän fyysisen alkuatomin voi siis jakaa astraalisiin atomeihin. Mutta silloin on pidettävä mielessä, että jako ei enää tapahdu fyysisesti. Fyysisesti sitä ei voi enää jakaa, mutta sen voi aivan hävittää pois fyysisyydestä. Kun se jaetaan astraalisiin alkuosiin, se häviää fyysiseltä tasolta ja muuttuu astraaliseksi. Samanlainen suhde vallitsee sitten myös astraalisten ja mentaalisten alkuatomien välillä.

Nyt on vain pidettävä mielessä, että kun tämä fyysisesti jakamaton alkuatomi jaetaan astraalisiin atomeihin, niin se merkitsee, että jako tapahtuu aivan uuteen suuntaan, uutta linjaa pitkin. Se ei ole enää mitään leikkelemistä pienempiin osiin, vaan se on jonkinlaista jakautumista tai — voisisimme sanoa — eritte-

lemistä eri voimiin. Mitä eri voimia atomissa on ollut yhdistyneenä, ne eri voimat taas hajoitetaan. Jos koetamme ottaa tästä jonkin fyysisen esimerkin, niin voimme ajatella räjähdystä. Kun jokin aine räjähtää, niin kaikki ne voimat, jotka ovat siinä olleet koossa, pääsevät irralleen. Sama suhde on olemassa tässäkin. Ne voimat, jotka ovat pitäneet sen fyysisen alkuatomin koossa, pääsevät yhtäkkiä räjähtämään, ja sitten ovat vain ne voimat olemassa. Se atomi hävisi kokonaan fyysisestä maailmasta. Nämä voimat ovat sitten astraalisia alkuatomeja, sillä me emme saa käsittää, että astraaliset atomit ovat ollenkaan fyysistä ainetta. Ei astraalinen atomi ole ikäänkuin pikkuinen fyysinen olento tai kappale, vaan se on voimakeskus. Astraalitason ainetta voi, kun sitä katselee tavallisella astraalisella silmällä, verrata tähän fyysiseen aineeseen ja sanoa ylimalkaan, että se on samantapaista kuin tämä fyysinen aine. Mutta tämä riippuu meidän tajunnastamme, meidän havaintokyvystämme, sillä kun katselee asiaa korkeammalla silmällä, niin huomaa, että tuo edellinen tajuminen oli väärä. Kun me nyt katselemme esim. tätä fyysistä seinää, niin meistä näyttää, että se on hyvin kiinteä ja paksu, mutta jos katselee astraalisella silmällä, niin se on ääretön joukko atomeja, jotka yhtä mittaa liikkuvat. Missä on sitten tuo seinä? Se oli siis vain harhanäköä, kun katsoo toisella silmällä. Sama suhde vallitsee sitten ylemmillä tasoilla aina.
— 25.10.1910 (RR 1962/9)

149

KYSYMYS: — Minkälainen on ja millä tasolla liikkunee atomin tajunta?

VASTAUS: — Sitä minä en osaa sanoa, tokko niillä lieneekään omaa tajuntaa. En nyt tiedä. Minusta melkein tuntuisi paremmin siltä, kuin niillä ei olisi mitään tajuntaa, vaan että se on juuri Logoksen jumalainen tajunta, joka niissä vaikuttaa, niin ettei niissä tarvitsisi olla mitään omaa tajuntaa. Mutta en minä sitä lainkaan tiedä. — 25.10.1910 (RR 1962/9)

KYSYMYS: — Mitä tarkoitetaan kun sanotaan, että ihmisestä voi tulla Jumala? Kuinka hänestä voi tulla Jumala, jos hän yksilönä menettää suuren pralajan aikana yksilöllisyytensä eikä säilytä minuuttaan seuraavan kiertokauden alkuun?

VASTAUS: — Tässä on sanottu, "että hän ei säilytä minuuttaan seuraavan kiertokauden alkuun", eli ts. tajuntaansa, olkoon se mitä laatua tahansa. Me voimme kyllä kutsua sitä minuudeksi. Mutta nyt on asia niin, että se minuu, se juuri säilyy. Se säilyy samalla tavoin, kuin meissä tapahtuu, kun me illalla käymme nukkumaan ja aamulla herätessämme emme sitten muista mitään unta nähneemme, mutta kuitenkin jokainen tiedämme, ettemme ole hävinneet olemasta, vaan jatkamme siitä, mihin illalla jäimme. Me siis voisimme eräältä kannalta katsoen sanoa, ettei meitä ollut silloin olemassa tällä fyysisellä tasolla. Suhde on aivan sama silloin, kun ihminen kuolee ja syntyy sitten uudestaan taas maan päälle. Silloin voi kyllä sanoa, ettei se ole ollenkaan sama ihminen, joka syntyy. Mutta jos ihmisessä toimii jälleensyntymismuisti, silloin hän tietää heti, että hän on sama. Kaikki riippuu siis muistista. Mutta tämä muistin mahdollisuus ei ollenkaan häviä, vaan se jää. Niin minä käsitan asian, että kun ihminen on tullut mihin kohtaan tahansa kehityksessään, niin vaikka tulee pralaja, jolloin hän siis siirtyy pois kaikesta ilmenneestä ja siirtyy johonkin sisäiseen elämään, ja vaikka se elämä, johon hän vaipuu, olisi niin korkea hänelle, että hän ei saata sitä tajuta, vaan aivan kuin kuolee, nukkuu siis unetonta unta, niin kuitenkin, kun maailma herää, niin hän herää mukana ja muistaa vähitellen. Niin että ei siinä mitään häviä.

Nämä asiat ovat kyllä kokonaan meidän näköpiirimme yläpuolella, mitä kokemukseen tulee. Mutta näinhän tietenkin voi ajatella sentähden, että on vanha sääntö, että vertauskuvien avulla voi kaikkea ymmärtää: niinkuin on nyt täällä, niin on siten myös siellä. Näin voi kaikkia asioita ymmärtää.

— 25.10.1910 (RR 1962/9)

KYSYMYS: — Kun kaadamme puun tai tapamme eläimen, niin sanotaan, että se kuolee, mikä merkitsee sitä, että puussa ja eläimessä löytyvä tajunta, henki, miksi tahansa sitä nimitettäne, poistuu ja yhtyy ns. joukkosieluun. Onko se tajunta, mikä on elävässä puussa tai eläimessä, eristetty joukkosielusta, tai mikä on sen suhde omaan joukkosieluun?

VASTAUS: — Ei se tietenkään ole eristetty. Ei puun, ei kukan, ei koiran tajunta ole eristetty sen joukkosielusta. Sillähän ei ole sellaista omaa minätajuntaa, että se voisi ajatella samalla tavoin kuin esim. ihminen voi, vaan sen tajunta on juuri vain osallinen joukkosielusta, yhteydessä joukkosielun kanssa. Kuitenkin voimme kehittyneimmissä eläimissä nähdä myös jonkinlaista älyä. Me voimme hyvin kuvitella olevamme esim. koira, ja silloin huomaamme, että tajuntamme on hyvin hämärä. Koira ikäänkuin ei hallitse eikä hillitse lainkaan itseään; se ei voi tuntea itseään minuudeksi. Kuitenkin kaikki, mitä tapahtuu sen ympärillä, herättää siinä jotakin mielteitä, niin että kun se esim. näkee vanhan isäntänsä, niin se taas jollakin tavoin tajuaa, että se on hänen isäntänsä. Mutta ei se tietenkään osaa lainkaan ajatella eikä itsetietoisesti sitä muistaa, vaan kaikki on hyvin epäselvää ja hämärää tajuamista, johon samalla liittyy se, että se tuntee kuuluvansa johonkin suurempaan, josta se ei saa millään tavoin kiinni ja se juuri on joukkosielun tajunta. Tämähän tapahtuu tavallaan myöskin ihmiselle silloin, kun hän alkaa huomata ja tuntea sisässään, että hän ei ole ainoastaan tämä persoonallinen eristetty tajunta, vaan että hän henkisesti on aivan muuta, että hän henkisesti on korkeampi minä, joka sitten on jollakin tavoin yhteydessä kaikkihengen kanssa. Tämän tajuaminen alkaa ihmiselle selvitä hyvin hitaasti ja vaikeasti alussa. Hän ei saa siitä oikein kiinni; hän vain yhtäkkiä tuntee olevansakin osa jostakin, että hän onkin jotakin erilaista, kuin mitä on luullut. Hän saa aivan kuin yhtäkkiä kiinni jonkinlaisesta kummallisesta ajatuksesta tai tunteesta, että hän on oikeastaan jotakin paljon

suurempaa, tai yhteydessä suuren hengen kanssa. Tätä kokemusta, että itse on osa jostakin suuremmasta elämästä, kutsutaan juuri uskonnolliseksi kokemukseksi. Se alkaa ihmiselle hämävästi. Samalla tavoin kuin eläimen kehitys loppuu tällaiseen hämäryyteen, samoin myös ihmisen persoonallinen tajunta loppuu hämäryyteen, jolloin samalla se suurempi tajunta alkaa hänessä kasvaa. — 25.10.1910 (RR 1962/9)

152

KYSYMYS: — Miten voi saavuttaa mielen rauhan?

VASTAUS: — Minä sanon erään ratkaisun. Jos tahtoo, että mieli on rauhallinen, silloin täytyy ihmisellä olla ensin varma maailmankatsomus, ja sitten hänen täytyy aina menetellä kaikkein epäitsekäimmän ja parhaimman käsityksensä mukaan. Jos hän sillä tavoin osaa menetellä, silloin on hänen omatuntonsa ja mielensä rauhallinen. — 25.10.1910 (RR 1962/9)

153

KYSYMYS: — Miten on selitettävissä, että ristinkuolemalla Jeesus lunasti maailman?

VASTAUS: — Minä ymmärrän, että kysyjä tietenkin itsekin tässä tarkoittaa, että Jeesus ei ole ristinkuolemalla lunastanut maailmaa millään tavoin, vaan että hän tässä kysyy, mitä on tämän vertauskuvan takana: kuinka se on selitettävä ja mitä se merkitsee salatieteellisesti katsoen. Ja se on tietenkin silloin toinen asia.

Tästä asiasta on jo monta kertaa puhuttu, ja tulisi aivan liian pitkäksi ryhtyä katselemaan sitä kaikilta mahdollisilta puolilta. Viime keväänä pidin kerran esitelmän juuri tästä Golgatan mysteeristä, ja monta kertaa on siitä muulloinkin puhuttu. Tahdon nyt mainita erään asian, — en muista, puhuinko siitä silloin viime keväänä tai onko kukaan muu siitä puhunut —, erään selityksen, joka pitää paikkansa juuri tämän lauseen suhteen: "Jee-

sus lunasti ristinpuulla maailman." Se maailma ei silloin ole makrokosmos, ei se suuri maailma, minkä näemme ympärillämme, vaan se on pieni maailma, ihmisen aura. Ihmisen auraa voidaan myös sanoa maailmaksi, sillä se on mikrokosmos, suuren maailman kuva. Tämä ihmisen pieni maailma on vajonnut aineeseen ja syntiin. Ihminen on langennut aineeseen; hän ei ole puhtaasti henkinen olento, joka olisi vapaa hyveissä ja totuudessa. Niin kauan kuin hän on luonnollinen ihminen, hän on jonkin verran — toinen enemmän, toinen vähemmän — aineen orja siiveillisestikin.

Se maailma on lunastettava. Se tapahtuu siten, että ihmisen persoonallisuus jossakin ruumistuksessa, — ja ihmisen on silloin täytynyt valmistaa itseään sitä varten —, vapaaehtoisesti kuolee ristillä. Tätä persoonallisuutta voidaan nimittää Jeesukseksi, sillä se on verrattavissa Jeesukseen, joka vapaaehtoisesti kuoli ristillä maailman puolesta. Silloin on ihmisen persoonallisuuden tullut niin paljon mukaan ylempää minää ja juuri sellaista pyhyttä, että hän lopulta tahtoo vapaaehtoisesti kuolla. Ja silloin on niin kuin persoonallisuus vapaaehtoisesti naulittaisiin ristille ja se antaisi henkensä ja verensä. Se merkitsee — toisella tavalla sanottuna — että ihminen vähitellen yhä enemmän luopuu itsekkyydestä kulkiessaan elämän tiellä. Hän luopuu yhä suuremmassa määrin omasta itsekkyydestään. Ja silloin lopulta tulee hetki, — muuan vihkimys, niinkuin sanotaan —, jolloin ihmisen täytyy aivan lopullisesti ja ainiaaksi luopua itsekkästä persoonallisuudesta. Silloin hän kuolee ristillä ja samalla silloin lunastaa sen maailman, mikä muodostuu hänen menneistä ruumistuksistaan. Hän lunastaa silloin kaikki edelliset elämänsä, kaikki edelliset persoonallisuutensa, koko sen karmaketjun, minkä hän on saanut aikaan. Hän lunastaa koko auransa, aurisen munansa, niinkuin sanotaan. Se on silloin lunastettu, kun persoonallisuus on vapaaehtoisesti kuollut, kun itsekkyyks on täydellisesti voitettu. Silloin on ihmisestä tullut kokonaan henkinen olento, ylösnoussut Kristus. Tätä suurta mysteeriä tarkoittaa mm. ristinkuoleman vertauskuva. — 25.10.1910 (RR 1962/10)

KYSYMYKSET: — Mitä on rakkaus?

VASTAUS: — Niin, mitä on rakkaus? Rakkaus on — jos nyt koettaisin jotakin sanoa — sitä, että ei ole taivasta eikä helvettiä, ei ole mitään eroa niiden välillä. Rakkaus on sitä, että helvettikin on taivas. Niinkuin joku psalmista laulaa: "Jos minä pakenisin syvimpään helvettiin, oi Herra, niin sinä olisit sielläkin." Ei ole mitään eroa olemassa hyvän ja pahan, taivaan ja helvetin, riemun ja tuskan välillä. Ne ovat yhtä rakkaudessa. Joka rakastaa, on valmis kärsimään mitä tuskia tahansa sen puolesta, jota rakastaa. Äiti kärsii lapsensa puolesta mitä tuskia tahansa sen tähden, että hän rakastaa. Hänen rakkautensa on sen tuskan yläpuolella. Se antaa merkillisen voiman kärsiä.

— 25.10.1010 (RR 1962/10)

KYSYMYKSET: — Millainen on kuolemanjälkeinen elämä?

VASTAUS: — No, minä sanon siitä erään asian. Kuoleman takaisella elämällä on aina omat suuret lakinsa. Mehän olemme saaneet vähän kuulla ja jotkut meistä ovat saaneet myös nähdä, mitä lakeja siinä kuoleman takaisessa elämässä vallitsee. Ensimmäinen laki on, että kuolema kysyy meiltä: "Mitä sinussa on pahaa?", ja sitten se polttaa sen pois. Sitten se kysyy: "Mitä sinussa on hyvää?", — ja sitten se lisää sen hyvän tuhatkertaiseksi. Ja sitten, kun se on tehty, niin se ajaa meidät takaisin maan päälle. Nämä ovat kuoleman suuret lait.

Mutta sitten ihmisellä on sisäisesti myös vapaus. Ihminen rakentaa itse kuolemanjälkeisen elämänsä. Kuolemanjälkeinen elämä on tällä hetkellä hieman toisenlainen kuin tuhat vuotta sitten. Jokaisella ihmisellä on hieman erilainen kuolemanjälkeinen elämä. Me rakennamme sen itse, me valmistamme ja rakennamme sitä elämää tunteillamme, ajatuksillamme, pyrkimyksillämme, koko sisäisellä sielunelämällämme, mutta ei niin paljon

teoillamme. Teoillamme me rakennamme tulevaisuuttamme tässä fyysisessä maailmassa, mutta kuolemanjälkeistä elämää me valmistamme sielunelämällämme, sillä kuolemanjälkeinen elämä on juuri sielunelämää. Sentähden: mitä te tunnette, mitä te ajattelette, mihin te pyritte jne., siitä riippuu teidän kuolemanjälkeinen elämänne. Se on äärettömän ihana sillä ihmisellä, joka pyrkii totuuteen ja olemaan hyvä, pyrkii puhdistamaan itseään. Kaikille on ihanaa sen elämän jälkimmäinen puoli, mutta se on ihana heti alusta alkaen ja loppuun saakka sille ihmiselle, joka — niinkuin sanoin — pyrkii jo tässä elämässä: koettaa olla hyvä sentähden, että pitää olla hyvä, ei ole mitään muuta arvokasta; koettaa elää totuudessa sentähden, että se on ainoa, mikä on arvokasta. Kun sillä tavoin koettaa elää, niin hänellä on erinomaista kuoleman jälkeen. — (RR 1963/2)

156

KYSYMYS: — Mikä on karman vaikutus ihmiseen ja elämään ja miten siitä vapaudumme?

VASTAUS: — Niin, siitä minä tahtoisin sanoa, että juuri se, että me itse osaamme luoda karmaa ja kärsiä seuraukset omista syistämme, omista teoistamme, ajatuksistamme ja tunteistamme, merkitsee, että me emme ole ehdottomasti karman orjia. Mehän olemme itse silloin toista kuin karma; me olemme karman yläpuolella. Mutta tietenkin me olemme karman pauloissa niin kauan, kuin emme suorastaan nouse niistä pois, niin kauan kuin me teemme sellaista, jolla on se seuraus, että se sitoo meitä. Mutta kuitenkin me olemme itsessämme aivan kuin vapaat ja karman yläpuolella. Mutta karmaa voi ikäänkuin ohjata, kun vain oikein ymmärtää, että se, joka aiheuttaa karman, on juuri meidän persoonallinen tajuntamme, se ominaisuus, joka katsoo itsensä eristetyksi olennoiksi. Jos ihminen luopuu siitä alemmas-ta minuudesta eikä toimi ollenkaan mitään laskelmoiden, ei yritä saada itselleen voittoa tai muille pahaa, vaan tekee hyvää hyvän itsensä takia ja elää totuudessa totuuden takia; jos hänellä ei

ole mitään sellaisia vaikuttimia, että hän ajattelisi mitä hän teoillaan voittaisi, silloin hän ainakin alkaa vapautua karmasta. Mutta se vapautuminen tapahtukoon rakkaudesta, ei sillä tavoin, että ihminen tulee toimeettomaksi ja kylmäksi — sillä hän sitoo itsensä juuri vankeuteen —, vaan sen on tapahduttava rakkaudesta. Niin että siinä on omat mysteerinsä, jotka kunkin ihmisen täytyy itse itselleen selittää. Epäitsekkyys on se avain, joka avaa meille järjen yläpuolella olevan maailman. — (RR 1963/2)

157

KYSYMYYS: — Pyydän kysyä, onko paastoamisella mitään tekemistä vuodenaikojen kanssa, ja jos on, niin minä aikana vuodesta olisi paras paastota?

VASTAUS: — Katolisessa kirkossa on kyllä vanha tapa ollut paastota keväällä ja sitten myös syksyllä. Keväällä ja syksyllä, silloin on kyllä paras paastota, jos nim. tahtoo ryhtyä oikein juhlallisiin pitkiin paastoihin. Ne ajat taitavat olla parhaat, vaikka minulla ei kylläkään ole siitä mitään persoonallista kokemusta. Sellaisia pieniä paastoja huvin tai hyödyn vuoksi, niitä voi tehdä milloin tahansa, eivät ne riipu mistään vuodenaajoista.

On merkillistä muuten, kuinka paastoaminen on aivan "ilmassa" nykyään. Nythän lääkärit ja muutkin alkavat puhua, ettei pitäisi paljon syödä, jos on sairas. Ennenhän oli aivan elämän ehto, että sairaan piti kauheasti syödä ja tupata itsensä täyteen; lusikalla ja torvella ja kaikenlaisilla konsteilla ajettiin ruokaa suusta sisään. Nyt on paljon vapaampia tuulahduksia. On huomattu, että paastoaminen on todella hyvä ja lihansyönti paha. Ennen maailmassahan oli niin, että melkein heti kun ihminen tuli sairaaksi, niin piti oikein sellaista raadoista keitettyä lientä syödä; nyt ymmärretään, että se on kauheinta myrkyä, mitä olla saattaa. Minä tunnen täällä Suomessakin ihmisiä, joille kolmen viikon paasto on leikin asia. On melkein humoristista ajatella, että ennen maailmassa ihmiset olisivat kuolleet kolmen päivän perästä. Jos tapahtui, että ihmisen pakosta täytyi olla

kolme päivää syömättä, niin hän oli haudan partaalla. Nyt kun ihminen päättää, että hän ei syö, niin hän on entistä terveempi kolmen viikon perästä. Eräskin T.S:n jäsen oli ensi kertaa paastotessaan syömättä neljä viikkoa. — (RR 1963/2)

158

KYSYMYKSI: — Onko ihmiselle tarpeen kehittää muistiaan mahdollisimman hyväksi, sillä toisinaan tuntuu, niinkuin siitä olisi haittaa, ja toisinaan taas huomaa, että on unohtanut sen, minkä on päättänyt säilyttää muistissaan? Moni on hyvä muistamaan, jos on tehnyt jotakin hyvää toiselle tai sitten, jos joku on pahasti loukannut! Tässä tapauksessa tuntuisi, että muistia ei tarvitsisi ollenkaan, jota vastoin on niin helposti unohtuvaa se, mitä ihmisenä voisi tehdä hyvää.

VASTAUS: — Muisti on aina hyvä, mutta muistin salaisuuteen kuuluu myös aina unohtaminen. Riippuu vain kehitykses-tämme, muistammeko että toiset ovat olleet meille pahoja, tai että itse olemme hyviä. Se riippuu siitä, että emme ole vielä henkisesti oikein kehittyneitä. Sillä jos ihminen on henkisesti oikein kehittynyt, niin hänen muistinsa muuttuu; hän ei enää muista, mitä pahaa ihmiset ovat tehneet. Kyllä se muisti siis muuttuu aivan itsestään sitä mukaa, kuin mekin muutamme.

— (RR 1963/2)

159

KYSYMYKSI: — Mitä tarkoitetaan raamatussa iankaikkisella kadoituksella? Onko se väärennetty oppi, vai onko sillä jokin vertauskuvallinen tarkoitus? Haluaisin selityksen, miten olisi käsitettävä Ilmestyskirjan 21:8, jossa sanotaan: "mutta pelkurien ja epäuskoisten ja saastaisten murhaajien ja huorintekijäin ja velhojen ja epäjumalanpalvelijain ja kaikkien valhettelijain osa on oleva siinä järjessä, joka tulta ja tulikiveä palaa; tämä on toinen kuolema."

VASTAUS: — Tästä asiasta on myös hyvin monta kertaa puhuttu, mutta ohimennen voin sanoa, että tuo oppi ikuisesta kadotuksesta on tietenkin aivan väärä eikä raamattu sitä opeta. Sana "iankaikkinen" on väärä käänös. Alkukielessä on "aiooinen", joka merkitsee niin pitkää aikaa kuin tämä maailma kestää eli se maailma, johon kadotus kuuluu. Se itsessään kestää niin kauan, mutta ei kukaan ihminen ole siinä niin kauan. Ja se tuli on samaa kuin kaamalookan puhdistava tuli kuoleman jälkeen. Ihminen joutuu siihen tuleen ja se puhdistaa häntä, se tutkii ihmistä ja tuo ilmi kaiken, mitä hänessä on. Ja se, mikä hänessä on paha, ei kestä siinä tuleessa, vaan häviää; se luonnollisesti palaa pois. On myös aivan luonnollista, että kaikilla noilla pelkureilla jne. on sijansa siinä järvessä. He juuri joutuvat siihen tuleen, joka on toinen kuolema, siellä nim. kuolee pois kaikki sellainen paha ihmisen sisästä, kun hän fyysisen kuolemansa jälkeen joutuu siihen tuleen. — Nämä ovat aivan yksinkertaisia ja luonnollisia asioita, vaikka ovatkin saaneet niin pelottavan ulkomuodon ja kaiun, kun niitä on monia vuosisatoja toivotettu väärään suuntaan. Itsessään ne tietenkin ovat vakavia asioita, ei kuitenkaan sillä tavoin, kuin on aina saarnattu. — (RR 1963/2)

160

KYSYMYS: — Kirjassa "The Occult Chemistry" sanotaan tietääkseni, että atomeihin syntyy ketjun kunkin pyörän alkaessa uusi ns. spiraaliviiva ja että ensimmäisen pyörän lopulla tulee niitä olemaan seitsemän yhdessä atomissa. Missä suhteessa nämä viivat muuttavat ainetta ja minkälaisina tulevat atomit taas ensi ketjun alussa esiintymään? Häviävätkö välillä olevan pralajan aikana atomeista nuo kaikki seitsemän spiraaliviivaa, jolloin uuden pyörän alkaessa niitä esiintyisi taas vain yksi?

VASTAUS: — Mikäli meidän etevimmät salatieteilijämme ovat tutkineet atomeja, niin he ovat tehneet sen havainnon, että heille on avautunut aivan uusi, ihmeellinen maailma siinä pinessä oliossa, kuin mitä atomi on. Atomiksi — tai sanokaamme:

fyysiseksi alkuatomiksi — kutsutaan kaikista pienintä hiukkasta fyysistä ainetta, jota ei voida enää millään kemiallisella tavalla jakaa. Ja tämä atomi on ihmeellinen rakenteeltaan. Nämä tutkijat ovat huomanneet siinä juuri eräänlaisia spiraaliviivoja, jotka ovat oikeastaan voimaviivoja, voimalinjoja. Näitä voimaviivoja on huomattu olevan esim. ihmisen atomissa 4. Mutta samalla on myös huomattu, että jos tutkimuksen kohteena on ollut kehittyneempi ihminen, esim. adepti, niin hän on itse asiassa kehittänyt myös niitä atomeja, jotka ovat hänen ruumiissaan. — Ruumiisahan atomit yhtämittaa vaihtuvat, toisia tulee sisään ja toisia menee pois. — Mutta kun tällaiseen kehittyneeseen ihmiseen tulee sisään uusia atomeja, niin niissä kehitetään uusia spiraaliviivoja. Ja kaikkein kehittyneimmässä atomissa on seitsemän sellaista voimaviivaa. Sellaisia atomeja on esim. mestarin ruumiissa, ja se merkitsee, että nämä atomit ovat oppineet jotakin uutta, ne ovat oppineet väreilemään erikoisella tavalla. Meidän atomimme, joissa on neljä spiraaliviivaa, osaavat väreillä vain tietyllä tavalla, ne vastaavat vain tiettyihin ajatuksiin ja tunteisiin, antavat niille muodon, ilmentävät niitä. Mutta kun atomit oppivat useampia väreilytapoja, silloin ne osaavat ilmentää vielä useamman laatuista tunteita ja ajatuksia, sellaisia korkeita ajatuksia ja tunteita, joita on juuri korkealle kehittyneillä ihmisillä. Samalla myös niiden väreily tekee mahdolliseksi uusien aistien puhkeamisen ihmisessä.

Tietenkin minunkin ymmärtääkseni meidän täytyy ajatella, koska mikään luonnossa ei mene hukkaan, että kun syntyy pralaja, kun elämä ikäänkuin vetäytyy sisäänpäin ja yö tulee, kun tällainen suuri pralaja tulee, niin silloin atomit viedään pois fyysiseltä tasolta. — Pienemmässä pralajassa niitä ei viedä; silloin elämä vain nukkuu. — Kaikissa tapauksissa meidän tulee kuitenkin ymmärtää, että kun ne atomit ovat kerran oppineet jonkin asian, niin se pysyy. Ei se taito häviä jälkiä jättämättä, vaan kun seuraavalla kerralla niitä samoja atomeja taas synnytetään, niin niissä on silloin olemassa ne samat spiraaliviivat ja sama taito. Voisimme siis sanoa, etteivät nämä spiraaliviivat, voimaviivat,

voi hävitä ihan olemattomiksi, vaikka ne ikäänkuin häviävätkin näkyvistä siltä tasolta, missä ne nyt ovat. Kyllä ne taas vaikuttavat, kun tulee uusi manvantara. — 1.11.1910 (RR 1963/3)

161

KYSYMYYS: — Mikä ero on ymmärryksen ja järjen välillä, ja ymmärryksen ja tunteen välillä?

VASTAUS: — No, tuo tavallinen psykologinen jako, johon on totuttu täällä länsimailla, on eräänlainen käytännöllinen jako, niin sanoaksemme. Nyt viime aikoina on kyllä esiintynyt sielutieteilijöitä, jotka ovat käyttäneet toisenlaista jaotusta, mutta vanha jako on kuitenkin tuo, että ihmisen henkiset ominaisuudet jaetaan kolmeen perusominaisuuteen, tahtoon, tuntoon ja tietoon. Nämä ovat ihmishengen kolme perusominaisuutta, kykyä, ja niiden ero on aivan käytännöllistä laatua. On aivan turhaa oikeastaan ryhtyä millään tavoin selittämään, mikä ero on tahdon, ajatuksen ja tunnon välillä. Senhän jokainen tietää omasta kokemuksestaan.

Jos taas salatieteelliseltä kannalta kysytään, mikä ero on ymmärryksen ja tunnon välillä, silloin me voimme kyllä puhua ja tehdä eron niiden välillä ja oikein selittää, missä se ero on, vaikka edellisessä tapauksessa olikin suorastaan mahdoton sitä eroa teoreettisesti tehdä. Mutta salatieteelliseltä kannalta voidaan tehdä tämä ero ja selittää myös teoreettisesti. Silloin otamme avuksemme nuo vanhat tutut tasot ja sanomme, että ihmisen minä sijaitsee eli sen koti on ns. korkeammalla mentaalitasolla, korkeammalla ajatus- eli älytasolla. Siellä asustaa ihmisen minä. Tämän minän takana on vielä inhimillinen itse, mutta nyt me pysähdymme tähän ihmisen minään, ns. korkeampaan minäämme. Siinä ovat sitten kaikki nuo kolme: tahto, tieto ja tunto. Nämä ovat kaikki siinä minässä. Mutta sitten nämä tahto, tieto ja tunto ovat laskeutuneet myös tähän alempaan aineelliseen maailmaan, sillä ihmisen minä on astunut alas aineeseen ja muodostanut persoonallisuuden. Ihmisminä on laskeutunut

tuolta korkeammalta mentaalitason[^] ensin alemmalle ajatustasolle, sitten astraalitasolle ja sitten fyysiselle tasolle. Silloin me voimme huomata, kuinka tämän minän kolmesta perusominaisuudesta yksi, nim. ajatus, ei ole voinut laskeutua alemmaksi kuin sen oman tason alimmalle osastolle, mentaalitason alimmalle alatasolle. Sinne saakka ajatusominaisuus saattoi laskeutua. Tunneominaisuus tässä merkityksessä laskeutuu yhden tason alemmaksi, nim. astraalitasolle, ja tahdon ominaisuus laskeutuu aina tänne fyysiselle tasolle saakka. Sen tähden fyysinen taso on toiminnan taso, astraalitaso on tunnon eli tunteen taso, ja alempi mentaalitaso on ajatuksen taso. Minä itse on tuolla korkeammalla mentaalitasolla, ja siinä on kaikki nämä kolme ominaisuutta.

Kun me salatieteellisesti osaamme tehdä tämän eron, niin me näemme, että ihmisen ajatus ei laskeudu mentaalitasoa alemmas, että hänen tunteensa laskeutuu astraalitasolle ja tahto fyysiselle tasolle, ja silloin me voimme tehdä jonkinlaisen asteron näiden ominaisuuksien välillä ja sanoa, että ajatus on ihmisessä hienoin ja herkin ominaisuus, tunne senjälkeen ikäänkuin hieman karkeampaa, ja sitten tahto, joka on kaikista voimakkain ja joka hallitsee kaikkea, koska se voi olla sekä hienossa että karkeassa muodossa. Nyt meidän tietekin täytyy ymmärtää, että ihmisen sielunelämässä ovat kaikki nämä kolme yhfaikaa, koska ne kuuluvat ihmisen minuuden perusominaisuuksiin ja koska ihminen elää samanaikaisesti kaikilla kolmella tasolla. Sentähden, kun me jotakin tahdomme, niin siinä on aina jokin tunne ja ajatus mukana. Kun me jotakin tunnemme, niin siinä on myös aina jokin ajatus mukana ja myös jonkin verran tahtoa. Ja kun ajatteleamme, niin siinäkin voi olla mukana noita muita, tunnetta ja tahtoa. Kuitenkin me voimme tehdä sen eron, että tahdossa pitää aina olla välttämättä myös tunnetta ja ajatusta mukana. Tunteessa ei välttämättä tarvitse olla tahtoa tai ajatusta; tunne voi olla puhdasta tunnetta, mutta siinä kyllä aina on takana jonkin verran ajatusta. Ajatus puolestaan voi olla puhdasta ajatusta ilman tunnetta ja ilman tahtoa tai toimintaa. Tällä

tavoin me voimme salatieteelliseltä kannalta aivan käytännössä huomata, mikä ero näiden välillä on. Silloin voimme sanoa — niinkuin jo edellä huomautin, — että ihmisessä on kaikista hienoin sielun ominaisuus ajatus, tunne taas hieman karkeampaa, tahto se, joka kaikessa pystyy aikaansaamaan. Sen tähden ihmisessä on kaikista voimakkain ominaisuus juuri ajatus, silloin kun siihen yhtyy tahto ja tunto. Sen avulla silloin ihminen voi saada kaikista eniten aikaan.

Mikä ero sitten on ymmärryksen ja järjen välillä? Se riippuu siitä, mikä merkitys sanoille annetaan. Omasta puolestani olen käyttänyt näitä sanoja niin, että järjellä olen tarkoittanut puhdasta järkeä, sitä järkeä, joka on tekemisissä aatteen kanssa ja kuuluu korkeampaan minään. Ymmärrykseksi olen kutsunut sitä puolta järjestä, joka kuuluu alemmalle mentaalitasolle ja joka voi kaikkia asioita ymmärtää. Tietenkin näitä sanoja paljon sekoitetaan toisiinsa, sanotaanhan esim. että "ihmisellä on hyvä järki kaikissa asioissa" jne. Mutta minusta olisi kyllä hyvä, jos voitaisiin sopia jollakin tavoin näiden sanojen suhteellisesta merkityksestä toisiinsa nähden. Omasta puolestani ehdottaisin, että järjellä tarkoitettaisiin korkeampaa järkeä, "die reine Vernunft", niinkuin Kant sanoo, ja ymmärryksellä "die praktische Vernunft", joka toimii alemmalla mentaalitasolla.

— 1.11.1910 (RR 1963/3)

162

KYSYMYKSI: — Eikö ihminen saa tappaa vaarallisia petoeläimiäkään? Minun mielestäni, jos tappaa yhden petoeläimen, niin sillä pelastaa monen heikomman eläimen hengen.

VASTAUS: — Meidän ei teosofeina tarvitse ollenkaan tehdä tällaisia kysymyksiä, että "eikö ihminen saa", sen tähden, että ihminen tietenkin saa tehdä kaikkea, mitä voi. Hänhän on vapaa, joka merkitsee, että hän saa myös itse kantaa kaikki seuraukset. Hän saa tappaa vaikka toisen ihmisen, hänellä on oikeus tehdä se, mutta hän kantaa myös vastuunalaisuuden teostaan.

Tämä on yksi puoli asiasta.

Jos sitten katsomme asiaa siveelliseltä kannalta ja kysymme, onko oikein tappaa, niin meidän täytyy pukea kysymyksemme tähän muotoon: "Tekeekö sellainen ihminen, joka pyrkii ylöspäin, tekeekö todellinen ihminen oikein, jos hän esim. tappaa toisen ihmisen?" Siihen tietenkin heti vastaamme: "Ei." Me sanomme, että sellainenkin ihminen, joka ei välitä mistään siveellisestä pyrkimyksestä, tekee väärin tappaessaan toisen.

Jos sitten kysymme, saako siveellisesti katsoen todellinen pyrkijä tappaa petoeläimiä, niin meidän täytyy siihenkin vastata: "Ei." Tämän tietenkin sanomme teoriana. Se ihminen, joka pyrkii, joka todella tahtoo olla henkevä ihminen, ei voi tappaa mitään olentoa. On sitten hänen oma asiansa, loukkaako hän joskus tätä sääntöä, joka on hänellä ikäänkuin periaatteena. Jos esim. sattuu, että hän näkee petoeläimen hyökkäävän jonkun ihmisen kimppuun, silloin minä luulen, että hän tappaa tuon pedon pelastaakseen tuon ihmisen hengen. Tämä on silloin poikkeustapaus, josta hän itse vastaa. Hän sanoo ikäänkuin jumalalle: "Jos tässä teen väärin, niin minä teen väärin, mutta minä pelastan toisen hengen." Sitten myöhemmin hän saa kokemuksen kautta tietää, miten hän menetteli ja miten hänen olisi pitänyt menetellä. Meidän järkemme sanoo tietenkin, että hänen olisi pitänyt tappaa tuo peto. Periaate kuitenkin on: ei koskaan tappaa. Ja siitä täytyy tietenkin pitää kiinni, jos tahtoo pyrkiä ylöspäin. — 1.11.1910 (RR 1963/3)

163

KYSYMYS: — Uskooko teosofinen maailmankatsomus, että aina määrääikojen kuluttua tapahtuu suuria luonnonmullistuksia? Luin eräästä kirjasta, jossa sanottiin oppineitten väittävän, että aina joka 25.000 vuoden kuluttua tapahtuu hirveitä luonnonmullistuksia.

VASTAUS: — Miksi ei? En minä ole niitä asioita tutkinut, mutta kyllä kai se on niin. Mehän näemme, että kaikki luonnos-

sä ja koko elämässä tapahtuu aivan kuin jonkin järjestyksen mukaan, siinä on suuri järki johtamassa. Tietenkin silloin myös voi olla säännönmukainen aika, jolloin luonnonmullistukset taas uudistuvat, mutta siitä minä en osaa sanoa mitään tarkempaa. Sen sijaan voin kyllä sanoa, etteivät sellaiset suuret luonnonmullistukset, mitkä saavat paljon tuhoa aikaan meidän maapallollamme, ole minkään sokean luonnonvoiman aikaansaamia. Ei esim. Messinan maanjäristys tapahtunut mistään sokeasta luonnonvoimasta, ei liioin ne maanjäristykset, jotka nyt taas Italiassa tekevät tuhojaan. Ei niissä ole mitään sokeutta, vaan siinä on järki takana. Asia on niin, että täytyy joskus antaa niin tapahtua. Asia on niin — jos katsoo astraalitasolla näitä tapahtumia —, että astraalitasolla kokoontuu ikäänkuin suuria, mustia ukkospilviä, kun tässä yhteisessä elämässä harjoitetaan paljon sortoa ja vääryyttä. Kun tässä elämässä ollaan pahoja, niin kerääntyy kaikenlaisia vihan ja kostonhimon väreilyjä, ja astraalitasolla ne ovat aivan kuin mustia pilviä, jotka lepäävät ihmiskunnan yllä. Ja joskus niiden täytyy saada purkautua. Ne purkautuvat esim. sodissa sillä tavoin, että kun vuotaa paljon ihmisverta, niin ne pilvet ikäänkuin menevät siihen vereen ja häviävät. Ne pilvet voivat myös purkautua suuriin onnettomuuksiin, luonnonmullistuksiin, ruttotauteihin jne. Ja nyt meidän päivinämme esim. on ollut paljon tuollaisia mullistuksia. Meillähän on ollut Mont Peili erin, sitten San Fransiskon, sitten Messinan jne. maanjäristykset. Ne ovat saaneet sillä tavoin tapahtua. Se merkitsee toiselta puolen, että jokin osa meitä uhkaavista sodista on saanut purkautua tällä tavoin. Tämä on hyvin synkkää siltä kannalta, että se näyttää, kuinka kehittymätön ihmiskuntamme vielä on, sillä luonto muuttuu kyllä ihmiskunnan mukana. Kun ihmiskunta kehittyä ja tulee hyväksi, silloin myös luonto muuttuu suopeammaksi, luonnon älylliset voimat toimivat silloin toisella tavalla. Tätä voi kyllä näkymättömässä maailmassa tutkia, havaita ja ymmärtää, vaikka sitä on kyllä tavallisen järjen vaikea käsittää. — 1.11.1910 (RR 1963/3)

KYSYMYS: — Tri Steinerin Saksassa ja rva Besantin Intiassa sanotaan olevan "salaisen koulun" edustajia. Onko mitään asiallista eroa näiden koulujen ja heidän julistamansa teosofisen tiedon välillä, vai ovatko he itse asiassa yhtä? Kysyn sen tähden, kun muutamissa Besantin seuraajissa olen huomannut jonkinlaista kammoa Steinerin tutkimuksia kohtaan, että mikä mahtaisi olla siihen syynä? Näiden suurten opettajien sanotaan kumminkin jossakin tilaisuudessa ankarasti varoittaneen Seuran jäseniä tähän tapaan: "Se, joka uskaltaa tehdä eron meidän opetustemme välillä, hän siitä itse vastatsoon, sillä me (Besant ja Steiner) kuljemme käsi kädessä." Onkohan niillä siis eroa?

VASTAUS: — Jos jotkut tuntevat tuollaista kammoa, niin eihän se mitään osoita itse Steinerin ja Besantin suhteen. Se vain osoittaa, että nuo "kammoksuajat" itse eivät ole oikein vapaita ja suvaitsevia omassa mielessään. Sillä miksi totuudenetsijä mitään kammoisi? Tri Steiner ja rouva Besanthen ovat itse sanoneet, ettei mitään eroa ole olemassa, ja tämä tietenkin tarkoittaa, että he molemmat johdattavat mestarin luo ja että molemmille on annettu siihen avain. He tietenkin saattavat opettaa hieman eri tavoin asioista, ja se riippuu heidän omasta tiedostaan, omasta kokemuksestaan, omasta kannastaan ja omasta yksilöllisyydestään. Siitä johtuu, että he saattavat opettaa joissakin yksityiskohdissa eri tavoin, mutta tämä ei muuta sitä suurta tosiasiaa, että tie mestarin luo on yksi, ja että voi olla monta sellaista opettajaa, jotka johdattavat mestarin luo, niinkuin on tietenkin sellaisiakin opettajia, jotka eivät johda mestarin luo. Mutta ne opettajat, jotka sinne johdattavat, tietenkin ovat hengessä yhtä, vaikka muodollisesti arvostellen olisivatkin joissakin opeissa eri kannalla. Ja sitä ei tietenkään kukaan mene kieltämään, etteikö eroavuuksia olisi yksityiskohdissa, mutta ne ovat sittenkin vähäarvoisia. Ne ovat vain omiaan opettamaan meille, ettei voi olla mitään ehdotonta auktoriteettia, ei voi olla sellaista ihmistä, — esim. Jeesus Kristusta, — johon voisi ikäänkuin takertua

kiinni, niin että hän veisi ihmisen sokeasti minne tahansa. Ihmisen itsensä täytyy kulkea tie Jumalan luo. Kaikki opettajat ovat ainoastaan tien viittaajia. Tämä on sääntö, joka pitää paikkansa itse Jeesus Kristuksenkin suhteen, ja tietenkin vielä paremmin sellaisten opettajien suhteen kuin Steiner ja rva Besant, jotka kumpikaan eivät ole niin korkeita kuin Kristus.
— 1.11.1910 (RR 1963/4-5)

165

KYSYMYKSI: — T.S:n presidentti Annie Besant on eräässä esitelmässään lausunut, että germaaninen rotu jo on saavuttanut kehityksessään huippukohtaan ja alkaisi taantua. Missä määrin ja kuinka nopeasti tämä tulee tapahtumaan ja koskeeko tuo tuomio myös anglosaksista rotua, sekä onko väkiluvun väheneminen Ranskassa vain ohimenevä ilmiö ja romaanisella rodulla vielä loistava tulevaisuus edessään?

VASTAUS: — Romaanisella rodulla ei tietenkään ole enää mitään loistavaa tulevaisuutta edessään, koska se on vanhempi rotu kuin anglosaksinen, tai oikeastaan niin, että siinä on elementtejä vanhemmasta rodusta. Romaaninen heimo kuuluu kyllä samaan alarotuun kuin anglosaksinenkin, mutta on synnyltään varhaisempi, niin että sillä ei tietenkään enää ole mitään tulevaisuutta edessään. Ainoa rotu, jolla täällä Euroopassa oikeastaan on tulevaisuus edessään, on slaavilainen rotu. Se on synnyltään nuorin ja siksi sillä on tulevaisuus edessään. Anglosaksisella rodulla, johon kuuluvat kaikki germaaniset kansat, skandinaavit, saksalaiset ja englantilaiset, on kyllä vielä paljon tehtävää maailmassa. Se on rodullisesti tullut huippukohtaansa, mutta se ei merkitse, että sen valta olisi noussut myös huippuunsa. On siis luultavaa, että tämä anglosaksinen rotu tulee vielä jonkin aikaa hallitsemaan maailmaa. Onhan suunniteltu jonkinlaista liittoa Englannin, Saksan ja Skandinavian kesken, jolloin ne liittyisivät yhteen ja muodostaisivat suuren maailmanvallan. Se-

hän on kyllä mahdollista. Sitten myöhemmin tulevat slaavilaiset nousemaan. — 1.11.1910 (RR 1963/4-5)

166

KYSYMYS: — Kaikkialla luonnossa tavataan lisääntymisen suvunjatkamisprosessi, mutta löytyy elämänjärjestö, jossa tätä prosessia ei ole, ei ainakaan huomattavissa. Se on mineraalit, kivennäiskunta. Millä kehitysasteella mineraalit ovat, ja kuinka ja koska niissä tulee syntymään lisääntymisprosessi?

VASTAUS: — Minä olen jostakin lukenut, että mineraalitkin kyllä kasvavat, että niissäkin on jotakin elämää, joka kasvaa. Mutta tietenkin on luonnollista, ettei mikään suvunjatkamisprosessi tule kysymykseen, ennenkuin tulee syntymä ja kuolema. Kivethän eivät synny eivätkä kuole. Kivien ei tarvitse jatkaa sukuaan, nehan elävät ikuisesti. Mutta niin pian kuin siirymme ns. orgaaniseen elämään, kasveihin jne., silloin täytyy tulla mukaan myös suvunjatkamisprosessi, koska kerran on syntymä ja kuolema. Ja se suvun jatkaminen tapahtuu alussa niin yksinkertaisella tavalla, että se elämä, mikä on jossakin olomuodossa, ikäänkuin antaa osan itseään, joka tunkeutuu ulos siitä alkuperäisestä muodosta ja muodostaa uuden yksilön. Tapahtuu tällainen kahtiajako, ja tämä suvunjatkumisprosessi sitten kehittyä muodosta muotoon, kunnes se on sellainen kuin nyt on nisäkkäissä. — Mehän juuri näemme, kuinka mineraalit elävät kaikista kauimmin. Niiden ei tarvitse jatkaa sukuaan. Myös kaikista vanhimmat kasvit, suuret puut, myös elävät hyvin kauan. Suuret hongat, punapuut, ovat meidänkin aikanamme hyvin vanhoja. Ne ovat eläneet paljon kauemmin kuin mitkään eläinkunnan olennot. — 1.11.1910 (RR 1963/4-5)

167

KYSYMYS: — Sanotaan, että kasvin, eläimen ja ihmisen siemenessä esiintyy mikrokosmillisena makrokosmos, täysikas-

vuinen kasvi, eläin tai ihminen. Onko se todella vain tuo täysikasvuisen olennon kuva, joka siemeneen on kätkettyä, vai piilekö siemenessä salattuna kasvin, eläimen tai ihmisen koko elämä ja kohtalo?

VASTAUS: — Kyllä minun tekisi mieli sanoa, että siihen pieneen siemeneen on kätketty koko elämä, koko kohtalo. Kun me ajattelemme esim. ihmisen syntymää ja elämää — nämä nyt ovat tuollaisia vähän arkoja asioita, mutta nekin täytyy ottaa aivan tieteelliseltä kannalta, kylmästi ja järkevästi, eikä pelästyä, jos niistä puhutaan —, kun ihminen siis siitetään eli sikiää, niin silloin sen syntyvän ihmisen, sen sielun eli lapsen permanenttiset eli pysyvät atomit liittyvät siihen prosessiin. Jokaisella ihmisellä on olemassa eräänlainen hyvin salaperäinen niin sanoaksemme inhimillinen muoto, ikäänkuin kolmikulmainen muna, joka on muodostunut äärettömän hienosta kullanvärisestä aineesta. Kun sitä tarkastelee selvänäkevästi hyvin korkean tason kannalta, niin se on kuin pieni pussi, jossa on neljä atomia, jotka ovat sen ihmissielun aivan omia, jotka eivät koskaan hänestä eroa, vaan kuuluvat aivan häneen. Näistä atomeista on yksi fyysinen, yksi astraalinen, yksi mentaalinen ja yksi buddhinen. Nämä permanenttiset, pysyvät atomit seuraavat aina ihmisen mukana läpi syntymien sarjan. Ne ovat nämä atomit, jotka vaikuttavat sen, että me olemme samat kuin ennenkin, että karma voi meihin vaikuttaa ja että luonteemme on se, mikä se on, sentähden, että nämä atomit osaavat väreillä tietyllä tavalla, juuri sillä tavalla kuin me väreilemme. Ja heti kun ne saavat ympärilleen lisää ainetta, tämä aine alkaa väreillä samalla tavalla.

Kun ihminen sikiää, niin silloin juuri tämä ryysinen atomi liittyy joko isän tai äidin siemensoluun. Esim. Manun laeissa sanotaan, että se atomi menee isän siemeneen, ja kun se atomi on liittynyt isän siemeneen, silloin tapahtuu sikiäminen. Se voi mennä myös äidin kohtuun, ja silloin voi myös tapahtua sikiäminen. Muuten ei sikiämistä tapahdu, ei ainakaan voi syntyä mikään ihminen maailmaan, ellei sikiämisessä ole vaikuttamassa tällainen erikoistapaus. Saattaa kyllä syntyä ruumis, mutta ei

elävää ihmistä, ellei mukana ole tällainen pysyvä atomi, joka on yhteydessä jonkin sielun kanssa. Sen tähden voi hyvin sanoa, varsinkin erikoisissa tapauksissa, että on aivan edeltä käsin määrätty, että noiden kahden ihmisen täytyy yhtyä ja synnyttää. On sellaisia tapauksia, että sielu on valinnut itselleen äidin ja isän, tai sitten hänelle on korkeammalta taholta valittu äiti ja isä. Silloin se pysyvä atomi on laskeutunut jommankumman ruumiiseen, ja aivan välttämättä, luonnon pakosta, heidän täytyy löytää toisensa, yhtyä ja synnyttää. Nyt silloin on siis tuohon siemeneen, tuohon elämän ituun, joka silloin sikiää, kätkeytynyt tämä pysyvä atomi. Ja koska juuri se tavallaan sisältää sen sielun karman — siitähän juuri riippuu, millainen ruumis muodostuu ja millainen kohtalo sillä on jne. —, niin voi sanoa, että siihen siemeneen on aivan kuin kätkeyty koko kohtalo, ei tietenkään yksityiskohdittain vaan yleispiirteissään. — Samantapainen on suhde kasvien ja eläinten siementen kanssa.

Tähän minä tahdon lisätä pari sanaa. Tästä voi saada aivan käytännöllisesti suuren ja tärkeän siveellisen opetuksen, sillä on olemassa aivan tietty siveellinen sääntö, millä tavoin ihmisen tulee menetellä näissä sukupuoliasioissa. Jos on olemassa mies ja nainen, jotka rakastavat toisiaan, heidän tulee olla yhtymättä sukupuolisesti niin kauan kuin voivat, kunnes se tapahtuu aivan luonnon pakosta. Muuten ei ole mitään takeita siitä, että tuossa sikiämisessä on ollut mukana mitään edelläkuvatun tapaista. Tämä tietenkin sillä edellytyksellä, että he tahtovat pyrkiä henkisesti ylöspäin, — se on aina lisättävä. Sillä jos ihminen tahtoo muuten vain olla, niin se on tietenkin aivan toinen asia.

— 1.11.1910 (RR 1963/4-5)

168

KYSYMYKSET: — Minkälainen mahtanee olla kuurona syntyneen ajatuselämä, kun hänen tajunnassaan ei ole yhtään ainoaa sanaa, joiden avulla saattaisi käsitteitä ilmaista?

VASTAUS: — Minä en nyt voi sitä tietää, sillä minä en kos-

kaan ole ollut tilaisuudessa tutkimaan kuuromykkää. Mutta itsekseni kuvittelen, että hänen ajatuselämänsä täytyy olla enemmän astraalista ja mentaalista laadultaan, enimmäkseen jonkinlaisista mielikuvituksen tapaista. Siinä ei voi olla mitään erikoisia kuvia tai muotoja tällaisista ulkonaisista asioista.

Jos hän on syntynyt vain kuurona, silloinhan voimme ymmärtää, että hänellä on ajatuselämässään kuvia, joskaan ei sanoja. Hänhän näkee kaikki kappaleet ympärillään. On aivan toinen asia, kuinka selvästi hän osaa niitä kaikkia eritellä ja järjestellä tajunnassaan, jos hänellä ei ole sanoja, mutta kuvitella hän tietenkin voi. — 1.11.1910 (RR 1963/4-5)

169

KYSYMYS: — Mikä hirveä karma lienee kuurona syntyneillä?

VASTAUS: — Sitä en nyt osaa aivan tarkasti määritellä, mutta voihan aina tehdä jonkinlaisia johtopäätöksiä. Jos ihmisellä jokin elin tai aisti on huono tai epäkunnossa, niin se viittaa tietenkin siihen, että sitä on käytetty väärin, tai sitten on estetty toisia sitä käyttämästä. Se on se tavallinen karma.

— 1.11.1910 (RR 1963/4-5)

170

KYSYMYS: — Mikä yhteys on tajunnassa olevan käsitteen ja sitä ilmaisevan sanan välillä? Joka kerta lausuessamme jonkin sanan tulee mieleen sama käsite, sama kuva.

VASTAUS: — Minusta tämä kysymys on vähän epämääräinen. Mehän voimme ainoastaan todeta, että on jokin yhteys ole-massa sentähden, että on ikäänkuin yhteisesti sovittu siitä, että tätä kutsutaan tuoliksi ja tuota pöydäksi jne. Silloin on luonnollista, että kun kuulemme tuon sanan, niin meille tulee mieleen vastaava kuva, ja se tulee mentaalimaailmasta päin. Mitä lähempänä itse olemme mentaalimaailmaa, sitä todellisempi ja yleis-

sempi on se kuva. Mutta se kuva, joka on itse mentaaliruumiissa esim. pöydästä, ei ole ollenkaan samanlainen kuin fyysisissä aivoissamme oleva kuva. Kun me sanomme sanan ”pöytä”, niin fyysisiin aivoihin tulee heti kuva jostakin pöydästä, jonka olemme ennen nähneet tai jonka paraikaa näemme, mutta ajatusmaailmassa, itse mentaaliruumiissa on aivan toisenlainen muoto. Sinne muodostuu — kun me ajattelemme pöytää — aivan kuin perusidea, yhteiskuva kaikista pöydistä eli siitä aatteesta, ideasta, mikä pöytä on. Se on olemassa mentaalitasolla ja mentaaliruumiissa. Mutta kun se heijastuu fyysisiin aivoihin, tulee siitä eri muotoisia pöytiä aina tilanteen mukaan. — 1.11.1910 (RR 1963/4-5)

171

Jos todella ajattelin, että Kristus Matteuksen evankeliumin 24. luvussa puhuisi uudestaan tulemisestaan tänne maan päälle, niin silloin voisi ottaa huomioon sen, mitä nykyään puhutaan salaisesta maailmasta päin, että nim. Kristus tulee pian esiintymään maan päällä, ja sanoa, että tuossa evankeliumin kohdassa mahdollisesti puhutaan juuri näistä asioista. Se ”maailman loppu” merkitsee silloin tietenkin jonkin vanhan aikakauden loppumista. Ei se sana alkuaan merkitsekään maailman loppua, vaan erään aikakauden päättymistä. — Ja silloin meidän täytyy tietää näistä enteistä, että nythän loppuu se vanha aikakausi. Ja kyllä ne enteet, joita siinä on mainittu, hyvin sopivatkin yhteen näiden aikojen kanssa. Mehän tiedämme, että kristikunnassa on monia liikkeitä ja lahkoja, jotka ovat tutkineet Vanhaa ja Uutta testamenttia ja tulleet laskuissaan siihen, että nyt on sellainen aika. On hyvin huomattavaa, että jo monta vuotta — jo kaksikymmentä vuotta — ovat adventistit ja muut sellaiset profeetat laskeneet ja ennustaneet, että pian Kristus tulee. Ja nythän myös salatieteelliseltä taholta julistetaan samaa asiaa, että Kristus tulee kyllä pian tänne maan päälle.

Silloin voisimme kyllä syystä kysyä, mitä Hän tarkoittaa kaikilla näillä enteillä, jos Hän on näitä aikoja ajatellen puhunut.

Mitä Hän tarkoittaa sanoessaan, että "vääriä profeettoja ja vääriä Kristuksia tulee paljon sinä aikana"? Uskovaiset kristityt selittävät, että "Niin on, kyllähän sen nyt näkee, nythän on juuri kaikenlaisia vääriä profeettoja, jotka eivät näe totuutta!" Ja teosofitkin ovat saaneet paljon kuulla, että he juuri ovat niitä vääriä profeettoja ja vääriä kristuksia. Mutta näiden sanojen takana voi piillä minun mielestäni paljon syvempi ajatus. Ensiksikin meidän täytyy huomata, että raamattu on salainen kirja, että sen ymmärtämiseen tarvitaan avaimia. Aina kaikki pyhät kirjat tarvitsevat avaimia, joita täytyy oppia ymmärtämään. Evankeliumissakin sanotaan, että "Jeesus avasi opetuslastensa silmät, niin että he osasivat lukea kirjoituksia", juutalaisten pyhiä kirjoja jne. Silmien pitää mennä ensin auki, sitten vasta ymmärtää, mitä lukee. Ja se merkitsee juuri, että ne ovat salaisia kirjoituksia. Nythän tiedemiehet halveksivat pyhiä kirjoituksia arvelleen, että ne sisältävät vain uskonnollisia haaveita ja loruja. Mutta itse ne kirjat väittävät itsestään — ja myös kaikkien aikojen viisaat niin todistavat — etteivät ne ole lorua, vaan että ne ovat tieteellisiä kirjoja. Ja sentähden niiden ymmärtämiseen täytyy käyttää avaimia. Ja silloin eräs avain, jonka voi huomata, on se, että tietyillä nimityksillä esim. Uudessa testamentissa on aina määrätty tarkoituksensa. Eivätkä ne nimitykset arvostele, vaan ne ilmaisevat jonkin tosiasian. Eihän tieto yleensä arvostele, vaan se sanoo, että niin ja niin asia on. Ja vaikkakin se nimittää erikoisin nimityksin eri asiat, niin ei niiden nimitysten tarkoituksena ole arvostella, vaan ainoastaan kuvata itse asioita. Tämä on juuri tieteellinen näkökanta, ettei arvostella, vaan ainoastaan kuvataan, kuinka asia on, ja se on myös pyhien kirjojen kanta. Näin on raamatussakin. Ei se arvostele, vaan ilmoittaa, kuinka asiat ovat. Kun esim. sanotaan: "Älkää heittäkö helmiä sikojen eteen" — niin ei raamattu tietenkään ole sillä tahtonut väittää, että monet ihmiset ovat sikoja. Olisihan hirveän julmaa, jos kaikkein jaloimpien ihmisten kirjoittamat puheet sanoisivat ihmisistä, että he ovat sikoja tai koiria. Se olisi hyvin rumaa, eikä viisas koskaan sillä tavoin ihmisiä arvostele, vaan hän on lempeä. Jos hän

käyttää sellaisia sanoja, niin hän niillä ainoastaan kuvaa joitakin tosiasioita. Niinpä raamattukin puhuessaan sioista ja koirista käyttää ainoastaan kuvakieltä. Siat ja koirat tarkoittavat niitä ihmisiä, jotka ovat ulkopuolella Jeesuksen piirin, johon kuuluvat vain lapset, opetuslapset ja jumalanpojat ym. — Näitä erikoisnimityksiä käytetään silloin niistä ihmisistä, jotka tietävät. Muista käytetään toisenlaisia nimityksiä.

Kun nyt sitten käytetään tällaista sanontaa, että ”väärät Kristukset ja väärät profeetat”, niin silloin on kuvattu jotakin, mutta ei arvosteltu. Siinä on silloin kuvattu minun mielestäni sitä, että ennen kuin Kristus itse tulee, niin tulee monia profeettoja ja kristuksia. Ne ovat tietenkin väärinä merkityksessä, ettei Kristus itse ole vielä tullut, niin että meidän ei pidä luulla, vaikka kuinka korkea tai pyhä tai ihmeellinen ihminen esiintyisi, että hän olisi Kristus. Hän on ”väärä” siinä merkityksessä, ettei hän ole Kristus itse. Hän on kyllä kristusihminen, hän on kyllä eräs profeetta, mutta hän ei ole vielä Kristus itse, jonka myös pitää tulla. Tämä on hyvin valoisa ajatus, jos te saatte siitä kiinni. Kristus on siinä tahtonut sanoa suuren totuuden: ”Tulee hyvin paljon opettajia, ennen kuin Minä tulen, sillä kuinka Minä voisin tulla, elleivät monet olisi sitä ennen valmistaneet Minulle tietä. Mutta tietäkää, että he ovat vielä pieniä Minuun verraten, Minun pienimpiä opetuslapsiani.” — Tämän kohdan voi ymmärtää tälläkin tavoin. — 8.11.1910 (RR 1963/6)

172

KYSYMYS: — Onko ihmisen auran eri tunteita edustavilla väreillä ja eri ruumiinosilla mitään yhteyttä siinä merkityksessä, että esim. rakkauden ja vihan värit liittyisivät sydämen ympärille, ajatusruumiin värit pään ympärille, sukupuolittunteiden värit sukupuolijärjestelmän yhteyteen jne? Minkälaisen elinten yhteydessä olisivat silloin sellaiset tunteet kuin kateus, ylpeys, itsekkäisyys ja itsekkyys?

VASTAUS: — On aivan oikein se, mitä tässä on otaksuttuja

kysytty, sillä todella niin on. Kun ihmisen auraa tarkastaa, niin silloin näkee sen värit, eri väreilyt, myöskin paikallisesti ryhmittyneinä, ja tämä riippuu silloin juuri niiden tunteiden ja ajatusten laadusta, joita nuo värit ilmaisevat. Tässä mainittiin esim. rakkauden ja vihan värit. Ne todella näkyvät etupäässä rinnan kohdalla. Mutta jos rakkauteen liittyy esim. sukupuolihimoa, niin kuin siihen usein sisältyy, niin silloin sen rakkauden väri, ruusunpunainen, sydämen kohdalla loistava väri, muuttuu enemmän kuin veren väriseksi ja samalla laskeutuu alemmaksi. Myös voi käydä niin, että se pysyy rinnan kohdalla ruusuiseana, mutta samalla ilmenee verenpunaisia värilpilviä tässä alempana, vatsan kohdalla.

Sitten, jos jokin tunne valtaa ihmisen kokonaan, niin että kaikki muu on ikäänkuin kokonaan poistunut hänen tunne-elämästään, niin se ilmenee hänen aurassaan sillä tavoin, että koko aura tulee ikäänkuin samanväriseksi. Jos esim. ihminen on aivan täynnä — sanokaamme — oikein kaunista, puhdasta ihmisrakkauden tunnetta, niin silloin se loistaa niin koko hänen aurassaan, että koko aura tulee tuollaiseksi vaalean ruusunpunaisen hohtavaksi. Siinä on tietenkin kaikenlaisia muodostelmia, mutta kuitenkin koko aura on tuollainen vaalean punaisen värinen, ja on ikäänkuin kaikki muut värit, mitä aurassa muuten on — ja joita tietenkin jatkuvasti aina siinä on — silloin peittyisivät sen vaaleanpunaisen verhon taa.

Sama pitää paikkansa myös niiden värien suhteen, jotka edustavat enemmän ajatuksellisia tunteita — älyä ja ymmärrystä — ja jotka ovat enimmäkseen pään ympärillä. Mutta voi myöskin tapahtua niin — minä olen nähnyt sellaisen tapauksen, ainakin yhden muistan — että älyn väri, sellainen kultainen väri täytti koko auran, niin että ihminen ihan kauttaaltaan loisti kuin kulta, loisti aivan kuin hohtava aurinko. Eikä se tapahtunut niin, että ihminen olisi ollut ruumiin ulkopuolella, vaan niin, että fyysinen ruumis ikäänkuin häviää, ja näkyy vain jonkinlainen astraalinen kuva tästä fyysisestä ruumiista, fyysisen ruumiin astraalinen vastine. Tällaisessa tapauksessa, jolloin koko aura lois-

taa älyn kultaa, silloin myös ihmisen fyysinen muoto tulee aivan kuin läpinäkyväksi, sekin on aivan kuin kultaa. Siinä voi kyllä erottaa hahmopiirteitä, mutta kaikki on aivan kuin kultaa ja aurinkoa.

Muuten olen huomannut, että täälläkin meillä Suomessa on monia ihmisiä, jotka huomaavat ja näkevät yhtä ja toista ihmisen aurasta. Esim. luennoissa kävijät ovat saattaneet nähdä, kuinka esitelmöitsijän pään ympärille muodostuu gloria, hohtava kultainen piiri. Tämän ei tietenkään tarvitse merkitä muuta, kuin että jos joku ihminen pitää esitelmän, niin hän on silloin hyvin keskittänyt ajatuksensa, ja koko hänen sielunsa painopiste on silloin älytasolla — ainakin ulkonaisesti katsoen. Hän on keskittynyt ulospäin vaikuttavasti, ja se näkyy auran väreissä erittäin voimakkaasti. Juuri pään ympärillä on sellainen helpoin huomata.

Mitä nyt tulee itsekkyyteen, niin sehän ei ole oikeastaan mikään erityinen tai satunnainen tunne, vaan se on luonteenomaisuus, jota on kaikilla ihmisillä jossakin määrin. Sillä on kyllä oma värinsä, ja se on ruskea. Sitähän käytetään hyvin paljon vaatteissa, ja se on sekoitus punaisesta, mustasta ja keltaisesta. Sellainen on itsekkyyden pohjaväri. Se ei juuri ilmene erityisenä tai satunnaisena tunteena, mutta se värittää muita tunteita. Jos ihminen esim. on älykäs ja hänen auransa siis loistaa kullan hohteisena pään ympärillä, niin jos siinä hänen älyssään on itsekkyyttä, silloin liittyy mukaan se ruskea väri ja sekoittuu siihen keltaiseen, niin että se kirkas kullan hohde muuttuu tuollaiseksi — kuinka sanoisin — enemmän appelsiininkuoren väriiseksi. Se on silloin itsekkyyttä, joka sekoittuu älyyn. Kun itsekkyyttä sisältyy paljon rakkauteen, niin rakkauden ruusunpunaiseen hohteeseen sekaantuu kummallisia ruskeita pilviä, joiden lävitse voi hohtaa vähän ruusunpunaista.

Sitten sellaisen tunteen kuin kateuden väri on ilkeän vihreä, käärmeen vihreä. Jos se on vain tunteena, niin silloin se pysyttelee tässä keskellä, mutta jos siihen liittyy myös ajatusta, jolloin sekottuu yhteen tuota käärmeen vihreää ja keltaista väriä, silloin

se voi olla myös ylempänä aurassa.

Ylpeys on tavallisesti aina pään kohdalla, ja se värittää juuri koko älyn. Sen väri on melkein sama kuin itsekkään älyn väri, siis juuri tuollainen tummankeltainen, appelsiininkuoren värinen. — 8.11.1910 (RR 1963/6)

173

KYSYMYKSI: — Missä on ja minkälainen lienee ns. pahan lähde ihmisessä? Luullakseni täytyy jokin sellainen olla, sillä eiväthän pelkät värit itsessään ole pahoja, ellei niiden takana ole jokin, joka niitä elähdyttää ja on kaikkien värien kautta ilmenevän pahan lähteenä.

VASTAUS: — Niin, eiväthän värit tietenkään sinänsä ole pahoja. Mehän näemme ulkona luonnossa kaikenlaisia värejä, myös ruskeata ja vihreää kaikissa eri vivahtuksissaan. Vihreä värihän saattaa olla hyvin ihana luonnossa; sillähän on myös äärettömän ihania vivahteita. Meidän arvostelumme jostakin väristä, onko se rumaa vai kaunista, riippuu aivan siitä, minkälaisia vivahteita sillä värillä on. Ja silloin olisi oikein hyvä olla olemassa sellainen taiteellinen silmä, joka vaistomaisesti sanoo sellaista väriä rumaksi, rumemmaksi kuin muut värit, joka itse asiassa edustaa jotakin rumaa tai itsekästä tunnetta tai ajatusta, vaikkei ihmisen itsensä ollenkaan tarvitse tietää, mitä se tai se väri salatieteellisesti vastaa. Voimme siis kyllä sanoa, että itsessään nuo värit eivät tietenkään ole pahoja. Eivätkä minkäänlaiset väreilyt suorastaan itsessään ole pahoja, ei mikään väri itsessään ole paha.

Mutta missä siis ihmisessä on se pahan lähde? Se lähde on tietysti ihmisen tajunnassa, ihmisen tahdossa. Siinä asuu paha, ja siinä asuu hyväkin.

Itse ehdottomassa elämässä ei ole hyvää eikä pahaa. Siinä vallitsee ikuinen elämän rauha, joka ei ole hyvä eikä paha, vaan on niiden takana ja yläpuolella. Ehdottomasta elämästä emme voi mitään sanoa, ei sitä eikä tätä. Me tiedämme vain, että se on

kaiken takana. Mutta me itse teemme eron hyvän ja pahan välillä, ja sen eron tekee koko ilmennyt elämä, luonto kokonaisuudessaan ja kaikki jumalat. Kaikki tekevät sen eron. Ja silloin meidän tietenkin täytyy sanoa, että kun ihmiskunnasta on puhe, niin mitä siinä on hyvää tai pahaa, niin se kaikki perustuu siveelliseen arvostamiseen. Se perustuu ihmisen sisäiseen tajuntaan ja tahtoon. Ihmisen sisällä on pahan lähde. Mitä ihminen tahtoo, sen mukaan häntä voi siveellisesti arvostella, sillä ihmisen tahto ei aina ole yhtä elämän tahdon kanssa. Elämä tahtoo kaiken kehitystä, puhdistusta ja nousua. Se on elämän tahto. Mehän määrittelemme sitä monin tavoin; me sanomme, että se on kaiken nousu, tai että se on suuri, armahtava rakkaus, tai ehdoton totuus. Ja jos puhumme ihmisen tahdosta yleisesti ottaen, niin hyvin harvasta ihmisestä voidaan sanoa, että hän todella suorastaan tahtoo pahaa, että hän suuntaa tahtonsa Jumalan tahtoa vastaan. Sellaisia ihmisiä on äärettömän harvassa, sillä pohjaltaan kaikki ihmiset tahtovat hyvää, tahtovat juuri sitä, mitä Jumala tahtoo, mitä luonto tahtoo, mitä elämä tahtoo. Mutta sitten kaikenlaisissa erikoistapauksissa ihminen voi tahtoa, ei sitä kaikista korkeinta, rehellisintä ja puhtainta tahtoa, vaan sellaista, jota me kutsumme itsekkääksi. Hän voi tahtoa jotakin omalle muodolleen; hän ei ajattele kaikkia muotoja. Näin tapahtuu erikoistapauksissa, ja silloin me sanomme, että ihmisen tahto on paha. Se on kohdistettu häneen itseensä eikä ole suunnattu ulospäin kaikkia nostamaan. Tämähän on aivan yleinen ominaisuus ihmisissä nyt vielä tällä kehitysasteella, jolla me olemme; me emme ole vielä voittaneet itsekkyyttä täydellisesti. Ja silloin me tietenkin tulemme erikoistapauksissa tahtoneeksi pahaa.

Sentähden onkin juuri ensimmäinen askel ihmisen henkisesä kehityksessä se, että hän ymmärtää, mitä hänen pitäisi tahtoa. Ensimmäinen askel on se, että hänessä tapahtuu jonkinlainen herääminen näkemään, mitä hänen pitäisi tahtoa ja sitten vähitellen alkaa kasvattaa sitä tahtoa itsessään. Silloin hän tietenkin nimittää lankeemukseksi kaikkea sitä, mikä ei ole yhtä sen tahdon kanssa, jonka hän herämyksessään näki. Hänelle on aivan

kuin lankeemusta se, että hän tekee jotakin, joka on tuota hänen herämyksessään selvinnyttä tahtoa vastaan. Mutta juuri ensimmäinen kohta on se, että ihminen ymmärtää, mitä hänen pitäisi tahtoa ihmisenä. Sitten tämä hänen herännyt tahtonsa tunkee vähitellen yhä enemmän hänen lävitseen vaikuttaen häneen puhdistavasti ja nostavasti ja poistaa yhä enemmän hänen itsekkyyttänsä. Mutta sen tahdon pitää ensin herätä, sen ymmärtämyksen täytyy ensin herätä ihmisessä, muuten hän ei voi ollenkaan pyrkiä itsetietoisesti eteenpäin. Mutta se kokemus ei ole ollenkaan kaukana kestään ihmisestä. Kuka ihminen tahansa voi siihen päästäjä pyrkiä sitten eteenpäin.

Tähän kysymykseen vastaisimme siis siten, että ihmisen sisällä on se tahto, jota voi kutsua pahaksi. Silläkin on oma tarkoituksensa. Ihminen oppii, kun on itsekäs ja saa kokea, mitä siitä seuraa. — 8.11.1910 (RR 1963/6)

174

KYSYMYS: — Ovatko jumaluuden kolme olemuspuolta ilmenneet yhtäaikaan ykseydessä, vai olisiko — niinkuin kai opetetaan — tahto ilmennyt ensin, sitten rakkaus ja viimeisenä järki?

VASTAUS: — Kyllä niin voi sanoa. Meidänhän on hyvin vaikea tietää tai arvostella mitään niistä asioista, jotka koskevat suorastaan jumalaista Logosta; meidän on perin vaikeaa näistä asioista mitään spekuloida ja sanoa, että kun Logos astuu ulos nirvaanatilastaan, niin silloin Hänessä herää ensin ensimmäinen aspekti eli tahto, sitten rakkaus eli viisaus ja kolmanneksi järki. Tietenkin näin voi sanoa, ja siten näitä asioita on juuri uskonnoissa esitetty. Viisaat ovat juuri esittäneet, että ensin herää tahto, ja sitä kutsutaan ensimmäiseksi Logokseksi tai Jumalan ensimmäiseksi olemuspuoleksi, Isäksi. Hänestä sitten ikäänkuin valuu ulos rakkaus ja viisaus. Tuo luomisen tahto tulee silloin luomisen viisaudeksi, joka näkee, mitä on luotava; ja se on Poika, joka on rakkaus ja viisaus: Isä on tahto. Sitten kolmanneksi

taas siitä Pojasta, joka on rakkaus ja viisaus, tulee ikäänkuin toimeenpaneva voima eli järki. Se on pyhä Henki, joka sitten liikkuu vetten päällä, eli alkaa luoda ainetta, alkaa herättää ainetta ikuisesta ehdottomasta elämästä. Tällä tavoin tietenkin voi spekuloida, mutta tavallisen ihmisen on mahdotonta sitä tietää.

Kyllähän meillä on Teosofisessa Seurassa esim. Mr. Leadbeater, joka on sanonut, että hän on nähnyt meidän aurinkokuntamme Logoksen. Ja se tapahtui muistaakseni sillä tavoin, että hän oli ikäänkuin taivaassa, mentaalitasolla, jonkin toisen olennon kanssa — hän ei kerro, kuka se oli — ja silloin he tekivät yhdessä erään kokeen. He nimittäin koettivat kuinka korkealle he voisivat päästä, jos yhdistäisivät tajuntansa, ikäänkuin pusertaisivat tajuntansa yhteen ja sitten yhteisin voimin tunkeutuivat eteenpäin muuatta sisäistä linjaa pitkin — ei sillä tavoin, että he mentaalitasolla nousisivat korkeammalle, buddhiselle tasolle — jolle tavallinenkin salatieteilijä voi nousta — vaan sitten, että he mentaalitasolla ollen pyrkivät sisäänpäin itse maailman mentaalitasolle. Tämä mentaalitaso kuuluu meidän maapalloomme, mutta he tahtoivat päästä sille mentaalitasolle, joka on koko meidän aurinkokuntamme takana ja myös aurinkokunnan suuren astraalisen tason takana, sille mentaalitasolle, jolla meidän Logoksemme tajunta esim. nyt voi olla, siis kosmiselle mentaalitasolle. Sinne voi päästä. Hän tietenkin oli kuullut, että sinne voi päästä tämän meidän mentaalitasornme korkeimmalta alatasolta, ns. atomiselta alatasolta, jos vain osaa tietyllä tavalla pusertaa itsensä eteenpäin. He koettivat siis yhdessä ja tunkeutuivat läpi maailmojen, ja lopulta pääsivät sille kosmiselle mentaalitasolle. Eihän tietenkään voi sanoin kuvata, mitä he silloin saivat kokea. Tietenkin heidän kokemuksensa oli äärettömän hämää, sanoisinko lapsellista, sentähden, että se oli niin valtava, mutta joka tapauksessa he silloin joutuivat erään aivan ylmaallisen, ihmeellisen olennon eteen. Se oli meidän aurinkokuntamme Logos. He siis saivat kuitenkin ikäänkuin nähdä ja kokea, että sellainen olento on olemassa, ja että hän voi pukeutua muotoon, vaikka sitä muotoa ei voikaan kuvata fyysisellä

kielellä. He saivat kokea, että on olemassa niin korkea, niin merkillinen, niin kummallinen olento, että sitä ei voi ollenkaan kuvata. Ja voi kyllä ymmärtää, kuinka ihmeellinen kokemus se oli. Täytyyhän meidän tavallisten ihmistenkin sanoa, että mestari jo on niin äärettömän ihmeellinen olento, että kun hänet tapaa ja näkee, niin se on melkein kuin olisi Jumalan edessä — niin kuinka sitten, kun tapaa vielä äärettömän paljon korkeamman olennon! Kyllä se on mahtanut olla äärettömän suurenmoinen kokemus se! — 8.11.1910 (RR 1963/6)

175

KYSYMYS: — Kuudennessa juurirodussa on kehitettävä rakkausprinsiippiä, viidennessä järkeä, neljännessä alemmaa tunnetta, kolmannessa alemmaa järkeä, mutta mitä kehitettiin ensimmäisessä ja toisessa rodussa? Tiedetäänkö yleensä mitään näiden rotujen kehityksestä ja niissä eläneistä ihmisistä?

VASTAUS: — Kun sanotaan, että siinä ja siinä rodussa kehitetään sitä ja sitä, on se hyvin kaavamaisesti sanottu. Ei voi ajatella, että ne ja ne rodut yksinomaan sitä tai sitä ominaisuutta kehittäisivät. Näitä kaikkia sielullisia prinssiipejä kyllä koetaan kehittää aina, mutta eri roduissa tulee eri puolet voimakkaammin esille, kuten esim. tässä viidennessä rodussa ylempi järki ja kuudennessa rakkaus. Neljännessä tuli esille tunne, kolmannessa alempi järki. Ei ole ehkä hyvä tälläkään tavalla määrittellä. Ehkä voisi sanoa, että alemmaa järkeä ja ymmärrystä on kehitetty vasta tässä viidennessä rodussa, kun taas kolmannessa koetettiin kehittää huomiokykyä ja elinvoimaa, praanaa, elämänvoimaa, tahtoa ja voimaa elää fyysisistä elämää. Vasta kolmannessa rodussahan ihmiset saivat tällaisen fyysisen ruumiin. Ihmiset olivat silloin kooltaan jättiläisiä, ja heissä kehittyi elämän voima ja tahto elää, ja samalla huomiokyky. Mehän tiedämme, että fyysisiä aisteja on kehittynyt yksi kussakin juurirodussa ja että kolmannessa kehitettiin silmä eli näkökyky ja siihen on hyvin läheisessä tekemisessä huomiokyvyn kanssa. Tuo

huomiokyky, näköaisti ja ajatuselämä olivat kyllä vielä hyvin alkuperäisiä silloin. Ihmisen piti tottua elämään tällaisessa karkeassa fyysisessä muodossa —joka herättää itsekkyyttä. — 8.11.1910 (RR 1963/6)

176

KYSYMYS: — Mitkä aistit kehittyivät I:ssä ja II:ssa juurirodussa?

VASTAUS: — Ensimmäisestä ja toisesta juurirodusta ei ole mitään fyysistä jälkeä olemassa, sillä ne olivat eetteris-astraalisia, ja niiden muodotkin olivat hyvin epämääräisiä. Ensimmäisen rodun ihmiset olivat muodoltaan kuin pilviä ja toisen rodun ihmiset hieman kiinteämpiä muodoltaan, niin että heidän muotonsa saattoivat muistuttaa puita ja kasveja, muodottomia eläimiä jne. Mutta kaikki se oli eetterimäistä, kuin mitään taikinaa, joka hyvin helposti muuttaa muotoaan. Ihmisillä ei ollut mitään karkeaa fyysistä ruumista silloin vielä. — Ensimmäisessä juurirodussa kehittyi kuulo. Ihminen ei voinut silloin aistita mitään muuta kuin voimakkaita ääniä. Ne yksin saattoivat herättää hänessä joitakin aistimuksia. Toisessa juurirodussa kehittyi tuntoaisti, kosketusaisti. Jos ensimmäisessä rodussa esim. kaksi ihmistä törmäsi yhteen, niin eivät he mitään tunteneet, tai jos ihmiselle tuli mitä tahansa vastaan, ei hän tuntenut mitään. Ainoa, mikä hieman saattoi hänessä herättää tuntoaistimuksia, oli tuli, niin että jos hän joutui tuleen, hän vähän aavistellen saattoi tuntea, että siinä oli jotakin, joka otti vastaan. — Vasta toisessa juurirodussa kehittyi varsinainen kosketusaisti, tuntoaisti. — Näissä ensimmäisissä roduissa ei ilmennyt mitään ajatusta tai järkeä. Ne olivat aivan — niinkuin Mad. Blavatsky sanoo "Salaisessa Opissa" — "mindless", ilman järkeä tai mieltä, mieletömiä. — 8.11.1910 (RR 1963/7)

KYSYMYS: Mitä ymmärretään ihmisen ns. sisäisillä kyvyillä?

VASTAUS: Tämä kysyjä ei varmaankaan tarkoita sitä, mitä ns. tieteellisissä piireissä tarkoitetaan sisäisillä kyvyillä. Jos maailmassa tiedemiehet tai muut puhuvat "sisäisistä kyvyistä", niin jokainen tarkoittaa mitä tarkoittaa riippuen aina siitä, mistä kyvyistä hänellä on tietoa. Mutta jos kysyjä haluaa tietää, mitä me tarkoitamme puhuessamme teosofisesti ihmisen sisäisistä kyvyistä, niin minä vastaisin, että jos minä olen milloin puhunut ihmisen sisäisistä kyvyistä, niin minä olen enimmäkseen tarkoittanut hänen sisäisiä, salaisia aistejaan: voi sanoa, astraalisia-kin kykyjä, sisäisiä kykyjä, jos niin tahdomme. Ne ovat kykyjä, joilla ei ole fyysisessä ruumiissa mitään vastinetta. Ei esim. astraalisilla aisteilla ole fyysisessä ruumiissa mitään vastaavaa aistinelintä. Meillähän on fyysisessä ruumiissa silmät ja korvat, mutta astraalinen aistiminen ei tapahdu näillä fyysisillä silmillä ja korvilla, vaikkakin saattaa tuntua minun fyysiselle tajunnalleni siltä, jos nyt tässä istuessani kuulen jotakin astraalisesti, että minä olen korvan avulla sen kuullut. Se johtuu vain siitä, että tajunta on tottunut paikallistamaan, asettamaan tietyille paikoille eri aistimukset. Mutta astraaliruumiin ollessa kysymyksessä ei ole sillä tavalla. Ei siinä ole mitään varsinaisia erillisiä elimiä, vaan astraaliruumiissa koko ruumis kuulee, näkee ja tuntee. Koko ruumis on yhtenä aistina.

Mutta sitten, jos ihminen esim. näkisi tai tajuaisi jotakin astraalisesti aivan tällä tavalla fyysisessä ruumiissa ollen, niin silloin täytyy tietenkin fyysisessä ruumiissa olla jokin välittäjä, joka vie fyysiseen tajuntaan sen, minkä astraalisesti tuntee ja näkee. Se väline on ihmisen pään sisällä tuo pieni rauhanen, ns. glandula pinealis eli käpyrauhanen. Se on yleensä aina välittäjänä salaisten maailmojen ja fyysisen tajunnan välillä.

Koska nyt näistä asioista tuli puhe, niin minun täytyy sanoa, että jos joku tavallinen ihminen näkee jotakin yliaistista, niin

tavallisesti hän näkee juuri silmillään. Jos ihminen ei ole kehittänyt itsessään tiettyä astraalista kykyä, niin hän näkee fyysisillä silmillään. Tämä tapahtuu silloin niin, että fyysiset silmät tulevat erikoisella tavalla stimuloituiksi, niin että niiden astraalinen vastine —joka tietenkin koko ajan väreilee samalla tavalla kuin meidän koko astraaliruumiskin — vaikuttaa samalla silmän eeteriseen kaksoispuoleen ja fyysiseen silmään niin, että sekin alkaa värähdellä samalla tavalla. Tämä ei ole mitään niin sanoaksemme luonnollista, vaan se on luonnotonta astraalista näkemistä. Tämä on kuitenkin tavallinen kokemus niille ihmisille, jotka alkavat tehdä astraalisia kokemuksia. Mutta jos he kehittyvät astraalisesti pitemmälle, silloin he voivat huomata, ettei heidän tarvitse nähdä silmillä; tavallisesti he silloin alkavat nähdä otsalla. Kun Mr. Peters oli täällä, niin hän ei ollenkaan katsonut silmillä, vaan hän aina hieroi otsaansa — tällä tavalla —ja saattoi joskus panna silmänsä kiinni. Hän näki juuri otsallaan. — Silmillä näkemistä pitäisi välttää. Siihen liittyy sellaisia asioita, joista ei voi nyt paljon puhua. — 8.11.1910 (RR 1963/7)

178

KYSYMYS: — Salaisessa Opissa* sanotaan, että Aadi-Shakti, alkuvoima, on suorastaan vuotanut ulos Muulaprakritista. Kuinka tuo kohta on ymmärrettävissä; kuinka voima saattaa olla aineen ilmennys, sillä sanottiinhan muistaakseni täällä kerran, että ne ovat yhtä ikuisia?

VASTAUS: — Niin, Muulaprakriti on — niin kuin sanotaan — yhtä ikuinen kuin Parabrahman, jos niiden välillä tehdään se ero, että Muulaprakriti merkitsee aineellista puolta ja Parabrahman tarkoittaa tajuntapuolta ikuisessa. Silloin on meidän heti huomattava, mitä aine on. Aine ei oikeastaan ole sellaista, millaisena se nyt meidän aisteillemme kuvastuu, sillä — niin kuin

---

[Salainen Oppi I, s. 37]

tiedemiehetkin jo meidän aikanamme päättelevät — aineen olemusta ei oikeastaan voi määritellä, mitä se on. Aine on jotakin voimaa; fyysisen maailman alkuatomit ovat jonkinlaisia voimapyönteitä, voimakeskkuksia. Kun ainetta jaotellaan aina pienempiin ja pienempiin osasiin, niin lopulta ei enää saa kiinni aineesta minkäänlaisessa ulottuvuusmerkityksessä, vaan se on aivan salaperäinen olemus, joka on yhtä hyvin voimaa ja järkeä sekä tajuntaa tai mitä muuta tahansa kuin ulottuvuutta. Sentähden aine tuossa alkuperäisessä, ikuisessa merkityksessä ei ole mitään hiukkasia eikä mitään homogenista taikinaa, vaan se on salaperäinen voima; se on voima laajeta tai ekspansiovoima tai mitä muuta tahansa sen voisi sanoa ja ajatella olevan mieluummin kuin tuollaista käsin kosketeltavaa ainetta, joka on vain aistimusilmiö.

Sentähden, kun sanotaan, että Aadi-Shakti eli alkuvoima on myöhempi kuin Muulaprakriti, niin sillä tarkoitetaan ainoastaan, että Aadi-Shakti on Logoksen ominaisuus. Tuo ensimmäinen alkuvoima on Logoksen eli ilmenneen Jumalan ominaisuus, se voima, jonka avulla hän sitten luo maailmankaikkeuden. Ja koska hän on myöhempi ilmennys kuin tuo ehdoton, Absoluutti, jossa sekä tajunta, Parabrahman, että aineen olemus, Muulaprakriti, ovat aivan ilmenemättömiä, koska Logos, joka juuri on ilmennyt, on myöhempi, niin myös sen aineellinen voima eli voima aineessa, Aadi-Shakti, mikä siinä ilmenee, on samalla tietenkin myöhempi kuin Muulaprakriti eli aineen juuri. Tässä on kysymyksessä siis ainoastaan nimi, joka on otettava huomioon.—15.11.1910 (RR 1963/8)

179

KYSYMYS: — Jos ihminen minä-tajuntana, yksilönä, on ikuisesti olemassa, niin onko todellisuudessa koskaan ollut myös aikaa tai tilaa, jolloin tuota yksilöllistä minätajuntaa ei olisi ollut olemassa.

VASTAUS: — On tietenkin. Minulla ja jokaisella teistä on

ollut sellainen tila, jolloin tuota yksilöllistä minä-tajuntaa ei ollut olemassa. Minä-tajunta käsitettynä sellaisessa rajoitetussa merkityksessä, että "minä olen se tai se", on katoava, mutta minä-tajunta puhtaana "minä olen minä" — ei "minä olen se tai se" — on aina ollut olemassa, mutta meillä ei sitä ole aina ollut. Tämä merkitsee sitä, että minä-olennot syntyvät siten, että ne aivan kuin heijastuvat jostakin suuremmasta minä-tajunnasta, jolloin jossakin yksilössä herää samanlainen minä-tajunta. Meidän minämme on syntynyt silloin kun me synnyimme eläimestä ihmiseksi, mutta itse se Minuus, josta mekin olemme osia, se on vanhempi meitä, ja se jumalainen minuus, josta Hän on osa, se on taas Häntä vanhempi jne. Näin jatkuu, kunnes me tulemme lopulta yhteen ainoaan alkuperäiseen minä-tajuntaan, itsetajuntaan. Sitä vastoin kaikki muodot ovat ainoastaan ajallisia ja ohimeneviä. Kun minä sanon, että minä olen Pekka tai Paavo, niin jokainen tietää, ettei se tietoisuus kestä kovinkaan kauan. Ja jos minä sanon olevani sellainen ihminen, joka syntyy vielä 700 kertaa tänne maan päälle, niin me tiedämme, että sekin voi muuttua, että mitään ei voi niin tarkasti määrittellä. Ikuinen on ainoastaan tuo: "minä olen", sillä kaikki muodot ja määrittelyt muuttuvat, laajenevat ja suurenevat. — 15.11.1910 (RR 1963/8)

180

KYSYMYS: — Miten on ymmärrettävä Hebrealaisepistolain 9. luvun 22. jae, jossa sanotaan: "niin puhdistetaan lain mukaan miltei kaikki verellä, ja ilman veren vuodatusta ei tapahdu anteeksiantamista"?

VASTAUS: — No, tähän on aivan selvää, jos tahtoo ymmärtää raamatun kieltä. Mitä on veri? Veri on sangen omituinen neste, niinkuin Goethen "Faustissa" sanotaan. Tri Steiner on pitänyt siitä esitelmän, jonka monet teosofit tuntevat nimellä: "Blut ist ein ganz besonderer Saft". Minkä tähden se on omituinen? Sentähden, että veressä on elämänvoima ja elämä. On aivan kuin meidän koko persoonallisuutemme olisi veressä. Veri

on hieman erilaista kullakin ihmisellä. Koko persoonallisuus heijastuu, kuvastuu veressä. Sentähden näemme, että verta käytetään yleensä mustassa magiassa.

Siis: "ilman veren vuodatusta ei tapahdu mitään anteeksiantamista, kaikki puhdistetaan lain mukaan verellä". Se juuri merkitsee, että ellei ihminen vuodata vertaan, niin hän ei voi puhdistua. Ei hän voi nousta eikä saada mitään aikaan, jos hän ei anna ikäänkuin omaa itseään, anna sydänvertaan ja puhdistaa siinä itseään ikäänkuin maksaen omaa pahuuttaan sillä, että hän luopuu siitä, mikä asuu hänen veressään antamalla oman verensä vuotaa. Ilman sitä ei hän tietenkään voi saada anteeksi eikä yhtyä jumalaiseen minäänsä. Jos ihminen pitää kiinni itsekkyydestä, joka on veressä, kaikesta omasta persoonallisuudestaan, niin hän ei nouse omaan ikuiseen minuuteensa. Mutta mikäli hän pääsee ikäänkuin verensä herraksi, puhdistaa vertansa ja — niinkuin sanotaan kirjassa "Valoa tielle" — "pesee jalkansa omassa sydänveressään", ainoastaan sikäli hän puhdistuu ja kasvaa.

Nämä raamatun sanat ovat kovin karkeita ja minusta vähän rumia. Ne ovat sellaiselta ajalta, jolloin veri ja kaikki muu siihen liittyvä paljon liikkui ihmisen mielikuvituksessa. Nyt emme enää näin julmia ja karkeita sanoja käytä, meidän ei tarvitse sillä tavoin puhua. Me voimme yhtä hyvin sanoa esim., että ellei ihminen voita kaikkea sitä, mitä kutsutaan suruksi ja tule ikäänkuin yhdeksi ainoaksi iloksi, niin hän ei voi yhtyä jumalaiseen minäänsä, hän ei voi saada mitään aikaan. Suruhan on juuri sitä, että on jokin taakka, joka painaa, kun taas ilo, kevyt ilo, todellinen rauha, todellinen autuus ja onni, iloisuus, on merkki siitä, että ihminen on vapaa. Täydellinen ihminen on sisimmässään aivan kevyt, aivan niin, että hän voi lentää, niinkuin muuan englantilainen mystikko kirjoitti erään piirtämänsä kuvan alle: "Herra, suo anteeksi, etten minä osaa kävellä tämän maan päällä, sillä Sinä olet sielulleni antanut siivet." — 15.11.1910 (RR 1963/8)

KYSYMYS: — Usein puhutaan velvollisuuksien täyttämisestä, mutta harvoin siitä, mitä nuo velvollisuudet ovat. Saattaa-ko ihminen koskaan tietää, että nyt hän on täyttänyt velvollisuutensa muita kohtaan ja voi sen vuoksi — niinkuin eräässä "Tietäjässä" mainittiin — ryhtyä pitämään huolta omasta henkisestä kehityksestään? Ja milloin esim. lapsen velvollisuudet vanhempien kohtaan ovat loppuneet? Jos noudattaa omaa mieltään, niin koko ympäristö ja etenkin vanhemmat huokaavat: "Kiittämätön lapsi!" Saattaahan löytyä esim. jokin henkilö, joka nuoruudessaan on saanut osakseen hyvin paljon hyvää ja aineellista tukea toisilta, mutta tultuaan täysi-ikäiseksi huomaa omien taipumustensa sekä koko sisäisen kaipuunsa ja luonteensa vetävän häntä sellaiselle uralle, jolla toimiminen ei tuottaisi hänelle niin paljon aineellisia tuloja, että hän voisi hyvittää auttajiaan. Vain jos hän kuolettaa sisäisestä maailmastaan nousevan kaipauksen, hän voi täyttää tuon ainakin ulkonaisesti velvollisuudelta näyttävän velkansa. Mikä tällaisessa tapauksessa ja yleensä on velvollisuuden raja?

VASTAUS: — Ottakaamme nyt tarkasteltavaksemme tuo lapsen ja vanhempien suhde. Silloin meidän täytyy huomata eräs asia, ja se on se, että velvollisuuksia aineellisessa merkityksessä ei ole lapsella vaan vanhemmilla. Ei lapsi ole oikeastaan kiitollisuuden velassa vanhemmilleen siitä, että he ovat häntä elättäneet ja kasvattaneet. Lapsi ei siitä ole kiitollisuuden velassa, koska se on ollut vanhempien velvollisuus, vanhemmat ovat sen olleet ikäänkuin lapselleen velkaa. Nyt, kun he saavat lapsia, heillä on tilaisuus maksaa vanhoja velkojaan, kun he heitä elättävät ja kasvattavat. Ei lapsi siitä joudu minkäänlaiseen velkaan. Sitten vasta, kun lapsi on kasvanut niin suureksi, että hän voi itse elättää itseään ja pitää huolta itsestään aineellisesti — vanhempien velvollisuus on luonnollisesti ollut kasvattaa häntä niin, että hän voi jollakin tavalla itse elättää itsensä — silloin loppuu vanhempien vanha velka. Jos he kuitenkin vielä senkin

jälkeen auttavat ja elättävät lasta, joutuu tietysti lapsi uudelleen velkaan vanhemmilleen. Mutta siihen saakka, kunnes lapsi voi itse elättää itsensä, vanhemmat maksavat omaa velkaansa. — Tämä nyt asian aineellisesta puolesta.

Mutta sitten tietenkin lasten ja vanhempien välillä on rakkautta, ja jos vanhemmat sitten vanhoina joutuvat köyhyyteen tai muuten sellaisiin olosuhteisiin, etteivät tule yksin toimeen — sitähän nyt ei kyllä useinkaan tapahdu —, silloin on lasten siiveellinen velvollisuus heitä auttaa, se on heidän rakkautensa, joka pakottaa auttamaan. Mutta siinä suhteessa — tämä nyt voi tuntua vähän kovalta — vanhemmat ihmiset usein erehtyvät, jos he sitten luulevat, että heillä on oikeus myös vaatia. He katke-roittavat oman elämänsä ja lastensa elämän, jos he kasvattavat sisässään sellaista ajatusta, että minähän voin sitten vaatia lapsiani huolehtimaan itsestäni, kun tulen vanhaksi. Heidän pitäisi sen sijaan olla aivan vaatimattomia ja ajatella, että sitten heidän täytyy tietenkin siirtyä pois, sillä turhaahan heidän sitten on enää olla olemassa. Esim. vanhassa Intiassa olivat asiat järjestetyt niin, että kun ihminen tuli tiettyyn ikään, kun mies ja vaimo tulivat vanhoiksi, niin he vetäytyivät metsään mietiskelemään. — Niinhän Leo Tolstoikin lopulta teki, vaikka siitä on nyt niin paljon melua pidetty. — He menivät yksinäisyyteen, eikä heidän tarvinnut elää muiden ihmisten kanssa, vaan he poimivat marjoja ja hedelmiä elatukseksien. No, tämä nyt tietenkin käy päinsä vain noissa lämpimissä maissa, täällä tarvitaan enemmän ruokaa ja myös vaatteita sekä suojaa. Mutta sieltä ehkä periytyy se tapa, mikä on meilläkin käytännössä maaseudulla, että nim. vanhat ihmiset vetäytyvät erikoisiin pieniin rakennuksiin elämään omissa oloissaan. Se voi olla hyvin kaunista, jos ihmiset ovat vaatimattomia. Tietenkin on vielä kauniimpaa, jos nuoret voivat vanhoja niin kunnioittaa ja ihailla, että aivan luonnostaan pitävät heistä huolta. Tällaistaahan myös tapahtuu silloin, kun vanhemmat ovat voineet herättää sellaista kunnioitusta, että on kuin itsestään selvää, että nuoret pitävät heitä kunniaissa. Mutta se ei saata tapahtua millään koneellisella tavalla eikä minkään-

laisesta vaatimuksesta, vaan noiden vanhempien ihmisten täytyy olla niin herttaisia, niin ihania ja suloisia, että on kunnia saada pitää heitä hyvänä. Silloin se on todellista. Mutta jos se on vain ulkokultaisuutta ja pakotettua, jos kaikki tapahtuu vain ulkonaisesta velvollisuudesta, silloin se ei ole mitään kaunista. Jos ihminen ylipäänsä oppii niin ajattelemaan — etenkin juuri vanhemmat ihmiset — jos me kaikki opimme niin ajattelemaan, ettei keneltäkään voi koskaan mitään vaatia, jos me opimme olemaan vain kaikille hyvin kiitollisia, silloin ihminen tulee onnelliseksi. Hän on kaikesta hyvin kiitollinen. Jos me luulemme, että me voimme vaatia sitä ja sitä ja että tuon täytyy palvella tai maksaa minulle niin ja niin paljon, niin silloin me katkeroitamme oman elämämme ja toistemme elämän. Me emme koskaan voi olla oikein iloisia, sillä me aina huomaamme, etteivät ihmiset ole niin kohteliaita minua kohtaan, eivät ole sellaisia kuin pitäisi olla, että kaikki kohtelevat minua huonosti; jokainen on liian kylmä ja kova. Sitähän me olemme todellisuudessa itse; me elämme vain sellaisessa hirmuisessa harhaluulossa, että toiset sitä ovat. Minkä tähden muiden pitäisi meitä palvella, sillä mehän olemme täällä sitä varten, että meidän pitäisi palvella muita! Siis, jos me totumme ajattelemaan niin, että vain meidän pitää olla muille hyviä ja juuri siitä löytää ilomme ja tyydytyksemme, niin silloin todella on elämä iloista. Ja merkillistä kyllä; me kohtaamme vain hyviä ihmisiä.

Onhan sellaisia vanhuksia, jotka ovat niin vaatimattomia, että heidän sielunsa on kuin kukka, — kuin jokin hieno orvokki. Kuinka mielellään kaikki ovat heille ystävällisiä ja kaikin tavoin heitä auttavat. Se tapahtuu aivan kuin sisäisestä sielun pakosta.

Mitä nyt sitten nuoriin ihmisiin tulee, niin heidänhän juuri täytyy noudattaa ehdottomasti sisäistä ääntänsä. Ei siinä muiden pidä käskää, tai jos he käskvät, niin nuorten ei pidä noudattaa muuta kuin omaa sisäistä ääntänsä. Juuri nuorenan ihminen on vailla kaikkia siteitä ja velvollisuuksia. Kun hän alkaa nyt rakentaa omaa elämäänsä ja sitä elää, niin hänen pitää luoda jotakin uutta eikä totella vanhempiaan eikä ketään muutakaan vas-

toin omaa sisäistä jumalaansa, sillä "Jumalaa pitää totella enemmän kuin ihmisiä". Silloin hän valitsee oikein, sillä hän ottaa oman elämänsä omalle vastuulleen. Jos hän kulkee toisten neuvon mukaan, ei hänestä tule mitään.

Jos ihminen sitä vastoin on jo vanhempi ja on ottanut joitakin velvollisuuksia, mennyt esim. naimisiin ja saanut lapsia, luvannut yhtä ja toista, silloin hän ei voi yhtäkkiä rikkoa kaikkea, mitä hän on luvannut ja ottanut päälleen. Ei se niin käy, että minä menen naimisiin ja lupaan pitää huolta perheestäni, ja yhtäkkiä minä päätänkin, että menen metsään mietiskelemään ja heitän päältäni ne velvollisuudet. Mitä totuudenetsimistä se on? Ei se ole mitään todellista, sillä jos ihminen on ottanut itselleen velvollisuuksia, niin hänen pitää ensin ne suorittaa, ennenkuin voi ajatella itseään ja omaa kehitystään. Sillä jos minä ajattelen vain itseäni, että minun pitää tulla täydelliseksi, niin se on itsestäni. Mitä varten minun pitäisi tulla pyhäksi; minunhan pitää huolehtia noista toisista! Suurin pyhyys on rakkaudessa. Olisi aivan toista, jos meillä olisi jokin tuollainen essealainen tai terapeutin veljeskunta, ja puoliset ajattelisivat, että siihen me menemme ja sitten yhdessä pyrimme. Jos olisi tuollainen seurakunta, ja ne ottaisivat meidät vastaan, niin sinne me voisimme mennä. Mutta jollei ole sellaista, niin ollaan tässä, muodostetaan itse pieni "essealainen" seurakunta, jossa yhdessä yritämme ja autamme toinen toistamme. Kyllä sitä voi pyrkiä puhtauteen missä vain. — 8.11.1910 (RR 1963/10)

182

KYSYMYS: — Salaisessa Opissa puhutaan Ajan jumalattaresta ja myöskin orfilaisessa jumalsyntyssä näytetään, että Kronos, aika, on synnytetty jumala eli välittäjä. Miten aikaa synnytetään ja mitä sen jumalattarella on tekemistä?

VASTAUS: — No, "ajanjumalatarta" voi minun mielestäni käsittää vain jonkinlaisena symbolisena puhetapana. Ei suinkaan nyt aikaa voi nimittää erikoiseksi jumalaksi tai jumalatta-

rekksi, erityiseksi olennoksi. Mutta aika ideana, aatteena, on aivan toista kuin ikuisuus. Ikuisessa elämässä ei ole mitään aikaa. Aika on ilmennystä, mutta ikuisessa elämässä ei ole mitään ilmennystä eikä aikaa. Ilmennys tapahtuu aina ajassa; kaikessa ilmenneessä maailmassa on aika, vaikka se on aivan erilainen eri tasoilla. Aika astraalitasolla on jo hyvin toisenlaista kuin tällä fyysisellä tasolla; aika mentaalitasolla on vielä erilaisempaa jne. Mutta ikuisuudessa ei ole mitään aikaa. Sen voi huomata siitä, että kuta lähemmäksi nousee jumalaista salaisuutta, sitä enemmän poistuu tietoisuudesta aika siinä rajoitetussa merkityksessä, mikä sillä on fyysisessä maailmassa. Täällä on aivan luonnollista puhua nykyisyydestä, menneisyydestä ja tulevaisuudesta ja erottaa ne jyrkillä rajoilla. Jos me ajattelemme tulevaisuutta, niin on selvä raja olemassa nykyisyyteen nähden; menneisyys sitä vastoin elää vain muistissa. Mutta jos me olemme tajuisia astraalitasolla ja tarkastamme siellä aikaa, niin huomaamme, että se ei ole aivan samanlaista kuin täällä. Tietysti aika on aina sitä, että elää nykyisyydessä, mutta menneisyys ja tulevaisuus saattavat suhtautua nykyisyyteen sillä tavoin, että ne ovat enemmän sisällä siinä. Tulevaisuus on niin sanoakseni aina paljon lähempänä nykyisyyttä siellä kuin täällä. Ei siinä merkityksessä, että se tapahtuisi yhtä aikaa, vaan siinä merkityksessä, että se on tajunnassa. Astraalitasolla ihminen näkee, mitä tulee tapahtumaan. Jos ihminen astraalitasolta katselee fyysiselle tasolle, jos hän astraalitasolta tarkastaa fyysisen tason elämää, niin hän silloin näkee, mitä tulee lähimmässä tulevaisuudessa tapahtumaan. Sen näkee astraalisesti, sillä astraalitasolla on tulevaisuus jo osaksi olemassa tajunnassa. Tämä on tietenkin vaikea käsittää, jos siitä ei ole kokemusta, mutta minä kerron erään esimerkin, joka vertauskuvallisesti näyttää meille, kuinka tämä on ymmärrettävä. Kaikkihan johtuu siitä, että kuta enemmän me nousemme taso tasolta ylöspäin, sitä enemmän me lähenemme syitten maailmaa. Fyysinen maailma on seurausten maailma, syyt ovat korkealla.

Jos seisoo korkealla vuorella, — tämä on vertauskuva, jonka

luultavasti olen ennenkin esittänyt —jonka rinteellä kulkee rautatie sillä tavoin, että se kiertää suuressa mutkassa tuota vuorta, silloin voi nähdä, että tuoltapäin tulee juna ja myös täältäpäin. Silloin me aivan helposti voimme nähdä, että tapahtuu yhteen-törmäys ennemmin tai myöhemmin. Me voimme aivan nähdä sen, ja me koetamme huutaa, mutta on hyvin vähän luultavaa, että he kuulevat. He eivät tiedä mitään, molemmat junat ajavat aivan rauhallisina, kunnes yhtäkkiä ollaan törmätty yhteen.

Aivan sama suhde on astraalitasolla. On aivan kuin seisoi siinä maella ja katselisi tätä fyysistä maailmaa ja näkisi ei ainoastaan mitä nyt juuri suorastaan tapahtuu, vaan myös mitä tulee tapahtumaan. Astraalitasolla me emme näe suorastaan itse syitä, sillä syyt eivät siellä ole, vaan me olemme maailmassa, jossa syyt jo tunkeutuvat tajuntaan seurauksina, niin että me näemme seurauksen. On aivan kuin me seisoisimme täällä vuorella, emmekä suorastaan näkisi noiden junien lähestyvän toisiaan niin, että me voimme laskea, milloin ne törmäivät yhteen, vaan on, ikäänkuin me seisoesimme siellä näkisimme niiden törmäävän yhteen. Sillä tavalla on astraalitasolla. Se, mikä tulee tapahtumaan, näkyy aivan kuin se tapahtuisi nyt. Sen tähden on astraalinen ennustaminen vähän hataraa. Onhan kyllä hyvin paljon ihmisiä, jotka näkevät astraalisesti tulevia asioita, mutta koska he eivät näe suorastaan syitä, niin että he osaisivat aivan matemaattisen tarkasti ja järkevästi laskea, koska jokin asia tulee tapahtumaan ja mitkä ovat siihen vaikuttavat syyt, vaan näkevät ikäänkuin peilistä tuon seurauksen, niin sen tähden sellaiset ennustukset ovat usein epävarmoja eivätkä satu yhteen ajan kanssa jne. Vasta silloin, kun siellä astraalitasolla oppii aivan kuin näkemään syvemmälle, kun koettaa nähdä syyt tai jaksaa nousta tajunnassaan korkeammalle, että osaa laskea, vasta silloin ennustukset tulevat varmoiksi. Muuten siellä näkee vain aivan kuin peilistä, mitä tulee tapahtumaan, ja se on aivan kuin kaikki tapahtuisi nyt. Tuosta vertauksesta me näemme, kuinka se on mahdollista, mutta se meidän tulee muistaa, että se mitä näkyy, on näkymätömien syiden seuraus, joka näkyy aivan kuin peilissä.

Siis me huomaamme, että aika astraalitasolla on hieman toisenlainen kuin tällä fyysisellä tasolla. Siellä ovat nykyisyys ja tulevaisuus enemmän yhdessä, samoin myös menneisyys. Astraalitasolla kuvastuvat myös menneet tapahtumat. Me voimme siellä nähdä jonkin tapahtuman menneestä elämästämme. Sekin näkyy silloin, niinkuin se juuri tapahtuisi, vaikka se saattaakin olla tapahtuma edellisestä ruumistuksesta. — Tämä siis vähän selittää meille, mitä sillä tarkoitetaan, kun sanotaan, että aika muuttuu erilaiseksi eri tasoilla. Mutta kuitenkin aika on aina olemassa. Vasta itse ehdottomassa elämässä, Absoluutissa, ei ole enää aikaa. Aika seuraa kaikkea ilmennystä ja aika on siis hyvin mahtava jumalatar tai jumala, Kronos, jos tahtoo puhua symbolisesti. Aika on suuri hallitsija. — 8.11.1910 (RR 1963/10)

183

KYSYMYS: — "Valoa kohti" -kirjassa sanotaan, että ihminen saattaisi joskus kuolla tapaturmasta, mikä ei kuulu hänen karmaansa. Koska sellaista saattaa tapahtua? Kuinka karman oikeudenmukainen laki tuon ainakin ulkonaisesti vääryydeltä näyttävän elämän menetyksen hänelle sovittaa?

VASTAUS: — Ylipäänsä tämä kysymys karman laistaja sen toiminnasta on hyvin vaikea. Kaikki tunnustavat, että heidän tietonsa siitä ovat sängen pienet ja rajoitetut, eivätkä Viisauden Mestaritkaan ole aivan tarkkaan ja tyystin sitä selittäneet. Esim. Mr. Leadbeater on sitä mieltä, ettei koskaan voi tapahtua mitään sellaista, mikä ei ole ennakolta ansaittua. Hän tietenkin vastaisi, ettei tällainen ole mahdollista, ja kyllä meidän täytyy ottaa lakki päästä miehen edessä, joka on asioita niin paljon tutkinut kuin hän. Toisaalta taas Madame Blavatsky sanoo kirjassa "Teosofian avain", että ihminen kyllä saattaa joutua kärsimään sellaistaikin, mikä ei suorastaan ole hänen karmaansa, ja silloin hän saa siitä hyvityksen perästä päin. Näin sanoo Madame Blavatsky, ja kyllä nykyisten teosofisten opettajien kesken ajatellaan — ainakin Mr. Leadbeater ja Mrs. Besant niin sanovat — että kyllä

Madame Blavatsky tiesi, miten asiat ovat. Annie Besant huomautti kerran nimenomaan, että kun hän oli verrannut omia kokemuksiaan ja tietojaan siihen, mitä Madame Blavatsky on tutkinut ja sanonut, on hän aina lopuksi huomannut, että kyllä Madame Blavatsky sittenkin on ollut oikeassa ja että hänen tietonsa olivat sängen suuret.

Mitä nyt sitten minuun itseäni persoonallisesti tulee, niin minun täytyy sanoa, että minä en tiedä siitä asiasta mitään, en puoleen enkä toiseen. Minä kirjoitin siinä kirjassa tuolla tapaa osaksentähden, että minuun vaikutti niin syvästi, kun luin evankeliumista Jeesuksen sanat Siloamin tornin kaatumisesta. Se oli jokin Palestiinassa sattunut tapaus, jossa jokin Siloamin torni oli kaatunut ja paljon ihmisiä oli jäänyt alle ja kuollut. Siihen viitaten Jeesus sanoi, että luuletteko te, että kaikki ihmiset olivat siihen kohtaloon syypäät? Hän sanoi noin, ja minusta siinä kuvastui juuri tuollainen käsitys, kuin että se ei ole aivan niin varmaa, että kaikki, mitä tapahtuu, on juuri kuin grammamitalla mitattua menneisyyden tulosta, vaan että voihan sellaista muutenkin tapahtua, ja korvaus tulee perästä päin. Tapahtuuhan aina luonnossa niin paljon kaikenlaista yllättävää. Mutta tätä en sano minkäänlaisena varmuutena. Minä en vain kerta kaikkiaan osaa käsittää elämää ja luontoa niin kovin matemaattisen tarkaksi, niin kiinteästi lakisiteiseksi, ettei siinä voisi tapahtua mitään sellaista — sanoisinko — runollista poikkeusta tai yllätystä, vaan olen hyvin taipuvainen uskomaan, että elämässä tapahtuu sellaista, joka perästä päin hyvitetään. Kyllä Karman Herrat huolehtivat siitä, että tasapaino taas saadaan aikaan. — Mutta muuten minun täytyy tämä kysymys jättää avoimeksi. Se on niin syväjä laaja. — 8.11.1910 (RR 1963/10)

184

KYSYMYS: — Lukiessa Leadbeaterin kirjoitussarjaa kuudennen juurirodun alkuvaiheista johtuu siihen käsitykseen, että paha niihin aikoihin olisi karkeammassa muodossaan melkein

tykkäänään hävinnyt. Mutta tehdäänhän meidän aikanamme niin paljon sekä valtiollisia että yksityisiä hirmutöitä, että niiden luuli aiheuttavan suorittajilleen yhtä verisiä seurauksia. Jos nykyiset ihmiset —joiden alempi luonto ei suinkaan vielä saa tyydytystä hirmutöissä — syntyvät jälleen noin 1500 vuoden kuluttua, niin missä muodossa heidän pahuutensa silloin ilmenee, koska jo noin 800 vuoden kuluttua ovat yhteiskuntaolot Mr. Leadbeaterin mukaan sellaiset, että rikoksia vain ani harvoin tapahtuu?

VASTAUS: — Mr. Leadbeater tietenkkin puhuu vain siitä kuudennen juurirodun alkuvaiheiden yhteiskunnasta, joka silloin on syntynyt ja perustettu tiettyyn paikkaan Pohjois-Amerikassa. Siinä yhteiskunnassahan alussa syntyy vain korkealle kehittyneitä ihmisiä, itse Manu ja hänen lähimpinä auttajinaan ainoastaan vihittyjä, sellaisia ihmisiä, jotka ovat voittaneet pahan ja jättäneet sen. Sitten tietenkkin vähitellen — kun sinne alkaa siirtyä ympäristöstä myös toisenlaisia ihmisiä, sellaisia, jotka eivät ole vihittyjä — se yhteiskunta alkaa huonontua. Tämän pyhän yhteiskunnan ulkopuolella olevassa maailmassa, koska se ei sisällä mitään enkeleitä tai pyhimyksiä, ihmiset ovat sellaisia kuin ovat. On kyllä huomattava se seikka, että Mr. Leadbeater on nähnyt, kuinka tuolla ulkomaailmassakin on paljon saatu aikaan, paljon parannuksia on tullut valtiollisiin ja yhteiskunnallisiin oloihin, paljon toisenlaista kuin ennen. Yhteiskuntaolot ovat oikeastaan yleensä kaikkialla onnelliset, vaikkei suinkaan täydelliset. Pahoja ja kehittymättömiä ihmisiä voi sinne syntyä vielä yhtä helposti kuin ennenkin. Ainoastaan tuo kuudennen juurirodun pyhä alkuyhteiskunta on suojattu kaikesta pahasta noina alkuaikoina. — 8.11.1910 (RR 1963/10)

185

KYSYMYKSET: — Mistähän johtuu, että ihminen, joka uskoo teosofiaan ja sen jälleensyntymis-, karma- ym. oppeihin, kuitenkin saattaa olla tyytymätön onneensa, kohtaloonsa jne., vie-

läpä tuntea katkeruutta ja kateutta itseään onnellisempia kohtaan?

VASTAUS: — Tämä johtuu tietenkin siitä, että kun ihmiselle selviää maailmankatsomus, niin tämä selveneminen tapahtuu mentaalisesti, ajatuksissa, ymmärryksessä, järjessä. Mutta hänen astraaliruumiinsa ei ole vielä muuttunut, hänen sisäinen himo- ja tunneruumiinsa, ei liioin ryysinen ruumis. Nehän ovat juuri voitettavat tuon uuden elämänymmärryksen avulla. Ihmiselle alkaa uusi elämä. Ja tämä uusi elämänymmärrys — että tuolla ja tuolla tavalla minun on nyt elettävä — tulee ensin hänen ymmärrykseensä, ja sitten sen pitää tunkeutua myös tunne-elämään ja fyysiseen ruumiiseen. Tunne-elämä on ensin puhdistettava. Juuri tuo, että ihminen voi uskoa kaikkiin teosofisiin oppeihin ja kuitenkin tuntea kaikenlaista tyytymättömyyttä ja katkeruutta, tietenkin johtuu siitä, että hänen tunneruumiinsa ei ole puhdistunut. Sitä juuri täytyy puhdistaa, siinähan juuri se työn. — 8.11.1910 (RR 1963/10)

186

KYSYMYS: — Puhutaan mestareista ja heidän opetuslapsistaan. Mutta miten, millä tavoin voi päästä heitä lähelle ja tulla heitä tuntemaan?

VASTAUS: — Kyllä sen jokainen ihminen oikeastaan tietää. Jokainen tutkiessaan itseään sisässään kyllä huomaa, että tuo on minun helmasyntini, se minun on poistettava. Siinä se on koko asia. Sitten tulee mestarin yhteyteen.

— 8.11.1910 (RR 1963/10)

187

KYSYMYS: — Viime sunnuntain luennossa saimme kuulla eräästä vanhasta egyptiläisestä uskonlahkosta, joka on palannut äärimmäisen yksinkertaiseen elämään. Tuon lahkoon elämästä on sen äärimmäisyyksiin menevistä kieltäymyksistä huolimatta

kulttuuriyhteiskuntamme turmeltuneille aineen nautinnoissa eläville ihmisille opittavaa. Katsoessamme ihmisten elämää huomaamme suurimman osan ihmisistä unohtaneen tuon luonnonlain, että yksinkertaisuus ruoassa on fyysisen ja henkisen terveyden ensimmäinen ehto. Yksinkertaiset elämäntavat, yksinkertainen pukeutuminen, yksinkertaiset seurustelutavat, yksinkertaiset taideharrastukset ovat henkisen onnemme ja tyytyväisyytemme ensi ehdot. Olimmepa sosialisteja tai ei-sosialisteja, varakkaita tai proletaareja, teosofeja tai materialisteja, kaikilla meillä näyttää yhtenä "elämän motiivina" olevan saada itsellemme mahdollisimman paljon elämän mukavuuksia. Me ihmiset siis olemme sellaisia kuin olemme, jos kohta parempaakin kohti pyrimme. Totuudenetsijänä pyydän kysyä: mitkä ovat ne auttavat keinot, joilla ylellisyydessä elävä yläluokka sekä ylellisyyteen pyrkivät materialistiset, sosialistiset yms. ihmiset saadaan pitämään yksinkertaisuutta elämän suurimpana hyveenä?

VASTAUS: — Kaikista paras keino on, että ne, jotka vähän ymmärtävät näitä asioita, itse koettavat näyttää esimerkkiä, että joku voi näyttää, että ihminen voi olla onnellinen ja tyytyväinen yksinkertaisissakin oloissa. Se ei käy päinsä yksinomaan puheilla tai saarnoilla, vaan siten, että joku näyttää, että hän on onnellinen, vaikkei syö lihaa eikä nauti alkoholia ja muutenkin elää ilman mitään ylellisyyttä. — 8.11.1910 (RR 1963/10)

188

KYSYMYS: — Olen kuullut vallan teosofeina pidettyjen henkilöiden lausuvan: "Ihminen syösteessään itsensä proletaariuuden sulkee itseltään kehityksen tien." Onko, ja missä suhteessa, ja kuinka paljon tuossa lausunnossa perää?

VASTAUS: — Jos näin sanomme, että suljemme itseltämme kehityksen tien, niin erehdymme, sillä ei suinkaan kukaan voi sulkea itseltään kehityksen tietä. Mehän tiedämme, tai paremmin sanoen olemme kuulleet, että ei itse musta maaikkokaan voi sulkea itseltään kehityksen tietä, vaikka hän on suorastaan

valinnut pahan eli Jumalan tahdon vastustamisen, vaan hän ai-noastaan erottautuu jumalaisesta elämästä joksikin aikaa, erot-tautuu siitä hyvin pitkäksi aikaa. Mutta se ajanjakso kuitenkin päättyy kerran, ja sitten hänen täytyy alkaa kehitys uudelleen. Kyllähän jokapäiväisessä puheessa joskus sanotaan, että "minä menen kehityksessäni taaksepäin", mutta se on erehdystä. Ihmi-nen ei oikeastaan voi mennä taaksepäin, vaan hän aina kulkee eteenpäin, niinkuin koko luontokin. Se tosin voi olla hyvin hi-dasta, ei suinkaan mitään pikajunan vauhtia, mutta se on kuiten-kin kulkua eteenpäin, sillä kehitystä ei voi vastustaa. Näennäi-sesti ihminen voi mennä taaksepäin. Jos on esim. ihminen, joka yhtäkkiä lankeaa paheeseen, esim. juopotteluun, niin hän tuntee itse, että hän nyt menee taaksepäin. Tai ihminen on hautonut jonkinlaisia pahoja ajatuksia ennen, ja nyt ne yhtäkkiä alkavat ilmentyä hänessä. Hän on ollut eteenpäin pyrkivä ihminen, ja yhtäkkiä hänessä ilmenee sellaisia luonteenominaisuuksia, sel-laista paha, joka vetää häntä alaspäin. Voi kyllä löytää kaiken-laisia tuollaisia esimerkkejä, joista voisi luulla, että nyt se ihmi-nen menee taaksepäin tai ainakin polkee paikallaan. Kuitenkaan asia ei ole niin, vaan se on kokemus, jota sen ihmisen ikuinen henki vielä tarvitsee. Tämä nyt ei ole ollenkaan tekemisissä meidän vapaan tahtomme kanssa. Tahdossamme meidän tietenk-in täytyy aina pyrkiä eteenpäin eikä antautua ehdoin tahdoin pahaan, ettemme joutuisi mustaan magiaan. Mutta me voimme lohduttaa jokaista ihmistä, joka on surullinen siitä, että nyt hän menee taaksepäin ja aivan huomaa niin tekevänsä, sanomalla, että ei se ole niin, vaan — että kyllä hänen ikuinen henkensä tietenkin jotakin oppii ja kokee tuostakin näennäisestä taakse-päin menosta.

Sitten tässä kysymyksessä oli toinenkin puoli: sulkeeko ih-minen itseltään kehityksen tien? — tai oikeammin: vaikuttaako epäedullisesti ihmisen kehitykseen, jos hän syöksee itsensä pro-letaariuteen? Mitä tällä kysymyksellä tarkoitetaan? Ehkä kysyjä tarkoittaa, että ihminen heittäytyy kurjuuteen ja köyhyyteen ai-van vapaaehtoisesti. Mutta kuinka se voisi olla millään tavoin

epäedullista hänen henkiselle kehitykselleen! Sehän on yksi tie sekkin, aivan samoin kuin sekkin on eräs tie, että ihminen päättää koettaa nousta pois kurjuudesta ja köyhyydestä. Jos ihmisellä on huollettavia, jos hänellä on perhesiteitä tai joitakuita muita ihmisiä, joiden puolesta hän voi tehdä aineellista työtä, silloin on hänen tiensä minusta nähden jotakuinkin selvä juuri sillä tavalla, että hänen täytyy pyrkiä ylös kaikesta kurjuudesta auttaakseen niitä toisia, jotka tarvitsevat hänen tukeaan ja häneen luottavat. Mutta asia on toinen, jos ihminen on sillä tavalla vapaa ulkonaisesti, ettei hänellä ole mitään karmallisia velvollisuuksia ja siteitä muihin ihmisiin nähden. Silloin hän voi ajatella esim. niin, että "minä tahdon tulla oikein köyhäksi ja kurjaksi nähdäkseni mitä se on". Tai hänellä voi olla jalompikin motiivi; hän voi ajatella: "On niin paljon köyhiä ihmisiä maailmassa, on niin paljon köyhyyttä ja kärsimystä. Minkä tähden minä olisin heitä parempi?" Jos ihminen ajattelee näin, niin se on jalo ajatus. Näin juuri ajattelee Leo Tolstoi, näin ajattelevat ihmiset, jotka häntä seuraavat. Ja me tiedämme, että se on eräs henkinen virtaus sekkin.

Jos kävitte viime sunnuntaina luennolla, niin muistatte, että koetin tehdä selvää siitä, että jokaisesta suuresta opettajasta on lähtenyt kolme henkistä virtausta. Välttämättä täytyy olla nuo kolme virtausta, jotka kristikunnassa alkuaikoina esiintyivät Pietarin virtauksen, Paavalin virtauksen ja gnostilaisen virtauksen muodossa. Siinä ensimmäisessä Jerusalemin seurakunnassa, ebioniittien seurakunnassa, joka edustaa juuri Pietarin virtausta, oli esikuvallista juuri köyhyys. He eivät tahtoneet mitään omistaa, vaan he tahtoivat elää niin köyhästi kuin mahdollista, pyrkiä suorastaan köyhyyteen. Aivan sama pyrkimys on ollut Toistoilla ja kaikilla hänen opetuslapsinaan. He ovat aivan samalla tavoin tunteneet, että heidän pitää pyrkiä köyhyyteen ja alhaisuuteen, etteivät he ole toisten yläpuolella. Heidän täytyy olla kaikkien kanssa veljiä, ja mieluummin siis olla sorrettuja ja kaikkien tallattavia, etteivät vain missään suhteessa olisi toisten yläpuolella. Siinä on Tolstoin elämän ristiriita, ettei

hän käytännössä voi olla näin, ja siksi hänestä elämässä kaikki on valhetta. Tällaisia ihmisiä kyllä on, ja minäkin olen heidän kanssaan keskustellut, ja moni on puhunut minulle, kuinka se asia on.

Tämä näkökohta on tietenkin vain mielikuvitusta. Ei ole mitään, joka olisi vain valhetta ja epätodellista, sillä eräältä kannalta katsoen kaikki on todellista. Juuri kaikkien toisten ihmisten elämä on todellista, minussa vain on epätodellisuus. Tältä kannalta me voimme myös katsella elämää, ja se on oikea näkökanta sekin. Meidän itsemme pitää sisäisesti muuttua, että näkisimme todellisuuden itsessämme. Mutta oppiaksemme näkemään todellisuuden itsessämme meidän pitää se nähdä ensin ulkopuolellamme ja ympärillämme. Elämän koulu on juuri siinä, että ensin ihminen oppii etsimään vain itseään, ja kaikkien muiden elämä on hänestä epätodellista. Hän itse tarvitsee vain parasta, mitä aineellinen maailma voi hänelle tarjota. Mutta sitten hänelle tapahtuu sellainen herämys, että hän huomaa, kuinka kaikkien muiden ihmisten elämä onkin todellista, ja hänen oma elämänsä on epätodellista, ja tämä herämys voi tapahtua kahdella tavalla. Ihminen voi nähdä, että kaikki ulkonainen elämä, muitten ja hänen, on jollain tavalla valheellista ja väärää, se on epäveljellistä. Tämä on ebioniittien näkemys, ja tämä on myös tolstoilaisten näkemys. Tämä on Kristuksen vaikutusta. Kristus meissä vaikuttaa sen, että me näemme, kuinka me elämme vääryydessä ja sorramme toisiamme; me emme ajattele aina kaikkia ihmisiä. Tämä on yksi tapa nähdä, ja jos ihminen tällä tavalla näkee ja siihen pysähtyy, ja se suunta alkaa hänessä kehittyä, niin hän joutuu kummalliseen ristiriitaan sisässään. Hän tahtoisi mennä pois metsiin tai luostariin tai minne tahansa, ettei olisi kenellekään rasitukseksi. Juuri tässä suhteessa on Tolstoin elämä ja myös hänen kuolemansakin niin kuvaava. Kuinka kauan niisti hän sanoikaan nuo viimeiset sanansa: "Miksi teitä on niin paljon minun ympärilläni, kun on miljoonia ihmisiä, jotka kärsivät." Viime hetkeen saakka hänessä eli tämä tyytymättömyys, joka on suorastaan Kristuksesta lähtenyt ja joka itsestään on

niin pyhää ja juhlallista, koska sen takana on hyvin syvä veljesrakkaus.

Kun ihminen tällaisessa mielessä syöksee itsensä köyhyyteen ja kurjuuteen, niin hän on tehnyt suuren työn. Hänen elämänsä on silloin merkityksellinen. Useimmille ihmisille on kyllä mahdollonta elää sillä tavalla. He elävät elämänsä niinkuin Tolstoi ja niinkuin muutkin tolstoilaiset sisäisessä ristiriidassa. Harvassa on niitä, jotka ovat voineet rakentaa elämänsä aivan sellaiseksi kuin olisivat tahtoneet, ihanteensa mukaiseksi.

Mutta sitten on toinenkin mahdollisuus nähdä elämän ihanne, kun ihminen joutuu tuohon kohtaan, jolloin hän huomaa, että kaikki olosuhteet ovat vääriä. Ihminen voi nim. yhtäkkiä kyllä nähdä, että on kyllä totta, että olot ovat hirveän vääriä ja että me elämme aivan suuressa valheessa jne., mutta samalla hän näkee, että kaikki ihmiset ovat todellisia, kaikki ihmiset ovat surevia, uneksivia, kärsiviä sydämiä. Olkoon ihminen kuninkaan valtaistuimella, olkoon hän ministeri, kadunlakaisija tai mitä tahansa — kun häneltä vain riisutaan pois kaikki kuoret, niin jäljelle jää vain sydän, joka rakastaa, joka epäilee, joka kärsii, joka iloitsee. Kaikki ovat vain ihmisiä, kaikki ulkonainen on tosin harhaa, mutta todellisuus on ihmisen sydämessä. Ihminen voi tehdä tämän huomion, ja silloin hänelle ei tuo ristiriita tule lainkaan niin vaikeaksi, sillä hän näkee todellisuuden, jonka painopiste ei ole fyysisellä tasolla, niinkuin ebioniittien virtaus näkee, vaan astraalitasolla. Hän nostaa todellisuuden astraalitasolle, hän tahtoi luoda onnea ja hyvää tunnetta sydämiin kaikille ihmisille. Ja hän tuntee, että niin kauan kuin hänen omassa sydämessään on jotakin epäpuhdasta ja pahaa, niin kauan hän ei noudata ihannetta. Hän siis pyrkii puhdistamaan tunteitaan, että hän voisi tuntea rakkautta kaikkia kohtaan, että hän voisi hellästi, lämpimästi ja rakastaen kohdella kaikkia ihmisiä. Siihen hän pyrkii. Tuo ensimmäinen pyrkii pyhyteen fyysisesti, pyrkii fyysisesti sellaiseen veljeyteen, ettei ketään sortaisi. Toinen taas astraalisesti pyrkii sellaiseen puhtauteen, veljeyteen, suureen rakkauteen, ettei millään tavoin kenenkään sydäntä saastuttaisi.

Sitten on vielä kolmas virtaus, kolmas tapa nähdä, gnostilainen virtaus. Se on salatumpi ja se koskee mentaalista tasoa, mentaalista älykkyyttä. Me voimme helposti yhdistää nämä virtaukset niihin kolmeen symboliin, jotka esiintyvät Uudessa testamentissa ja jotka Paavali esittää: Usko, Toivo ja Rakkaus. Toivo on tietysti juuri pietarilaisen ebioniitin tunnusmerkki ja sen symboli on ankkuri, toivon ankkuri. Ankkurihan on merimiesten väline ja liittyy aivan käytännölliseen elämään. Usko liittyy Paavalin virtaukseen ja rakkaus gnostilaiseen.*

— 22.11.1910 (RR 1964/1)

189

KYSYMYS: — Sanotaan karman lain rankaisevan väärintekijää, jos joku meistä tekee väärin jollekin toiselle henkilölle; teosofiselta kannalta "vääryydestä" kärsineen karma oli sellainen. Väärintekijä olikin siis vain karman käskyläinen. Kuinka on mahdollista, että karma rankaisee omaa käskyläistään? Missä mahtanevat olla ääriviivat oikean ja väärän teon välillä?

VASTAUS: — Tästä kysymyksestä on usein ollut jo puhetta ja vastaus siihen on hyvin yksinkertainen. Jos muistatte, niin Jeesus sanoo jossakin evankeliumissa, kun hän puhuu lapsista, että viettelyksen pitää tulla maailmaan, mutta voi sitä, jonka kautta se tulee. Karman kulku on juuri sitä, että se, mikä meitä kohtaa, tietenkin on useimmissa tapauksissa meidän omaa karmaamme. Joskus voi tapahtua sellaistaikin, mikä ei ole meidän omaa karmaamme, mutta useimmissa tapauksissa se, mikä meitä kohtaa, on oma karmaamme. Jos siis meitä kohtaa vääräys tai mikä teko tahansa jonkun toisen ihmisen kautta, niin siitä kyllä voi sanoa, että se on meidän karmaamme. Mutta voi sitä ihmisistä, jonka kautta se meitä kohtaa! Jos hän tiesi tekevänsä väärin,

---

[Katso P.E:n Toimittajalta-kirjoitusta *Tietäjässä* 10/1910, julkaistu teoksessa *Toimittajalta* 1, ss. 91-92, sama: *Tietäjän Aarteisto* III ss. 452-453.
— Toim. huom. 1996]

niin tietenkin siitä tulee hänelle huonoa karmaa juuri sentähden, että kukaan ei ole pakotettu olemaan toisen ihmisen karman toimeenpanija, vaan ihminen itse tekee itsensä siksi oman pahuutensa kautta. Sentähden voi lyhyesti sanoa, että vaikka ei voikaan kärsiä väärin, niin voi tehdä väärin. Ja väärin ei pidä tehdä.

Ei tämä ole lainkaan mikään niin hirveän suuri mysteeri. Jos vähänkin ajattelee, niin huomaa, että kyllä asiat ovat jotakuinkin tällä tavalla. Ottakaamme vähän räikeä esimerkki. Ajatellaan, että on jokin herrasmies, ritari, keskiajalla ja hän on päättänyt murhata toisen ritarin. Mutta hän ei itse mene murhaamaan, vaan hän houkuttelee jonkun toisen ihmisen, roiston, ryövärin tai minkä tahansa tekemään sen. Hän pestaa jonkun toisen ihmisen puolestaan tekemään tuon murhatyön ja pesee itse kätensä. Hän on tietenkin siveellisesti vastuunalainen, mutta onko tuo toinen, joka antoi houkutella itsensä murhaajaksi, onko hän vastuusta vapaa? Ei suinkaan. Ei hänen ollut pakko antaa houkutella itseään murhaajaksi. Hän on puolestaan vastuunalainen siitä. Tämä on hyvin räikeä esimerkki, mutta me voimme hyvin ajatella, että karma on kuin tuo ritari — paitsi ettei se tee väärin. Se pitää huolen siitä, että minkä pitää tapahtua, se tapahtuu. Mutta se ihminen, joka antoi houkutella itsensä väärintekijäksi, on vastuunalainen siitä, että antoi houkutella itsensä. "Ei se ole narri, joka narraa, vaan se, joka antaa itseään narrata!"

— 22.11.1910 (RR 1964/1)

190

KYSYMYS: — Tarvitaanko kuudennessa juurirodussa meidän rotumme konetekniikkaa, sähköä, puhelinta, lennätintä, rautateitä ym?

VASTAUS: — Kirjoituksessa "Kuudennen juurirodun alkuvaiheet" puhutaan sen juurirodun alkuaikojen sivistyksen kaikista teknillisistä laitteista tai yleensä kaikenlaisista koneista, mitä silloin on maailmassa. Heillä näkyy silloin olevan — jos voimine luottaa Mr. Leadbeaterin kykyihin — vielä kehitty-

neempiä koneita kuin nykyaikana. Eivät he suinkaan ole mitään hylänneet, päinvastoin, heillä on käytettävänä vielä kehittyneempiä voimia kuin sähkö. — 22.11.1910 (RR 1964/1)

191

KYSYMYKSI: — Kuinkahan olisi teosofin paras suhtautuminen ns. jokapäiväisiin aineellisiin asioihin? Olisiko oikein jättää ne oman onnensa nojaan ja kiinnittää ajatuksensa yksinomaan jumalaisiin asioihin? Vaiko hoidettava jokapäiväiset asiansa tunnontarkasti ja nopeasti palatakseen sitten jälleen askartelemaan ajatuksissaan henkisten asiain yhteyteen?

VASTAUS: — Tietenkin jälkimmäinen. Ihmisen, joka pyrkii henkeväksi, ei pidä koskaan pyrkiä minkäänlaiseksi haaveilijaksi siinä merkityksessä, että hän ei tiedä tästä maailmasta mitään eikä oikeastaan toisestakaan mitään. Sillä jos ei silmä ole tässä maailmassa oikein auennut, ei se ole toisessakaan oikein auennut. Jos tämän maailman asiat jäävät aivan hunningolle ja miten sattuu, niin silloin voi olla melkein varmaa, ettei siinä toisessakaan maailmassa ole suurta selvyyttä. Nyt on kuitenkin huomattava, että jos on kysymyksessä nerokas ihminen, jos on kysymyksessä taiteellinen sielu, mediumistinen nero, silloin asia on aivan toinen. Meidän täytyy ymmärtää niitä ihmisiä. Jos ihminen on suuri runoilija, suuri säveltäjä tai suuri taiteilija, niin hänen täytyy kulkea tässä maailmassa kuin unissaan. Mutta sellaista ihmistä ei yleensä ymmärretä. "Mitähän tuostakin tulee?" "Voi tuollaista lasta!" jne. Jos on kysymyksessä todella lahjakas ihminen, niin hän tietenkin voi kulkea tämän elämän lävitse kuin jonkinlainen uneksija, joka ei näistä asioista paljoa välitä, mutta sisässään hän kuitenkin askartelee ja tekee työtä, luovaa työtä. Mutta jos tavallinen ihminen, joka ei nyt suorastaan ole saanut kutsumusta taiteilijaksi tai muun luovan työn tekijäksi, jos hän ainoastaan jonkinlaisesta henkisestä intressistä, uskonnollisesta hartaudesta tms. jättäisi tämän jokapäiväisen elämän velvollisuudet ja laiminlöisi niitä, niin silloin hän erehtyisi. Jo-

kaisen pitää tehdä, mikä on hänen velvollisuutensa. Jos taiteilija tai muu nero menee naimisiin, niin hänelle heti tulee velvollisuuksia, hänen täytyy silloin ajatella myöskin sitä, miten hän elättää vaimonsa ja lapsensa. Taiteilijan pitäisi tietenkin saada kokonaan keskittyä siihen omaan taiteeseensa. — Jokainen ihminen tehköön velvollisuutensa. Mitä velvollisuuksia hänellä on, ne hänen tulee täyttää hyvin tunnollisesti ja tarkasti. Silloin hänen henkiset kykynsä myöskin kehittyvät, ja ne kehittyvät juuri sitä mukaa, kuin hän valaa iloa, riemua ja onnea siihen jokapäiväiseen elämään. Sehän on henkeä. Se on juuri henkistä elämää. Ei henkinen elämä ole mitään pilventakaista haaveilua, vaan henkinen elämä on sitä, että tekee jokapäiväisen elämän henkiseksi. Me itse teemme tämän elämän joko hyvin aineelliseksi, tyhjäksi, kuivaksi ja ikäväksi, tai sitten me teemme tämän elämän erinomaisen ihanaksi, onnelliseksi ja henkeväksi. Meidän täytyy siis itse tehdä elämämme henkeväksi, jos tahdomme olla henkisiä ihmisiä. Siitä yksin on kysymys. Siinä on käytännössä teosofia, että tekee elämän muille ja itselleen onnelliseksi, hengessä ja hengen avulla. — 22.11.1910 (RR 1964/1)

192

KYSYMYS: — Saankhja-filosofia [sankhya] opettaa, että henget, purushas, ovat ikuisia, luvultaan lukemattomia monadeja, yläpuolella henkeä ja ainetta ja käyttäen henkeä ajallisena ilmennyksenään. Mitä saankhj a-filosofiassa tarkoitetaan purushoilla ja mitä sillä hengellä, jota ne käyttävät ajallisena ilmennyksenään?

VASTAUS: — Jotta tämä selviäisi, meidän täytyy turvautua aivan teknillisesti teosofisiin asioihin. Asia on kyllä helppo ymmärtää, jos muistaa, että kun saankhja-filosofia puhuu purushoista — sana merkitsee: henki, myös: ihminen — niin se tarkoittaa aivan samaa mitä me tarkoitamme puhuessamme monadeista. Ja jotta taas ymmärtäisimme, että monadi on kaiken ilmenneen syvin ja sisin salaisuus, niin me ymmärrämme sen hel-

pommin, jos ajattelemme eri tasoja. Mehän tiedämme, että se, mitä me kutsumme ihmisen hengeksi eli aatmaa-buddhi-manas, suhtautuu eri tasoihin niin, että korkeammalla mentaalitasolla on manas, buddhisella tasolla buddhi ja nirvaanisella taas aatmaa. Ihmisen henki on näillä tasoilla kolminaismaailman yläpuolella eli nirvaanis-buddhis-ylemmällä mentaalitasolla, mutta tämän yläpuolella paranirvaanisella tasolla on monadi, se ikuisesta jumaluudesta irronnut tähti tai kipinä, joka on ihmisen syvin salaisuus, joka on itsessään täydellinen Jumalan poika, mutta joka silti tarvitsee tajuntaa ja toimintamahdollisuutta alemmillakin tasoilla. Syvimmissä sisässään monadit ovat täydellisiä, mutta vain omalla tasollaan. Ilmennyksen tasolla tarvitsee ihmisen monadi itsetietoisuutta ja toimintakykyä. Sentähden se on laskeutunut aineeseen. Tuohan on ikivanha kysymys: Miksi Jumalan täytyi luoda maailma ja ilmennys? Sitä varten, että saisi tajuntaa ja toimintakykyä niin monella tasolla kuin mahdollista, myös kaikilla näillä alemmilla tasoilla. Sitä varten on monadi laskeutunut ikäänkuin itsestään tänne alaspäin. Sen ensimmäinen ilmennys on henki noilla korkeammilla tasoilla. Sitten on sielu puolestaan hengen ilmennys samoin kuin meidän ruumiimme, meidän kaikki käyttövälineemme näillä alemmilla tasoilla. Persoonallinen minä on ensimmäinen heijastus hengen eli korkeamman minän elämästä. — 22.11.1910 (RR 1964/1)

193

KYSYMYS: — Mitä tai mikä on se, jota teosofisessa kirjallisuudessa nimitetään kynnyksenvartijaksi?

VASTAUS: — En muista puhutaanko siitä monessa kirjassa, mutta ainakin "Zanoni"-kirjassa siitä puhutaan, ja kyllähän teosofiassa yleensä puhutaan "kynnyksen vartijoista". Nimiä voi kyllä käyttää eri merkityksessä. Kun lukee "Zanonia", niin huomaa, että Glyndon oli sellainen ihminen, joka pyrki mestarin oppilaaksi. Mestari silloin varoitti häntä, että hän ei saanut liian nopeasti pyrkiä eikä olla liian utelias. Tämä esitetään siinä siten,

että hän kielsi Glyndonia käyttämästä tiettyjä pulvereita tms., menemästä tiettyyn huoneeseen ja siellä tiettyjä kirjoja lukemasta jne. Glyndon ei malta. Hän ei odota, kunnes mestari olisi nähnyt hänet niin puhdistuneeksi, että hän antaisi luvan sinne mennä. Hän menee ominpäin ennen aikojaan, hän lukee kielletystä kirjasta, käyttää niitä suitsutuksia vai mitä se oli, ja sitten hän yhtäkkiä näkee tuollaisen hirviön, jota kutsutaan kynnyksenvartijaksi. — Tämä on esimerkki siitä, että ihmisen, joka pyrkii opetuslapsiksi, pitää odottaa, kunnes mestari herättää hänessä niitä salaisia kykyjä, joita hän tahtoo. Ihminen on usein liian hätäinen. Hän tahtoo, että hänessä heti heräisi noita salaisia kykyjä. Monet pyrkivät eteenpäin juuri sitä varten, että saisivat joitakin salaisia kykyjä. Ihminen voi tietenkin omalla tahdollaan, omilla kokeillaan ja yrityksillään herättää itsessään jonkin kyvyn, hän voi herättää astraalisen silmän itsessään. Mutta silloin hänelle voi käydä hullusti sillä tavalla, että hän näkee oman kynnyksenvartijansa, jos hänellä sellainen on, ja useimmilla ihmisillä sellainen on. Tuo kynnyksenvartija on silloin kaikki se paha, mikä hänellä on vielä sovittamatta menneiltä ajoilta, menneistä ruumistuksista.

Siinä saattaa olla vielä sekin mahdollisuus, että tuo kaikki paha on kokoontunut hänen edellisen elämänsä astraaliruumiin. Jos hän siinä elämässään oli erikoisesti kehittänyt astraaliruumistaan, pyrkinyt herättämään sitä ja kasvattanut sen voimakkaaksi, ja samalla ollut paha ja pyrkinyt vähän mustaan magiaan, tai sitten ollut himoissaan voimakas, niin hän on synnyttänyt niin voimakkaan himoruumiin, kaamaruupan eli astraaliruumiin, että kun hän sitten kuoltuaan ja oltuaan ensin siinä ruumiissa astraalitasolla lopulta on itse vapautunut ja lähtenyt deevakhaaniin, niin se astraaliruumis onkin ollut niin voimakas ja elinvoimainen, ettei se olekaan tuhoutunut, vaan on vielä elossa hänen syntyessään uudestaan taas maan päälle. Ja silloin se vanha astraaliruumis liittyy mukaan hänen uuteen ruumistukseensa ja tulee hänelle kynnyksenvartijaksi. Jos hän nyt pyrkii taas salaiselle tielle, pyrkii eteenpäin ja salaiseen tietoon, pyrkii saa-

vuttamaan joitakin kykyjä, niin hänelle voi tapahtua, että hänen astraalinen silmänsä menee auki ja hän näkee tuon vanhan astraaliruumiinsa, jos ei ole voittanut kaikkea sitä pahaa, mitä hänessä vielä on. Hän voi nähdä paljon muutakin, mutta sekin on häntä siellä kiusaamassa.

Sentähden mestarit ja kaikki korkeat salatieteilijät vaativat, että ihmisen pitää siveellisesti puhdistua, ennen kuin hän voi päästä mihinkään salaiseen tietoon. Kun ihminen puhdistuu, niin hänelle menevät itsestään auki kaikki sisäiset maailmat; ennen kuin hän on puhdistunut, hän ei tarvitse mitään sisäisiä silmiä.

Minä kuulin kerran eräältä maalaisukolta, kuinka hänelle muuan pohjalainen oli neuvonut, miten hän voi nähdä kuolleita, niinkuin tuo pohjalainen oli sanonut. Hän oli neuvonut myöskin itse sen tempun ja tämä ukko kertoi sen minulle. Minä kysyin, oliko tämä ukko sitä koettanut, ja hän sanoi, ettei hänellä ole ollut siihen tilaisuutta, mutta se pohjalainen oli sen tehnyt, jolloin hänen silmänsä menivät auki ja hän näki kuolleitten valtakuntaan. Mutta siitä hetkestä alkaen hänellä ei enää ollut rauhaa, vaan hän oli aivan kuin paholaiselle myyty, sillä hän näki kauheita näkyjä yhtä mittaa, ja aina ne vainajat tahtoivat olla hänen ympärillään. Asia on tietenkin niin, että kun ihminen ei ole puhdistunut, niin vaikka hänellä ei itsellään olisikaan tuollaista kynnyksenvertijaa sen kauneimmassa merkityksessä, — niinkuin Glyndonilla nähtävästi oli — niin hänen silmänsä tietenkin menee auki vain alhaisemmille astraalisille tasoille. Jos hän ei ole puhdistunut, niin hän ei voi nähdä korkeampaan maailmaan, vaan hän näkee ainoastaan kaikista alhaisimpia. Jos jokapäiväiselle ihmiselle, joka ei ole täydellisesti puhdistunut, yhtäkkiä menee auki astraalinen maailma, niin hän kyllä näkee kuolleitten maailman astraalitasolla. Mutta mitä hän näkee? Hän näkee vain alimpia alatasoja, äärettömän pahoja olentoja ja kaikenlaisia julmia asioita, joita taas kehittynyt salatieteilijä ei ollenkaan katsele. Joskus tietysti, jos hän tahtoo tutkia niitä, tai tekee auttamistyötä, hän saattaa sinne laskeutua, mutta muuten hän ei

koskaan sellaista katsele, eikä hänen sitä tarvitsekaan tehdä, sillä se ei ole hänen ympärillään. Hän elää aivan toisenlaisissa, korkeammassa maailmoissa. Mutta sellainen ihmisraukka, jonka silmä menee auki, ennen kuin hän on puhdistunut, näkee juuri niitä alempia maailmoita. Sellaisia ihmisiä ovat mm. mediumit, ja heidän on sängen vaikea olla juuri sentähden, että he näkevät tuollaisia kauhuja, vain niitä hirveitä asioita, mitä on siinä alemmassa maailmassa, sillä siellä on olemassa sellaisia kauhuja, joita kukaan ihminen ei voi aavistaa. —22.11.1910 (RR 1964/3)

194

KYSYMYKSET: — Mistä johtunee, että useat ihmiset juuri ennen kuolinhetkeään kysyvät, paljonko kello on?

VASTAUS: — Minun ymmärtääkseni se johtuu siitä, että kuoleva ihminen tavallisesti astraalitajuntansa nojalla näkee edeltäkäsikin tai on ikäänkuin kuulevinaan, milloin hän kuolee. Kyllä minäkin olen tällaista huomannut. Kun esim. isäni kuoli, niin hän sanoi varhain aamulla — ollessaan jo hengessään pois — että "varttia vailla yksi". Ja sillä hetkellä hän sitten kuoli. Ja tämä tapahtui kuitenkin jo kahdeksan ja yhdeksän välillä aamulla. Ja kummallista kyllä, hänen taskukellonsa, joka oli vieressä pöydällä, pysähtyi myös sillä hetkellä.

Minä olen kuullut tällaisia tapauksia muualtakin. Ja tietenkin tämä kuolevan tällainen kysymys — jos hän sitä kysyy — johtuu siitä, että hän on sen ennakoita nähnyt. Hänelle on aivan kuin sanottu, koska se tulee tapahtumaan. Ja sitten, sillä kellonlyömällä, hän jättää kokonaan fyysisen ruumiinsa ja kuolee.

— 6.12.1910 (RR 1964/4)

195

KYSYMYKSET: — Miten on selitettävä se, että sairaan ummistettua silmänsä kuolon uneen alkaa kuulua vienoa soittoa niin, että kaikki läsnäolijat sen kuulevat, vaikka asunto on yksinäisellä seudulla?

VASTAUS: — Tällainen tapaus on minun tietääkseni harvinaisen ja äärettömän kaunis. Jos astraalisella tajunnalla seuraa kuolemantapausta ja kuolevan ihmisen pois siirtymistä, silloin saattaa kyllä useammin kuulla kaunista soittoa ja laulua, kuin mitä fyysisesti voi kuulla, sen tähden, että kun ihminen kuolee, niin se on — niinkuin kaikki olette kuulleet — erittäin juhlallinen tapaus ihmiselämässä. Se on oikeastaan fyysisen elämän kaikkein suurin juhlahetki. Tavallisesti silloin, kun ihminen kuolee, tulee myöskin joku olento häntä noutamaan. Jos hänellä on äskettäin kuolleita omaisia, niin joku niistä tulee, ja jos taas sellaisia ei sattuisi olemaan, niin tulee toisia auttajia, niin että kuoleva ihminen aina näkee jonkun rakkaan olennon, omaisen, tai sitten sellaisia olentoja, joita hän kutsuu enkeleiksi tai Kristukseksi. Kristuksesta usein kuoleva puhuu. "Nyt tulee Jeesus" tai "nyt tulee Kristus", hän sanoo. Tämä johtuu osaksi siitä, että itse kuoleminen tapahtuu siten, että eräänlainen deeva, enkeli eli jumalolento tulee ja ikäänkuin iskee. Sivumennen sanoen tästä johtuu se tunnettu mielikuvitelma kuoleman enkelistä eli "viikatemiehestä", joka viikatteellaan iskee. Todellisuudessa se ei kuitenkaan ole mikään kauhea olento, ei mikään sellainen luurankoinen viikatemies, vaan se on äärettömän ihana ja kaunis, loistava jumalolento eli enkeli, joka tulee, eikä hänellä ole mitään viikatettakaan. Mutta niinkuin ihmisen syntymässä tarvitaan apua, niin tarvitaan kuolemassakin. Itse kuolinhetkellä, jolloin on jätettävä fyysinen ruumis ja katkaistava siihen yhdistävä side, sen tavallisesti katkaisee jokin deeva. Mestari voi sen myöskin tehdä. Jos on kysymyksessä opetuslapsi, niin Mestari tai Kristus — kuinka sitä halutaan kutsua — tulee ja katkaisee sen langan, mutta muuten se on tavallisesti jokin deeva.

Se on nyt yksi niistä olennoista, jotka ovat kuolevan ympärillä. Sitten on tietysti niitä, jotka ovat muuten vastaanottamassa, kuolevan ystävät ja omaiset. Ja usein on myös läsnä joku Mestari tai hänen opetuslapsensa. Jeesus on hyvin usein vastaanottajana kristikunnassa, ja Muhammed näyttäytyy islamilaisten keskuudessa. Mestari voi olla monessa paikassa yhtä aikaa. Vaikka

siis samalla hetkellä kuolisi useitakin, niin Jeesus voi olla heidän kaikkien luonaan. — Meidän on tietysti vaikea tällä fyysisellä tajunnalla ymmärtää, kuinka kummallinen olento on Mestari, joka voi niin paljon tehdä yhtä aikaa, toimia niin monella eri tavalla ja suorittaa niin monta eri asiaa. Siinä juuri on hänen suuruutensa Mestarina.

Jos sitten on kysymyksessä ihminen, joka on ollut hyvissä väleissä luonnonhenkien kanssa, siis deevojen kanssa, tai jos hän on muuten hyvin musikaalinen ihminen, sellainen, jonka sielussa on ollut paljon musiikkia, niin hänen kuolinhetkellään on myös laulua ja soittoa. Tämä kuuluu silloin ennen kaikkea tietenkin astraalisesti, mutta joissakin tapauksissa se saattaa ulottua fyysiselle tasolle saakka. Silloin se on todella äärettömän kaunis tapaus, kun se musiikki fyysisestikin kuuluu. Onhan kerrottu sellaistaikin, että ihmisen kuollessa hänen päälleen on satanut ruusuja ilmasta. Sellaistaikin saattaa tapahtua, kuin myös sitä, että kuuluu soittoa ja laulua. Silloin on kysymyksessä ihminen, jota on jollakin tavoin suosittu henkimaailman taholta, jolla on erikoisia ystäviä deevojen kesken.

— 6.12.1910 (RR 1964/4) "

196

KYSYMYKS: — Mahtanevatkohan veteen hukkuneiden havainnot, esim. pelastajain äänien kuuleminen, olla fyysistä vai astraalista laatua? Sanotaan — niin olen kuullut — että ihminen voi olla 34 tuntiakin veden alla ja selvästi kuulla pelastajainsa äänet. Hän puolestaan vedessä ollessaan koettaa huutaa, mutta se on mahdotonta. Suun eteen sanotaan vedessä muodostuvan jonkinlaisen suojuksen eli kuplan. Jos tämä on totta, niin nämä ilmiöt jo tavallaan osoittavat elämässä piilevän salaperäisiä lakeja. — Luulisi tällaisessa tapauksessa ihmisen jo säikähdyksestä kadottavan ainakin osan fyysistä tajuntaansa. Eiköhän ihminen tällöin ole, vaikka tiedottomasti, astraalisessa tilassa? Eivätköhän äänet, vaikka ovatkin fyysisiä, ole kuultu astraalisella

korvalla? Eiköhän se suun edessä oleva suojuus mahtane myös olla astraalinen?

VASTAUS: — No, minä en nyt tätä asiaa niin tarkkaan tiedä, mutta luulen, että näissä tapauksissa todella muodostuu jonkinlainen ilmakupla suun eteen. Mutta tietysti ne ihmiset itse tuollaisissa tapauksissa kuulevat astraalisesti. Itse asiassa ihminen hukkuessaan on lähtenyt eetteriruumiissaan ulos fyysisestä ruumiistaan. Minullekin on kerrottu näitä tapauksia, sellaiset ihmiset, jotka ovat itse kokeneet. Eräskin kertoi, kuinka hän oli vähällä hukkuu. Hän sanoi, että hän oli — ei hän tietänyt teosofiasta mitään — aivan kuin yläpuolella ruumistaan, ja katseli sitä. Sitten pelastajat tulivat, ottivat sen vedestä ja veivät huoneeseen, jossa panivat sen lattialle makaamaan ja rupesivat sitä hieromaan, mutta hän itse katseli kaikkea ylhäältä päin. Ja hänelle tuli ikäänkuin sääli heitä kaikkia. Hän sääli: "Voi teitä kaikkia! Niin vähän te tiedätte, noin te elätte pimeydessä kun luulette, että minä olen tuossa, ja olette niin säikähtyneitä ja puuhaatte ruumiin kanssa! Minähän olen tässä ja voin erinomaisesti! Mikähän teillä on oikein tarkoituksena? Jos te tietäisitte ja osaisitte nähdä, niin varmasti jättäisitte tuon rauhaan!" Mutta kuitenkin hän hyvin tarkkaavaisesti ja mielenkiinnolla seurasi heidän liikkeitään ja kuinka tilanne kehittyi. Ja yhtäkkiä hän tunsu kummallista vetoa ja kadotti tajuntansa, ja heräsi sitten ruumiissaan.

No, teosofeille tämä tietysti on aivan selvää. Hän oli fyysisen ruumiinsa ulkopuolella eetteriruumiissaan, niinkuin aina ihminen on ollessaan tajuttomana. Ja koska hän oli eetteriruumiissaan, niin hän voi kuulla ja havaita. Nyt tämä kuuleminen ja havaitseminen voi olla kahta laatua, silloin kun ihminen on eetteriruumiissaan. Se voi tapahtua joskus fyysisen ruumiin välityksellä, niin että hän todella kuulee fyysisillä korvillaan ja näkee fyysisillä silmillään. Silloin ihminen on kyllä fyysisessä ruumiissaan tai on katsovinaan siitä ulos, mutta on — niinkuin sanotaan — valekuollut. Ja se on hyvin kamala tila. Tällaisiakin kertomuksia on hyvin paljon, joissa ihminen on ollut valekuolleena omassa ruumiissaan, niin että on nähnyt ja kuullut, voi-

matta kuitenkaan liikahtaakaan. Tämä on toinen tapa havaita, mutta toinen on taas se, että kuulee ja näkee astraalista tietä. Ja se on paljon hauskempi tapa. — 6.12.1910 (RR 1964/4)

197

KYSYMYYS: — Voiko, jos tekee kaiken voitavansa, välttää horoskoopissaan ennustettua esim. taloudellista ahdinkoa tiettyinä ajanjaksona tai vaaraa maineensa suhteen?

VASTAUS: — Mielestäni jo siinä, että jotakin voidaan ennustaa, sanoa ja kuvailla ennakoita, että sellainen asia uhkaa, piilee mahdollisuus sitä välttää. On vanha sääntö, jota kaikki astrologit korostavat: "astra inclinans non necessitant", mikä merkitsee: "tähdet antavat taipumuksia, mutta eivät pakota". Kun esim. ennustetaan tiettyinä aikana taloudellista ahdinkoa, silloin se tietenkin merkitsee, että sinä aikana on taloudellisen ahdinon mahdollisuus, mutta ei välttämättömyys. Tämä on aina pidettävä mielessä.

Näin minä olen aina ymmärtänyt kaikkia horoskooppeja ja ennustuksia. Ja juuri nyt minulle muistuu mieleen muuan hie-man koominen seikka omasta horoskoopistani. Siinä oli eräälle vuodelle ennustettu, että sinä vuonna on horoskoopissa sellainen aspekti, että tämän horoskoopin omistajan on hyvin vaikea päästä sen aspektin ohi joutumatta naimisiin tai ainakin kihloihin. Minä olin saanut tuon horoskoopin jo monta vuotta aikaisemmin, ja minua huvitti kovasti nähdä, mitä tuona ihmeellisenä vuonna tapahtuisi. Minä ajattelin, että kylläpä se olisi kummallista, jos tällainen vakiintunut vanhapoika kuin minä olen, nyt yhtäkkiä joutuisi naimisiin, ainakaan en voinut nähdä min-käänlaista syytä siihen. No, sitten tuli se vuosi, ja minä huomasin silloin, että minä en joutunut naimisiin enkä kihloihin, vaikka horoskoopissa oli sellaisen aspektit. Ja saanko tässä nyt sanoa, kuinka se asia oli? Sinä vuonna tapahtui kyllä niin, että muuan henkilö teki minulle sen suuntaisen ehdotuksen, ja kyllä

minä siis kovasti ihmettelin sitä, että sellainen asia oli tähtiin kirjoitettu.

Tästä minä sitten päättelen — koska tuo oli ikäänkuin regulaari eli säännönmukainen tapaus, — että kyllä se on totta, että tähdet ikäänkuin näyttävät, mitä mahdollisesti voi tapahtua, mutta eivät pakota siihen millään tavalla.

Vaara maineensa suhteen — siinä kai pätee sama laki, ei sitä voi kiertää. — 29.11.1910 (RR 1964/6)

198

KYSYMYS: — Mitä tarkoitetaan horoskoopissa mentaalisesti kriittisellä ajalla johonkin henkilöön nähden?

VASTAUS: — On vähän vaikea sanoa, mitä juuri se tai se astrologi on voinut tarkoittaa tällä sanalla. Mutta jos otamme sanan "mentaalinen" aivan yleisessä merkityksessään, niin silloin se tietenkin tarkoittaa jotakin ajatuksen, älyn, ymmärryksen tai järjen suhteen. "Mentaalisesti kriittinen" siis tarkoittaisi ajatuksen, ymmärryksen suhteen kriittistä aikaa. Ei sillä ole juuri muuta voitu tarkoittaa. — 29.11.1910 (RR 1964/6)

199

KYSYMYS: — Mistä johtuu, että ihminen, joka ei ole terveydeltään normaali, kuulee ääniä, joita eivät toiset kuule? Mahtavatko ne olla astraalisia ääniä, vai olisivatko ne vain mielikuvitusta, koska henkilöt, joiden ääniä hän on kuulevinaan, ovat vielä elossa ja asuvat toisella paikkakunnalla, joskin seuraavat hänen elämäänsä? Johtuukohan tämä ruumiin heikkoudesta, vai olisiko se henkistä sairautta?

VASTAUS: — On tavallista, että kun joku ihminen tulee mielisairaaksi, niin se voi alkaa juuri sillä tavalla, että hän alkaa kuulla ääniä ja tavallisesti saa silloin sen käsityksen, että jotkut ihmiset puhuvat hänestä ja vainoavat häntä. Hän kuulee sellaisia ääniä aivan korvissaan. Tätä lääkärit pitävät heti mielisairauden

merkkinä, kun joku tuolla tavalla alkaa kuulla ääniä. Ja tämä on tietenkin aivan oikein, sillä eräs laji mielisairautta alkaa juuri sillä tavalla ja on juuri sitä. Mielisairaushan —jos nyt ei oteta lukuun sitä mahdollisuutta, että mielenvikaisuus tilapäisesti aiheutuu aivojen saamasta ulkonaisesta vammasta; tämä mielisairaus poistuu heti, kun vamma on saatu korjatuksi — on sitä, että ihmisen eri käyttövälineet — fyysinen, eetterinen, astraalinen ja mentaalinen, — ovat joutuneet tavalla tai toisella pois tasapainosta. Tavallisesti on kysymyksessä joko eetteri- tai ryysinen ruumis. Ne joutuvat ikäänkuin hieman pois sijoiltaan sillä tavalla, että eetteriruumiin ja fyysisen ruumiin toisiaan vastaavat atomit eivät toimi aivan yhdessä ja yhtä aikaa, niin kuin ihmisen terveenä ollessa tapahtuu. Kun ihminen siis tulee mielisairaaksi — tai oikeastaan hän tulee mielisairaaksi juuri sillä tavalla — niin nämä atomit aivan kuin nyrjähtävät, tai eetteriruumis menee vähän sivulle, niin että sen atomit eivät väreile aivan yhtä aikaa fyysisten atomien kanssa. Ihmisen eetteriruomis on astraaliruumiin ja fyysisen ruumiin välittäjä. Eetteriruomis ottaa aina vastaan vaikutuksia sekä astraali- että fyysisestä ruumiista ja ihmisen tajunta yhdistää ne yhdeksi, sillä se toimii samalla sekä eetteri- että fyysisessä ruumiissa. Mutta silloin kun nämä eetteri- ja fyysisen ruumiin atomit eivät toimi aivan säännönmukaisesti yhdessä, niin ihmisen tajunta on kuin kahtia jaettu, niin ettei hän osaa erottaa, mikä on astraalista ja mikä fyysistä. Hän ei osaa eetteriruumiinsa kautta tulleita astraalisia vaikutuksia sijoittaa tajunnassaan oikeihin paikkoihin ja panna niihin oikeita nimilappuja päälle, vaan hän sekottaa toisiinsa astraaliset ja fyysiset vaikutukset. Kun hän kuulee astraalisia ääniä tai saa muita vaikutuksia astraalitasolta — mitä tahansa ääniä tai vaikutuksia voi sieltä saada — niin hän heti sekottaa, hän luulee, että se on fyysistä, koska hän ei ole oppinut ymmärtämään, että se voisi olla muutakin. Silloin hän saattaa luulla, että nyt ihmiset puhuvat hänestä pahaa, ja hän on aivan kuulevinaan, mitä he puhuvat, vaikka hän silloin ottaa vastaan vain tiettyjä astraalisia vaikutuksia. Tietenkin hän voi joskus kuulla aivan oikeinkin,

kuulla todella sellaista, mitä tapahtuukin, mutta joka tapauksessa hän on aivan kykenemätön millään tavoin järjestämään näitä vaikutuksia tajunnassaan, vaan siinä syntyy kaaos.

Tämä on mielisairautta, sitä lajia, joka riippuu fyysis-eetterisestä ruumiista. Tämä sairaus ei koske ihmistä ollenkaan hänen ollessaan astraali- tai mentaaliruumiissaan, niin että kun hän nukkuu, niin hän on astraalitasolla aivan järjissään, ja kun hän kuolee, niin hän on tietenkin täydessä järjessään astraali- ja mentaalitasolla, manalassa ja taivaassa. Koko hänen sairautensa on koskenut ainoastaan fyysistä elämää. Tämä on tuo tavallinen laji mielisairautta.

Sitten on kyllä joitakin sellaisia harvinaisia tapauksia, joissa on tapahtunut kummallisia kolauksia näissä sisemmissä käyttövälineissä, niin että ihminen on myös astraalisesti mielisairas, eikä selviä ennenkuin taivaassa. Ja joskus on huomattu sellainenkin tapaus, että ihminen ei taivaassakaan selviä, ja silloin hänen persoonallisuutensa on kerrassaan hukkaan mennyt. Hän herää järkiinsä vasta syyruumiissaan. Mutta silloin koko hänen persoonallinen elämänsä on mennyt hukkaan. — Itse ihmisen Minä, Korkeampi Minä ei voi tulla mielisairaaksi. Mielisairaus koskee ainoastaan ruumiita. — 29.11.1910 (RR 1964/6)

200

KYSYMYS: — Onko lakina se, että ihminen säännöllisesti jälleensyntyä vuoroin miehenä, vuoroin naisena?

VASTAUS: — Ei, se ei ole ollenkaan lakina, mikäli nyt asianmukaiset tutkijat ovat voineet siitä ottaa selvää. On itse asiassa sangen harvinaista, että ihminen syntyisi vuoroin miehenä ja vuoroin naisena; sitä voi huomata vain joissakin kehittyneemmissä ihmisissä. Sellainen ihminen, joka jo kulkee salaisella tiellä, voi vaihdella sillä tavalla, jos se on hänelle tarpeen, mutta muuten sääntö on se — mikäli sitä nyt on voitu tutkia — että ihminen on ainakin kolme kertaa peräkkäin samaa sukupuolta, mutta saattaa olla seitsemänkin kertaa peräkkäin samaa

sukupuolta. Sitten vasta hän muuttaa sukupuolensa; silloin vasta hän on ikäänkuin täysin tyhjentänyt taas joksikin aikaa ne kokemukset, mitä hän voi siinä sukupuolella saada.

Tämä on kyllä erittäin intresantti kysymys, mutta sitä ei ole vielä niin laajalti ja syvästi tutkittu. Ja ehkäpä sellaista aivan yleistä sääntöä on hieman vaikea asettaa, sillä luonnossahan on aina paljon poikkeuksia kaikista säännöistä. Kuta kehittyneempi ihminen on, sitä enemmän hän itsekin voi vaikuttaa tapahtumain kulkuun ja kaikkiin sääntöihin. —29.11.1910 (RR 1964/6)

201

KYSYMYS: — Tapahtuuko ihmisen jälleensyntyminen niin, että jokainen eläinradan merkki järjestyksessä ensimmäisestä viimeiseen on hänen horoskoopissaan nousemassa?

VASTAUS: — Minä en muistaakseni ole missään nähnyt tällaista väitettä, että jokainen eläinradan merkki järjestään olisi nousemassa, mutta miksikä ei sellaista voisi ajatella? Mutta silloin meidän pitäisi loogisuuden vuoksi myös ajatella, että ihminen syntyisi kaksitoista kertaa peräkkäin samassa eläinradan merkissä. Jos ihminen esim. olisi syntynyt jolloinkin kesäkuun lopulla, siis Kravun merkissä, niin hänellä voisi olla esim. Kalat nousevana. Ja jos nyt ajatellaan, että kaikki merkit järjestyksessä nousisivat, niin hänen täytyisi syntyä 12 kertaa peräkkäin Kravun merkissä, että samassa merkissä ollen saisi kaikki merkit nousemaan. Ja silloinhan kestäisi 144 ruumistusta, ennenkuin koko eläinrata olisi kuljettu lävitse.

No, tämä on asia, josta minä en tiedä mitään. Mitään tällaista väitettä en ole astrologiassa nähnyt, mutta minä olenkin vain vähän tutkinut astrologiaa. Sitä vastoin olen jostakin lukenut astrologien arvelevan, että ihminen jälleensyntyessään muuttaisi aina merkkiä; että hän siis yhä uudelleen kulkisi läpi eläinradan ja syntyisi aina eri merkissä. — Nousevasta merkistä ei puhuta mitään. — Siis hän kulkisi aivan kuin vuoden lävitse ja syntyisi eri kuukausina kussakin ruumistuksessa. Silloin ei tietenkään

voi tietää, syntyykö hän järjestyksessä sillä tavalla, että hän syntyy tässä elämässä tammikuussa, seuraavassa helmikuussa jne, vai meneekö se ristiin. Näin ovat jotkut astrologit arvelleet ihmisen mahdollisesti syntyvän. Tämähän on tietenkin mahdoton tutkia, ennenkuin pystytään näkemään ja tietämään enemmän ihmisten jälleensyntyemisistä, kuka tämä on ollut ja kuka tuo. Silloinhan vasta voi tietää, kuinka kaikki tapahtuu; muu on kaikki arvailua. — 29.11.1910 (RR 1964/6)

202

KYSYMYS: — Annie Besant jakaa usein henkisen puolen kolmeen aspektiin, joita hän kutsuu tahdoksi, viisaudeksi ja toiminnaksi, ja yleisemmin tunnetuilla nimityksillä nämä vastaavat jaotusta aatmaa — buddhi — manas. Kuitenkin, jos pidämme kiinni useimpien suomenkielisten teosofisten kirjojen selityksistä, niin niiden mukaan ei manasta oikeastaan vastaa A.B:n toimintaprinsiippi, vaan niistä saa paremminkin sellaisen käsityksen, että toiminta olisi eräs puoli tahi osa tahtoprinsiipistä. Kysyisin sen vuoksi, voiko todella manasta eli järkeä ja toimintaa pitää samana ykseyden aspektina?

VASTAUS: — Tämä jako, jota Annie Besant käyttää, on vanha hindulainen jako ja siinä tietenkin toiminta vastaa juuri manasta eli järkeä. Nämähän ovat vain nimityksiä; se meidän täytyy aina pitää mielessämme. Ne kuvaavat tietenkin eräällä tavalla asiaa, mutta samoja asioita voi kuvata toisinkin nimityksin. Eihän itse asia siitä muutu, vaikka nimittääkin järkeä toiminnaksi. Tuo vanha intialainen manaksen nimitys johtuu siitä, että meidän aineellisessa kolminaisuudessa ei toiminta voi tapahtua ennenkuin manas on syntynyt. Varsinainen inhimillinen toiminta ei voi ennen tapahtua. Tällöin ei sanalla "toiminta" tässä merkityksessä lainkaan tarkoiteta sellaista "toimintaa" kuin on esim. kasvin ravinnon otto maasta, eikä edes sellaista, kuin tavallisen villi-ihmisen ravinnon hankinta tms. Sellaista toimintaa ei tietenkään lainkaan tarkoiteta, vaan hengen

toimintaa, itsetietoista inhimillistä toimintaa. Tämä taas ei voi tapahtua, ennen kuin manas on syntynyt. Siitä on johtunut tuo nimitys minun käsittääkseni. — 29.11.1910 (RR 1964/8)

203

KYSYMYKSI: — Mitä se merkitsee, kun jostakin henkilöstä sanotaan, että hän on itsenäinen selvänäkijä? Eivätkö kaikki selvänäkijät ole itsenäisiä?

VASTAUS: — Kun käytetään sellaista sanaa kuin "itsenäisen", niin sillä voi tietenkin tarkoittaa erilaisia asioita. Joku voisi kutsua itsenäiseksi selvänäkijäksi sellaista selvänäkijää, joka aina näkee omalla tavallaan, eikä koskaan näe niinkuin toiset selvänäkijät. Tällainen itsenäisyys voi olla kuitenkin samaa kuin suuri erehtyvyys, mutta sittenkin joku voisi sanoa hänestä, että hän on hyvin itsenäinen selvänäkijä; hän ei koskaan näe niinkuin muut. Minun mielestäni ei kuitenkaan sellaisessa tapauksessa voisi käyttää nimitystä "itsenäinen selvänäkijä". Jos sanoisin jostakin selvänäkijästä, että hän on itsenäinen, niin silloin tarkoittaisin sitä, että hän on salaperäisesti harjaantunut selvänäkijä, joka ei näyissään ja tutkimuksissaan joudu ulkopuolisen vaikutuksen alaiseksi. Harvinainen on esim. mediumistinen selvänäkijä, joka tässä merkityksessä olisi itsenäinen. Mediumihan joutuu aina kaikenlaisten ulkopuolisten vaikutusten alaiseksi. Hän näkee jonkun näyn, eikä tiedä mitään muuta kuin että hän näkee, ja kertoo sitten näystään. Hän luulee, että se on esim. profetallinen näky, mutta todellisuudessa sen näyn on voinut hänelle näyttää joku astraalinen veijari, joku vainaja tai muu astraalinen olento, joka huvikseen näytti tälle ihmiselle näyn, koska huomasi, että häntä on helppo narrata. Mediumi voi nähdä kokonaisen panoraaman, ja hän luulee sen olevan jokin ennustus ja on hyvin ihastunut näkemäänsä. Mutta se ei merkitse mitään. Tällaista voi tapahtua mediumille, sillä hän ei osaa tutkia, mistä tällainen näky tuli. Mediumin tunnusmerkki on juuri se, että hän ei tiedä, mistä tulevat ne näyt, joita hän näkee.

Mutta itsenäinen selvänäkijä eli Salatieteellinen selvänäkijä ei joudu saman harhan valtaan, sillä hän näkee samalla myös sen, mistä tuo näky tulee. Ja siitä hän sitten voi päätellä, minkä verran hän voi panna arvoa näyilleen. Joku on sanonut esim. Mr. Leadbeaterin näyistä, että ne ovat kovin fantastisia, että mitähän nekin oikeastaan ovat. Olkoot ne minkälaisia tahansa, mediumistisia ne kuitenkin eivät ole, sillä tavalla, ettei hän tietäisi, mistä ne tulevat. Hän on itse kertonut, että hän on tullut yhteyteen erään jumalaisen olennon kanssa, joka mielellään häntä usein auttoi, ja hän näytti hänelle myös yhtä ja toista, näytti myös niitä asioita, joista edellä oli puhe. Ja sitten hän vielä kysyi Mestarilta, ovatko nämä näyt luotettavia, ja Mestari sanoi, että kyllä ne ovat. Siis ainakin hänen kannaltaan nuo näyt ovat luotettavia, eikä hän parempaakaan auktoriteettia tiedä. On aivan toinen asia se, että jokaisella ihmisellä on oikeus uskoa tai olla uskomatta hänen näkyihinsä, mutta hänen omalta kannaltaan ne ovat suoraa selvänäköä, eivätkä mitään mediumistisia näkyjä. — 29.11.1910 (RR 1964/8)

204

KYSYMYS: — Mistä mahtaa johtua, että joskus, kun ottaa käteensä aseensa, pistoolin tai puukon tms., niin aivan tahtomattaan tekee mieli koetella sen pätevyyttä joko itseensä tai johonkin toiseen henkilöön? Tuleepa tuo halu joskus niin suureksi, että täytyy sellaiset esineet kokonaan poistaa lähetyviltään tai ainakin olla niitä käsittelemättä. Mistä tällainen saattaa johtua?

VASTAUS: — Niin, herkkätunteinen ihminen tietenkin tuntee näin. Eivät kaikki ihmiset näin tunne, mutta herkkätuntoiset voivat tuntea tällaista. Sentähden esim. salatieteilijät tai sellaisiksi pyrkijät eivät ollenkaan tahdo nähdä tai olla lähellä minikäänlaisia murhavälineitä, ei puukkoja tai pistooleita tai muita sellaisia, ja ennen kaikkea, ei ollenkaan kosketella sellaisia vanhoja esineitä, joita on käytetty veritöihin ja joissa on verta. Ne ovat kamalia esineitä sellaiset. Mutta aivan uudetkin aseet ovat

herkille ihmisille kamalia, sentähden että niihin on liittynyt kai-kenlaisia ajatuskuvia. Siinä tehtaassa, missä aseita tms. tehdään, ovat niiden tekijät täyttyneet mielikuvilla, jotka koskettavat näiden aseiden käyttöä, murhaamista tai sotaa, ja näitä ajatuskuvia leijailee kunkin aseeseen ympärillä. Sentähden on kerrassaan vastenmielistä herkälle ja hienolle ihmiselle katsahtaakaan sellaiseen, vielä vähemmän koskeakaan niihin. Sellaiset esineethän ovat luonteeltaan aivan eläimellisiä ja kuuluvat eläinhemisille, eivät tosi ihmisille. Onhan tapahtunut sellaistaakin, että jokin ase, miekka tai tikari, on vaihtaessaan omistajaa vaikuttanut uuteen omistajaansa niin, että hän on sillä murhannut toisen ihmisen. Kun tällaista tapausta on salatieteellisesti tutkittu, niin on huomattu, että tuohon aseeseen on liittynyt mahtavia ajatuskuvia ja että sen alkuperäinen omistaja on ollut luonteeltaan hyvin verenhimoinen. Kuoltuaan hän on vainajana aivan liittynyt tuon aseeseen yhteyteen ja on aina sen mukana kiihoittaen näkymättömästi sen omistajaa: "Tapa, tapa!". Ne ovat julmia aseita sellaiset!—29.11.1910 (RR 1964/8)

205

KYSYMYS: — Voiko kaksi henkilöä siirtää päiväajuntaansa samanlaisen kuvan heidän unitilassa tekemästään kokemuksesta tai toiminnasta?

VASTAUS: — Miksikä ei? Kyllä sellaista on tapahtunut, on montakin kertaa. Kaksi ihmistä näkee saman unen, niinkuin sanotaan. He ovat itse asiassa olleet yöllä nukkuessaan yhdessä, ja yhdessä jotakin nähneet tai kuulleet, katselleet ja kokeneet. Sitten he voivat muistaa sen herättyään. Minulle on kerrottu useitakin tällaisia tapauksia, ja omassakin elämässäni olen tehnyt sellaisia havaintoja, että joku toinen on muistanut herätessään saman asian, jonka minäkin olen nukkuessani nähnyt. En kuitenkaan nyt juuri tällä hetkellä satu muistamaan yhtään tällaista erikoistapausta yksityiskohtaisesti, sellaisen kertominen tietysti valaisisi asiaa.

Tällaista voi siis tapahtua, mutta kyllä kai se on harvinaista sittenkin tavallisessa elämässä, että kaksi ihmistä sillä tavalla muistaa. Se on harvinaista tavallisten ihmisten kesken. On aivan toinen asia, jos ihminen on kehittynyt tietoisemmaksi astraalitasolla, jos hänestä on tullut eräänlainen salatieteilijän alku, silloin hän tietenkin voi muistaa, kenen kanssa on ollut yhdessä astraalitasolla. Siellä on aina tietenkin muitakin samanlaisia salatieteilijän alkujia yhdessä, ja silloin he kaikki yhdessä muistavat yöllisiä kokemuksiaan. Sillä tavallahan on salatieteilijöiksi pyrkivien tapana alussa harjoitella keskenään tuota astraalista muistamista. Monet ovat voineet olla yhdessä esim. Mestarin luona astraalitasolla nukkuessaan, ja sitten he saavat aamulla kirjoitta muistiin, mitä ovat kokeneet, kuulleet ja oppineet. Sitteen verrataan näitä muistiinpanoja toisiinsa. Silloin ihminen tulee vakuuttuneeksi siitäkin, ettei hänen kokemansa ollut vain unta, nim. jokapäiväisessä merkityksessä, jolloin unet ovat merkityksetöntä touhua. Sanotaan, että on tällainen ryhmä, vaikkapa 10 henkilöä ja vaikka eri maissakin, ja he ovat olleet yhdessä Mestarin luona. Aamulla he kirjoittavat muistiin kokemansa, ja vuoden kuluttua verrataan näitä muistiinpanoja keskenään. Silloin huomataan, että pääkohdissaan ne ovat yhtäpitäviä, mutta että yksityiskohdat on jokainen muistanut hieman eri tavalla temperamenttinsa mukaan. Sama sääntöhän pätee tässä fyysisessäkin maailmassa. Jos kaksi ihmistä näkee saman tapahtuman ja heidät pannaan sitten siitä kertomaan, niin he kertovat pääasiallisesti samalla tavalla, mutta on pieniä yksityiskohtia, joissa heidän kertomuksensa eroavat. Tämä juuri osoittaa, että kysymyksessä on tosiasia. Nuo kertomukset eivät ole ulkoa opittuja, vaan kokemukseen perustuvia. Me aina hieman väritämme itse sitä, mitä me näemme tai kuulemme, mutta jos ihminen on rehellinen, niin ydin on aina sama. Näinhän myöskin historioitsijat ja tiedemiehet selittävät, että jos jostakin tapahtumasta kerrotaan eri tahoilla eri tavoin, niin silloin siihen voidaan uskoa. Jos kerrotaisiin aivan samalla tavalla, niin silloin se ei olisi luotettavaa, vaan voisi olla keksittyä ja ulkolukua.

Juuri se, että kerrotaan eri tavalla, todistaa tapahtuman todellisuuspohjaiseksi. Tämän on kokemus vahvistanut, ja tiedemiehet sekä historioitsijat pitävät aina kiinni tästä seikasta.

Minä todella en nyt muista mitään erikoistapausta, jossa kaksi ihmistä olisi muistanut saman unen — tarkoitan jokapäiväisten ihmisten elämässä — mutta sellaisia tapauksia tietysti on olemassa. Joka tapauksessa vastaan, että kyllä sellainen on mahdollista. — 6.12.1910 (RR 1964/8)

206

KYSYMYS: — Mitenkä tässä yleisessä väenlaskussa Teosofiseen Seuraan kuuluva jäsen kirjoittaa vastauksen uskontoa koskevaan kysymykseen, kun ei vakaumuksensa perusteella voi ilmoittaa kuuluvansa luterilaiseen seurakuntaan, vaikka nykyoloissa nimellisesti siihen kuuluukin?

VASTAUS: — Tietenkin hänen täytyy vastata, että hän kuuluu luterilaiseen seurakuntaan, jos hän ei kuulu johonkin toiseen uskonlahkoon. Tämähän on aivan ulkonainen asia. Eivät ne siinä väenlaskussa kysy, mitä uskontoa sinä tunnustat sydämässäsi ja omassatunnossasi, vaan ne kysyvät aivan ulkonaisesti, mihin seurakuntaan sinä ulkonaisena jäsenenä kuulut. Ei tämä siis ole mikään omantunnon kysymys. On aivan toinen asia, jos joskus tulee sellainen aika täällä Suomessa, että me voimme muodostaa jonkinlaisen oman seurakunnan. Silloin se on toinen asia.

— 6.12.1910 (RR 1964/8)

207

KYSYMYS: — Pimeyskö on valkeuden poika vai päinvastoin? Vai ovatko nuo kaksi jonkin kolmannen kaksi olemuspuolta, ja mikä se kolmas on?

VASTAUS: — Ehdottomasta elämästä sanotaan, että se on ehdoton pimeys ja ehdoton valo. Ne ovat yhtä. Tässä ehdottomassa pimeydessä syttyy valo. Silloin maailma syntyy. Mutta

tämä on se valo, joka samalla luo pimeyden, sillä kun valo syntyy, ilmenee samalla myös pimeys. Siis molemmat ovat kotoisin absoluutista. — 6.12.1910 (RR 1964/8)

208

Ellei ihminen synny vedestä ja hengestä, ei hän voi tulla Jumalan valtakuntaan. — Ensin täytyy syntyä vedestä ja sitten hengestä ja tulesta. Johannes Kastaja kasto i vedellä; hän edusti sitä osaa henkisessä kehityksessä, Jeesus Kristus taas kasto i hengellä ja tulella. Se tarkoittaa, että Johannes, so. hänen tasollaan olevat opettajat, eivät osaa puhdistaa muuta kuin persoonallisuutta; he osaavat opettaa pienempiä mysteereitä. Johannes osasi johdattaa puhdistuksen tielle. Hän opetti, kuinka ihmisen tulee kieltäytyä, lakata paha tekemästä, luopua kaikesta sellaisesta elämästä, mikä ei ole puhdasta, oikeaa. Hän neuvoi puhdistamaan persoonallista ihmistä. Ihmisen täytyy oppia olemaan oman ruumiinsa herra: ruumis on hyvä palvelija, mutta ei herra. Se on totuudenetsijän ensimmäinen ehto. Siihen ihmiset kykenevät, sillä tavalla koko ihmiskunta ponnistaa eteenpäin. — Sitten on toinen asia. Jeesus Kristus yksin osaa kasta hengellä ja tulella. Se merkitsee, että Kristus yksin osaa ohjata suuremmisssa mysteereissä. Ensin on täytynyt käydä Johanneksen koulua, puhdistaa persoonallisuus, sitten vasta voi tulla Kristuksen opettavaksi, sitten vasta korkeampi henkinen elämä tulee ihmiseen. Kaikki mikä on alemmaa, palaa tulella, ja jos ei ihminen ole tietoinen korkeammassa minässään, ei hän voi tulla tulella poltettavaksi, sillä muuten ei hänestä jää mitään jäljelle. Jumala on polttava tuli, ja me palamme poroksi, jollei meissä ole korkeampi minä herännyt. Jos Kristus on meissä elävä, niin niin paljon kuin meissä on Kristusta, niin paljon on meissä sellaista, joka kestää tulella. Hengen tuli on vielä paljon polttavampi kuin helvetin tuli, se polttaa kaikki: meidän järkemme, älymme, kykymme, etevyytemme, — elleivät ne ole niin puhtaita, että ne kestävät siinä.

Jos persoonallinen itsekkyyks on kokonaan hävinnyt, silloin Jumalan tuli lämmittää eikä polta. — 29.11.1925 (RR 1971/7)

209

Henkisessä elämässä on kolme eri puolta: äly, tahto ja tunne. Tahto on kaiken keskipiste. Vain silloin, kun tahto on vapaa, jumalainen, ilman motiivia, silloin se on henkistä elämää. Tahdon täytyy olla riippumaton persoonallisuudesta. Henkistä elämää aina seuraa rakkaudentyö, eli rakkaudentyö on se ilmapiiri, jota henkinen elämä hengittää. Jos elämme henkistä elämää sitä varten, että olisimme viisaita, kelpaisimme Jumalalle tms., niin se ei ole todellista henkistä elämää, sillä siinä on motiivi. — Jos rakastaa jostakin syystä, ei rakkaus ole vapaa, mutta jos rakastaa ilman, että tietää, minkä tähden, silloin se on rakkautta. Todellinen rakkaus on se, että rakastaa, koska muuta ei voi. Esim. äidin rakkaus on sitä, samoin lapsen rakkaus vanhempinsa.

— 28.11.1925 (RR 1971/7)

210

Mestarilla ei ole kuolemaa tavallisessa merkityksessä. Hän voi kyllä kuluttaa loppuun fyysisen kehon, jonka hän sitten jättää, mutta sitä ennen hän on valmistanut uuden tilaisuuden joko syntyä lapsena tai valinnut itselleen toisen olennon, opetuslapsensa, jonka elämää hän on valvonut. Kun hetki lyö, jättää Mestari vanhan kehonsa ja menee uuteen, jolloin opetuslapsi siirtyy siitä pois. Näin on Mestarin laita, jos hänen työnsä vaatii häntä olemaan maan alemmissa piireissä. Hän voi kyllä olla ilman fyysistä kehoakin, hänellä on nirmaanakaaja, jolloin hän elää ylemmissä maailmoissa, puhtaassa hengen maailmassa.

— 28.11.1925 (RR 1971/7)

KIRJALLISUUTTA

Luettelo tässä kirjassa mainituista teoksista

- Bhagavad Gîtâ*, saksan kielestä suom. Martti Humu, 1905, 2. painos 1991.
Blut ist ein ganz besonderer Soft, Rudolf Steiner.
- Buddhalainen katekismus*, H. S. Olcott, suom. Pekka Ervast, 1906, 2. painos:
Näin puhui Buddha, 1949.
- Enkelein lankeemus*, Pekka Ervast, 1907, 2. painos 1983.
Esoteric Buddhism, A.P. Sinnett, 1883.
- Faust*, Johann Wolfgang von Goethe, I osa 1808, II osa 1833. Suomenkoko-
sia: Forsmann 1884, Juva 1916, OttoManninen 1934, 2. painos:
Goethe, Valitut teokset I, 1956.
- Hiljaisuuden ääni*, H.P. Blavatsky, 1908, 1924, näköispainos: 1933.
Itä lännen valossa, Rudolf Steiner, Suom. Risto Suuria, 1988.
- Jeesus Kristuksen elämänyymmärrys*, Pekka Ervast, 1958.
Kaita tie voittoon, Hiram Erastus Butler, suom. Veikko Palomaa.
- Kuudennen juurirodun alkuvaiheet*, C.W. Leadbeater, julkaistu aikakauskir-
jassa *Tietäjä* 1910-1911.
- Occult Chemistry, The*, Annie Besant, C.W. Leadbeater.
- Oraakkelit ja mysteerit*, Pekka Ervast. Esitelmä, joka kuuluu sarjaan, josta
Ervast valmisti kirjansa *Kristuksen tutkimaton rikkaus* (1930, 2. pai-
nos 1987). Kirja sisältää kuitenkin vain esitelmän lyhyen loppuosan
eli kirjan sivuilla 78-83 olevat kappaleet.
- Other Side of Death, The*, C.W. Leadbeater.
- Salainen Oppi*, H.P. Blavatsky, I osa, 1910-1913, 2. painos 1970, II osa,
1914-1947, 2. painos 1973.
- Story of Atlantis, The*, W. Scott-Elliott, 1896. Suomenkos: *Atlantis-maa*,
suom. Matti Kurikka, 1911, 2. painos 1972. Suomentaja on lisännyt
sivulle 72 sanan suomalaiset, vaikka alkuteksti puhuu japanilaisista!
Uusi painos: *Legends of Atlantis and Lost Lemuria*, 1990.
- Tietäjän Aarteisto*, Pekka Ervast, toimittanut Martta Jalava, I osa A-H 1953,
II osa J-Q 1954, III osa R-Ö 1956.
- Timaios*, Platon, *Teokset*, 5. osa 1982.
- Urania*, Camille Flammarion, suomennos 1891.
- Valoa kohti*, Pekka Ervast, 1901, 3. lisätty painos 1903, 7. painos 1988.
Valoa tielle, Mabel Collins, 3. painos 1965.
- Veljeysaate ja pahantekijät*, Pekka Ervast, 1909, 2. painos 1983.
- Zanoni*, Edward Bulwer-Lytton, suom. V.H. Vaivanne 1909, 2. painos 1990.

SISÄLLYS

1 Ikuista etsimässä	5
2 Kauneus	5
3 Viha ja rakkaus	6
4 Aviorikos	6
5 Auttaminen ja karma	9
6 Tuska	9
7 Jälleensyntyminen	10
8 Jälleensyntyminen	10
9 Täydellisyys	11
10 Teosofinen työ	11
11 Paratiisin käärme	12
12 Henkiolennot ja pelko	14
13 Kulttuurikansojen nousu ja rappio	16
14 Napoleon	18
15 Kuolemanjälkeisestä elämästä	20
16 Menneitten muistelemine	23
17 Maaketju	26
18 Kiusaajista	27
19 Manvantarat ja planeettaketjut	33
20 Spiritismistä	36
21 Goethen rakkaussuhteet	38
22 Magia	40
23 Mielisairaus	41
24 Karma	43
25 Temppelin rakentaminen kolmessa päivässä ...	44
26 Syntien anteeksianto	45
27 Synti ja uudestisyntyminen	47
28 Jeesuksen ylösnousemus	49
29 Muisti ja akaasha	50
30 Astraalinen psykismi ja okkultismi	52
31 Kreivi de Saint-Germain	54
32 Karman voittaminen	56
33 Abrahamin siemen ja siemenatomi	59

34	Enkelien tuomitseminen	60
35	Neptunus-voimat	61
36	Väinämöisen tehtävä	62
37	Työn salaisuus	63
38	Pyhä Graal	67
39	Kuoleminen elämän aikana	68
40	Kärsimyksestä	70
41	Lusiferit	73
42	Velvollisuudet	75
43	Rukous	77
44	Hyvät ajatukset	78
45	Hautauksesta	80
46	Ehtoollisen asetussanat	82
47	Karmallinen velka	86
48	Taivaallinen ihminen	89
49	Aatami	89
50	Vihityt	90
51	Faraoiden muumiot	91
52	Veljesrakkaus	93
53	Jumalainen rakkaus	93
54	Synneistä päästäminen	94
55	Onnen läksy	94
56	Rakkaus ihmisiin ja mestariin	96
57	Kristuksessa kuolleiden ylösnouseminen	98
58	Jälleensyntymisestä	99
59	Kuolemanjälkeiset tilat	101
60	Jälleensyntymien tutkiminen	102
61	Kaaos.....	103
62	Kuolema.....	103
63	Uuden testamentin lukeminen	103
64	Pyhäinjäännökset	104
65	Ruumiinpoltto	107
66	Saatanan voittaminen	108
67	Maapallon korkeampi minä	110
68	Rakkaus ja totuus	112

69	Suomen valiojoukko	113
70	Nimi ja mantra	115
71	Ennustammen	116
72	Korkeamman minän asunto	117
73	Eetteriruumis	118
74	Edward Bulver-Lytton: Zanoni	119
75	Kolmas silmä	119
76	Voiman lähde	120
77	Unielämä	121
78	Sadhu Sundar Singh ja jälleensyntymisoppi ..	121
79	Jumalan "ainoa poika"	123
80	Jeesus Kristuksen veri	124
81	Paavalin uskon tie	127
82	Paratiisi	128
83	Jeesuksen voimaruumis	129
84	Aurinkoruumis ja persoonalliset tunteet	130
85	Pralaja	131
86	Viimeinen tuomiopäivä	132
87	Syntien anteeksi anto	133
88	Teosofinen työ sota-aikana	136
89	Eläinten muisti	139
90	Käärme vertauskuvana.....	140
91	Neitseestä syntynyt	143
92	Noidat ja tietäjät	144
93	Kirkkojen aura	147
94	Kansallishaltiat	148
95	Onni	149
96	Karma ja ruumiillinen kauneus	150
97	Karma je heikot hallitsijat	151
98	Pelastuksen tien löytäminen ympäröivän pahan keskellä	151
99	Kristus ja syntien sovitus 1 Joh. 2:1-2 mukaan	153
100	Perintöomaisuus	156
101	Harrastukset	157
102	Atlantis-mantereen vedenpaisumus	157

103	"Iankaikkinen tuli"	159
104	"Herra" I Sam. 23:2	160
105	"Kirkastus", Joh. 17:5	161
106	Seurapelit	162
107	Neljäs ulottuvuus	163
108	Slaavilaisetja germaanisets kansat ja Suomi ..	166
109	Pietarin näky, Ap.t. 10	172
110	Cagliostro	174
111	"Enkelein lankeemus" -kirjasta	174
112	Onko Mars asuttu?	175
113	Astraalitasolla kulkeminen	178
114	Jeesus kirkastuksen vuorella	179
115	Joulun aika	180
116	Monadi, yksilöllisyys ja Kristus ihmisessä ...	184
117	Kansojen karma.....	188
118	Paavo Ruotsalainen	189
119	Juutalaisten kansallishenki	191
120	Mustat voimat ja kärsimys	191
121	C.W. Leadbeater ja mestariaste	193
122	Vihkimyksen tie	195
123	Intuitio ja inspiraatio	196
124	Arvaaminen	196
125	Kuolema	196
126	Astraaliruumis ja astraalinen näkö	199
127	Ajatustoiminta	200
128	Kasvien ja eläinten joukkosielut	202
129	Tajunta ja aine	203
130	Jumalan kuvaaminen ihmisen muotoiseksi ...	205
131	Kansallisjumala	207
132	Taiteesta	208
133	Buddhalaisten munkkien harjoitusohjeet	210
134	Kaamalooka-tilan kesto	214
135	Sielullinen hermafroditismi	217
136	Rangaista vaiko rakastaa?.....	222
137	Taiteellinen kyky	225

138	Musiikin vaikutus	228
139	Ihmisen kehitys ja ikuisuus	228
140	Buddha	229
141	Joukkosielu	231
142	Intuitio, selvänäkö ja vihkimys	232
143	Betlehemin tähti	233
144	Jumalan "ainoa Poika", Joh. 1:18	233
145	Perinnölliset kyvyt ja yksilöllisyys	235
146	Värit	237
147	Alkuatomit ja tasot	236
148	Atomit	240
149	Atomin tajunta	241
150	Tajunta ja pralaja	242
151	Eläimen tajunta ja joukko sielu	243
152	Mielenrauha	244
153	Ristinkuolema	244
154	Rakkaus	246
155	Kuolemanjälkeinen elämä	246
156	Kannasta vapautuminen	247
157	Paastoaminen	248
158	Muisti	249
159	"Tulinen järvi", Hm. 21:8	249
160	Alkuatomit	250
161	Järki, ymmärrys ja tunne	252
162	Petoeläinten tappaminen	254
163	Luonnonmullistukset	255
164	Annie Besant ja Rudolf Steiner	257
165	Germaaniset, roomalaiset ja slaavilaiset kansat	258
166	Kivikunnan elämä	259
167	Ihmisen siemen ja kohtalo	259
168	Kuuromykän ajatuselämä	261
169	Aistit ja karma	262
170	Käsite ja sana	262
171	Kristuksen toinen tuleminen	263
172	Ihmisen auran värit	265

173	Pahan lähde	268
174	Logoksen kolminaisuus	270
175	Olemuspuolien kehitys ja rotukaudet	272
176	1. ja 2. juurirodun aistit	273
177	Astraalinen aistiminen	274
178	Aadi-shakti, alkuvoima ja Muulaprakriti, aineen juuri	275
179	Minä-tajunta	276
180	Veri ja puhdistuminen, Hebr. 9:22	277
181	Lasten ja vanhempien velvollisuudet	279
182	Aika astraalitasolla	282
183	Karman laki ja sattuma	285
184	Kuudennen juurirodun yhteiskunta ja rikollisuus	286
185	Tyytymättömyys	287
186	Mestarin yhteyteen tuleminen	288
187	Yksinkertainen elämäntapa	288
188	Vapaaehtoinen köyhyys ja kehityksen tie	289
189	Karma	294
190	Teknilliset koneet 6. juurirodussa	295
191	Teosofia ja jokapäiväiset aineelliset asiat	294
192	Purusha sankhya-filosofiassa	297
193	Kynnyksenvartija	298
194	Kuolinhetki ja kellonaika	301
195	Musiikin kuuleminen kuoleman hetkellä	301
196	Hukkumasta pelastuneiden kokemuksista	303
197	Horoskooppi ja ennustaminen	305
198	"Mentaalisesti kriittinen" aika	306
199	Mielisairaus	306
200	Jälleensyntyminen ja sukupuoli	308
201	Jälleensyntyminen ja eläinrata	309
202	Tahto, viisaus ja toimintaprinsiipit	310
203	Itsenäinen selvänäkijä	311
204	Aseiden magnetismi	312
205	Sama uni	313

206 Uskontokunnan ilmoittaminen	
väestökisteriin	315
207 Pimeys ja valo	315
208 Syntyminen vedestä ja hengestä.....	316
209 Rakkaus	317
210 Mestarin kuolema	317

IHMISYYDEN
TUNNUSTAJAT